

Gemeente Assen

Jaarstukken 2025

Jaarverslag en Jaarrekening

Leeswijzer

Voor u liggen de Jaarstukken 2025 van de gemeente Assen. In dit document legt het college verantwoording af over het gevoerde beleid en de financiële resultaten over het afgelopen jaar. De jaarstukken zijn beschikbaar als interactieve website en als PDF-publicatie.

De jaarstukken combineren het jaarverslag en de jaarrekening in één publicatie en bestaan uit twee hoofdonderdelen: het beleidsmatige jaarverslag en de financiële jaarrekening. Het jaarverslag bevat de verantwoording over het gevoerde beleid en de bereikte maatschappelijke resultaten. De jaarrekening vormt de formele financiële verantwoording en laat zien hoe dit beleid in 2025 in cijfers is uitgevoerd.

Het beleidsmatige deel begint met de hoofdlijnen van de beleidsuitvoering. Hierin gaat het college in op de belangrijkste ontwikkelingen in 2025, de portefeuillevverdeling binnen het college van burgemeester en wethouders en het financieel resultaat, inclusief de voorgestelde resultaatbestemming.

Daarna volgt het programmaplan. In de programma's is per beleidsterrein weergegeven welke maatschappelijke resultaten zijn beoogd en bereikt, welke activiteiten zijn uitgevoerd en welke financiële middelen daarvoor zijn ingezet. De opzet sluit aan bij de programmabegroting, zodat plannen en realisatie goed met elkaar zijn te vergelijken.

Aansluitend zijn de paragrafen opgenomen. Deze behandelen organisatiebrede en financieel-beleidsmatige onderwerpen. De Openbaarheidsparagraaf is vanaf deze jaarstukken een afzonderlijke paragraaf en geeft inzicht in de inspanningen om te voldoen aan de verplichtingen uit de Wet open overheid. In de paragraaf Verbonden Partijen is per verbonden partij nieuw een indicatie van het risiconiveau opgenomen, ingedeeld naar laag, midden of hoog.

Het tweede hoofdonderdeel bestaat uit de jaarrekening. Dit deel bevat de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling, de balans, het overzicht van baten en lasten en de bijbehorende toelichtingen. Hiermee legt het college formeel financiële verantwoording af over 2025, inclusief de rechtmatigheidsverantwoording en de verantwoording in het kader van de Wet Normering Topinkomens.

Tot slot zijn bijlagen opgenomen met meer gedetailleerde achtergrondinformatie, zoals cijfers per taakveld, bestuurlijk relevante projecten, reserves en voorzieningen, indicatoren, de verantwoording interbestuurlijk toezicht en de controleverklaring van de accountant.

Bij het corrigeren, redigeren, structureren en samenvatten van teksten is gebruikgemaakt van AI Copilot. Dit is uitsluitend ingezet als hulpmiddel. Medewerkers blijven verantwoordelijk voor de inhoud en de eindredactie.

Inhoudsopgave

Leeswijzer	2
Hoofdpijnen 1. Hoofdpijnen Beleidsuitvoering	5
Hoofdpijnen 2. College van burgemeester en wethouders	8
Hoofdpijnen 3. Financieel resultaat en resultaatbestemming	10
Programma 1. Wonen in Assen	17
Programma 2. Werken in Assen	27
Programma 3. Meedoen in Assen	33
Programma 4. Aantrekkelijk Assen	45
Programma 5. Samen werken aan Assen	50
Programma 6. Bedrijfsvoering	55
Programma 7. Vastgoed en grondbedrijf	60
Programma 8. Algemeen financieel beleid	67
Paragraaf 1. Lokale heffingen	70
Paragraaf 2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	76
Paragraaf 3. Onderhoud kapitaalgoederen	82
Paragraaf 4. Financiering	86
Paragraaf 5. Bedrijfsvoering	90
Paragraaf 6. Openbaarheidsparagraaf	94
Paragraaf 7. Verbonden Partijen	95
Paragraaf 8. Grondbeleid	111
Rekening 1. Grondslagen waardering en resultaatbepaling	118
Rekening 2. Balans	124
Rekening 3. Toelichting op de balans	126
Rekening 4. Baten en lasten	139
Rekening 5. Toelichting op afwijkingen ten opzichte van de begroting	143
Rekening 6. Overzicht incidentele baten en lasten 2025	150
Rekening 7. Inzet onvoorzien - Onvoorziene en incidentele uitgaven 2025	155
Rekening 8. Structurele mutaties in reserves 2025	156
Rekening 9. Wet Normering Topinkomens	158
Rekening 10. Rechtmatigheidsverantwoording	159
Bijlage 1. SiSa	161
Bijlage 2. Baten en lasten per taakveld	170
Bijlage 3. Bestuurlijk relevante projecten 2025	174
Bijlage 4. Reserves en Voorzieningen 2025	175
Bijlage 5. Indicatoren	203
Bijlage 6. Verantwoording interbestuurlijk toezicht	205
Bijlage 7. Controleverklaring accountant	208

Hoofdlijnen

1. Hoofdlijnen beleidsuitvoering
2. College van burgemeester en wethouders
3. Financieel resultaat en resultaatbestemming

Hoofdpijnen 1. Hoofdpijnen Beleidsuitvoering

Wonen in Assen

We hebben de woonopgave in samenhang aangepakt door woningbouw te versnellen, de stad te vernieuwen en tegelijk stappen te zetten richting een groene, gezonde en duurzaam bereikbare leefomgeving. De woningbouwproductie lag hoger, met extra nadruk op sociale huur en flexwonen aan de Groene Dijk, zodat meer doel-groepen sneller passende woonruimte vinden. In Kloosterveen bleef de bouwproductie het grootst en hebben we gewerkt aan randvoorwaarden zoals infrastructuur, terwijl natuurvergunningen en stikstof een belangrijk knelpunt blijven. In wijken en ontwikkelgebieden zijn resultaten zichtbaar, zoals het Acmesa-terrein en de afgeronde vernieuwing van de Molenbuurt. Wonen en zorg hebben we verder verbonden met projecten als de Slinge, passend bij de Woonzorgvisie. Met € 122 miljoen voor Stadskwartier krijgt de ontwikkeling van binnenstad, Havenkwartier en Stadsboulevard een stevige impuls, met meer regie via aankopen en met herinrichting die zorgt voor meer groen en betere toegankelijkheid. In het Havenkwartier zijn de koers en eerste projecten en activiteiten gestart. We hebben aanvullend beleid ingezet om woonruimte beter te benutten en toe te voegen, met regels voor woningsplitsing, woningdelen en tijdelijke woningen en met € 4 miljoen extra voor de star-terstening. Voor de Groene Stad hebben we het beheer van de openbare ruimte aangescherpt en de koers voor water en riolering vastgesteld. De Green Leaf Award 2027 onderstreept onze ambities met € 200.000 prijzengeld voor een programma in het titeljaar. We hebben gewerkt aan schonere en veiligere mobiliteit met onder meer de emissievrije zone, fietsparkeren, deelauto's en verbeteringen bij oversteekplaatsen. We ondersteunden inwoners bij verduurzaming met het energieloket, de aanpak energiearmoede en we hebben stappen gezet richting publieke warmte. Onder de Omgevingswet zijn we doorgestaan met de herijking van de omgevingsvisie en de voorbereiding van het omgevingsplan Marsdijk.

Werken in Assen

We hebben de Economische Agenda aangescherpt en de nieuwe Economische Agenda 2026- 2030 vastgesteld, zodat we gericht blijven werken aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bestaande en nieuwe bedrijven. De economische keuzes van de afgelopen jaren zijn terug te zien in de ontwikkeling van Assen als sterke werkgemeente, met veel banen en een grote dagelijkse instroom van werknemers van buiten de stad. Dit heeft effect op economische groei én op brede welvaart voor alle inwoners.

Voor het doel om extra werkgelegenheid plaats te geven in onze stad is de uitvoeringsagenda van de Ruimtelijk Economische Visie opgesteld en zijn we gestart met een gezamenlijke aanpak om het Stadsbedrijvenpark te verduurzamen en klimaatbestendig te maken. In Zuidoost Assen is de gebiedsontwikkeling verder gebracht met onder meer stappen rond de toekomst van het NAM-terrein en de voorbereiding van de aanpak van groen en water en het stationsgebied. De Johan Willem Frisokazerne krijgt een bredere invulling naast Defensie, met onder meer de Veiligheids-campus en nieuwe Rijks functies. Voor de Toeristisch Recreatieve Zone zijn plannen en gesprekken doorgezet, waaronder de ontwikkeling van een tunnelbaan en nieuwe initiatieven die de vrijetijdseconomie kunnen versterken. Resultaten in vrijetijdseconomie zijn geboekt door uitvoering van de Agenda en Actieplan VTE.

We hebben de samenwerking binnen de Asser Ambitie Agenda versterkt met een Raad van Advies en Regiegroep en het jaarplan uitgevoerd, met zichtbare stappen rond de Veiligheids-campus en de doorontwikkeling van de TechHub naar een Zorg en Innovatiecluster.

We hebben ingezet op meer arbeidsparticipatie via voorbereiding van een nieuw Inkomen, Ontwikkel en Werkcentrum en een succesvolle pilot waarbij AZC-bewoners sneller richting werk worden begeleid.

Meedoen in Assen

We willen de manier waarop hulp en ondersteuning voor inwoners wordt georganiseerd, veranderen. De raad heeft Buurtkracht Assen vastgesteld als basis voor de verdere transformatie van het sociaal domein in Assen. We hebben activiteiten georganiseerd die mensen helpen om meer te bewegen, gezonder te leven en meer naar elkaar om te zien. Ook hebben we bijgedragen aan diverse projecten die kwetsbare inwoners ondersteunen om mee te doen in de samenleving en om gezond en zelfredzaam te blijven. Inwoners hebben onze dienstverlening op het gebied van Wmo als goed beoordeeld. We zien een kostenstijging bij jeugdhulp verblijf en Wmo-begeleiding. We hebben daarom een taskforce ingericht om oorzaken te duiden en uitgaven te dempen, ook via intensievere samenwerking in de wijken. We hebben binnen het programma Sociale Stad verder en met partners gewerkt aan bestaanszekerheid, gezondheid, een sterke sociale basis en toekomstbestendige ondersteuning. Regionaal is doorgewerkt aan afspraken rond IZA en GALA en we hebben gewerkt aan maatregelen uit de Hervormingsagenda Jeugd. We zijn aan de slag gegaan met diverse wijkplannen, Mijn Buurt Assen heeft buurtinitiatieven ondersteund en we hebben speelplekken meer toegankelijk gemaakt. We hebben jongeren actiever betrokken via het jongerenpanel, plannen van jongeren geld gegeven en we hebben de komst van een stedelijk

jongeren centrum voorbereid. We hebben gezorgd voor een nieuwe locatie voor de Internationale Schakelklas en werkten aan brede huisvestingsvraagstukken. We zetten ons in voor de taalontwikkeling van kinderen, jongeren en volwassenen en hebben ook onderwijs-zorgarrangementen doorontwikkeld. We hebben aandacht gehad voor (jonge) mantelzorgers en ook gewerkt aan een inclusieve stad. Verder hebben we de verlenging van het AZC aan de Schepersmaat (met randvoorwaarden voor kwaliteit) geregeld en het programma Thuis in Assen. Ook zijn stappen gezet richting een regionaal actieplan om dakloosheid te voorkomen en terug te dringen. Voor bestaanszekerheid hebben we de aanpak armoede en schulden vastgesteld, inwoners met betalingsachterstanden benaderd en het bereik van ondersteuning vergroot, zodat meer inwoners eerder hulp krijgen en kunnen meedoen.

Aantrekkelijk Assen

We hebben gewerkt aan een veilige binnenstad door preventie en repressie te combineren. We hebben de bestuurlijke handhaving versterkt met integrale controles en aangescherpte beleidsregels, onder andere rond drugs en Bibob. We hebben signalen en meldingen actief opgepakt, zodat we overtredingen sneller aanpakken. Online criminaliteit neemt toe. Daarom hebben we ingezet op digitale weerbaarheid met voorlichting en trainingen, vooral voor jongeren en ouderen. We hebben jongeren en professionals geholpen om signalen beter te herkennen en te melden. In de binnenstad hebben we maatregelen doorgezet, zoals het veiligheidsrisicogebied met preventief fouilleren en aanvullend cameratoezicht. Dit helpt om overlast en incidenten te voorkomen en om sneller te kunnen ingrijpen.

We hebben het evenementenbeleid vernieuwd en zijn gestart met de uitvoering van de evenementenvisie. Zo houden we een toegankelijk en divers aanbod dat bijdraagt aan een levendige binnenstad en aan maatschappelijke en economische vitaliteit. Rond 80 jaar vrijheid en democratie hebben we activiteiten mogelijk gemaakt met budget en subsidies. Daardoor kon een brede groep inwoners meedoen. Voor cultuur hebben we het beleid geactualiseerd met een nieuwe kadernota. We hebben de uitwerking samen met culturele partners opgepakt, zodat de sector gericht kan doorbouwen. We hebben ook stappen gezet om gebouwen en plekken beter te benutten voor cultuur en creativiteit. Het gaat om een plan voor een broedplaats in de binnenstad en onderzoek naar passende huisvesting voor theatergezelschappen die door ontwikkelingen in het Havenkwartier moeten verhuizen.

Samen werken aan Assen

We hebben gewerkt aan een overheid die beter samenwerkt, dichtbij en betrouwbaar is en haar dienstverlening stap voor stap moderniseert, zodat inwoners en partners sneller en duidelijker geholpen worden.

We hebben onze regionale, landelijke en Europese samenwerking versterkt via de Europastrategie en netwerken als NG4 en G40, met extra aandacht voor lobby op wonen, mobiliteit, zorg en gemeentefinanciën. Die inzet leverde zichtbare resultaten op in grote dossiers, zoals rijksmiddelen van € 1,9 miljard voor de Nedersaksenlijn en € 100 miljoen voor het oplossen van de flessenhals Zwolle Meppel, en een steviger profiel voor de Veiligheids-campus. We hebben Europese kansen benut en ontwikkeld met projecten zoals RODEO voor collectieve warmte en HEROES voor betaalbare huisvesting en nieuwe woonvormen, en we hebben nieuwe aanvragen voorbereid in een competitiever subsidie-landschap. We hebben participatie verder in de praktijk gebracht met uitvoeringsbeleid onder de Omgevingswet, hulpmiddelen en training, een Impactmeter om de benodigde participatie te bepalen en een werkwijze voor het uitdraagrecht, plus evaluaties om te leren en te borgen. We hebben onze dienstverlening verbeterd met servicenormen, betere afhandeling van terugbelverzoeken via een dashboard, en verbeteringen in klantreizen en begrijpelijke online informatie, met extra aandacht voor toegankelijkheid. We hebben grote stappen gezet in digitalisering met het digitale loket MijnAssen voor aanvragen en statusinformatie, de mogelijkheid om in het sociaal domein documenten digitaal te ondertekenen en het versturen van brieven via de Berichtenbox met een zorgvuldige route voor wie niet digitaal kan. Tot slot is de digitale balie gestart met digitale gesprekken en werken we toe naar dienstverlening waarbij inwoners kunnen kiezen voor digitaal waar het kan en persoonlijk waar nodig.

Bedrijfsvoering

We hebben gewerkt aan digitale vernieuwing als basis voor betere dienstverlening en een efficiëntere organisatie, met aandacht voor veiligheid, betrouwbaarheid en voldoen aan wet- en regelgeving.

We hebben digitale ethiek opgestart en het ict-verhaal van Assen uitgevoerd met stappen naar een moderne digitale werkplek, werken met Microsoft 365 en een nieuw cloudplatform, zodat we informatie beter kunnen beheren en delen. We hebben onze ict samenwerking en sturing versterkt, een richting voorgesteld voor NG4 Digitale Overheid en verkend hoe we met het Power Platform nieuwe digitale producten kunnen ontwikkelen, zoals een toepassing voor toezicht tijdens de TT week. We hebben processen rond college en raadsvoorstellen eenvoudiger en efficiënter gemaakt door deze zoveel mogelijk te automatiseren en we hebben ingezet op informatiegestuurd werken en een plan voor data om beter onderbouwde keuzes te kunnen maken. We hebben organisatieontwikkeling programmatisch ingevuld via het verhaal van Assen, met focus op uitstekende dienstverlening, betrouwbaar samenwerken, vooruitstrevend zijn en aantrekkelijk werkgeverschap, ondersteund door leiderschapontwikkeling, leren en ontwikkelen en professioneler werken. Met continu

verbeteren hebben we werkprocessen stap voor stap gelijkjer en toekomstbestendig gemaakt, zodat we efficiënter werken, kwaliteit verhogen, risico's verkleinen en beter samenwerken binnen en buiten de organisatie. Om een aantrekkelijke werkgever te blijven, hebben we strategische personeelsplanning ingezet, onze zichtbaarheid vergroot met de werkenbij-assen.nl-website en het wervingsproces versterkt met ondersteuning voor selectie en werving. We hebben geïnvesteerd in behoud en ontwikkeling van talent met een nieuw inwerkprogramma, een leerlijn voor talentvolle medewerkers, extra aandacht voor jong talent en inclusie en met vernieuwde arbeidsvoorwaarden en een transparant functiehuis.

Vastgoed en grondbedrijf

We hebben gewerkt aan toekomstbestendige gemeentelijke voorzieningen door plannen voor vernieuwbouw en verduurzaming van scholen en ander maatschappelijk vastgoed verder uit te werken, waaronder de MFA Zeemanstraat met een uitvoeringskrediet van € 11,6 miljoen.

We hebben de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed praktisch en planmatig doorgezet, met onder meer ledverlichting en betere aansturing van installaties en een nieuw systeem voor monitoring en sturing dat nu volledig werkt. Voor meerdere locaties hebben we subsidies aangevraagd en toegekend gekregen om verduurzaming en energieopslag mogelijk te maken. Ook hebben we voorbereidingen voortgezet voor volgende projecten, waaronder sportaccommodaties en het stadhuis. We hebben geïnvesteerd in sport en recreatie door projecten op te starten en uit te werken zoals de versterking van de Baggelhuizerplas en de tunnelijsbaan, en door sportparken te verbeteren met duurzamere velden, extra parkeer-ruimte en vernieuwde voorzieningen bij verenigingen. Voor grotere voorzieningen hebben we onder meer de mogelijkheden voor een Onderwijs- en Sportcampus verkend. In Peelo werkten we aan totaalplannen voor het centrumgebied met scholen, sporthal en wijkcentrum. De sporthallen Peelo en De Timp worden apart verder uitgewerkt. In onze vastgoedportefeuille hebben we aan- en verkopen gerealiseerd, waaronder de aankoop van gebouwen voor opvang en jongerenvoorzieningen en strategisch aangekocht vastgoed in de binnenstad. We hebben de woningbouwopgave ondersteund met de ingebruikname van flexwoningen aan de Groene Dijk en met actief grondbeleid, waaronder verkoop van kavels voor woningbouw en uitgifte van grond voor onder meer tiny houses. Daarnaast hebben we bedrijfskavels verkocht op bedrijven-terreinen. Via faciliterend grondbeleid hebben we meegewerkt aan woningbouwontwikkelingen.

Algemeen financieel beleid

We hebben ervoor gezorgd dat de gemeente blijvend financieel gezond blijft door realistischer te begroten, zonder beleid te schrappen of dat onze ambities in de uitvoering in gevaar kwamen.

Met de analyse Scherper aan de wind zeilen hebben we per programma bekeken waar de begroting realistischer kan. Dit levert een structurele ruimte op van € 5,9 miljoen in 2026 aflopend naar € 5,2 miljoen in 2029. Daarnaast hebben we een pakket aan maatregelen samengesteld om kosten te besparen en inkomsten te verhogen, als extra bijdrage aan een financieel gezonde koers. In het gemeentefonds hebben we, samen met partners, gepleit voor een betere methode om loon en prijsontwikkelingen te compenseren, met nacalculatie zodat de vergoeding beter aansluit op de werkelijke kostenontwikkeling. In de gesprekken met het Rijk blijft de disbalans tussen toewijzing en bekostiging van medebewindstaken een belangrijk punt, met name voor Jeugdzorg en Wmo, waarbij het ravijnjaar door tijdelijk extra geld is doorgeschoven naar 2028. Voor de Wmo wordt gewerkt aan varianten waarbij een deel van de bekostiging niet meer via de algemene uitkering loopt maar via een aparte regeling. Ook houden we rekening met ontwikkelingen in het verdeelmodel van het gemeentefonds: de volgende stap is uitgesteld, waardoor we later minder geld ontvangen.

Hoofdpijnen 2. College van burgemeester en wethouders

Burgemeester Marco Out

Portefeuille

Marco Out is de burgemeester van Assen sinds 16 december 2014. De burgemeester is voorzitter van de raad en van het college van burgemeester en wethouders.

- Bestuurlijke coördinatie
- Algemeen bestuurlijke en juridische aangelegenheden
- Openbare orde en veiligheid
- Brandweer / Veiligheidsregio / Politie
- Wettelijke taken / burgerzaken
- Ambassadeursfunctie / representatie
- Regiegroep SNN
- Communicatie
- Internationale contacten
- Handhaving (coördinerend)

Wethouder Bert Jan ten Oever

Portefeuille

- Economie en werkgelegenheid
- Binnenstad
- Stadsmarketing
- Cultuur
- Groen, grijs en afval
- Milieu (Omgevingsdienst)
- Wijkwethouder van Kloosterveen en de Lariks

Wethouder Cor Staal

Portefeuille

- Wonen
- Stadskwartier
- Omgevingswet (Ruimtelijke ordening)
- Participatie, meedoen, schuldhelpverlening en armoede
- Inburgering
- Bestuurlijke netwerken en lobby
- Regio Groningen-Assen
- Wijkwethouder van Centrum en Peelo

Wethouder Albert Smit

Portefeuille

- Financiën
- Vastgoed en Grondbedrijf
- Sport
- Uitbreiding Kloosterveen
- Gezondheid (GGD), GGZ en Verslavingszorg
- Wijkwethouder van Assen-Oost en de buitendorpen

Wethouder Martin Rasker

Portefeuille

- Duurzaamheid en energietransitie
- Wijken (coördinerend)
- Digitalisering
- Onderwijs en arbeidsmarkt
- Verkeer en vervoer
- Recreatie en toerisme
- Evenementen
- TRZ en TT
- Rijksdiensten
- Wijkwethouder van Assen-West en Marsdijk

Wethouder Jan Broekema

Portefeuille

- Wmo en Jeugdzorg
- Jongeren
- Welzijn
- Inwoners en participatie
- Diversiteit
- Preventie
- Wijkgericht werken
- Personeel en organisatie
- Bestuurlijke en ambtelijke vernieuwing
- Publieke dienstverlening
- Dierenwelzijn
- Wijkwethouder van Noorderpark en Pittelo

Gemeentesecretaris Theo Dijkstra

Algemeen directeur van de gemeente Assen

Hoofdpijnen 3. Financieel resultaat en resultaatbestemming

De uitvoering van de begroting 2025 is afgesloten met een negatief rekeningresultaat van € 4,9 miljoen. Ten opzichte van de bijgestelde begroting is dit resultaat € 9,2 miljoen nadeliger. In de bijgestelde begroting (stand Slotwijziging 2025) was namelijk sprake van een overschot van € 4,3 miljoen.

Na de vaststelling van de Slotwijziging hebben wij u per brief geïnformeerd over de verwachte belangrijkste over- en onderschrijdingen ten opzichte van de bijgestelde stand van de begroting (afwijkingen vanaf € 1 miljoen). Daarbij kwamen wij uit op een totaal geprognosticeerd nadeel van € 4,9 miljoen. De grootste negatieve afwijkingen werden verwacht in het sociaal domein (Uitvoering Jeugdzorg € 2,6 miljoen, Wmo € 2,8 miljoen en Participatiewet € 1,1 miljoen) en de bedrijfsvoering (€ 1,6 miljoen).

Rekening houdend met de verwachte afwijkingen was dus een tekort voorzien van ongeveer € 0,6 miljoen. Het definitieve eindresultaat van de jaarrekening is uiteindelijk € 4,3 miljoen nadeliger. De oorzaak hiervan is grotendeels gelegen in het feit dat de weerstandsreserve met € 3,3 miljoen verhoogd moest worden. Deze reserve dient ter dekking van de financiële risico's. Aangezien de totale risico-omvang is toegenomen was een aanvullende storting noodzakelijk. Deze bijstelling was in de begroting 2026 al grotendeels voorzien, maar moest geëffectueerd worden in de jaarrekening 2025. Daarmee betreft dit voornamelijk een verschuiving in de tijd. Voor een nadere toelichting op de overige afwijkingen wordt verwezen naar de tabel met grootste afwijkingen verderop in dit hoofdstuk.

Aangezien er sprake is van een negatief jaarrekeningresultaat is een voorstel voor resultaatbestemming niet aan de orde. Er zijn echter wel middelen die bestemd zouden moeten worden voor uitgaven na 2025. Dit betreffen middelen die door het rijk voor specifieke doelen beschikbaar zijn gesteld, middelen uit de decembercirculaire 2025 of resterende middelen waarover reeds een specifiek besluit is genomen. Om deze middelen beschikbaar te houden voor de doelen waarvoor deze bestemd zijn zullen deze onttrokken moeten worden aan de algemene reserve. Daartoe zal een separaat voorstel worden gedaan bij de vaststelling van deze jaarrekening.

Resultaten per programma

Samengevat ziet het resultaat per programma en het eindresultaat van de jaarrekening 2025 er als volgt uit:

(bedragen x € 1.000)

Programma	Primaire begroting 2025	Bijgestelde begroting 2025	Realisatie 2025	Saldo 2025
01. Wonen in Assen	3.926	4.640	2.132	2.508
Saldo van baten en lasten voor bestemming	4.705	5.312	2.804	2.508
Lasten	27.811	29.373	30.956	-1.583
Baten	-23.106	-24.061	-28.152	4.091
<i>Reserve mutaties</i>	-779	-672	-672	0
<i>Toevoeging aan de reserves</i>	100	0	0	0
<i>Onttrekking aan de reserves</i>	-879	-672	-672	0
02. Werken in Assen	31.880	31.994	34.551	-2.557
Saldo van baten en lasten voor bestemming	32.617	31.932	34.523	-2.591
Lasten	69.326	72.051	74.269	-2.218
Baten	-36.709	-40.119	-39.746	-373
<i>Reserve mutaties</i>	-737	63	28	34
<i>Toevoeging aan de reserves</i>	0	309	309	0
<i>Onttrekking aan de reserves</i>	-737	-247	-281	34
03. Meedoen in Assen	118.600	120.214	128.162	-7.947
Saldo van baten en lasten voor bestemming	120.452	121.802	129.606	-7.804
Lasten	143.619	144.970	156.703	-11.733
Baten	-23.167	-23.167	-27.097	3.930
<i>Reserve mutaties</i>	-1.852	-1.588	-1.444	-144
<i>Toevoeging aan de reserves</i>	0	0	205	-205
<i>Onttrekking aan de reserves</i>	-1.852	-1.588	-1.649	61
04. Aantrekkelijk Assen	19.647	19.734	19.687	47
Saldo van baten en lasten voor bestemming	19.721	21.498	21.412	86
Lasten	20.133	22.712	24.555	-1.843

Programma	Primaire begroting 2025	Bijgestelde begroting 2025	Realisatie 2025	Saldo 2025
Baten	-412	-1.214	-3.143	1.929
<i>Reserve mutaties</i>	-75	-1.764	-1.725	-39
<i>Toevoeging aan de reserves</i>	0	0	0	0
<i>Onttrekking aan de reserves</i>	-75	-1.764	-1.725	-39
05. Samen werken aan Assen	4.218	4.451	7.119	-2.669
Saldo van baten en lasten voor bestemming	4.218	4.504	7.178	-2.674
Lasten	5.732	6.019	8.855	-2.836
Baten	-1.514	-1.514	-1.677	163
<i>Reserve mutaties</i>	0	-54	-59	5
<i>Onttrekking aan de reserves</i>	0	-54	-59	5
06. Bedrijfsvoering	75.506	76.195	81.050	-4.855
Saldo van baten en lasten voor bestemming	75.506	76.195	81.050	-4.855
Lasten	90.323	92.245	99.010	-6.765
Baten	-14.817	-16.049	-17.960	1.910
<i>Reserve mutaties</i>	0	0	0	0
07. Vastgoed en Grondbedrijf	13.550	14.228	12.722	1.505
Saldo van baten en lasten voor bestemming	15.076	12.572	9.969	2.603
Lasten	42.790	40.286	44.327	-4.042
Baten	-27.714	-27.714	-34.359	6.645
<i>Reserve mutaties</i>	-1.526	1.656	2.753	-1.097
<i>Toevoeging aan de reserves</i>	903	3.218	4.145	-927
<i>Onttrekking aan de reserves</i>	-2.428	-1.562	-1.391	-170
08. Algemeen financieel beleid	-267.580	-275.710	-280.496	4.786
Saldo van baten en lasten voor bestemming	-268.314	-278.824	-286.650	7.826
Lasten	4.869	7.805	4.312	3.493
Baten	-273.183	-286.629	-290.961	4.332
<i>Reserve mutaties</i>	734	3.114	6.154	-3.040
<i>Toevoeging aan de reserves</i>	8.009	36.000	38.990	-2.990
<i>Onttrekking aan de reserves</i>	-7.275	-32.886	-32.836	-49
Resultaat jaarrekening	-253	-4.253	4.929	-9.182

Resultaat na resultaatbestemming

(Bedragen x € 1.000)

Resultaat	Primaire begroting	Bijgestelde begroting	Realisatie	Saldo
Resultaat na resultaatbestemming	253	4.253	-4.929	-9.182
Resultaat jaarrekening	253	4.253	-4.929	-9.182
Exploitatieresultaat	253	4.253	-4.929	-9.182
Voorstel resultaatbestemming	0	0	0	0
In verband met negatief resultaat nvt	0	0	0	0

Grootste afwijkingen ten opzichte van de begroting

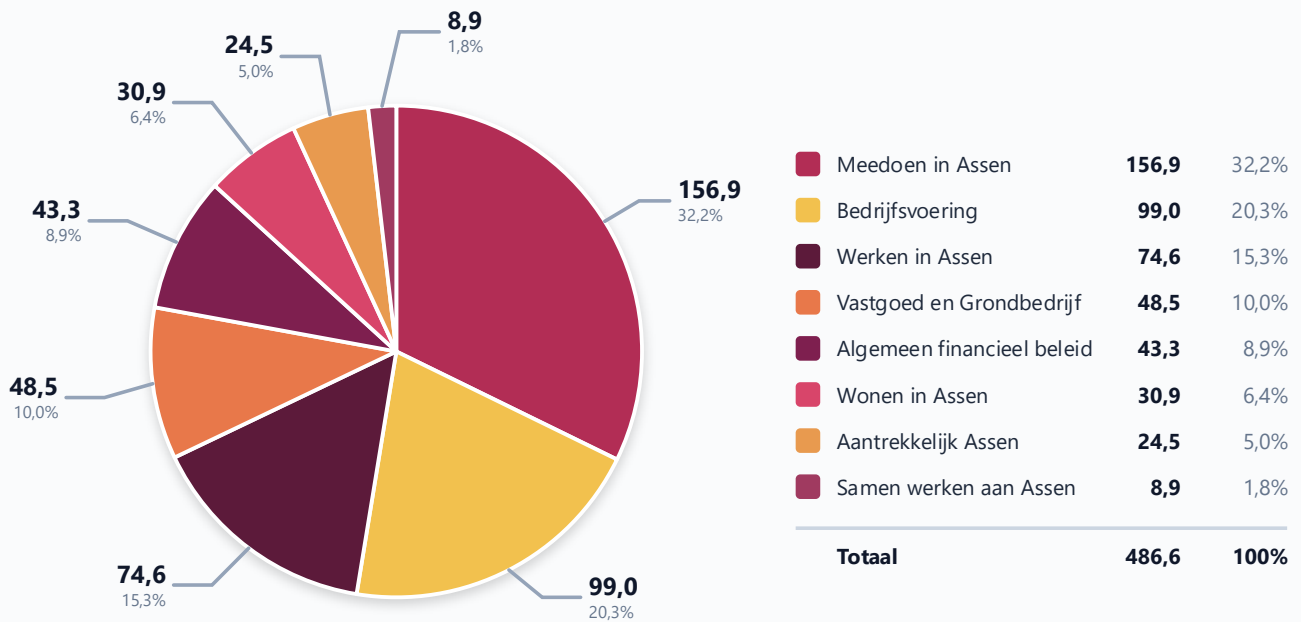
(bedragen x € 1 miljoen)

Verklaring	Afwijking	S/I
Voordeel	14.162	
We hebben een incidentele subsidie ontvangen van € 2,6 miljoen in het kader van de regeling Capaciteit Decentrale Overheden Klimaat- en energiebeleid (CDOKE). Deze subsidie kunnen we gebruiken voor de inzet van personeel. In 2025 bedroegen deze personeelskosten € 0,6 miljoen. Het resterende deel van de subsidie is vrijgefallen. Bij de besluitvorming over de jaarrekening wordt voorgesteld deze middelen toe te voegen aan de Reserve Duurzaamheid zodat deze kunnen bijdragen aan de opgaven binnen het programma Energietransitie.	2.005	I
Bij de jaarrekening 2024 hadden we een hogere schuldpositie voorzien. In 2025 is gebleken dat deze positie naar beneden kon worden bijgesteld en daarmee ontstaat een voordeel in de jaarrekening 2025.	1.344	I
In de bedrijfsvoering van WPDA is sprake van lagere kosten.	1.101	S
De financieringspositie was ten opzichte van de begroting beter. Dit komt enerzijds door een lager investeringsvolume en anderzijds de renteopbrengst van gestalde liquide middelen in de schatkist. Hierdoor vielen enerzijds de rentelasten van externe financiering lager uit en anderzijds waren er extra rentebaten door de belegging van middelen in de schatkist.	1.042	I
Eind 2025 is de Realisatiestimulans bekend gemaakt. Dit is een specifieke uitkering vanuit het Rijk, waarbij gemeenten een bijdrage krijgen voor elke betaalbare woning waarvan de bouw gestart is in een specifiek jaar. Deze bijdrage kan worden gebruikt voor de woningsopbouwopgave van Assen. Bij de besluitvorming over de jaarrekening wordt voorgesteld deze middelen hiervoor beschikbaar te houden.	1.029	I
Het Rijk heeft in de decembercirculaire aanvullende middelen aan het gemeentefonds toegevoegd. Deze zijn grotendeels bedoeld voor uitgaven in 2026 en verder.	1.013	I
Een deel van het onderhoud is doorgeschoven. Dit wordt gelijktijdig uitgevoerd met de maatregelen die getroffen worden ten behoeve van de verduurzamingsopgave. Hierdoor is € 1,5 miljoen aan begroot onderhoud nog niet uitgevoerd. Op de exploitatielasten van gebouwen zit een totaal nadeel van € 0,6 miljoen. Dit is vooral veroorzaakt door hogere rentekosten en hogere indexatie van kosten dan begroot. Daarnaast is het laadplein De Werf in gebruik genomen en zijn hierdoor de energielasten gestegen. Door een vertraging in de oplevering van de flexwoningen is sprake van lagere kosten.	876	I
In de algemene uitkering hebben we aanvullende middelen ontvangen waar in andere programma's uitgaven tegenover staan. De hiervoor binnen algemeen financieel beleid opgenomen stelpost valt hiermee vrij.	831	I
De opbrengsten van zowel de parkeergarages als het straatparkeren zijn hoger dan begroot.	828	I
In 2025 zijn aanvullende uitkeringen ontvangen uit het gemeentefonds over eerdere jaren.	745	I
De kosten voor de voorzieningen beschermd wonen zijn lager dan begroot. Dit is een gevolg van de extra middelen die door het Rijk zijn toegekend in de circulaire van 2025. De extra middelen zijn toegevoegd met daartegenover extra lasten. De kostenstijging binnen Beschermd Wonen was lager dan de verhoging van het Rijk.	666	I
Er resteren middelen in de uitvoering van de Economische agenda en het programma REGO. Bij de besluitvorming over de jaarrekening stellen we voor deze middelen door te schuiven naar 2026 middels een toevoeging aan de reserve stimulering economisch beleid.	602	I
De in de begroting gereserveerde middelen voor volumegroei zijn vrijgefallen.	571	I
We hebben in 2025 bijstellingen gedaan op de btw-aangiftes van oudere jaren. Dit heeft geresulteerd in een aanvullende teruggave van btw.	568	I
Binnen het meedoenbeleid is sprake van diverse afwijkingen waaronder lagere vaststelling subsidies, een voordeel in de minimaregelingen en bijzondere bijstand en niet benutte rijksmiddelen armoede en schulden (onderdeel Asser Brede aanpak armoede en schulden 2026 en verder).	499	S
De kosten voor beleid maatschappelijk werk zijn lager dan begroot als gevolg van een lager indexatiepercentage dan waar in de begroting vanuit was gegaan. Daarnaast kon een deel van deze kosten gedekt worden uit de SPUK-uitkering GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord).	442	I

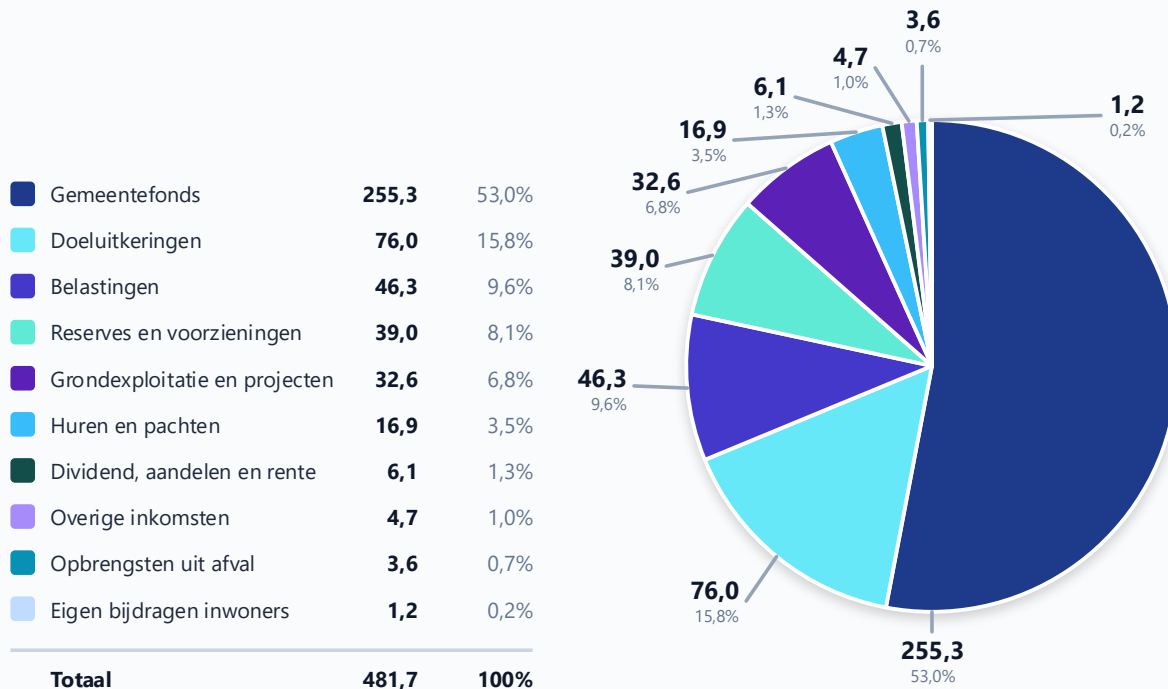
Verklaring	Afwijking	S/I
Nadeel	-23.393	
Er waren hogere beheerskosten voor personeel zoals dienstkleding, opleidingen, verzekeringen en een storting in de voorziening verlofsparen.	-534	I
Projectontwikkelaars hebben in 2025 minder bouwprojecten uitgevoerd dan verwacht. Daarnaast hebben projecten vertraging opgelopen in de uitvoering. Hierdoor zijn de inkomsten van bouwleges lager dan verwacht.	-585	I
Een efficiencytaakstelling in de bedrijfsvoering door informatiegestuurd te werken en een taakstelling ter compensatie van de uitname WLZ zijn beide nog niet gerealiseerd in 2025.	-911	I
Er diende een storting te worden gedaan in het weerstandsvermogen van de stichting GKB. Verder was sprake van een aandeel in het negatief exploitatieresultaat van de GR GKB en meer afname en hogere vergoeding voor de dienstverlening GKB.	-1.042	I
Er zijn diverse extra bedrijfsvoeringskosten geweest op het gebied van ARBO, ICT, beveiligingskosten, uitbestede taken, innovatie en materiaal ten behoeve van de buitendienst.	-1.227	I
In de begroting 2025 is (in tegenstelling tot eerdere jaren) voor het eerst rekening gehouden met een overschot op de rijksmiddelen voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne. In totaliteit is een begrotingsoverschot geraamd van € 5 miljoen. De kosten voor de opvang van ontheemden Oekraïne zijn hoger uitgevallen als gevolg van kosten voor de verbouwing van ISK Noorderstaete (€ 0,9 miljoen). Ook zijn er wijzigingen geweest in de opvanglocaties voor ontheemden gedurende 2025 waaronder het openen van een nieuwe locatie. Daarnaast zien we kostenstijgingen, zoals cao-stijgingen. Het definitieve overschot over 2025 bedraagt door deze kostenstijgingen € 3,5 miljoen.	-1.470	I
Door het inhuren van personeel voor ziektevervangning, inzet op moeilijk in te vullen vacatureruimte en de inzet van extra capaciteit op projecten zijn de personeelskosten hoger uitgevallen. De kosten van de inzet van extra capaciteit op projecten worden voor een groot deel opgevangen door extra dekking uit deze projecten. Tegenover de ziektevervangning staan deels WAO-/ziekengelduitkeringen.	-1.741	I
Er is sprake geweest van meer en hogere bijstandsuitkeringen die niet gecompenseerd zijn door een hogere rijksbijdrage BUIG.	-1.907	S
Door de Wet toekomst pensioenen (Wtp) gaan de pensioenen van politieke ambtsdragers (APPA) per 1 januari 2028 over naar het ABP. Om bij de overdracht naar het ABP geen financieel risico te lopen is de APPA-voorziening opgehoogd.	-2.579	I
In verband met een toename van de risico-omvang was een aanvullende storting in de reserve weerstandsvermogen noodzakelijk. Deze was in de begroting 2026 al grotendeels voorzien (€ 2,5 miljoen), maar dient in de jaarrekening 2025 geëffectueerd te worden.	-3.300	I
De kosten voor zorg in natura (ZIN) en persoonsgebonden budget (PGB) in de Wmo zijn hoger dan begroot als gevolg van prijs- en volume-effecten. In 2025 is het aantal inwoners dat gebruik maakt van ambulante begeleiding vanuit de Wmo gestegen. Daarnaast is de capaciteit bij aanbieders van huishoudelijke ondersteuning toegenomen, waardoor meer inwoners hier gebruik van konden maken. Tot slot was de indexatie van de tarieven in 2025 hoger dan waar we in de begroting rekening mee hadden gehouden.	-3.465	I
De kosten voor zorg in natura (ZIN) in de Jeugdzorg zijn aanzienlijk hoger dan begroot. De grootste overschrijding zien we binnen de verblijfssettings. In het najaar van 2024 zijn addenda afgesloten voor kleinschalige verblijfsvoorzieningen. De tarieven hiervan zijn aanzienlijk hoger dan waarmee in de begroting rekening is gehouden. Ook is de inzet van deze voorzieningen hoger dan verwacht. Daarnaast zien we de vraag naar één op één begeleiding binnen verblijfssettings toenemen. Dit valt niet binnen het reguliere aanbod en heeft een sterk kostenverhogend effect. Naast deze overschrijdingen binnen de verblijfssettings zien we ook overschrijdingen binnen begeleiding en behandeling als gevolg van toegenomen GGZ-problematiek.	-4.632	I
Diverse overige afwijkingen	49	
Saldo overige afwijkingen < € 0,5 miljoen	49	I
Resultaat ten opzichte van de bijgestelde begroting	-9.182	

Gerealiseerde uitgaven en inkomsten 2025

Uitgaven € 486,6 miljoen

Inkomsten € 481,7 miljoen

(Bedragen in bovenstaande grafieken x € 1 miljoen)

Voorstel resultaatbestemming

Het resultaat van de jaarrekening 2025 is € 4,9 miljoen nadelig. Bij de bepaling van het resultaat hebben we rekening gehouden met stortingen in en onttrekkingen aan reserves, die vastliggen op grond van aanvaard beleid en besluitvorming.

Aangezien er sprake is van een negatief jaarrekeningresultaat is een voorstel voor resultaatbestemming niet aan de orde.

(Bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Bedrag
Resultaat 2025 na voorstel resultaatbestemming	-4.929
Gerealiseerde resultaat 2025	-4.929
Saldo van baten en lasten 2025	107
Stortingen en onttrekkingen aan reserves conform besluitvorming en aanvaard beleid	-5.036
Voorstel resultaatbestemming	0
In verband met negatief resultaat niet van toepassing	0

Gerealiseerd resultaat 2025

Het negatieve resultaat van € 4,9 miljoen wordt conform de afspraken ten laste van de algemene reserve gebracht.

Programmaplan

1. Wonen in Assen
2. Werken in Assen
3. Meedoen in Assen
4. Aantrekkelijk Assen
5. Samen werken aan Assen
6. Bedrijfsvoering
7. Vastgoed en grondbedrijf
8. Algemeen financieel beleid

Programma 1

Wonen in Assen

In Programma Wonen in Assen leest u over beleid, financiën en ontwikkelingen op het gebied van wonen, woningmarkt, ruimtelijke ordening, bereikbaarheid, duurzaamheid en de Omgevingswet.

Programma 1. Wonen in Assen

Scope programma Wonen in Assen

In Programma Wonen in Assen leest u over beleid, financiën en ontwikkelingen op het gebied van wonen, woningmarkt, ruimtelijke ordening, bereikbaarheid, duurzaamheid, en de Omgevingswet.

Wat willen we bereiken?

Woningmarkt sluit aan bij behoefte

We willen beweging in de woningmarkt in onze stad die past bij de woonbehoefte van onze (toekomstige) inwoners. We zorgen voor passende woonruimte voor ieder inkomen in alle wijken, waarin ook zorg een plek krijgt.

We zetten in op een forse versnelling van de woningbouw in en buiten de stad (meer dan 3.000 nieuwe woningen in 2030 en meer dan 500 woningen in Kloosterveen in de eerste 4 jaar). We zetten stevig in op sociale en betaalbare koop voor jongeren en starters. Verder is 30% van de nieuwe woningen bestemd voor sociale huur.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Uitvoering woningbouwprogramma ligt op koers

Kanteljaar

Het was een goed jaar voor het woningbouwprogramma. We hebben veel meer woningen opgeleverd dan in 2024. In totaal zijn er bijna 429 nieuwe woningen bijgekomen, terwijl dat er in 2024 nog 186 waren. Assen heeft nu circa 33.800 woningen.

Er stonden 615 nieuwe woningen gepland voor 2025, bijna 200 meer dan we uiteindelijk hebben opgeleverd. De oorzaak is dat een aantal projecten nog in aanbouw is, zoals een deel van de flexwoningen en de woningen in Kloosterakker en Kloosterveen.

In de gemeente Assen is 28% van de woningen een corporatiewoning. In 2025 zijn 382 sociale huurwoningen opgeleverd. De flexwoningen aan de Groene Dijk zijn daarbij meegerekend. Assen heeft nu ruim 10.000 sociale huurwoningen. Een sociale huurwoning is een woning waarvoor huurtoeslag aangevraagd kan worden

We hebben plannen verbeterd, zodat we de komende jaren sneller nieuwe woningen kunnen bouwen. Het resultaat is dat we de komende jaren gemiddeld 500 woningen per jaar kunnen opleveren. In 2025 hebben we ongeveer 300 bouwvergunningen afgegeven. Dit aantal zal in 2026 zeker stijgen en boven de 500 uitkomen. We verwachten dat 2026 een topjaar wordt, met ongeveer 700 nieuwe woningen. Daarvan zijn ongeveer 500 woningen sociale huurwoningen.

In Kloosterveen zijn de meeste woningen gebouwd

Kloosterveen is al jaren de wijk in Assen waar de meeste woningen worden gebouwd. In deelgebied Kloosterakker zijn ongeveer 200 woningen opgeleverd. We gaan de komende jaren door met de ontwikkeling van Kloosterveen. Op dit moment loopt de MER-procedure en werken we aan een aantal aanpassingen in de infrastructuur, deels samen met de provincie. Het ontwerp van de brug die Kloosterveen verbindt met de N371 is inmiddels aanbesteed. De natuurvergunning en stikstof zijn belangrijke knelpunten, maar in 2026 kunnen we nog goed vooruit. We verwachten in 2026 150 woningen op te leveren.

Flexwoningen bewoond

In de zomer zijn de eerste 96 van 148 flexwoningen aan de Groene Dijk opgeleverd. Deze eerste 96 woningen zijn eigendom van de gemeente Assen. Daarnaast bouwt Actium nog 52 flexwoningen. Actium regelt de toewijzing van alle woningen, zowel die van de gemeente als hun eigen woningen.

De belangstelling voor de eerste 96 woningen was groot. Meer dan 750 woningzoekenden reageerden op een flexwoning. Inmiddels zijn alle flexwoningen bewoond door een diverse groep mensen, zoals: Spoedzoekers (mensen in een nood situatie vanwege veelal persoonlijke omstandigheden), jongeren en statushouders.

Acmesa-terrein: een echte blikvanger

Het Acmesa-terrein is het afgelopen jaar een echte blikvanger geworden. Er staat een grote woontoren met 77 sociale huurappartementen van Actium. De toren wordt in het voorjaar van 2026 opgeleverd.

Daarnaast zijn al 34 woningen in de vrije sector opgeleverd. De vernieuwde plek van de voormalige melkfabriek vormt zo een mooie en herkenbare entree naar het centrum van Assen. De toren is bovendien van ver te zien.

Vernieuwing Molenbuurt afgerond met oplevering huizen Nansenstraat

Met de oplevering van de 39 woningen aan de Nansenstraat is de renovatie en vernieuwing van de Molenbuurt afgerond. Actium heeft in samenwerking met de gemeente daarmee een volledige woonwijk gerenoveerd en vernieuwd.

Slinge

Woonservice heeft in woongebouw Slinge 44 nultrade-woningen opgeleverd. In 2026 volgen nog eens 88 zorgwoningen in de naastgelegen Slinge van Interzorg. Met de oplevering van de Slinge wordt wonen en zorg gecombineerd. De raad heeft de [Woonzorgvisie](#) vastgesteld. De bouw van Slinge draagt bij aan de realisatie van de ambities uit deze visie.

Ontwikkeling Stadskwartier:

herinrichting Binnenstad, Havenkwartier en Stadsboulevard wordt al zichtbaar

Raad stelt €122 miljoen beschikbaar voor programma Stadskwartier

In september heeft de raad besloten om € 122 miljoen beschikbaar te stellen voor het programma Stadskwartier, inclusief stedelijk investeringsfonds (SIF). Met dit fonds kunnen we flexibel en structureel investeren in de ontwikkeling van de Binnenstad, het Havenkwartier en de Stadsboulevard. Het doel is om vóór 2040 minstens 1.350 nieuwe woningen te bouwen.

Aankoop panden voor sterkere binnenstad

We hebben meerdere panden in de binnenstad aangekocht, waaronder het voormalige V&D-pand en Forum-Noord. Daarmee nemen we meer regie in de ontwikkeling van de binnenstad van Assen en zetten we in op een kwaliteitsimpuls voor dit gebied.

Rolderstraat in beweging door aankoop panden

Ook in de Rolderstraat zijn meerdere panden aangekocht. Het gaat om strategische panden die we kunnen transformeren, waaronder voormalige horecazaken. Daarnaast is er meer beweging gekomen in de gesprekken met eigenaren en gebruikers in het projectgebied Rolderstraat Noord.

Herinrichting binnenstad: meer groen en beter toegankelijk

In de binnenstad zijn de Kruisstraat, de Marktstraat, een deel van de Oude Molenstraat en de Menning opnieuw ingericht. Er is nu meer ruimte voor groen. Ook zijn de riolering en verlichting vernieuwd en zijn de straten beter toegankelijk voor mindervaliden. Daarna zijn we gestart met de herinrichting van de Oudestraat en Gedempte Singel.

Ontwikkelkader geeft koers aan toekomst Havenkwartier

Voor het deelgebied Havenkwartier werken we aan een ontwikkelkader. Hierin spreken we af hoe we het gebied verder ontwikkelen en waar we als gemeente op sturen.

Havenblok wordt eerste nieuwe woonproject aan het kanaal

Het Havenblok is het eerste project in het Havenkwartier dat we ontwikkelen. Het wordt een nieuw, opvallend gebouw tussen het Havenkanaal en de Industrieboulevard, tegenover het Drenthe College. Hier komen ruime, levensloopbestendige appartementen en op de begane grond functies zoals een buurtcafé of een fysiotherapiepraktijk. Het participatieproces is eind 2025 gestart met de conceptnota van uitgangspunten.

Eerste activiteiten maken Havenkwartier levendig en aantrekkelijk

De eerste activiteiten om het gebied rond de voormalige graansilo's aan de Havenkade aantrekkelijker en levendiger te maken, zijn zichtbaar. In september gaf een theatergroep hier meerdere voorstellingen en de komende drie jaar gebruikt een bierbrouwer de hoge silo. Hierdoor groeit het Havenkwartier uit tot een levendige ontmoetingsplek waar Assenaren en bezoekers samenkomen en waar meerdere keren per jaar kleinschalige evenementen plaatsvinden.

Minder milieubelasting maakt weg vrij voor woningen in Havenkwartier

We hebben een akkoord bereikt om een bedrijf dat milieubelastende activiteiten uitvoert te verplaatsen naar een andere locatie in Assen. In 2026 leggen we dit besluit aan de raad voor en zetten we een stap richting het toevoegen van woningen in het Havenkwartier. Ook verkleint de RWZI zijn geurcirkel door de bassins af te dekken.

Nieuwe beleidsinstrumenten versterken wonen en zorg in Assen

Woonzorgvisie: heldere doelen voor vitale wijken, passende woningen en zorg dichtbij

In december 2025 heeft de raad de Woonzorgvisie Assen 'Wonen, leven en zorg in 2040' vastgesteld. De hoofdambitie uit deze visie is duidelijk: we willen voor alle Assenaren een passend aanbod van wonen, welzijn en zorg, hun hele leven lang. Dat doen we in vitale en fijne wijken. We hebben dit concreet gemaakt door vanuit vijf perspectieven te kijken: de inwoner, het huis, de wijk, de stad en regio en de overheid en organisaties. Daarbij hebben we duidelijke doelen en acties opgesteld. Deze lopen door tot 2035 en deels tot 2040.

Duidelijke regels voor woningsplitsing, woningdelen en tijdelijke woningen

We hebben nieuwe regels gemaakt voor woningsplitsing, woningdelen op en tijdelijke woningen op particuliere erven. Deze regels vullen het Omgevingsplan van Assen aan. Ze maken het mogelijk om op een zorgvuldige manier extra woningen toe te voegen. Zo benutten we de bestaande woningen beter. De regels geven duidelijkheid aan inwoners die een plan willen indienen en helpen om goede keuzes te maken voor de leefbaarheid en de ruimtelijke kwaliteit.

Extra budget voor starterslening

Met de starterslening helpen we starters bij de aankoop van hun eerste woning. Er is hiervoor € 4 miljoen extra beschikbaar gesteld. Dit bedrag is revolverend, aflossingen zijn weer beschikbaar voor nieuwe leningen. De starterslening is een extra lening op een gewone hypotheek. Vanaf 1 november 2025 kunnen starters een lening aanvragen voor woningen tot en met 70% van de Nationale hypotheekgarantie (NHG-grens). In 2025 is dat € 315.000. Voorheen was de maximale aankoop prijs € 250.000. Het maximale leenbedrag blijft € 40.000.

Wat willen we bereiken?

Groene Stad van het Noorden

We willen de Groene Stad van het Noorden zijn. Het groen nodigt uit tot ontmoeten en is verzorgd en veilig. Naast groen als vertrekpunt bij ruimtelijke ontwikkelingen, streven we een hoger niveau van beheer van de openbare ruimte na. We luisteren naar de wensen van onze inwoners en het groen op de ene plek in Assen kan er anders uitzien dan op een andere plek.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Kadernota Beheer openbare ruimte voor schone, veilige en toekomstbestendige leefomgeving

De raad heeft de [Kadernota Beheer Openbare Ruimte \(BOR\) 2026–2030](#) vastgesteld. Deze nota geeft aan hoe we de openbare ruimte de komende jaren onderhouden en vernieuwen. We koppelen dit beheer sterker aan doelen voor klimaat, natuur en maatschappelijke waarde. Zo zorgen we niet alleen voor een schone, veilige en toekomstbestendige leefomgeving, maar gebruiken we beheer ook om sociale en duurzame doelen te bereiken.

Programma Water en Riolering: koers voor toekomstbestendig beheer van water en riolering

We hebben het Programma Water en Riolering (PWR) vastgesteld en daarmee is het gemeentelijk water- en rioleringsplan (GWRP) vervangen. In dit programma staan onze ambities en doelen voor stedelijk (afval)water. Zo werken we aan een toekomstbestendig stedelijk (afval)watersysteem. Het geeft inwoners duidelijkheid over wateroverlast en de hoogte van de rioolheffing. Aan inwoners en andere belanghebbenden hebben we gevraagd welke punten zij belangrijk vinden op het gebied van water en riolering. Daarbij konden ze aangeven hoe de gemeente samen met inwoners en bedrijven wateroverlast zou kunnen beperken.

In het PWR staat welke normen en eisen we gebruiken bij het ontwerpen van riool- en watersystemen. Op basis van verschillende scenario's en de gevolgen voor de rioolheffing is bepaald waar en wanneer we tijdelijk wateroverlast toestaan.

Bij het PWR is een kostendekkende berekening gemaakt met alle budgetten voor beheer, onderhoud, onderzoek en vervanging. In het PWR is ook een berekening van de rioolheffing opgenomen.

Green Leaf Award 2027

Assen is door de Europese Commissie uitgeroepen tot [winnaar van de European Green Leaf Award 2027](#). Deze prestigieuze prijs benadrukt onze ambities voor een gezonde, duurzame leefomgeving. We zijn trots dat Assen ambassadeur is op het gebied van duurzaamheid en klimaatadaptatie in de categorie steden tot 100.000 inwoners. Met het prijzengeld van € 200.000 ontwikkelen we, samen met inwoners en partners, een groen programma voor het titeljaar.

Milieupark

We hebben de aanbesteding voor het Milieupark uitgevoerd. De kosten voor ontwerp, productie en materiaal zijn hoger dan eerder geraamd. We hebben de voorbereidingen om met de bouw te starten in gang gezet. Het Milieupark is naar verwachting in 2026 gerealiseerd.

Wat willen we bereiken?

Duurzaam bereikbare stad

Assen is een bereikbare stad, waarin iedereen zich makkelijk en veilig kan verplaatsen, het liefst op een duurzame manier. We stimuleren het gebruik van de fiets en zorgen dat deze op een nette manier gestald kan worden. We zetten ons in voor een snellere verbinding over het bestaand spoor en het toevoegen van (knooppunten voor) snelle busverbindingen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Visie mobiliteit 2040 'Assen toekomstgericht op weg' vastgesteld

De raad heeft de [Visie Mobiliteit 2040 'Assen toekomstgericht op weg'](#) vastgesteld. Met deze visie zetten we mobiliteit in om Assen gezond, bereikbaar en leefbaar te houden. De visie sluit aan op de Omgevingsvisie 'Assen nog Mooier' en de 'Asser Ambitie Agenda'. Inwoners, ondernemers en partners hebben actief meegedacht.

Kernpunten zijn het stimuleren van actieve en duurzame mobiliteit, het beter positioneren van de fiets, het versterken van openbaar vervoer en het autoluwer maken van het stadscentrum. We kijken daarbij niet alleen naar bereikbaarheid, maar ook naar bijvoorbeeld gezondheid, inclusiviteit, klimaat, ruimte en veiligheid. Zo zorgen we ervoor dat Assen bereikbaar blijft als regionale stad én werkt aan een groene en verbonden openbare ruimte voor 2040.

Uitvoeringsprogramma mobiliteit: schoner, rustiger, veiliger

Centrum wordt emissievrij met soepele overgang voor ondernemers

We hebben per 1 januari een emissievrije zone in het centrum van Assen ingevoerd voor een deel van het bedrijfsvervoer. Ondernemers hebben we goed voorbereid op deze verandering. Dankzij een langere gewenningsperiode verliep de overgang soepel. Met een logistiek makelaar hebben we ondernemers stap voor stap begeleid. Ondernemers kunnen ook gebruikmaken van de landelijke regelingen voor deze overgang.

Fietsparkeren

We hebben 150 fietsparkeerplekken gerealiseerd aan de rand van het centrum. We handhaven het fietsparkeerverbod bij het NS-station actief.

Herinrichting Beilerstraat in samenspraak met inwoners

Op basis van wensen van bewoners presenteerden we in november een aangepast schetsontwerp tijdens een informatieavond.

De meerderheid van de omwonenden kon zich vinden in de voorstellen en sprak een voorkeur uit voor klinkerverharding in plaats van asfalt.

Na een proefafsluiting van de Beilerstraat hebben we besloten de straat niet af te sluiten voor doorgaand gemotoriseerd verkeer.

Nieuwe deelauto's voor minder autobezit en meer ruimte voor groen

In de Visie Mobiliteit 2040 is als doel opgenomen om deelmobiliteit te stimuleren. We hebben samen met aanbieder Greenwheels vijf nieuwe deelauto's geplaatst. Op strategische plekken in en rondom het centrum van Assen hebben we daarvoor speciale parkeerplaatsen ingericht. Het aantal deelauto's in Assen is daarmee gegroeid van drie naar acht.

Een speciale informatieflyer over de deelauto's geven we mee aan nieuwe inwoners en jongeren die hun rijbewijs halen. De nieuwe deelauto's dragen bij aan minder autobezit, meer ruimte voor groen en een schonere stad. Dat sluit aan bij [Assen toekomstgericht op weg Visie mobiliteit 2040](#) en de [Omgevingsvisie gemeente Assen](#).

Beter zichtbare en veiliger zebrapaden

We hebben de geplande pilots uit het [Plan van Aanpak Zebrapaden](#) opgepakt. Na een nulmeting met cameraonderzoek en enquêtes voerden we verbeteringen door:

- Jan Fabriciusstraat: opvallende attentiepalen en verbeterde markering.
- Hannie Schaftweg: nieuw zebrapad op een drempel met verlichting volgens landelijke richtlijnen.
- Oostersingel: extra verlichting in de rijbaan die tegelijk met de straatverlichting aan gaat.

Zie ook: [Brief B&W aan raad, 12 november - Voortgang plan van aanpak zebrapaden](#).

Daarnaast hebben we alle risicolocaties aangepakt. Bij vijftien zebrapaden plaatsten we extra verkeersborden of pasten we deze aan. Ook controleerden we alle zebramarkeringen en vernieuwden we ze waar nodig.

Deltaplan van het Noorden: versterkt spoorverbinding én kansen voor wonen en werk

Assen is actief betrokken bij het Deltaplan van het Noorden. Dit is een initiatief van noordelijke overheden en het Rijk om wonen, werken en bereikbaarheid in Noord-Nederland te versterken. Betere spoorverbindingen zijn daarin een belangrijk onderwerp. We hebben ons sterk gemaakt voor de verbetering van het bestaande spoor tussen Zwolle en Groningen, waaronder de aanpak van het knelpunt bij Meppel. In de Voorjaarsnota is € 100 miljoen toegekend voor het oplossen van de flessenhals tussen Zwolle en Meppel en € 1,9 miljard voor de Nedersaksenlijn.

Wat willen we bereiken?

Milieu en circulair gebruik

We willen zorgen voor een goede kwaliteit van de leefomgeving. Goede kwaliteit gaat over lucht-, water- en bodemkwaliteit. Met zo weinig mogelijk hinder door geluid, geur, trillingen. Veiligheid op het gebied van gebruik, opslag en vervoer van gevaarlijke stoffen.

We werken aan een circulaire samenleving. Dit betekent dat we, waar mogelijk:

- alleen inkopen wat we echt nodig hebben
- producten inkopen van goede kwaliteit met een lange levensduur
- materialen hergebruiken of laten repareren
- afval als grondstof zien en hergebruiken

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Brede samenwerking leidt tot Kadernota Gezonde Leefomgeving

We willen zorgen voor een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving voor iedereen. Daarom is de Kadernota Gezonde Leefomgeving gemaakt die aansluit bij de Omgevingswet en bijdraagt aan een toekomstbestendige stad. Deze nota is in februari 2026 vastgesteld. De milieuparagraaf is opgenomen in de geactualiseerde omgevingsvisie. Belangrijke thema's in de kadernota zijn lucht (onder andere houtstook), geluid, geur, licht, trillingen en externe veiligheid. Daarnaast gaat het om zeer zorgwekkende stoffen (zoals PFAS, microplastics, medicijnresten, drugsresten en bestrijdingsmiddelen) en om bodem en water.

De kadernota is in samenwerking met GGD Drenthe, Omgevingsdienst Drenthe en Veiligheidsregio Drenthe opgesteld. We hebben veel aandacht besteed aan het bestuurlijke proces en aan participatie. Dat deden we onder andere via de kinderraad, het stadspanel, het jeugdpanel, social media en bedrijvenorganisaties. Daarnaast heeft de raad input gegeven via een koersbijeenkomst.

Verlagen CO2-uitstoot

We geven Assen mooier en beter door aan volgende generaties en faciliteren de energietransitie.

Het verder omlaag brengen van de CO2-uitstoot is hierin de belangrijkste doelstelling. Daarbij moet iedereen mee kunnen doen en de mogelijkheid krijgen om de gebouwde omgeving betaalbaar te verduurzamen. Samen met Mijn Buurt Assen gaan we actief de wijken in en stimuleren en ondersteunen we inwoners, bedrijven en andere organisaties bij verduurzaming van hun eigen woningen, gebouwen en vervoer.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Ondersteuning inwoners met besparen op energiekosten en verduurzamen woning

Asser Energieloket blijft tot en met 2029 inwoners ondersteunen bij verduurzaming

In februari 2024 openden we op vijf locaties in Assen een energieloket. Hier helpen onze energieadviseurs inwoners bij het verduurzamen van hun woning. We richten ons vooral op inwoners die kwetsbaar zijn.

Dit jaar hebben we het Asser Energieloket en de hulpmiddelen die we aanbieden geëvalueerd. Daarna hebben we een [voorstel](#) gemaakt om het energieloket voort te zetten tot en met 2029. De raad heeft dit voorstel in september vastgesteld. Hierdoor kunnen we onze dienstverlening de komende vier jaar blijven aanbieden.

Nieuw plan helpt huishoudens energielasten besparen

In juni 2024 nam de raad een motie aan om een structureel plan te maken tegen energiearmoede. Daarom hebben we in 2025 een analyse uitgevoerd in een aantal buurten waar de kans op energiearmoede groot is. Op basis daarvan hebben we een [plan bestrijden energiearmoede](#) gemaakt met nieuwe hulpmiddelen, zoals extra subsidies en een regeling om oud witgoed te vervangen. Dit plan is bedoeld voor huishoudens die hun energielasten moeilijk kunnen betalen. Deze inwoners kunnen hun woning zo verduurzamen én blijvend besparen op hun energierekening.

Zeven energie-initiatieven krijgen steun om stappen te zetten in hun wijk

We hebben zeven lokale energie-initiatieven ondersteund. Elk initiatief zit in een andere fase en volgt een eigen route.

We hebben de initiatieven geholpen met subsidies voor onder andere communicatiemiddelen, energiescans, onderzoeken en deelname aan bijeenkomsten. De raad heeft ingestemd met het voortzetten van deze ondersteuning.

Energiesysteem voor de toekomst

Nieuw Warmtebedrijf Assen basis voor betaalbare en duurzame warmte

De raad heeft [besloten](#) om een publiek warmtebedrijf op te richten. De uitgangspunten van het warmtebedrijf zijn betaalbaarheid, betrouwbaarheid, transparantie, uitvoerbaarheid en duurzaamheid. Het warmtebedrijf is bedoeld voor het ontwikkelen van warmtenetten in de gemeente Assen. Dit biedt inwoners een alternatief voor aardgas bij het verwarmen van hun woning.

Warmtenet Lariks

Het [uitvoeringsplan](#) voor het eerste warmtenet van Assen is in april vastgesteld door de raad. Dit plan beschrijft de fasen die nodig zijn voor het ontwikkelen van een warmtenet in de wijk Lariks. Bij het opstellen ervan is samengewerkt met woningcorporatie Actium. In de Lariks staan veel corporatiewoningen die goed geschikt zijn voor een warmtenet als duurzame manier van verwarmen.

Gemeente en Actium werken samen aan duurzame warmte-oplossingen

Bijna 30% van de woningen in Assen is eigendom van woningcorporaties. Voor veel van deze woningen is een warmtenet een geschikte duurzame warmtebron. Daarom tekenden we dit jaar een intentieovereenkomst met woningcorporatie Actium. Hierin hebben we afgesproken om langdurig samen te werken aan duurzame warmte-oplossingen, zoals aansluiting op het warmtenet.

Integrale besluitvorming ruimte – Omgevingswet

Vanuit een integrale benadering komen tot snellere en betere besluitvorming over ruimtelijke initiatieven met ruimte voor maatwerk door een gebiedsgerichte aanpak.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Herijkingsproces omgevingsvisie opgestart

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Deze wet zorgt ervoor dat we plannen en beleid maken op een samenhangende en eenduidige manier. Hiervoor gebruiken we nieuwe juridische instrumenten, zoals de omgevingsvisie. In deze visie staat wat we als gemeente op de lange termijn willen bereiken in de fysieke leefomgeving. Assen had al een omgevingsvisie: Assen Nog Mooier. Deze visie is in 2021 vastgesteld. Toen spraken we af dat we de visie elke vier jaar weer tegen het licht houden en waar nodig aanpassen. Omdat de huidige visie nog niet helemaal voldeed aan de eisen van de Omgevingswet, zijn we gestart met een herijking. Dit proces bestaat uit twee delen: een technische actualisatie en een inhoudelijke herijking. Bij de technische actualisatie van de omgevingsvisie in 2025 hebben we het volgende gedaan:

- Alle losse deelvisies verwerkt in de omgevingsvisie; het strategische kader in de omgevingsvisie is nu weer compleet
- Een nieuwe milieuparagraaf toegevoegd
- De visie aangepast zodat deze voldoet aan alle technische eisen van de Omgevingswet

Na deze aanpassingen doorliep de omgevingsvisie de formele vaststellingsprocedure.

In februari 2026 leggen we de geactualiseerde [omgevingsvisie](#) ter vaststelling voor aan de raad.

In 2026 gaan we verder met de inhoudelijke herijking van de omgevingsvisie. De eerste stap is al gezet: op 2 december 2025 organiseerden we een algemene kick-off- in het kader van participatie. In 2026 krijgt dit traject een vervolg, waarbij inwoners, organisaties en andere partners opnieuw kunnen meedenken over de toekomst van Assen.

Omgevingsplan Marsdijk

De Omgevingswet geeft ons tot eind 2031 de tijd om één omgevingsplan te maken voor het hele grondgebied van Assen. In 2024 zijn we begonnen met het eerste wijzigingsbesluit omgevingsplan, voor de wijk Marsdijk. Door de inhoudelijke complexiteit en door problemen met de software hebben we vertraging opgelopen. In het voorjaar van 2026 leggen we het ontwerp-wijzigingsbesluit ter inzage. Ons doel is om het wijzigingsbesluit rond de zomer van 2026 aan de raad aan te bieden voor vaststelling.

Wat kost het?

Tabel begrotingsprogramma Wonen in Assen

(bedragen x € 1.000)

Beleidsthema	Primaire begroting 2025	Bijgestelde begroting 2025	Realisatie 2025	Saldo 2025
Saldo van baten en lasten voor bestemming	4.705	5.312	2.804	2.508
Lasten	27.811	29.373	30.956	-1.583
Woningbouw/woonplan	2.892	3.250	2.443	807
Openbare ruimte	16.187	15.832	18.377	-2.546
Bereikbaarheid, verkeer en vervoer	1.383	1.567	1.641	-74
Duurzaamheid	7.350	8.725	8.495	230
Baten	-23.106	-24.061	-28.152	4.091
Woningbouw/woonplan	-2.153	-2.153	-2.522	368
Openbare ruimte	-9.250	-9.310	-10.976	1.666
Bereikbaarheid, verkeer en vervoer	-20	-110	-247	137
Duurzaamheid	-11.683	-12.488	-14.407	1.920
Reserve mutaties	-779	-672	-672	0
Toevoeging aan de reserves	100	0	0	0
Woningbouw/woonplan	100	0	0	0
Openbare ruimte	0	0	0	0
Bereikbaarheid, verkeer en vervoer	0	0	0	0
Duurzaamheid	0	0	0	0
Onttrekking aan de reserves	-879	-672	-672	0
Woningbouw/woonplan	-100	0	0	0
Openbare ruimte	-569	-488	-488	0
Bereikbaarheid, verkeer en vervoer	-210	-184	-184	0
Duurzaamheid	0	0	0	0
Resultaat	3.926	4.640	2.132	2.508

Zie ook onderdeel 5 van het jaarrekeningdeel voor een toelichting op de afwijkingen ten opzichte van de Programmabegroting 2025.

Investeringsprogramma Wonen in Assen

(Bedragen x € 1.000)

Beleidsthema / omschrijving soort investering	Totaal investeringskrediet	Investerings t/m 2024	Investerings 2025	Geactiveerde investeringen 2025	Onderhanden investeringen 2025	Restantkrediet ultimo 2025
Woningbouw/woonplan	57	0	0	0	0	57
Overig	57	0	0	0	0	57
Openbare ruimte	14.043	2.035	3.448	3.314	2.169	8.560
Gladheid bestrijding	50	0	0	0	0	50
Groen	1.363	0	210	140	71	1.153
Kunstwerken	773	0	0	0	0	773
Markten	19	0	0	0	0	19
Openbare verlichting	122	0	0	0	0	122
Riolering	7.298	1.475	2.141	2.334	1.282	3.683
Spelen	1.371	55	1.069	841	284	246
Watergangen	163	76	-76	0	0	163
Waterwegen	428	0	0	0	0	428
Wegbeheer	2.455	430	103	0	533	1.922

Beleids­thema / om­schrijving soort inves­tering	Totaal inves­terings­krediet	Investerings­ t/m 2024	Investerings­ 2025	Geactiveerde investerings­ 2025	Onderhanden investerings­ 2025	Restant­krediet ultimo 2025
Bereikbaarheid, ver­keer en vervoer	3.088	0	225	225	0	2.863
Verkeer	3.088	0	225	225	0	2.863
Duurzaamheid	6.137	121	1.905	426	1.600	4.111
Bedrijfsafval	35	0	43	43	0	-8
Huishoudelijke afvalin­zameling	153	0	382	382	0	-230
Milieupark	5.949	121	1.479	0	1.600	4.349
Totaal	23.325	2.156	5.578	3.965	3.769	15.591

Verbonden partijen die bijdragen aan het programma

De volgende Verbonden Partijen worden ingezet om het doel van het programma Wonen in Assen te realiseren:

- Regio Groningen - Assen (RGA)
- Omgevingsdienst Drenthe

De toelichting staat in de [Paragraaf Verbonden Partijen](#).

Programma 2

Werken in Assen

In Programma Werken in Assen leest u over beleid, financiën en ontwikkelingen op het gebied van bedrijvigheid, werkgelegenheid en economie.

Programma 2. Werken in Assen

Scope programma Werken in Assen

In Programma Werken in Assen leest u over beleid, financiën en ontwikkelingen op het gebied van bedrijvigheid, werkgelegenheid en economie.

Wat willen we bereiken?

Asser Ambitie Agenda

De Asser Ambitie Agenda bundelt de ambities van de gemeente en van vele Assense bedrijven, onderwijsinstellingen, maatschappelijke en andere organisaties. Samen met Ondernemend Assen en Vaart in Assen is een platform gecreëerd om samen te werken en de ambities te realiseren. We hebben een duidelijke boodschap neergezet waarmee we onze lobby naar het Rijk en Europa versterken en focus aanbrengen. Assen is de plek om te groeien!

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Uitwerking Asser Ambitie Agenda

We hebben een Raad van Advies en een Regiegroep, samengesteld uit meerdere partijen uit Assen, ingesteld om de samenwerking binnen de Asser Ambitie Agenda (AAA) verder te versterken. Het jaarplan voor 2025 is uitgevoerd. Dit leverde de volgende resultaten op:

De AAA speelde een grote rol bij de ontwikkeling van de [Veiligheidscampus](#) (Zie ook Programma 5. Samen werken aan Assen > 5.1 Meer samen met andere overheden)

Samen met ondernemers en onderwijs is de doorontwikkeling van de [TechHub](#) naar een Zorg & Innovatiecluster gestart. Dit helpt ons om de zorgsector en de biotechnologie in Assen verder te versterken.

We hebben het studentenprofiel aangescherpt en de feestelijke opening van het studiejaar groter en breder neergezet.

Wat willen we bereiken?

Versterken vestigingsklimaat voor bedrijven

We zetten de uitvoering van de EZ-agenda voort, zodat Assen een aantrekkelijke stad blijft om te verblijven, werken en ondernemen.

Bedrijven, instellingen en organisaties laten dat samen met ons zien via Stadsmarketing. We blijven faciliteren in een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bestaande en nieuwe bedrijven. Onder andere met de ontwikkeling van de Gebiedsagenda Zuid Oost Assen en de uitvoering van de Ruimtelijk Economische Visie.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Uitvoering Economische Agenda

We hebben de Economische Agenda 2020–2025 samen met partners uit de stad en de regio geëvalueerd en aangescherpt. Daarna heeft de raad de nieuwe [Economische Agenda 2026–2030](#) vastgesteld. In de paragrafen 2.3.1, 2.3.3 en 2.5.1 staan de belangrijkste resultaten verder toegelicht.

De keuzes die we de afgelopen jaren maakten in ons economisch beleid, zijn duidelijk zichtbaar in de cijfers van 2025.

Enkele belangrijke kengetallen:

- Assen is een sterke werkgemeente met 43.990 banen. Dat zijn 981 banen per 1.000 inwoners (15–74 jaar).
- In 2025 reisden dagelijks 25.200 mensen naar Assen om te werken. Tegelijkertijd werkten 15.700 Assenaren buiten de stad.
- Tussen 2020 en 2024 groeide de werkgelegenheid vooral sterk in:
  - Openbaar bestuur: + 579 banen
  - Vrijtijdseconomie: + 604 banen
  - Gezondheidszorg: + 1.278 banen

Op het gebied van brede welvaart stond Assen in 2025 in de middenmoot van 342 gemeenten. De afgelopen vier jaar boekten we vooral vooruitgang op de duurzame ontwikkeldoelen rond consumptie, werk, duurzame energie en infrastructuur.

Zorgsector & Biotechnologie

De zorgsector is belangrijk voor Assen. Bijna een kwart van de banen in onze stad komt uit deze sector. We werken steeds vaker samen in de regio. Door onze aansluiting bij het Netwerk Gezondheidseconomie Noord-Nederland kunnen we bedrijven beter helpen en meer invloed hebben op ontwikkelingen die voor Assen belangrijk zijn. Tijdens verschillende bedrijfsbezoeken hebben we gezien waar kansen liggen en hoe we ondernemers beter kunnen ondersteunen.

We hebben ook nieuwe mogelijkheden verkend voor investeringen in life sciences en biotechnologie. Deze sector past goed bij de ambities van de Asser Ambitie Agenda. Dat komt door de bedrijven die hier al zitten en door de samenwerking met ontwikkelingen rond AI en medicijnen. Dit zorgt voor meer innovatieve bedrijvigheid en kan extra banen opleveren. De kopgroep Zorg en Innovatie brengt zorgorganisaties en ondernemers uit het MKB dichterbij elkaar. Hierdoor ontstaan nieuwe ideeën die de zorg verbeteren en inwoners beter helpen.

Wat willen we bereiken?

Vijfduizend nieuwe banen

We willen samen met partners, waaronder het Rijk en de provincie, nieuwe banen naar de stad halen. Ons streefgetal is zo'n 5.000 banen. Dit doen we door kansrijke gebieden, zoals het gebied Assen Zuid Oost, vanaf Stationsgebied tot en met Schepersmaat, te ontwikkelen. Vooral in de krachtsectoren Overheid, Zorg en Energie en het vestigingsklimaat.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Uitvoeringsagenda Ruimtelijk Economische Visie (REV)

Voor uitvoering van de [Ruimtelijk Economische Visie \(REV\)](#) is een [uitvoeringsagenda](#) opgesteld, met concrete uitwerking van acties die we de komende tien jaar willen realiseren.

We zijn samen met Ondernemend Assen, provincie Drenthe en Nationaal Programma '[Werklandschappen van de toekomst](#)' gestart met een gezamenlijke aanpak om het Stadsbedrijvenpark klimaatbestendig te maken en te verduurzamen. We zijn begonnen met het verkennen van knelpunten en oplossingen voor wateroverlast op bedrijfskavels op het Stadsbedrijvenpark.

Ruimtelijk Economische Gebieds Ontwikkelingen (REGO) & Werven van werkgelegenheid

Ten aanzien van economische gebiedsontwikkeling zijn de resultaten als volgt:

- Gebiedsagenda Zuidoost Assen:
- Samen met NAM is een marktconsultatie uitgevoerd voor de toekomstige mogelijkheden van hun terrein.

We hebben gezocht naar een geschikte locatie in Assen voor de herhuisvesting van het NAM-hoofdkantoor. We hebben bestuurlijke overleggen gevoerd met partijen in het gebied, zoals NAM, Van Boeijen, GGZ/Espria, WZA en Dopple.

We hebben een start gemaakt met het project aanpak groen en water in Zuid Oost Assen.

Voor de toekomstige aanpak van het stationsgebied is een startnotitie opgesteld.

Participatie: belanghebbenden zijn geïnformeerd. De eerste bewonersgesprekken zijn gevoerd.

Johan Willem Frisokazerne

Het addendum op het bestuurlijk voornemen Assen - Havelte is ondertekend door de ministeries van Defensie en Binnenlandse Zaken, de provincie en de gemeente.

De nieuwe bestemming van een deel van de gebouwen van de Johan Willem Frisokazerne is hiermee duidelijk. De locatie krijgt in de toekomst meerdere functies naast Defensie: de Veiligheids-campus, een rijksvergadercentrum en een productiekeuken. Dit leidt tot nieuwe Rijkswerkgelegenheid bij Defensie en Binnenlandse Zaken.

We zijn gestart met het maken van het ruimtelijke plan voor deze ontwikkeling.

Samen met Defensie werken we aan de komst van een trainingscentrum voor fysieke weerbaarheid voor reservisten op het terrein.

Samen met de provincie Drenthe, de Veiligheids-campus en Defensie verkennen we verdere samenwerkingsmogelijkheden in het kader van de [Drentse Agenda Defensie en Veiligheid](#).

De Veiligheids-campus is van start gegaan. Zo is een lector Weerbaarheid aangesteld. In afwachting van de verbouwing op het kazerneterrein neemt de Veiligheids-campus tijdelijk haar intrek aan de Industrieweg 1 in Assen.

Toeristisch Recreatieve Zone (TRZ)

We hebben gesprekken gevoerd met verschillende initiatiefnemers en grondeigenaren in het gebied, de provincie en het TT-circuit.

Er is door de provincie en de gemeente een financiële bijdrage toegezegd voor de realisatie van een Tunnelijsbaan. We ondersteunen de initiatiefnemer hierbij.

Voor de Expohal zijn nieuwe plannen ingediend.

Met de ontwikkelaar van het voormalig verkeerspark hebben we, samen met de provincie, verkennende gesprekken gevoerd. Ze hebben aangegeven initiatieven in omgeving af te wachten voordat verdere planvorming wordt opgepakt.

Meerdere perceeleigenaren van het voormalige TT World-concept hebben hun percelen te koop gezet.

Wat willen we bereiken?

Sterkere band arbeidsmarkt - onderwijs

We versterken de relatie en samenwerking met onze partners in werkgelegenheid en onderwijs om onze gemeenschappelijke uitdagingen op de onderwijs- en arbeidsmarkt voor de beroepsbevolking van morgen aan te gaan.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Samen Innoveren: Ondernemers, Onderzoek, Onderwijs en Overheid

De Asser Ambitie Agenda (AAA) heeft een belangrijke rol gespeeld bij de ontwikkeling van de Veiligheids-campus en de verdere groei van de TechHub richting een Zorg- en Innovatiecluster.

De Rijksuniversiteit Groningen (RUG) sloot zich aan bij de Veiligheids-campus Assen. De campus voor Noord-Nederland bestond al uit DCTerra/DNA, NHL Stenden en de gemeente Assen. Nadat de Veiligheids-campus in Assen in 2024 de status 'Universiteit van het Noorden' kreeg. De partners van de Veiligheids-campus hebben samen een position paper opgesteld. Dit document is aangeboden aan het kabinet van Eurocommissaris Minzatu, verantwoordelijk voor Social Rights, Skills and Education.

De Veiligheids-campus leverde een actieve bijdrage aan de Drentse Agenda Defensie en Veiligheid. Hierdoor ontstond naast de samenwerking op het JWF-kazerneterrein ook inhoudelijke samenwerking met Defensie. Verder is de Veiligheids-campus Assen gestart met het professionaliseren van de samenwerking tussen de partners, namelijk DCTerra, RUG, NHL Stenden en de gemeente. Ook werd er gewerkt aan een eigen identiteit. De eerste stappen zijn gezet, zoals het ontwikkelen van een logo en de aanzet tot een website.

Doorontwikkeling Techhub

Dit jaar stond in het teken van terugkijken en vooruitkijken op de huidige vorm van de [TechHub](#):

De partijen die betrokken zijn bij de Techhub (Ondernemend Assen, Hanze Hogeschool en DCTerra) hebben een plan voor doorontwikkeling naar een Zorg- en Innovatiecluster opgesteld. Samen met provincie Drenthe ondersteunen we dit initiatief.

Om met ondernemers en partijen in Assen verder vorm te geven aan deze ontwikkeling, werd een gezamenlijke aanjager aangesteld die hiervoor onder andere een business case opstelt.

Wat willen we bereiken?

Investeren in vrijetijdseconomie

We investeren in de krachtsector vrijetijd van Assen met als doel meer bestedingen, overnachtingen en werkgelegenheid.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Agenda en Actieplan Vrijetijdseconomie

De [Agenda en Actieplan Vrijetijdseconomie](#) is uitgevoerd. Enkele resultaten:

Voor de uitvoering van de nieuwe regels en het [Kwaliteitsdocument terrassen](#), hebben we 82 terrassen bij horecabedrijven bezocht en beoordeeld. Niet alles is volgens de nieuwe richtlijnen ingericht en wordt besproken met desbetreffende ondernemers.

De gezamenlijke inspanning op bezoekersmarketing heeft geleid tot een toename van het aantal bezoekers aan de [website Bezoek Assen Hoofdstad met charme](#) met 10 % (375.000 bezoekers).

Het aantal overnachtingen in Assen steeg met bijna 6%, en de bestedingen van bezoekers namen toe met 4,5% ten opzichte van 2024.

Het [platform](#) voor bezoekersmarketing is doorontwikkeld met een interactieve kaart en is meertalig geworden.

Het visiedocument [Evenementen in Assen 2025-2035](#) is vastgesteld.

100 jaar TT en 50 jaar TT Festival

Door intensieve samenwerking tussen TT Circuit, TT Festival, Vaart in Assen, Toeristisch Recreatief Platform, Ondernemend Assen, Provincie Drenthe, gemeente en Recreatieschap Drenthe ontstond een jaarrond programma. Het jubileumjaar legde een stevige basis voor samenwerking tussen TT Circuit en binnenstad. Deze samenwerking zetten we de komende jaren voort.

Wat willen we bereiken?

Verhogen arbeidsparticipatie

We willen dat alle inwoners in staat zijn om mee te doen in de samenleving, bij voorkeur via betaald werk. Een betaalde baan maakt mensen gelukkiger en gezonder. Een baan geeft zin en inhoud aan het leven, geeft structuur en zorgt voor sociale contacten. Als werken (nog) niet lukt helpen we inwoners bij het meedoen via bijvoorbeeld vrijwilligerswerk.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Centrum voor Werk, Inkomen en Ontwikkeling

Het [Werkplein Drentsche Aa](#) bereidde het Inkomen-, Ontwikkel- en Werkcentrum voor. Dit centrum wordt dé plek waar alle inwoners, ook zonder uitkering, vaardigheden kunnen leren die hun kansen op werk vergroten. Ook startte de verbouwing aan de W.A. Scholtenstraat om een passende ontwikkelomgeving te maken. Het centrum opent in het voorjaar van 2026.

Participatiewet in Balans (waaronder WPDA)

We hebben ons voorbereid op de Participatiewet in balans. De Eerste Kamer nam deze wet in het najaar van 2025 aan. De Participatiewet wordt stapsgewijs ingevoerd, met 2026 als transitiejaar. Vooruitlopend daarop schaften we één maatregel alvast af: de verplichte zoektijd van vier weken voor jongeren tot 27 jaar. Zij krijgen nu direct ondersteuning bij het vinden van een opleiding of werk.

Pilot Snellere Start, Sterkere Toekomst

Het eerste jaar van de pilot snellere start, sterkere toekomst azc-bewoners hebben we afgerond. De doelstelling om 25 azc-bewoners naar werk te begeleiden, hebben we behaald. Er zijn 31 azc-bewoners gestart met werken bij 16 werkgevers in en rondom Assen. De resultaten en geleerde lessen hebben we opgenomen in het eindverslag en is met de raad gedeeld. De raad heeft ingestemd met een vervolg op de pilot door het beschikbaar stellen van financiering. Daarnaast hebben de provincie Drenthe en de Europese Unie subsidies verstrekt. Het project loopt door tot in ieder geval december 2026.

We hebben samen met het Centraal Opvang Asielzoekers een traject opgezet dat vluchtelingen opleidt voor het beheer van het groen. Na deze opleiding kunnen de vluchtelingen een betaalde baan krijgen bij een groenbedrijf. Er zijn nu 5 vluchtelingen gestart. In de komende jaren verwachten we ongeveer 20 vluchtelingen op deze manier aan een baan te helpen.

Wat kost het?

Tabel begrotingsprogramma Werken in Assen

(bedragen x € 1.000)

Beleids-thema	Primaire begroting 2025	Bijgestelde begroting 2025	Realisatie 2025	Saldo 2025
Saldo van baten en lasten voor bestemming	32.617	31.932	34.523	-2.591
Lasten	69.326	72.051	74.269	-2.218
Participatie en inkomen	64.841	68.251	70.900	-2.649
Economische ontwikkeling en innovatie	4.485	3.800	3.349	451
FlorijnAs	0	0	20	-20
Baten	-36.709	-40.119	-39.746	-373
Participatie en inkomen	-36.432	-39.842	-39.261	-581
Economische ontwikkeling en innovatie	-277	-277	-485	208
FlorijnAs	0	0	0	0
Reserve mutaties	-737	63	28	34
Toevoeging aan de reserves	0	309	309	0
Economische ontwikkeling en innovatie	0	309	309	0
FlorijnAs	0	0	0	0
Onttrekking aan de reserves	-737	-247	-281	34
Economische ontwikkeling en innovatie	-737	-247	-260	14
FlorijnAs	0	0	-20	20
Resultaat	31.880	31.994	34.551	-2.557

Zie ook onderdeel 5 van het jaarrekeningdeel voor een toelichting op de afwijkingen ten opzichte van de Programmabegroting 2025.

Investeringsprogramma Werken in Assen

Niet van toepassing voor dit programma

Verbonden partijen die bijdragen aan het programma

De volgende Verbonden Partijen worden ingezet om het doel van het programma Werken in Assen te realiseren:

- Eems Dollard Regio
- Recreatieschap Drenthe
- WPDA
- WMD

De toelichting staat in de [Paragraaf Verbonden Partijen](#).

Programma 3

Meedoen in Assen

In Programma Meedoen in Assen leest u over beleid, financiën en ontwikkelingen op het gebied van zorg, preventie, jeugd, ontmoeten in de wijk, inclusieve samenleving, schuldhulpverlening, onderwijs, bewegen en sport.

Programma 3. Meedoen in Assen

Scope programma Meedoen in Assen

In Programma Meedoen in Assen leest u over beleid, financiën en ontwikkelingen op het gebied van zorg, preventie, jeugd, ontmoeten in de wijk, inclusieve samenleving, schuldhulpverlening, onderwijs, bewegen en sport.

Wat willen we bereiken?

Zorg naar behoefte in de wijk

Zorgvragen signaleren we zo vroeg mogelijk en pakken we, waar dat kan, in de directe omgeving op met aandacht voor waar écht behoefte aan is. We hebben daarbij aandacht voor wat een wijk aankan. Dit doen we bijvoorbeeld door ontmoetingsplekken te faciliteren waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten, ondersteunen en hun zorgvragen kunnen stellen aan professionals. Een ander mooi concreet voorbeeld is Buurtkracht Assen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Buurtkracht Assen

We willen de manier waarop hulp en ondersteuning voor inwoners wordt georganiseerd, veranderen. Deze verandering komt voort uit meerdere urgente ontwikkelingen in het sociaal domein: de groeiende zorgvraag, stijgende kosten, toenemende personeelstekorten en het ontbreken van samenhang tussen het huidige ondersteuningsaanbod en de leefwereld van inwoners. Tegelijkertijd geven inwoners aan dat de bestaande ondersteuning te complex, te versnipperd en vaak onvoldoende passend is.

We hebben het scenario 'organiseren vanuit de samenleving' uitgewerkt in het ['Rapport Regelarme Stad vertaald in Buurtkracht Assen'](#). We hebben laten zien wat de financiële, organisatorische en juridische gevolgen zijn voor het sociaal domein (welzijn, Wmo, jeugdhulp en participatie). De raad heeft Buurtkracht Assen vastgesteld als basis voor de verdere transformatie van het sociaal domein in Assen. Voor het verder uitwerken en uitvoeren van het definitieve plan voor Buurtkracht Assen is geld beschikbaar gesteld.

Dienstverlening aan inwoners

Onze inwoners hebben onze dienstverlening op het gebied van Wmo als goed beoordeeld. Uit de ervaringen van inwoners blijkt dat veel hulpvragen tijdig en zorgvuldig worden opgepakt. Ze zijn tevreden over de wijze waarop we communiceren en over de deskundigheid van onze medewerkers met de aangeboden oplossing voor vragen en problemen. We hebben in 2025 gesprekken gevoerd met Zorgbelang Drenthe om onze dienstverlening op het gebied van de Jeugdwet in 2026 beter (meer representatief en betrouwbaar) in beeld te krijgen.

Kostenontwikkeling jeugdhulp en Wmo

We zagen een kostenstijging voor jeugdhulp Verblijf en Wmo-begeleiding. Voor jeugdhulp hangt deze stijging samen met de afbouw van gesloten verblijfsvoorzieningen voor jeugdigen en het ontbreken van voldoende passende alternatieven. Binnen de Wmo is een toename zichtbaar van het aantal hulpvragen voor individuele begeleiding.

Om te voorkomen dat de kosten verder oplopen hebben we de Taskforce 'Kostenbewust' ingericht. Deze Taskforce werkt langs 5 actielijnen die gericht zijn op het in kaart brengen van de oorzaken van de kostenstijging en op het treffen van maatregelen die bijdragen aan het dempen van de uitgaven. Daarnaast zijn we nog intensiever gaan samenwerken met partners in wijken (zoals Vaart Welzijn) zodat hulpvragen van inwoners vaker worden opgepakt zonder dat daar een indicatie voor nodig is.

Inkoop jeugdhulp en Wmo

We hebben in samenwerking met de andere NMD-gemeenten een inkooptraject uitgevoerd voor Wmo en jeugdhulp. Voor de complexere jeugdhulpvoorzieningen is hierbij samengewerkt met de overige 11 Drentse gemeenten. De contracten gaan per 1 januari 2026 in.

Zorg efficiënter en toekomstbestendig

We willen de zorg toekomstbestendig inrichten. Hieraan werken we in het Programma Sociale Stad Assen. Om een inclusieve samenleving te bevorderen waarin iedereen mee kan doen en veilig kan leven, werken we in het programma aan vier pijlers:

- Bestaanszekerheid versterken.
- Gezondheid bevorderen.
- Sociale basis in de wijken versterken.
- Ondersteuning toekomstbestendig inrichten.

We brengen met kleinschalige zorg- en welzijnsvoorzieningen de menselijke maat terug in de wijken. In een aantal wijken gaan we experimenteren.

Ook Buurtkracht Assen (zie 3.1) is een voorbeeld van hoe we de zorg en ondersteuning in Assen efficiënter en toekomstbestendig inrichten.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Programma Sociale Stad Assen

Binnen het programma Sociale Stad Assen werken we samen met partners in stad en regio aan het voorkomen van problemen bij inwoners. We versterken contact en samenhang in wijken, stimuleren een gezonde leefstijl en zorgen voor toegankelijke ontmoetings- en ondersteuningsplekken. Zo blijft hulp en zorg beschikbaar voor iedereen die dat nodig heeft.

Een belangrijke gebeurtenis van het afgelopen jaar is de instemming van de raad met Buurtkracht Assen (voorheen Regelarme Stad). Met buurtteams en een manier van werken die uitgaat van wat inwoners nodig hebben, maken we ondersteuning makkelijker bereikbaar, efficiënter en beter geschikt voor de toekomst. (zie verder 3.1).

Daarnaast werken we aan zorgzame buurten, waarin inwoners, welzijn en zorg samenwerken op een manier die past bij de leefwereld van mensen. In Assen Oost zijn we daar het meest concreet mee bezig (denk aan Assen Bloeit), maar ook op andere plekken versterken we de sociale basis en creëren we laagdrempelige mogelijkheden voor ontmoeting.

Verder hebben we de nieuwe aanpak armoede en schulden uitgewerkt (zie 3.7). We hebben gewerkt aan de regionale uitvoering van het Integraal Zorgakkoord en aan de doelen van GALA. Ook hebben we de Hervormingsagenda Jeugd aangescherpt. Samen met regiogemeenten, ervaringsdeskundigen en partners hebben we het Actieplan dakloosheid opgesteld (zie 3.6).

Het Integraal Zorgakkoord (IZA)

Begin februari 2025 heeft de VNG laten weten de deelname aan [Integraal Zorgakkoord](#) te hervatten. De VNG neemt deel aan de gesprekken over het [Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord \(AZWA\)](#). Daardoor konden we (samen met de andere Drentse gemeenten) vorm blijven geven aan de regionale samenwerking in de [Gezonde Marke](#). De Gezonde Marke heeft een werkagenda om de gezamenlijke ambities te realiseren. Bij de Drentse gemeenten lag de focus op het versterken van zorgzame gemeenschappen en het inrichten van mentale gezondheidsnetwerken. Onze deelname aan het Transformatieplan Mentale Gezondheid geeft zowel financieel als inhoudelijk een forse impuls. Dit [Transformatieplan](#) is goedgekeurd door de zorgverzekeraar en de uitvoering van dit plan start begin 2026. Op landelijk niveau zijn het AZWA en het [Hoofdlijnenakkoord Ouderen \(HLO\)](#) door alle betrokken partijen ondertekend. Het AZWA/HLO vervangt vanaf 2027 de IZA- en GALA-middelen die we als gemeente krijgen.

Het Gezond Leven Akkoord (GALA)

We hebben verder gewerkt aan de uitvoering van het [Gezond en Actief Leven Akkoord \(GALA\)](#). Samen met zorg-, welzijns- en sportpartners zetten we in op het bevorderen van de fysieke, sociale en mentale gezondheid van onze inwoners. We doen dit via de vijf ketenaanpakken: Welzijn op Recept, Valpreventie, Gezond Gewicht volwassenen, Gezond Gewicht kinderen en Kansrijke Start. Ook hebben we stappen gezet om de Mentale Gezondheid van jongeren te versterken. Verder stimuleerden we zorgzame gemeenschappen en (vanuit het Sportakkoord) sporten en bewegen.

In november 2025 hebben we de raad met een [presentatie](#) geïnformeerd over de voortgang van zowel het GALA als het IZA en laten zien hoe we lokaal en regionaal werken aan de transitie van zorg naar gezondheid.

Hervormingsagenda Jeugd

Met de Hervormingsagenda willen we knelpunten in de jeugdzorg structureel oplossen en de zorg beter, tijdiger en passender maken voor de jeugdigen die het écht nodig hebben. Verder willen we de jeugdzorg ook financieel houdbaar maken.

We hebben gewerkt aan diverse maatregelen die in de Hervormingsagenda staan:

- Het aanbieden van onderwijs-zorgarrangementen.
- Het opzetten van een team voor relatie- en scheidingsvragen.
- Het inrichten van De Sociale Kaart Assen met een overzicht van leerzame, sociale en sportieve activiteiten en hulp.

We hebben de inzet van POH Jeugd (POH staat voor praktijkondersteuner huisarts) geëvalueerd en stappen gezet om deze meer in lijn te brengen met de ambities van de landelijke Hervormingsagenda Jeugd en het programma Buurtkracht Assen.

In juni 2025 hebben we de raad geïnformeerd tijdens een bijeenkomst. We hebben laten zien welke besparingen we verwachten als we de maatregelen uit de Hervormingsagenda Jeugd doorvoeren in Assen.

Relatie & scheidingsteam

We hebben het relatie- en scheidingsteam versterkt en verder ontwikkeld. Het team werkt vanuit één duidelijke visie. Door de wekelijkse overlegmomenten benutten de teamleden elkaars sterke punten. Ook werkt het team goed samen met andere organisaties, zodat inwoners betere en bredere ondersteuning krijgen.

Door een netwerkbijsamenkomst en het uitdelen van flyers weten meer inwoners en professionals het team te vinden. Daardoor is er meer samenwerking en weten mensen waarvoor ze bij het team terecht kunnen.

Er waren het afgelopen jaar ongeveer 50 aanvragen voor trajecten en adviesgesprekken. Het spreekuur is uitgebreid van één naar twee momenten per week, op verschillende plekken in Assen. Daarnaast is het team telefonisch en per mail bereikbaar. Hierdoor kunnen inwoners snel advies krijgen of een traject starten, wat zorgt voor minder stress bij gezinnen.

Aanpak huiselijk geweld en femicide

We zijn begonnen met het opzetten van een steunpunt voor huiselijk geweld en femicide voor de regio Noord-Drenthe. Naast het steunpunt zelf gaat het hierbij ook om meer bewustwording en goede voorlichting.

Er is een projectleider aangesteld die het project coördineert en alle belangrijke partners binnen zorg en veiligheid betreft. Ook zijn er verschillende bijeenkomsten gehouden om kennis te delen. Deze waren bedoeld voor bijvoorbeeld scholen, maar ook voor andere organisaties in Drenthe. Zo wordt er samengewerkt en ontstaat er een breed draagvlak.

De regio Noord-Drenthe heeft van de Provincie Drenthe een [subsidie](#) van € 750.000 gekregen voor de komende drie jaar. Hierdoor kan het steunpunt goed worden ingericht en kan er blijvende hulp worden geboden aan slachtoffers van femicide.

Wat willen we bereiken?

Ontmoetingsplek in eigen wijk

In elke wijk is voor iedereen plek voor ontmoeten. Kinderen en jongeren kunnen veilig buiten spelen op aantrekkelijke speel- en ontmoetingsplekken. Door de samenwerking tussen Mijn Buurt Assen, maatschappelijke organisaties en stichtingen versterken we de zichtbaarheid, benaderbaarheid en slagkracht in de wijk. Ook onderzoeken we hoe we in de verschillende wijken ontmoetingsruimtes kunnen realiseren.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Wijkaanpakken

In een 'wijkaanpak' combineren we de ideeën en inzet van inwoners met de informatie die we zelf hebben over een wijk. We kijken niet alleen naar ruimtelijke uitdagingen, maar ook naar sociale opgaven en de samenhang hiervan in de wijk. De aanpak ondersteunen we met datagedreven onderzoek.

We hebben gewerkt aan een wijkplan voor Peelo en de wijkbeelden van Marsdijk en Assen-West. Ook is het [Wijkplan voor Noorderpark](#) vastgesteld en we zijn begonnen met de uitvoering ervan. In Pittelo en Lariks werken we aan de uitvoering van de eerder vastgestelde wijkplannen. Dat lichten we hierna toe. Pittelo

We hebben een integrale inventarisatiekaart opgesteld voor de hofjes in Pittelo. Deze kaart laat zien wat de huidige staat van de hofjes is en waar aandacht nodig is, zoals: parkeren, onderhoud, veiligheid, klimaatadaptatie en groen. We hebben een tijdelijk bestuur ingesteld voor de MaasStee en de raad heeft [geld beschikbaar gesteld](#) voor een vervolgonderzoek. Daarmee kunnen we verder uitzoeken welke mogelijkheden er zijn voor het gebouw van de MaasStee, wat dit financieel betekent en hoe de organisatie eruit kan zien.

Lariks

Als onderdeel van de viering van 75 jaar Molukse wijk in Assen zijn indrukwekkende muurschilderingen onthuld. Ook hebben we de eerste Lekker Leven-markt georganiseerd waar veel organisaties en inwoners op af kwamen. Daarnaast zijn er nieuwe ontmoetingsplekken ontstaan, zoals de moestuin, het voedselbos en de pluktuin bij de kinderboerderij. Tot slot werken we aan de herinrichting van het Lariksbos, waarbij we aandacht hebben voor sociale veiligheid, ontmoeting en spelen.

Handelingskader ontmoetingsplekken

We hebben gewerkt aan een handelingskader voor ontmoetingsplekken in alle wijken, rekening houdend met wat er voor Buurtkracht Assen nodig is. Het handelingskader is een afwegingskader bij het maken van keuzes met betrekking tot het investeren in en gebruiken van nieuwe en bestaande ontmoetingsplekken. In 2026 maken we dit kader af.

Mijn buurt Assen

Samen met woningcorporatie Actium en welzijnsorganisatie Vaart Welzijn zetten we ons met Mijn Buurt Assen in voor groene, veilige en verbonden buurten. In 2025 lag de nadruk op het organiseren en ondersteunen van activiteiten en vooral op het stimuleren van ideeën van inwoners. Mijn Buurt Assen is een belangrijke schakel tussen gemeente, organisaties en inwoners. We vergroten de leefbaarheid en de betrokkenheid in de wijken. De samenwerking steunt op drie pijlers: wijkvernieuwing, leefbaarheid en buurtinitiatieven.

In alle wijken zijn uitvoeringsteams actief geweest. Wijkcoördinatoren en wijkcontactpersonen zijn zichtbaar en benaderbaar. We hebben tientallen [buurtinitiatieven](#) ondersteund. Ook organiseerden we acties zoals Superbuur, een stempelkaartactie, opruimdagen en de kerstbomenactie.

Intern is aandacht gegeven aan (het belang van) de onderlinge samenwerking en de doorontwikkeling van Mijn Buurt Assen. Wijkteams hebben actieplannen voor 2026 en 2027 gemaakt met prioriteiten voor de verschillende wijken. De jaarrapportage over 2025 (gepubliceerd op de [website van Mijn Buurt Assen](#)) geeft een volledig beeld van de inzet, resultaten en impact van Mijn Buurt Assen.

BOSS (Bewegen, Ontmoeten, Spelen en Sporten)

We richten in heel Assen plekken in om te bewegen, ontmoeten, spelen en sporten. We merken dat dit bijdraagt aan een gezonde en leefbare stad.

Op initiatief van de kinderraad heeft de raad € 100.000 beschikbaar gesteld om vijf extra speelplekken toegankelijk te maken voor alle kinderen. Het gaat om speelplekken op vijf locaties: Den Uyl Plantsoen (Marsdijk), bij het LTC-gebouw (Noorderpark), Paul Krugerstraat (Centrum), bij het Palet (Assen-Oost) en Veenwalweg (Peelo). De aanpassingen verschillen per plek. Denk aan paden waar rolstoelgebruikers goed overheen kunnen, aangepaste speeltoestellen en plekken waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. Deze inclusieve speelplekken zorgen voor meer samenhang in de wijk en dragen bij aan gezondheid, welzijn en verbinding tussen mensen. De aanpassingen op alle vijf locaties waren in 2025 al (bijna) afgerond.

We zijn gestart met het voorbereiden van het vernieuwen van meer (inclusieve) plekken in andere wijken van Assen. Om dit ook de komende jaren structureel voort te zetten, nemen we stappen om het werken aan BOSS vast in de organisatie op te nemen.

Wat willen we bereiken?

Opgroeien met gelijke kansen

Kinderen en jongeren groeien prettig op met gelijke kansen. We willen zo veel mogelijk voorkomen dat inwoners niet kunnen lezen of schrijven en zetten hiervoor extra in op jongeren.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Beleid voor en door jongeren

We hebben het online jongerenpanel vaker ingezet om input op te halen voor beleid. De inbreng is onder andere terug te zien in het duurzaamheidsbeleid en het evenementenbeleid. Daarnaast weten steeds meer beleidsterreinen jongeren actief te betrekken bij het meedenken en meepraten, zoals bij het armoedebeleid.

We hebben een succesvolle tweede editie van het jongerenbudget 'Topidee? Kom er mee!' gehad. Het aantal ideeën van jongeren is verdrievoudigd. Veel ideeën zijn omgezet in een plan. Uit de 32 ingediende plannen zijn door de jongeren zelf [13 winnaars](#) gekozen.

We vallen op door hoe we jongeren betrekken. We worden in het hele land uitgenodigd om workshops te geven. Ook zijn we gevraagd om mee te doen aan een Europese training over lokale democratie en jongerenparticipatie.

Jongerencentrum

In april 2025 heeft de raad het [Startplan](#), de locatie en de begroting voor het jongerencentrum met algemene stemmen aangenomen. We hebben de voormalige ING-bank aan de Johan Fabriciusstraat gekocht. Ook hebben we toegewerkt naar de opening van het jongerencentrum (gepland voor maart 2026). Jongeren zijn, net als buurtbewoners, ook in deze fase actief betrokken geweest. Alle voorbereidingen met betrekking tot de juridische vorm, het werven van personeel en de programmering zijn in 2025 afgerond.

Huisvesting onderwijs

Nieuwe locatie voor de ISK

In de zomer van 2025 heeft [de Internationale Schakelklas \(ISK\)](#) zijn intrek genomen in de nieuwe locatie aan de Noorderstaete. Hierdoor kan de ISK meer activiteiten vanuit één locatie organiseren. De nieuwe locatie wordt gehuurd voor een periode van tien jaar. Na veel wisselingen in locaties geeft deze nieuwe plek rust voor zowel medewerkers als leerlingen.

De Scharmhof en De Veldkei

In het centrum van Peelo zijn twee basisscholen, een sporthal en een wijkcentrum toe aan (ver-)nieuwbouw. We betrekken deze bij de vastgoedplannen voor het centrumgebied. Hierbij kijken we naar zowel het maatschappelijk vastgoed als ook het commercieel vastgoed in het centrumgebied.

Emmaschool

Het vernieuwingstraject van de Emmaschool ligt op dit moment stil in verband met een beroepsprocedure.

Multifunctionele accommodatie Zeemanstraat- OSC Onderwijs en Sportcampus

In Programma 7. Vastgoed en grondbedrijf, staan deze onderwijshuisvestingsprojecten toegelicht.

De Cirkel, De Maria in Campisschool, de Aventurijn en scholen in Marsdijk

Vanuit het Integraal Huisvestings Plan zijn gesprekken gevoerd voor vervangende huisvesting voor: Cirkel, Maria in Campis, Veldkei en Scharmhof.

Ontwikkelingen rondom deze scholen worden opgepakt volgens het IHP Primair Onderwijs 2024-2039 voor v(s)o en mbo.

In navolging van een [Integraal HuisvestingsPlan \(IHP\)](#), voor het primair onderwijs hebben we een start gemaakt met een IHP voor het voortgezet onderwijs, voortgezet speciaal onderwijs en het mbo. Voor het mbo hebben we geen onderwijs-huisvestingsverplichting, maar we betrekken het mbo graag bij de vraagstukken voor de komende jaren.

Gelijke kansen

Goed om kunnen gaan met taal is een belangrijke basis voor gelijke kansen. Om deze kansen te vergroten hebben we ingezet op de taalontwikkeling van kinderen, jongeren en volwassenen.

Taalontwikkeling kinderen

De taalontwikkeling van jonge kinderen vinden we belangrijk. Ouders spelen hierin een belangrijke rol. Samen met Vaart Welzijn helpen we ouders zodat ze zelf de (taal)ontwikkeling van hun kind kunnen stimuleren. Zo is er bijvoorbeeld het programma [Boekstart](#) dat het lezen met kinderen van 0-4 jaar bevordert én ouders met jonge kinderen samen laat genieten van boeken.

We subsidiëren de [Voorschoolse Educatie](#) (VE) op peuteropvang. De VE is speciaal bedoeld voor kinderen van 2,5 tot 4 jaar die baat hebben bij extra ondersteuning op bijvoorbeeld het gebied van taal.

Leesbevordering jongeren

We hebben het programma 'Asser Bibliotheek op school in het Voortgezet Onderwijs' geëvalueerd en aangepast. Steeds meer scholen hebben het programma opgenomen in hun curriculum. Ook hebben we ingezet op het professionaliseren en inspireren van leerkrachten door middel van teamtrainingen en een inspiratiebijeenkomst.

Uitvoering beleidsnotitie Taalvaardig Assen

We hebben een nieuw uitvoeringsplan gemaakt. In onze aanpak van laaggeletterdheid richten we ons vooral op het versterken van de basisvaardigheden zoals lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden. We hebben hierbij verschillende groepen inwoners bereikt, zoals inwoners die leven met armoede en schulden, ouders die moeite hebben met taal en inwoners die hun digitale vaardigheden willen verbeteren.

We hebben ook de [Webapp 'Leren omgaan met geld'](#) gelanceerd. Deze app helpt inwoners met beperkte basisvaardigheden om beter grip te krijgen op hun geldzaken. De app is gemaakt samen met de GKB en het Taalhuis. Pro Assen gebruikt de app in hun lessen om leerlingen te leren omgaan met geld.

De Certificeringsorganisatie Bibliotheekwerk, Cultuur en Taal (CBCT) heeft een audit uitgevoerd bij het Taalhuis. Als gevolg daarvan heeft het Taalhuis Assen een certificaat gekregen. Dit betekent dat het Taalhuis voldoet aan de [kwaliteitsnormen](#) en de komende vier jaar goed en toekomstgericht kan blijven werken.

Verbinding onderwijs-jeugdhulp

Samen met de andere NMD-gemeenten en onderwijsorganisaties hebben we de regionale agenda 'Passend onderwijszorg voor jeugd' geëvalueerd. Ook hebben we gekeken naar de pilots onderwijszorgarrangementen (OZA's). Deze concrete samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp in de klas is waardevol voor leerlingen en hun gezinnen. OZA's helpen om thuiszitten te voorkomen en leerlingen terug te laten gaan naar regulier onderwijs. En uit de evaluaties blijkt dat het kosten bespaart. Samen met de andere NMD-gemeenten hebben we beleid gemaakt over inzet van jeugdzorg binnen OZA's. Pilots die goed werken, kunnen met dit beleid een vast aanbod worden. Daarnaast zijn we begonnen met de voorbereiding van de aanbesteding voor OZA's.

We hebben ook gesprekken gevoerd met het speciaal onderwijs om de samenwerking verder te verbeteren.

Binnen het team Jeugd is opnieuw een specialist voor onderwijscasuïstiek aangesteld. Hierdoor kunnen we eerder en preventief meedenken met scholen.

Tot slot hebben we gewerkt aan een gezamenlijke visie en ambitie met het onderwijs om (op bestuurlijk niveau) gezamenlijk op te trekken op thema's zoals gelijke kansen, ontwikkelkansen voor kinderen en preventie. Hier gaan we in 2026 mee verder.

Voorkomen voortijdig schoolverlaten (VSV)

We hebben een nieuw conceptprogramma opgesteld: "Van school naar duurzaam werk 2026-2029" en deze hebben we ingediend bij het ministerie van OCW. De subsidietoekenning voor het programma verwachten we begin 2026.

Dit programma volgt op het VSV-programma 2020-2025. We hebben een analyse van onze regio gemaakt en een benchmarkvergelijking uitgevoerd. Daarna hebben we samen met onderwijs, arbeidsmarktregio's en ketenpartners nieuwe doelen opgesteld en samenwerkingsafspraken geformuleerd. In het programma hebben we ook de nieuwe wettelijke regels verwerkt. Naast het voorkomen van VSV heeft het nieuwe programma als doel om jongeren duurzaam aan het werk te krijgen en te houden.

Wat willen we bereiken?

Preventie is wijkgericht

We zetten in op preventie via een wijkgerichte aanpak.

We bevorderen gezondheid, onder andere via diverse projecten en pilots in het kader van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA).

In Drenthe-verband zijn we nauw betrokken in het uitwerken van het Integraal Zorg Akkoord (IZA).

U kunt meer lezen over IZA en GALA in 3.2.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Inzetten op preventie

We hebben activiteiten georganiseerd die mensen helpen om meer te bewegen, gezonder te leven en meer naar elkaar om te zien. Door deze vormen van contact voelen inwoners zich meer verbonden en gelukkiger en werken preventief als het gaat om bijvoorbeeld eenzaamheid. In de wijkuitvoeringsplannen voor Pittelo, Lariks en Noorderpark hebben we vooral ingezet op ontmoeting en contact tussen inwoners en organisaties. Voorbeelden hiervan zijn De MaasStee en de Proeftuin Pittelo. Verder helpt de ontwikkeling van een zorgzame buurt in Assen Oost om te voorkomen dat zware zorg wordt ingezet terwijl dat soms niet nodig is.

Preventiefonds

We hebben voorbereidingen getroffen voor stoppen van het Preventiefonds in 2026. We maken inzichtelijk welke initiatieven we door willen laten lopen (bijvoorbeeld vanwege Buurtkracht).

Het Preventiefonds kent twee regelingen: één voor professionals en één voor inwoners en vrijwilligers.

Regeling voor professionals

Vanuit deze regeling hebben we bijgedragen aan diverse projecten die kwetsbare inwoners ondersteunen om mee te doen in de samenleving en om gezond en zelfredzaam te blijven. Voorbeelden hiervan zijn initiatieven gericht op jongeren met een vorm van autisme, herstelprojecten en beweegactiviteiten ter voorkoming van specialistische zorg. Daarnaast heeft het Preventiefonds financieel bijgedragen aan grotere projecten, zoals onderwijs- en zorginitiatieven en laagdrempelige inloopprojecten.

Regeling voor inwoners en vrijwilligers (uitgevoerd door STILA)

Vanuit deze regeling hebben we bijgedragen aan diverse projecten gericht op het voorkomen dat mensen worden uitgesloten of geïsoleerd raken van de samenleving. Voorbeelden hiervan zijn initiatieven zoals Samen eten in een wijkcentrum en een filmfestival voor kinderen.

[STILA](#) heeft veel aandacht besteed aan bekendheid, onder andere via social media en de Asser Courant. Dit heeft geleid tot een aanzienlijke toename van het aantal aanvragen.

Mantelzorgondersteuning

We hebben nieuwe regelingen ingevoerd voor mantelzorgers. Ook is er extra aandacht geweest voor jonge mantelzorgers en voor de samenwerking met onze partners.

Vaart Welzijn organiseerde voor werkende mantelzorgers een bijeenkomst met een gastspreker over het combineren van werk en zorgtaken. Ook hebben zij extra aandacht besteed aan jonge mantelzorgers op VO-scholen. Jongeren werden gewezen op beschikbare opties voor ondersteuning: de mantelzorgwaardering en individuele ondersteuning. We werkten ook samen met [Stichting Gewoon Verdiend](#). Zij organiseren ontspannende activiteiten voor jonge mantelzorgers.

We hebben het Actieplan Mantelzorg 2025-2026 vastgesteld. De aanbevelingen van Trendbureau Drenthe zijn hierin verwerkt. Ook hebben we eind 2025 de Adempauzeregeling ingevoerd. Deze regeling helpt mantelzorgers die tijdelijk overbelast zijn om een periode van rust te krijgen en hun zorgtaken toekomstbestendig te maken. Mantelzorgers kunnen via deze regeling lichte huishoudelijke hulp, vervangende hulp thuis en/of ondersteuning voor toekomstige respijtzorg krijgen.

Wat willen we bereiken?

Samenleving inclusief en divers

We werken aan een inclusieve en diverse samenleving. In onze samenleving mag en kun je verschillend zijn. Iedereen kan actief meedoen aan zinvolle activiteiten.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Inclusiebeleid

We hebben het [Inclusie- en Diversiteitsbeleid \(2024-2028\)](#) uitgevoerd. De werkgroep Toegankelijkheid (met ook inwoners met ervaringskennis) heeft activiteiten georganiseerd in de Week van de Toegankelijkheid. Ook hebben we de samenwerking met [COC](#) en [Stichting ARA | Asser Regenboog Alliantie](#) voortgezet. Tijdens de Regenboogweek heeft het symposium Ouders van Kind uit de Kast plaatsgevonden. Samen met diverse partijen werken we in een stedelijk netwerk 'Inclusief Assen' samen aan een Assen waarin niemand buitenspel staat, waarin beleid en praktijk elkaar versterken en signalen uit de samenleving serieus worden genomen. Tot slot hebben we een veilige plek (safe space) ingericht bij het TT Festival, een toegankelijke route voor mkb ontwikkeld, een intern netwerk van inclusie-ambassadeurs opgezet en meegedacht met collega's over inclusie in hun werk.

Asiel en migratie

Ook in 2025 hebben we vluchtelingen opgevangen. In het AZC aan de Schepersmaat zijn 1000 opvangplekken voor asielzoekers. Daarnaast hadden we ook 500 opvangplekken in de Expohal. Hier worden inmiddels geen vluchtelingen meer opgevangen. Voor vluchtelingen uit Oekraïne waren er vijf locaties in de gemeente met samen 822 opvangplekken. We hebben de opvanglocatie aan de Lauwers gekocht voor het opvangen van Oekraïense vluchtelingen.

In maart en april 2025 hebben we met veel inwoners in totaal vijftig keukentafelgesprekken gevoerd. We hebben hiermee ervaringen, aandachtspunten en suggesties van inwoners opgehaald voor onze inzet om het AZC aan de Schepersmaat te verlengen. De informatie is verwerkt in een participatieverslag. Samen met de resultaten van het UvA-onderzoek is dit aangeboden aan de raad.

In juni heeft de raad besloten het AZC aan de Schepersmaat voor maximaal 1.000 personen voor in ieder geval 15 jaar te verlengen. Daarbij geldt als voorwaarde dat we aan een aantal randvoorwaarden voldoen om de kwaliteit van de opvang

te verbeteren. Ook heeft de raad ingestemd met het programma 'Thuis in Assen: meedoen vanaf dag één'. Daarmee krijgen alle bewoners op het AZC, ongeacht hun status, de mogelijkheid om zich te ontwikkelen, mee te doen en te integreren. Daarnaast is afgesproken om een aantal fysieke aspecten in de omgeving van het AZC aan te pakken (o.a. bewegwijzering en verlichting in een tunneltje).

De laatste maanden van 2025 hebben we gewerkt aan de bestuursovereenkomst met het COA.

Snellere start, sterkere toekomst

Zie Programma 2. Werken in Assen.

Maatschappelijke opvang daklozen

We hebben gewerkt aan een regionaal Actieplan Dakloosheid. Dit is een uitwerking van het Nationaal Actieplan Dakloosheid. In dit regionale Actieplan voor negen Drentse gemeenten staan actiepunten om dakloosheid te voorkomen en meer grip te krijgen op in- door- en uitstroom in de maatschappelijke opvang. Om beter zicht te krijgen op dakloosheid in de regio (aard en omvang) zijn we gestart met de voorbereiding van deelname aan de [ETHOS-telling](#) in 2027.

We hebben de eerste stappen gezet voor de nieuwe huisvesting van de maatschappelijke opvang in Assen (Havenkade en Maria in Campislaan). Samen met de zorgaanbieder hebben we een programma van eisen opgesteld. Daarbij werken we toe naar 'Wonen Eerst': minder opvanglocaties en meer wonen met begeleiding in de wijk. We houden rekening met de behoefte aan kleinschalige opvang en de woonproblemen van kwetsbare groepen, zoals jongeren. Dit vroeg ook in 2025 om veel flexibiliteit. We willen namelijk naar 0% dakloosheid, maar zien tegelijk dat het aantal dak- en thuislozen groeit en dat er te weinig geschikte woningen zijn. De herhuisvestingsplannen moeten zorgen voor goede, veilige opvang en begeleiding en passen bij de eisen van deze tijd.

Beschermd wonen en programma Weer Thuis

Samen met omliggende gemeenten en opvangorganisaties hebben we de samenwerkingsafspraken over Beschermd Wonen vernieuwd en vastgelegd. Dit geldt ook voor de afspraken binnen het programma Weer Thuis. Door deze afspraken kunnen we ons de komende jaren blijven inzetten voor inwoners die zorg nodig hebben en een passende woonplek zoeken.

Vergroten bestaanszekerheid

Onze brede visie op bestaanszekerheid en schuldhulpverlening is het voorkomen van problematische schulden door inwoners in een vroeg stadium een hulpaanbod te doen. We wijzen inwoners op onze minima-regelingen en bieden hulp aan inwoners die een schuldhulpverleningstraject bij de GKB volgen.

Bestaanszekerheid zorgt voor rust en ruimte om je te kunnen ontwikkelen. Volgens de definitie van Divosa heeft iemand bestaanszekerheid als deze zeker is van:

- een voldoende en voorspelbaar inkomen;
- een passende plek om te wonen;
- toegang tot zorg;
- een zinvolle dagbesteding.

Onze inzet op bestaanszekerheid is ook een pijler van het Programma Sociale stad.

De uitvoering van de schuldhulpverlening wordt gedaan door de Gemeentelijke Kredietbank. Het Werkplein Drentsche Aa (WPDA) zorgt voor financiële hulp aan onze inwoners. Zie ook informatie over de WPDA en de Gemeentelijke Kredietbank Drenthe (GKB) in de Paragraaf Verbonden Partijen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Aanpak armoede en schulden

De [Asser aanpak armoede en schulden](#) is vastgesteld. Inwoners en organisaties dachten mee over deze aanpak. In de nieuwe aanpak staan plannen om gezinnen die langdurig in armoede leven beter te ondersteunen, meer maatwerk toe te passen, nazorg te bieden na een schuldhulptraject en jongeren met schulden beter te helpen.

Vroegsignalering van schulden

We hebben 900 inwoners met betalingsachterstanden benaderd en hen doorverwezen naar hulp. Zo kunnen we voorkomen dat beginnende achterstanden uitgroeien tot problematische schulden. Van deze groep heeft 12% (108 inwoners) gebruik gemaakt van onze hulp, zoals een budgetgesprek, een betalingsregeling of schuldhulp. Landelijk ligt dit op 35%. Daarom hebben we [een plan](#) gemaakt om onze aanpak effectiever te maken.

Pilot besteedbaar inkomen

We wilden maatwerk bieden door te kijken naar de werkelijke financiële situatie van inwoners. Het Werkplein Drentsche Aa startte de pilot 'bestedbaar inkomen'. Daarbij is onderzocht of inwoners die formeel geen recht hadden op ondersteuning, onderaan de streep wel genoeg geld hadden voor noodzakelijke kosten. De uitkomsten delen we in het voorjaar van 2026 met de raad.

Volwassenenfonds Sport en Cultuur

We wilden meer inwoners bereiken met het Volwassenenfonds. In het afgelopen jaar hebben we 943 volwassenen financieel ondersteund. Dat is 24% van de huishoudens met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum. Daarmee hebben we 36 meer inwoners bereikt dan in 2024.

Wat kost het?

Tabel begrotingsprogramma Meedoen in Assen

(bedragen x € 1.000)

Beleidsthema	Primaire begroting 2025	Bijgestelde begroting 2025	Realisatie 2025	Saldo 2025
Saldo van baten en lasten voor bestemming	120.452	121.802	129.606	-7.804
Lasten	143.619	144.970	156.703	-11.733
Jeugdzorg	34.135	33.956	38.816	-4.860
Wmo, gezondheidszorg en vrijwilligerswerk	73.882	75.241	78.164	-2.923
Mijn Buurt Assen	18.902	18.861	19.873	-1.012
Meedoenbeleid	5.315	5.508	5.011	496
Sport	1.023	1.043	920	123
Schuldhelpverlening	1.648	1.648	2.943	-1.295
Onderwijs	8.715	8.713	10.976	-2.263
Baten	-23.167	-23.167	-27.097	3.930
Jeugdzorg	0	0	-72	72
Wmo, gezondheidszorg en vrijwilligerswerk	-1.607	-1.607	-2.192	585
Mijn Buurt Assen	-15.403	-15.403	-15.903	500
Meedoenbeleid	0	0	0	0
Sport	-373	-373	-385	12
Schuldhelpverlening	0	0	-189	189
Onderwijs	-5.784	-5.784	-8.356	2.572
Reserve mutaties	-1.852	-1.588	-1.444	-144
Toevoeging aan de reserves	0	0	205	-205
Jeugdzorg	0	0	0	0
Wmo, gezondheidszorg en vrijwilligerswerk	0	0	205	-205
Onttrekking aan de reserves	-1.852	-1.588	-1.649	61
Jeugdzorg	-308	-286	-292	6
Wmo, gezondheidszorg en vrijwilligerswerk	-1.543	-1.143	-1.184	41
Mijn Buurt Assen	0	-159	-173	14
Resultaat	118.600	120.214	128.162	-7.947

Zie ook onderdeel 5 van het jaarrekeningdeel voor een toelichting op de afwijkingen ten opzichte van de Programmabegroting 2025.

Investeringsprogramma Meedoen in Assen

(Bedragen x € 1.000)

Beleidsthema / omschrijving soort investering	Totaal investeringskrediet	Investerings t/m 2024	Investerings 2025	Geactiveerde investeringen 2025	Onderhanden investeringen 2025	Restantkrediet ultimo 2025
Onderwijs	86	0	86	86	0	0
Onderwijs	86	0	86	86	0	0
Totaal	86	0	86	86	0	0

Verbonden partijen die bijdragen aan het programma

De volgende Verbonden Partijen worden ingezet om het doel van het programma Meedoen in Assen te realiseren:

- Gemeentelijke Gezondheids Dienst (GGD)
- Gemeentelijke Kredietbank (GKB)
- Noordmidden-Drentse Samenwerking (NMD)
- Publiek Vervoer
- WPDA

De toelichting staat in de [Paragraaf Verbonden Partijen](#) .

Programma 4

Aantrekkelijk Assen

In Programma Aantrekkelijk Assen leest u over beleid, financiën en ontwikkelingen op het gebied van veiligheid, evenementen, binnenstad en cultuur.

Programma 4. Aantrekkelijk Assen

Scope programma Aantrekkelijk Assen

In Programma Aantrekkelijk Assen leest u over beleid, financiën en ontwikkelingen op het gebied van veiligheid, evenementen, binnenstad, en cultuur.

Wat willen we bereiken?

Veilige stad biedt ruimte voor diversiteit

Inwoners en bezoekers voelen zich veilig in onze stad, durven zichzelf te zijn en kunnen veilig over straat. We hebben hierbij speciale aandacht voor jongeren.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Aanpak van ondermijning

We hebben actief bijgedragen aan de [Drentse aanpak van ondermijning](#) door intensieve regionale samenwerking, beleidsontwikkeling en handhaving. We hebben nieuwe beleidsregels voor drugs en Bibob opgesteld en de bestuurlijke handhaving versterkt door samen met ketenpartners integrale controles uit te voeren, onder meer bij autobedrijven en leegstaande panden. Dit heeft geleid tot het constateren en aanpakken van overtredingen en tot het opleggen van diverse bestuurlijke maatregelen op basis van de Opiumwet en de Algemene Plaatselijke Verordening (APV). Daarnaast hebben we meldingen via Meld Misdaad Anoniem actief opgepakt en onderzocht. Dit leidde tot controles en extra onderzoek en we zetten signalen door naar betrokken partners. Zo werken we structureel aan het voorkomen en bestrijden van ondermijnende criminaliteit.[1]

[1] Cijfers met betrekking tot de aanpak van ondermijning zijn opgenomen in [de verantwoording van het Veiligheidsplan 2025](#), onderdeel van het [Veiligheidsplan 2026](#).

Online criminaliteit

Online criminaliteit neemt toe en daarom werken we aan het versterken van de digitale weerbaarheid van inwoners om slachtofferschap te verminderen en de meldingsbereidheid te vergroten. We hebben met voorlichting, trainingen en duidelijke meldroutes vooral ingezet op kwetsbare groepen zoals ouderen en jongeren. Dat deden we samen met scholen, Halt en andere partners. Jongeren worden ondersteund via lessen, spreekuren en het spel [HackShield](#), terwijl professionals zijn toegerust om signalen van online jeugdcriminaliteit beter te herkennen. Daarnaast zijn we gestart met het opzetten van digitale buurtambassadeurs om inwoners praktisch te ondersteunen en weerbaar te maken. [1]

[1] Cijfers met betrekking tot de aanpak van online criminaliteit zijn opgenomen in de verantwoording van het [Veiligheidsplan 2025](#), onderdeel van het [Veiligheidsplan 2026F](#).

Maatregelen binnenstad

De binnenstad van Assen is sinds oktober 2023 aangewezen als [veiligheidsrisicogebied](#), wat de politie de mogelijkheid geeft tot preventief fouilleren. Sindsdien zijn 11 fouilleeracties uitgevoerd waarbij ruim 1.850 personen zijn gecontroleerd en 49 wapens in beslag zijn genomen. De maatregelen worden breed gedragen en voortgezet, aangevuld met cameratoezicht op het Koopmansplein en Stationsplein vanaf oktober 2025. We werken intensief samen met de politie en partners. We willen overlast en incidenten voorkomen en aanpakken. Jongerenwerkers en jeugdagenten zijn actief op straat en scholen om preventief signalen op te pikken en voorlichting te geven. Tegelijkertijd wordt het samscholingsverbod gehandhaafd, worden gebiedsverboden en waarschuwingen opgelegd, en wordt repressie toegepast om overlast te voorkomen.

Wat willen we bereiken?

Evenementen divers, toegankelijk en betaalbaar

Assen is de bruisende hoofdstad van Drenthe met een toegankelijk en divers aanbod aan sportieve, culturele en muzikale evenementen die bijdragen aan een levendige binnenstad en aan de maatschappelijke en economische vitaliteit van de stad.

Als dynamische stad staat open voor allerlei evenementen op het gebied van sport, muziek en cultuur. Toegankelijkheid en betaalbaarheid vinden we daarbij belangrijk. We willen de evenementen sterker verbinden met de binnenstad en stadsmarketing, om de maatschappelijke en economische effecten voor de stad te vergroten.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

80 jaar vrijheid

In 2025 was het 80 jaar geleden dat Nederland werd bevrijd. Het college heeft € 100.000 beschikbaar gesteld om stil te staan bij de waarde van 80 jaar vrijheid en democratie. Ook ontvingen stichtingen en verenigingen uit Assen subsidie om activiteiten te organiseren voor een brede groep inwoners. Dit waren onder andere concerten, voorstellingen, exposities, symposium, film en documentaire. Deze activiteiten hadden als doel om het bewustzijn van de gebeurtenissen tijdens de Tweede Wereldoorlog en de waarde van 80 jaar vrijheid en democratie te vergroten.

Daarnaast organiseerden we samen met de Provincie Drenthe op dinsdagavond 15 april de viering Bevrijding van Assen. Tijdens deze avond vond de première plaats van de film Morgen ben ik vrij van Reinout Hellenthal. Verder waren er optredens van Danskwartier en Kamerorkest Somer en werd een vrijheidslezing gegeven door Evgeniy Levchenko.

Actualisatie kadernota Assen Cultuurt 2025 - 2028

In april heeft de raad de kadernota [Assen Cultuurt actualisatie 2025-2028](#) vastgesteld. Deze nota vervangt de kadernota Assen Cultuurt 2021-2025. Een vernieuwde versie was nodig omdat niet alle ambities uit de vorige periode zijn gehaald. De coronapandemie en de energiecrisis hadden namelijk veel invloed op de culturele sector. In die jaren lag de focus vooral op het ondersteunen van culturele organisaties. De kadernota bevat een bijlage met een toelichting op de prioriteiten in het beleid voor de periode 2025-2028. Op 16 oktober organiseerden we het minisymposium 'Assen Cultuurt Verder'. De concrete acties worden uitgewerkt binnen werkgroepen. Dit evenement was met alle culturele partners een feestelijke en inhoudelijke start van de nieuwe notaperiode.

Evenementen in Assen 2025–2035

De nieuwe evenementenvisie [Evenementen in Assen 2025-2035](#) is door de raad vastgesteld en we zijn gestart met de uitvoering. De visie geeft richting aan Assen als bruisende hoofdstad van Drenthe, met een aantrekkelijk evenementenaanbod voor onze inwoners en bezoekers. Samen met de evenementensector werken we aan de uitvoering.

Wat willen we bereiken?

Ontmoetingsplek in eigen wijk

In elke wijk is voor iedereen plek voor ontmoeten. Kinderen en jongeren kunnen veilig buiten spelen op aantrekkelijke speel- en ontmoetingsplekken. Door de samenwerking tussen Mijn Buurt Assen, maatschappelijke organisaties en stichtingen versterken we de zichtbaarheid, benaderbaarheid en slagkracht in de wijk. Ook onderzoeken we hoe we in de verschillende wijken ontmoetingsruimtes kunnen realiseren.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Wijkaanpakken

In een 'wijkaanpak' combineren we de ideeën en inzet van inwoners met de informatie die we zelf hebben over een wijk. We kijken niet alleen naar ruimtelijke uitdagingen, maar ook naar sociale opgaven en de samenhang hiervan in de wijk. De aanpak ondersteunen we met datagedreven onderzoek.

We hebben gewerkt aan een wijkplan voor Peelo en de wijkbeelden van Marsdijk en Assen-West. Ook is het [Wijkplan voor Noorderpark](#) vastgesteld en we zijn begonnen met de uitvoering ervan. In Pittelo en Lariks werken we aan de uitvoering van de eerder vastgestelde wijkplannen. Dat lichten we hierna toe. Pittelo

We hebben een integrale inventarisatiekaart opgesteld voor de hofjes in Pittelo. Deze kaart laat zien wat de huidige staat van de hofjes is en waar aandacht nodig is, zoals: parkeren, onderhoud, veiligheid, klimaatadaptatie en groen. We hebben een tijdelijk bestuur ingesteld voor de MaasStee en de raad heeft [geld beschikbaar gesteld](#) voor een vervolgonderzoek. Daarmee kunnen we verder uitzoeken welke mogelijkheden er zijn voor het gebouw van de MaasStee, wat dit financieel betekent en hoe de organisatie eruit kan zien.

Lariks

Als onderdeel van de viering van 75 jaar Molukse wijk in Assen zijn indrukwekkende muurschilderingen onthuld. Ook hebben we de eerste Lekker Leven-markt georganiseerd waar veel organisaties en inwoners op af kwamen. Daarnaast zijn er nieuwe ontmoetingsplekken ontstaan, zoals de moestuin, het voedselbos en de pluktuin bij de kinderboerderij. Tot slot werken we aan de herinrichting van het Lariksbos, waarbij we aandacht hebben voor sociale veiligheid, ontmoeting en spelen.

Handelingskader ontmoetingsplekken

We hebben gewerkt aan een handelingskader voor ontmoetingsplekken in alle wijken, rekening houdend met wat er voor Buurtkracht Assen nodig is. Het handelingskader is een afwegingskader bij het maken van keuzes met betrekking tot het investeren in en gebruiken van nieuwe en bestaande ontmoetingsplekken. In 2026 maken we dit kader af.

Mijn buurt Assen

Samen met woningcorporatie Actium en welzijnsorganisatie Vaart Welzijn zetten we ons met Mijn Buurt Assen in voor groene, veilige en verbonden buurten. In 2025 lag de nadruk op het organiseren en ondersteunen van activiteiten en vooral op het stimuleren van ideeën van inwoners. Mijn Buurt Assen is een belangrijke schakel tussen gemeente, organisaties en inwoners. We vergroten de leefbaarheid en de betrokkenheid in de wijken. De samenwerking steunt op drie pijlers: wijkvernieuwing, leefbaarheid en buurtinitiatieven.

In alle wijken zijn uitvoeringsteams actief geweest. Wijkcoördinatoren en wijkcontactpersonen zijn zichtbaar en benaderbaar. We hebben tientallen [buurtinitiatieven](#) ondersteund. Ook organiseerden we acties zoals Superbuur, een stempelkaartactie, opruimdagen en de kerstbomenactie.

Intern is aandacht gegeven aan (het belang van) de onderlinge samenwerking en de doorontwikkeling van Mijn Buurt Assen. Wijkteams hebben actieplannen voor 2026 en 2027 gemaakt met prioriteiten voor de verschillende wijken. De jaarrapportage over 2025 (gepubliceerd op de [website van Mijn Buurt Assen](#)) geeft een volledig beeld van de inzet, resultaten en impact van Mijn Buurt Assen.

BOSS (Bewegen, Ontmoeten, Spelen en Sporten)

We richten in heel Assen plekken in om te bewegen, ontmoeten, spelen en sporten. We merken dat dit bijdraagt aan een gezonde en leefbare stad.

Op initiatief van de kinderraad heeft de raad € 100.000 beschikbaar gesteld om vijf extra speelplekken toegankelijk te maken voor alle kinderen. Het gaat om speelplekken op vijf locaties: Den Uyl Plantsoen (Marsdijk), bij het LTC-gebouw (Noorderpark), Paul Krugerstraat (Centrum), bij het Palet (Assen-Oost) en Veenwalweg (Peelo). De aanpassingen verschillen per plek. Denk aan paden waar rolstoelgebruikers goed overheen kunnen, aangepaste speeltoestellen en plekken waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. Deze inclusieve speelplekken zorgen voor meer samenhang in de wijk en dragen bij aan gezondheid, welzijn en verbinding tussen mensen. De aanpassingen op alle vijf locaties waren in 2025 al (bijna) afgerond.

We zijn gestart met het voorbereiden van het vernieuwen van meer (inclusieve) plekken in andere wijken van Assen. Om dit ook de komende jaren structureel voort te zetten, nemen we stappen om het werken aan BOSS vast in de organisatie op te nemen.

Wat willen we bereiken?

Milieu en circulair gebruik

We willen zorgen voor een goede kwaliteit van de leefomgeving. Goede kwaliteit gaat over lucht-, water- en bodemkwaliteit. Met zo weinig mogelijk hinder door geluid, geur, trillingen. Veiligheid op het gebied van gebruik, opslag en vervoer van gevaarlijke stoffen.

We werken aan een circulaire samenleving. Dit betekent dat we, waar mogelijk:

- alleen inkopen wat we echt nodig hebben
- producten inkopen van goede kwaliteit met een lange levensduur
- materialen hergebruiken of laten repareren
- afval als grondstof zien en hergebruiken

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Brede samenwerking leidt tot Kadernota Gezonde Leefomgeving

We willen zorgen voor een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving voor iedereen. Daarom is de Kadernota Gezonde Leefomgeving gemaakt die aansluit bij de Omgevingswet en bijdraagt aan een toekomstbestendige stad. Deze nota is in februari 2026 vastgesteld. De milieuparagraaf is opgenomen in de geactualiseerde omgevingsvisie. Belangrijke thema's in de kadernota zijn lucht (onder andere houtstook), geluid, geur, licht, trillingen en externe veiligheid. Daarnaast gaat het om zeer zorgwekkende stoffen (zoals PFAS, microplastics, medicijnresten, drugsresten en bestrijdingsmiddelen) en om bodem en water.

De kadernota is in samenwerking met GGD Drenthe, Omgevingsdienst Drenthe en Veiligheidsregio Drenthe opgesteld. We hebben veel aandacht besteed aan het bestuurlijke proces en aan participatie. Dat deden we onder andere via de

kinderraad, het stadspanel, het jeugdpanel, social media en bedrijvenorganisaties. Daarnaast heeft de raad input gegeven via een koersbijeenkomst.

Wat kost het?

Tabel begrotingsprogramma Aantrekkelijk Assen

(bedragen x € 1.000)

Beleidsthema	Primaire begroting 2025	Bijgestelde begroting 2025	Realisatie 2025	Saldo 2025
Saldo van baten en lasten voor bestemming	19.721	21.498	21.412	86
Lasten	20.133	22.712	24.555	-1.843
Aantrekkelijke binnenstad	704	3.245	5.046	-1.801
Kunst en cultuur	12.608	12.854	12.855	0
Evenementen	1.530	1.530	1.499	31
Veiligheid	5.292	5.082	5.155	-73
Baten	-412	-1.214	-3.143	1.929
Aantrekkelijke binnenstad	-172	-974	-2.681	1.708
Kunst en cultuur	-193	-193	-384	191
Evenementen	-4	-4	-30	26
Veiligheid	-43	-43	-48	5
Reserve mutaties	-75	-1.764	-1.725	-39
Toevoeging aan de reserves	0	0	0	0
Aantrekkelijke binnenstad	0	0	0	0
Kunst en cultuur	0	0	0	0
Onttrekking aan de reserves	-75	-1.764	-1.725	-39
Aantrekkelijke binnenstad	-75	-1.723	-1.708	-15
Kunst en cultuur	0	-41	-17	-24
Resultaat	19.647	19.734	19.687	47

Zie ook onderdeel 5 van het jaarrekeningdeel voor een toelichting op de afwijkingen ten opzichte van de Programmabegroting 2025.

Investerings programma Aantrekkelijk Assen

Niet van toepassing voor dit programma

Verbonden partijen die bijdragen aan het programma

De volgende Verbonden Partijen worden ingezet om het doel van het programma Aantrekkelijk Assen te realiseren:

- Drents Archief
- Veiligheidsregio Drenthe (VRD)

De toelichting staat in de [Paragraaf Verbonden Partijen](#).

Programma 5

Samen werken aan Assen

In Programma Samen werken aan Assen leest u over beleid, financiën en ontwikkelingen op het gebied van samenwerken met andere overheden, participatie, betrouwbare overheid en (digitale) dienstverlening.

Programma 5. Samen werken aan Assen

Scope programma Samen werken aan Assen

In Programma Samen werken aan Assen leest u over beleid, financiën en ontwikkelingen op het gebied van samenwerken met andere overheden, participatie, betrouwbare overheid en (digitale) dienstverlening.

Wat willen we bereiken?

Meer samen met andere overheden

Om vraagstukken op te lossen trekken we samen op met andere gemeenten en de provincie. Ook met en richting het Rijk. We zetten Assen landelijk en Europees nog meer op de kaart om (financiële) kansen te benutten.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Samenwerken met andere overheden en Europa

De gemeente werkt volgens de [Europastrategie Assen 2023-2027](#). Europese samenwerking is geen doel op zich, helpt ons bij het maken en uitvoeren van lokaal beleid. Onze prioriteiten zijn beter verbinden met Europese netwerken, projecten en subsidies. Belangrijke onderwerpen zijn, onder andere: de energietransitie, de ontwikkeling van de stad en een sociale en inclusieve samenleving. Dit doen we samen met Groningen, Leeuwarden en Emmen binnen de EU Office.

Ook hebben we de [Veiligheids-campus Assen](#) onder de aandacht gebracht bij de Europese Commissie, het Europees Parlement en verschillende Europese netwerken en steden. De unieke samenwerking binnen de campus en onze gezamenlijke inzet voor veiligheid zijn positief ontvangen. Dit versterkt het Europese profiel van Assen als een gezonde, groene en veilige stad.

(Zie ook Programma 2. Werken in Assen > 2.1 Asser Ambitie Agenda)

In Assen zijn twee Europese projecten gestart.

[Project RODEO helpt](#) om een collectief warmtenet aan te leggen voor individuele huishoudens. RODEO staat voor Rolling Out District Heating and Cooling Extensively to home Owners en is onderdeel van het Interreg Noordwest-Europa programma. Het doel is om de overstap naar duurzame energie eerlijk en slim te laten verlopen. In dit project werken we samen met partners uit België, Frankrijk en Ierland. Aan een financieel plan voor een collectief warmtenet. Daarbij letten we extra op goede communicatie en participatie met inwoners.

Het tweede [HEROES](#) is onderdeel van het Interreg Europa-programma en valt binnen de doelstelling Een sociaal Europa, met de nadruk op sociale inclusie. Het doel is het ontwikkelen van woonbeleid met aandacht voor nieuwe woonvormen, die passen bij huishoudens met een laag middeninkomen.

Daarnaast hebben we actief gewerkt aan het ontwikkelen en indienen van nieuwe projectplannen binnen een steeds competitiever Europees subsidiestelsel. Niet alle ideeën hebben geleid tot een toegekende aanvraag, maar de trajecten hebben wel geholpen om onze aanvragen te verbeteren, ons beleid aan te scherpen en het Europese profiel van Assen te versterken. Van twee aanvragen uit 2025 verwachten we in 2026 uitsluitel.

Daarnaast neemt Assen deel in twee Europese samenwerkingstrajecten. In een door Net Zero Cities georganiseerd uitwisselingsprogramma werken Assen en Parijs samen aan het verbeteren van de leefbaarheid in wijken en aan een duurzamere stad.

Het Europese netwerk [Energy Cities](#) hielp ons bij het vinden van samenwerkingspartners. Via dit netwerk kregen we ook toegang tot kennis, inspiratie en nieuwe projectkansen. In juni vierden we het 10-jarig jubileum van het [NG4 EU Office](#), samen met verschillende Europese partners.

Via het stedennetwerk G40 hebben we input geleverd voor gesprekken van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) met het kabinet over de onbalans tussen taken en middelen. Dit heeft eraan bijgedragen dat gemeenten tijdelijk meer geld hebben gekregen en het zogenoemde ravijnjaar is doorgeschoven van 2026 naar 2028.

Terugblik regionale en landelijke samenwerking

Assen is bestuurlijk en ambtelijk actief betrokken bij het Deltaplan van het Noorden. Voor de inhoudelijke resultaten en toegekende middelen binnen het Deltaplan van het Noorden verwijzen we naar Programma 1 Wonen in Assen, paragraaf 1.3.

Op het thema wonen en mobiliteit werkte Public Affairs nauw samen met de provincie en noordelijke partners. Dat zijn onder andere Sterk Noord Nederland, de NG4 (Leeuwarden, Groningen, Emmen en Assen) en de Vereniging Drentse

Gemeenten. Dit resulteerde in diverse bijdragen voor Kamerdebatten, Kamervragen en werkbezoeken om extra rijksmiddelen te krijgen voor mobiliteit en wonen.

De Veiligheids-campus Assen kreeg in 2025 een stevige plek op de landelijke (en Europese) agenda. Belangrijke onderdelen van deze inzet waren: bijdragen aan Kamervragen en moties, het organiseren van werkbezoeken, het versturen van regelmatige updates richting Den Haag. Ook werd input geleverd voor de formatie, met als doel de relevantie van de campus nadrukkelijk onder de aandacht brengen van de toekomstige bewindspersonen.

Op het thema Zorg en biotech organiseerden we een lobbydiner, maakten we samen met de sector plannen voor het verder brengen van onze ambities én investeerden we in relaties met andere regio's.

Op belangrijke landelijke dossiers, zoals jeugdzorg, asiel en migratie, wonen en gemeentefinanciën, hebben we via de VNG en het G40-netwerk bijgedragen aan landelijke beleidsvorming.

In aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen leverden we input aan programmaschrijvers van landelijke politieke partijen. Na de verkiezingen stuurden we felicitatie- en positioneringsbrieven aan de nieuwe Tweede Kamereleden.

Los van de inzet op de inhoudelijke thema's heeft de noordelijke samenwerking qua proces veel aandacht gevraagd. De gewenste samenwerkingsovereenkomst (SOK) waar lang aan is gewerkt is uiteindelijk niet door de Provincie Fryslân ondertekend. Dit heeft consequenties voor de manier waarop we samenwerken. Het proces van hoe nu verder vroeg en vraagt veel afstemming.

Ondertussen zijn de banden binnen de NG4 verstevigd en is gewerkt aan de oprichting van een NG4 kantoor in Den Haag. Ook is Assen actiever gaan participeren binnen het G40 samenwerkingsverband. Door het G40 -bestuur is Assen gekoppeld aan de 50 Plus-fractie. Dit betekent dat de fractie samen met het G40-bestuur op werkbezoek komt in 2026.

Wat willen we bereiken?

Verbeteren participatie

We werken door aan de uitvoering van de participatievisie. Daarbij proberen we nieuwe manieren uit om beter en meer met onze inwoners samen te werken. We experimenteren en leren. Daarbij gaan we uit van zoveel mogelijk maatwerk en wijkgericht werken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Participatie in de praktijk: hulpmiddelen, training en borging

We hebben verder gewerkt aan onze vernieuwde visie op participatie. Het Ontwikkelteam Participatie heeft deze visie vertaald naar de praktijk via vier ontwikkellijnen. De belangrijkste uitgangspunten uit de visie gebruiken we nu bij ons advies aan collega's en initiatiefnemers. Ook staan deze uitgangspunten in de [Verordening Participatie en Uitdaagrecht](#) en in het uitvoeringsbeleid voor participatie onder de Omgevingswet, dat in september 2025 is vastgesteld.

Binnen onze organisatie hebben we gewerkt aan meer bewustwording en het delen van kennis over participatie. Medewerkers kregen hierbij ondersteuning via netwerkbijeenkomsten, participatiecafés en een digitale pagina met hulpmiddelen, voorbeelden en tips. Ook hebben we met teams en collega's apart gesprekken gevoerd over waarom participatie belangrijk is en hoe je dit toepast in je dagelijkse werk.

Sinds de Omgevingswet in 2024 is ingegaan, is participatie beter geregeld in de wet. We hebben extra uitvoeringsbeleid gemaakt. Daar hoort ook een Impactmeter bij. Die helpt initiatiefnemers en collega's om te bepalen hoeveel participatie nodig is.

Ook zijn [uitvoeringsregels](#) en een werkwijze voor het uitdaagrecht vastgesteld. Zo kunnen we het beleid goed toepassen in de praktijk.

Het Ontwikkelteam Participatie heeft in 2025 medewerkers, bestuur en inwoners geholpen bij verschillende projecten en beleidsopgaven. Nieuw is een verrijdbare kast met communicatiematerialen en participatietools. Daarmee kunnen projectteams praktisch aan de slag bij het opzetten van hun participatietraject.

We hebben verschillende participatietrajecten geëvalueerd om te leren van wat goed ging en wat beter kan. Zo hebben we het traject rondom Flexwonen geëvalueerd; de uitkomsten worden in het eerste kwartaal van 2026 gedeeld met de gemeenteraad. Daarnaast hebben we een effectmeting gedaan onder medewerkers. Daarmee krijgen we een beter beeld van hoe zij participatie ervaren en waar we nog kunnen verbeteren.

Tot slot hebben we gewerkt aan structurele borging van participatie binnen de organisatie.

Dichtbij, betrouwbaar en toegankelijk

De gemeente is dichtbij, aanspreekbaar, betrouwbaar en voor iedereen toegankelijk.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Dienstverlening:

continu verbeteren met servicenormen, dashboard, betere klantreis, website, terugbelafhandeling en toegankelijkheid

We hebben gewerkt aan het verbeteren van onze dienstverlening. We willen inwoners en ondernemers snel, duidelijk en op een toegankelijke manier helpen. Daarom hebben we nieuwe servicenormen opgesteld, zoals afspraken over reactietijden. Deze normen hebben we in de hele organisatie onder de aandacht gebracht.

Daarnaast zijn we gestart met het ontwikkelen van een dashboard. Dit dashboard laat per team zien hoeveel terugbelverzoeken openstaan en hoe lang. Zo kunnen teams richter sturen op een snelle afhandeling.

Om onze dienstverlening beter te laten aansluiten bij de beleving van inwoners, hebben we een inwonersreis gedaan voor de [Ontheffing Voetgangersgebied](#). We hebben inwoners en ondernemers geïnterviewd die onlangs een ontheffing hebben aangevraagd. De uitkomsten uit deze gesprekken hebben we gebruikt om een verbeterplan te maken. Dit plan voeren we nu uit. Voorbeelden hiervan zijn duidelijkere informatie op de website en de mogelijkheid om direct bij de aanvraag digitaal te betalen.

Daarnaast voeren we doorlopend een tevredenheidsonderzoek op de gemeentelijke website uit om beter te begrijpen op welke punten inwoners onze website willen verbeteren. De uitkomsten geven ons concrete signalen over wat beter kan, zoals vindbaarheid van informatie, duidelijkheid van teksten en gebruiksgemak van online formulieren. We bespreken de resultaten periodiek, bepalen verbeteracties en voeren die in stappen door. Zo sturen we continu bij op basis van feedback van inwoners.

Bij de plannen voor de verbouwing van het stadhuis hebben we extra aandacht gegeven aan toegankelijkheid. Zo zorgen we ervoor dat de publiekshal voor iedereen goed bereikbaar en bruikbaar blijft.

Binnen het uitvoeringsplan Dienstverlening hebben we in 2025 verder gewerkt aan de acht doelen die we hebben vastgesteld. Deze doelen gaan onder meer over: een dienstverlenende houding van medewerkers, hogere tevredenheid van inwoners, het snel afhandelen van terugbelverzoeken, minder klachten en volledig toegankelijke digitale communicatie en dienstverlening. Naast projecten over begrijpelijke taal en digitalisering hebben we extra aandacht besteed aan houding en gedrag. Vijf teams zijn gestart met de teamsessies Uitstekende dienstverlening. Tijdens deze sessies dachten zij samen na over wat goede dienstverlening voor hun team betekent en waar zij nog kunnen verbeteren.

Wat kost het?

Tabel begrotingsprogramma Samen werken aan Assen

(bedragen x € 1.000)

Beleidsthema	Primaire begroting 2025	Bijgestelde begroting 2025	Realisatie 2025	Saldo 2025
Saldo van baten en lasten voor bestemming	4.218	4.504	7.178	-2.674
Lasten	5.732	6.019	8.855	-2.836
Bestuur	4.149	4.150	6.890	-2.740
Regionale samenwerking	494	548	704	-156
Dienstverlening	1.089	1.321	1.261	60
Baten	-1.514	-1.514	-1.677	163
Bestuur	0	0	-83	83
Regionale samenwerking	0	0	0	0
Dienstverlening	-1.514	-1.514	-1.594	80
Reserve mutaties	0	-54	-59	5
Onttrekking aan de reserves	0	-54	-59	5
Regionale samenwerking	0	-54	-59	5
Resultaat	4.218	4.451	7.119	-2.669

Zie ook onderdeel 5 van het jaarrekeningdeel voor een toelichting op de afwijkingen ten opzichte van de Programmabegroting 2025.

Investeringsprogramma Samen werken aan Assen

(Bedragen x € 1.000)

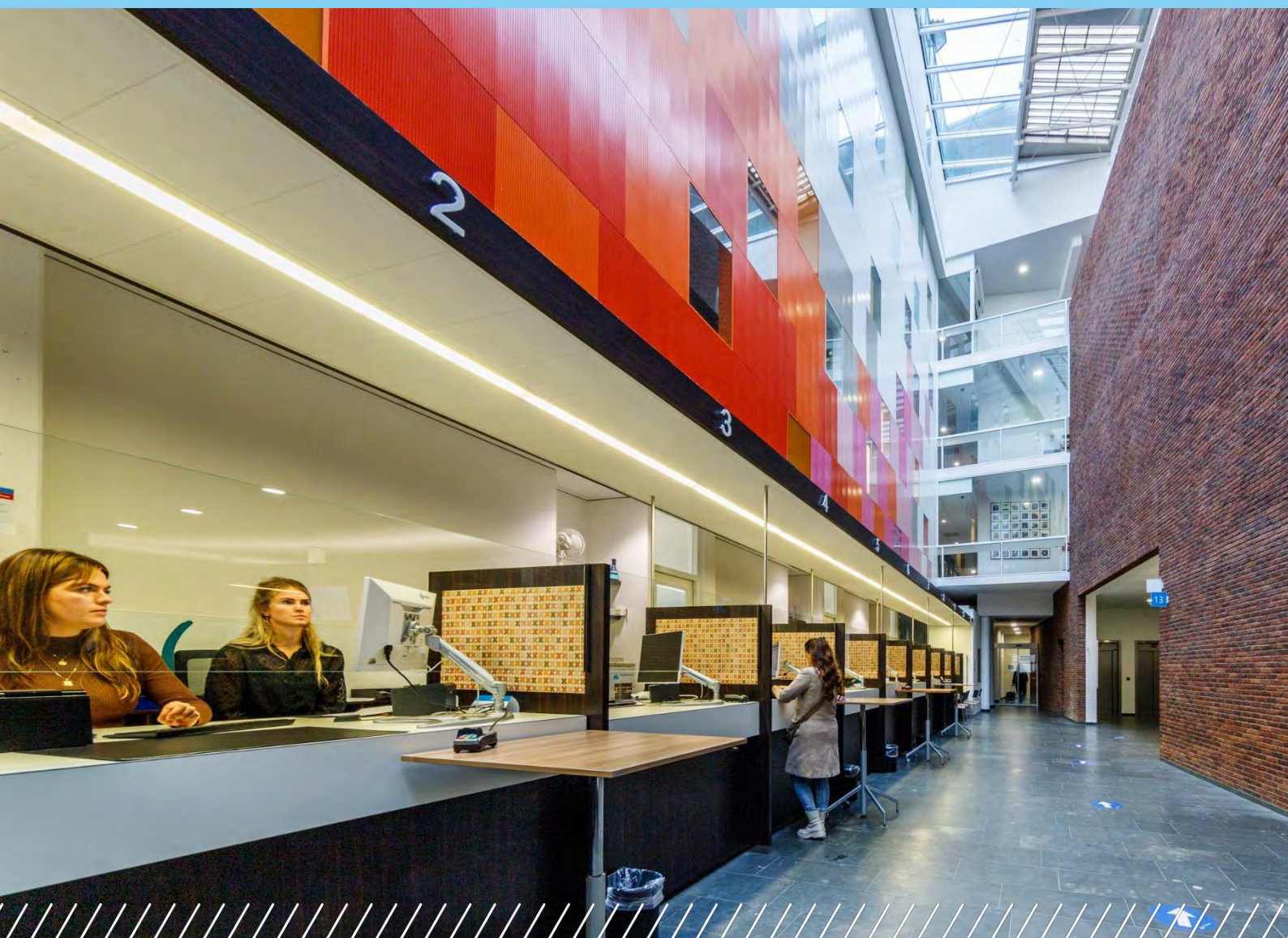
Beleidsthema / omschrijving soort investering	Totaal investeringskrediet	Investeringen t/m 2024	Investeringen 2025	Geactiveerde investeringen 2025	Onderhanden investeringen 2025	Restantkrediet ultimo 2025
Bestuur	241	0	134	134	0	107
Bestuur	241	0	134	134	0	107
Totaal	241	0	134	134	0	107

Verbonden partijen die bijdragen aan het programma

Niet van toepassing voor programma Samen werken aan Assen

Programma 6

Bedrijfsvoering

In programma Bedrijfsvoering leest u over beleid, financiën en ontwikkelingen op het gebied van dienstverlening aan inwoners, lobby en eigen organisatie (personeel, administratieve processen, huisvesting en facilitaire zaken).

Programma 6. Bedrijfsvoering

Scope programma Bedrijfsvoering

In Programma Bedrijfsvoering leest u over beleid, financiën en ontwikkelingen op het gebied van dienstverlening aan inwoners, wijkgericht werken, lobby, en eigen organisatie (personeel, administratieve processen, huisvesting en facilitaire zaken).

Wat willen we bereiken?

Digitale daadkracht

Met investeringen in onze digitale infrastructuur kan de gemeente proactieve dienstverlening aan inwoners en ondernemers mogelijk maken, haar eigen bedrijfsvoering efficiënter organiseren en voldoen aan wet- en regelgeving.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Digitale vernieuwing

Digitale vernieuwing is bedoeld om onze doelen te realiseren door investeringen in technologie, beleid, vaardigheden, trainingen en onze wijze van werken. Hieronder leest u wat we daarvoor al hebben gedaan.

We zijn gestart met een project om [Digitale Ethiek](#) in te voeren. Dit doen we om te voldoen aan de nieuwe [Europese Al-wetgeving](#). Digitale ethiek gaat over het ethisch verantwoord inzetten van data en digitale technologie.

We hebben het programmaplan uitgevoerd, het ict-verhaal van Assen, om onze ict-strategie te realiseren. Via meerdere projecten hebben we gewerkt aan een moderne, veilige en betrouwbare digitale werkomgeving en aan een flexibel, toekomstbestendig ict-landschap (het geheel van onze ict-systemen). Deze stevige basis helpt ons om onze plannen uit te voeren, bijvoorbeeld beter te werken met informatie en goede digitale diensten te bieden aan inwoners en ondernemers. We hebben onder andere de volgende stappen gezet: we hebben een nieuwe digitale werkplek voorbereid en zijn gestart met opleidingen om te leren werken met Microsoft 365. Ook hebben we een nieuw cloudplatform (een systeem via internet waar we onze programma's en bestanden kunnen gebruiken) opgeleverd. We werken verder aan hoe we informatie verzamelen, opslaan en delen. We verbeteren de manier waarop onze ict-systemen met elkaar samenwerken en hoe we onze ict-projecten aansturen. Zo zorgen we dat onze systemen goed op elkaar aansluiten en klaar zijn voor de toekomst. Ook krijgen we beter zicht op nieuwe plannen en investeringen, zodat we onze belangrijke doelen en maatschappelijke taken goed kunnen ondersteunen.

We hebben een nieuwe richting voorgesteld voor de samenwerking binnen NG4 Digitale Overheid. Hiermee sluiten we beter aan bij de [Nederlandse Digitaliseringsstrategie](#).

We zijn gestart met het proces om college- en raadsvoorstellen eenvoudiger en efficiënter te maken. Met nieuwe technologie zorgen we ervoor dat dit proces zoveel mogelijk automatisch gaat.

We zijn gestart met een onderzoek voor het gebruik van Power Platform. Hiermee willen we nieuwe digitale producten ontwikkelen, zoals de TT-app. Deze app helpt toezichthouders om de veiligheid op de campings tijdens de TT-week vast te leggen.

Vanuit Organisatieontwikkeling is de programmalijn 'Digitale Vernieuwing' gestart. We hebben gewerkt aan:

Het vertalen van Europese ambities naar lokale doelen en het voldoen aan wet- en regelgeving.

Een aanpak voor informatiegestuurd werken (werken op basis van cijfers en gegevens), zodat we sneller en beter onderbouwde beslissingen kunnen nemen. Deze aanpak sluit aan bij de [Nederlandse Digitaliseringsstrategie](#).

Het maken en uitvoeren van een plan voor data (gegevens). Zo zorgen we voor betrouwbare informatie en kunnen we verschillende toekomstbeelden vooraf goed doordenken.

Het uitvoeren van de [Digitale Agenda 2028 van de Vereniging Nederlandse Gemeenten \(VNG\)](#).

Wat willen we bereiken?

Organisatieontwikkeling

We willen een organisatie zijn die van toegevoegde waarde is en blijft voor de inwoners. In een wereld die voortdurend verandert. Dat vraagt van ons dat we meebewegen met wat er om ons heen gebeurt. En daarbij inschatten wat we zelf kunnen doen en wat we vooral samen met anderen willen en moeten doen.

We werken ook nu al steeds meer samen met andere organisaties. Al was het maar omdat we een aantal grote opgaven als gemeente niet meer alleen kunnen uitvoeren. Bij die samenwerking stellen we ons steeds vaker op als gelijkwaardige partner of als slimme volger. Dat vraagt ook om meer samenwerking en afstemming binnen onze organisatie. Waarbij verschillende teams samenwerken aan één gezamenlijk doel. Ook dat is netwerksamenwerking.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Verhaal van Assen

[Organisatieontwikkeling 2024-2028](#), een volgend hoofdstuk in het verhaal van Assen

In het volgende hoofdstuk hebben we besloten het [verhaal van Assen](#) programmatisch vorm te geven.

Het CMT heeft hiervoor vier hoofddoelen gesteld:

- kunnen altijd bij ons terecht voor uitstekende dienstverlening
- zijn de beste overheidswerkgever van het Noorden
- zijn betrouwbaar en werken graag samen
- zijn vooruitstrevend

We werken vanuit de volgende zes programmalijnen:

- en strategisch vermogen
- van leiderschap
- en ontwikkelen
- arbeidsmarktstrategie
- van Assen

We hebben stappen gezet in alle manieren van werken. We zijn een leiderschapsprogramma gestart waaraan CMT, teammanagers en programmamanagers deelnemen. Ook zijn we gestart met een onderzoek samen met de Radboud Universiteit naar de effecten van concernsturing in de praktijk en naar de werkdruk bij managers. We hebben onderzocht welke oplossingen mogelijk zijn, op bijvoorbeeld het gebied van cultuur of structuur. Met behulp van Rijnconsult hebben we werksessies met teams gehouden. In die sessies hebben we gekeken naar het gedrag dat past bij de dienstverlening van die teams.

We hebben stappen gezet om onze manier van werken professioneler te maken. Zo zijn we verdergegaan met projectmatig werken. Ook zijn we begonnen met het opleiden van de programmamanagers via de training 'Programmatisch creëren'. Daarnaast hebben we via Point veel trainingen en workshops aangeboden voor alle collega's. Hiermee versterken we de vaardigheden die we als organisatie nodig hebben. Een voorbeeld hiervan is de training 'Werken met netwerken', die we weer hebben georganiseerd.

Continu verbeteren

Bij een goede en wendbare bedrijfsvoering hoort goed procesmanagement. Procesmanagement gaat over het verbeteren, veranderen en beheren van processen. Met het project Continu Verbeteren werken we stap voor stap toe naar keten georiënteerde processen ([INK-model](#)) waardoor we steeds beter samenwerken als netwerkorganisatie. Doordat de samenhang tussen de activiteiten steeds duidelijker wordt, kunnen we steeds beter proactief inspelen op veranderingen en ontwikkelingen die zich binnen of buiten de organisatie voordoen.

We hebben veel gedaan om onze werkprocessen te verbeteren, meer gelijk te maken en klaar te maken voor de toekomst. Het doel hiervan is: efficiënter werken, betere kwaliteit leveren, risico's verkleinen en de samenwerking binnen én buiten de organisatie versterken. We hebben dertien processen volledig afgerond en aantoonbaar verbeterd. Daarnaast lopen er negen trajecten door in 2026, waarvan de eerste resultaten nu al zichtbaar zijn.

Wat willen we bereiken?

Aantrekkelijke Werkgever

In de veranderende arbeidsmarkt is het essentieel om een aantrekkelijke werkgever te zijn, zodat mensen graag bij ons willen werken. We streven ernaar de beste talenten aan te trekken om onze doelen te bereiken. Het versterken van de bekendheid en het imago van de gemeente als aantrekkelijke werkgever moet het wervingsproces vergemakkelijken. Daarnaast willen we vroegtijdig interesse en betrokkenheid stimuleren bij potentiële kandidaten, zelfs als er geen directe

vacatures zijn. Ook richten we ons op talentbehoud en talentontwikkeling om onze medewerkers te laten groeien en zich verder te ontwikkelen binnen de organisatie.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Beste werkgever en Strategische Personeelsplanning (SPP)

Door ons te verdiepen in Strategische Personeelsplanning (SPP) kregen we beter zicht op belangrijke vacatures en vaardigheden die we de komende jaren nodig hebben. Daardoor kunnen we onze boodschap als werkgever beter richten op de juiste doelgroepen. We benadrukken daarbij de sterke punten van werken bij Assen: maatschappelijke impact, korte lijnen en goede ontwikkelmogelijkheden. Met behulp van SPP-teamplannen hebben we ook gekeken naar de ontwikkelmogelijkheden binnen onze teams en de organisatie. De analyse uit 2025 gebruiken we als nulmeting. Elk jaar maken we dezelfde analyse. Zo kunnen we volgen hoe medewerkers en de organisatie zich ontwikkelen en kunnen we gerichte stappen zetten om groei te stimuleren.

De nieuwe [WerkenbijAssen-website](#) is online gegaan en vormt nu het belangrijkste middel voor onze werving. Door verhalen van medewerkers, gerichte berichten op social media en het gebruik van speciale wervingskanalen zijn we veel beter zichtbaar geworden. We willen beter zoeken naar nieuw personeel en nieuwe collega's zorgvuldiger aannemen. Daarom hebben we een aanbesteding gedaan om een extern bureau te kiezen dat ons daarbij helpt (Recruitment Process Outsourcing, RPO).

Voor het behouden en ontwikkelen van talent zijn we gestart met een nieuw inwerkprogramma. Hierdoor kunnen nieuwe collega's sneller wennen en goed beginnen in hun functie. We zijn ook begonnen met het ontwikkelen van een leerlijn voor medewerkers met veel talent (high potentials), zodat zij kunnen doorgroeien naar een leidinggevende functie. Daarnaast hebben we veel workshops, trainingen en cursussen aangeboden, zoals tijdens het ontwikkelfestival. Samen met medewerkers hebben we persoonlijke ontwikkelplannen gemaakt. Dit zorgt voor meer betrokkenheid en meer doorgroei-mogelijkheden binnen de organisatie.

We hebben actief ingezet op jong talent: er is een studentenflexpool gestart en ons traineeprogramma is uitgebreid met een programma voor statushouders. Hiermee bieden we jongeren met diverse achtergronden een stevige startpositie en versterken we de inclusie, zodat meer mensen kunnen meedoen. Daarnaast is er een jongeren netwerk '[Jong van Geest](#)' dat bijdraagt aan het boeien en binden van nieuwe jonge medewerkers.

Tot slot hebben we onze [arbeidsvoorwaarden](#) aangepast en vernieuwd: alle [functies zijn](#) opnieuw gewaardeerd, wat heeft geleid tot een transparant en modern functiehuis. Ook hebben we een nieuwe regeling voor reiskosten woon-werkverkeer ingevoerd, passend bij hoe medewerkers nu reizen en onze duurzaamheidsambities.

Wat kost het?

Tabel begrotingsprogramma Bedrijfsvoering

(bedragen x € 1.000)

Beleidsthema	Primaire begroting 2025	Bijgestelde begroting 2025	Realisatie 2025	Saldo 2025
Saldo van baten en lasten voor bestemming	75.506	76.195	81.050	-4.855
Lasten	90.323	92.245	99.010	-6.765
Bedrijfsvoering	90.323	92.245	99.010	-6.765
Baten	-14.817	-16.049	-17.960	1.910
Bedrijfsvoering	-14.817	-16.049	-17.960	1.910
Reserve mutaties	0	0	0	0
Onttrekking aan de reserves	0	0	0	0
Bedrijfsvoering	0	0	0	0
Resultaat	75.506	76.195	81.050	-4.855

Zie ook onderdeel 5 van het jaarrekeningdeel voor een toelichting op de afwijkingen ten opzichte van de Programmabegroting 2025.

Investeringsprogramma Bedrijfsvoering

(Bedragen x € 1.000)

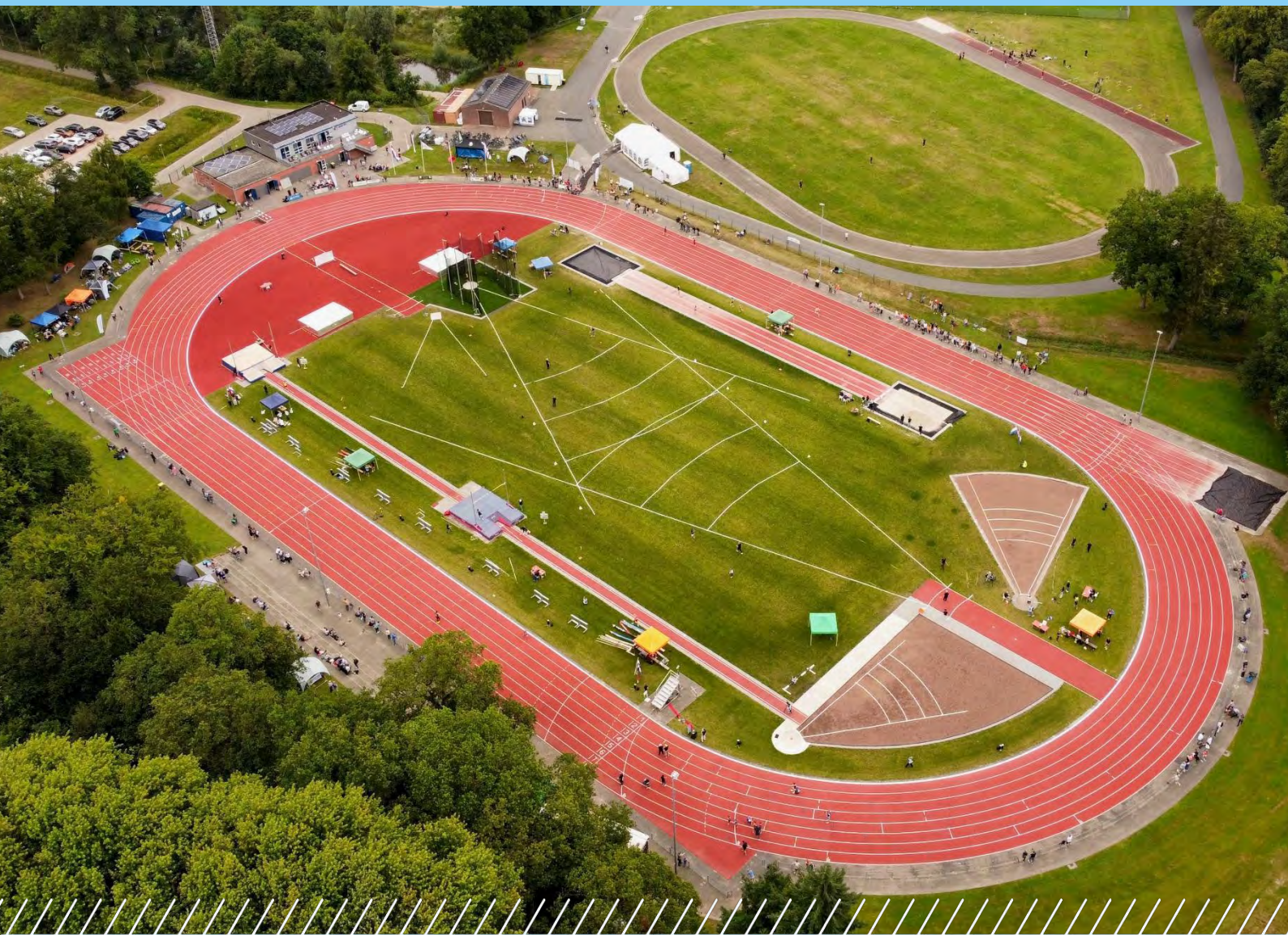
Beleidsthema / omschrijving soort investering	Totaal investeringskrediet	Investeringen t/m 2024	Investeringen 2025	Geactiveerde investeringen 2025	Onderhanden investeringen 2025	Restantkrediet ultimo 2025
Bedrijfsvoering	4.675	343	2.637	2.980	0	1.695
ICT	1.014	0	136	136	0	878
Kantoorinventaris	439	0	44	44	0	395
Materieel	2.241	0	1.855	1.855	0	386
Overig	981	343	603	946	0	35
Totaal	4.675	343	2.637	2.980	0	1.695

Verbonden partijen die bijdragen aan het programma

Niet van toepassing voor programma Bedrijfsvoering.

Programma 7

Vastgoed en grondbedrijf

In Programma Vastgoed en grondbedrijf leest u over beleid, financiën en ontwikkelingen op het gebied van beheer, onderhoud en verduurzamen gemeentelijk vastgoed, grondbedrijf en het bouwen van nieuwe gemeentelijke voorzieningen.

Programma 7. Vastgoed en grondbedrijf

Scope programma Vastgoed en grondbedrijf

In Programma Vastgoed en grondbedrijf leest u over beleid, financiën en ontwikkelingen op het gebied van beheer, onderhoud en verduurzamen gemeentelijk vastgoed, grondbedrijf en het bouwen van nieuwe gemeentelijke voorzieningen.

Wat willen we bereiken?

Verbouwen en verduurzamen scholen

Meters maken met het verbouwen en verduurzamen van scholen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Project Zeemanstraat

We hebben voor de Zeemanstraat het Programma van Eisen uitgewerkt in een voorlopig ontwerp en zijn gestart met het Definitief ontwerp samen met ontwerp- en projectteam. Op 22 januari 2026 heeft de [raad een uitvoeringskrediet](#) van € 11,6 miljoen beschikbaar gesteld voor vernieuwbouw MFA Zeemanstraat.

Wat willen we bereiken?

Verduurzamen gemeentelijk vastgoed

We verduurzamen ons gemeentelijk vastgoed op een praktische manier en op natuurlijke momenten. Hierbij staat het terugdringen van de CO₂-uitstoot voorop.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Verduurzamen vastgoed

We hebben de volgende werkzaamheden uitgevoerd volgens [het Raadsbesluit Herijking Masterplan Klimaatneutraal Gemeentelijk Vastgoed 2040 en Ledverlichting](#).

We hebben bij diverse locaties verbeteringen aangebracht op de regeling van de installaties.

Bij de Nieuwe Kolk hebben we ledverlichting aangebracht en het project is bijna afgerond.

We hebben subsidies aangevraagd uit de regeling [Duurzaam Maatschappelijk Vastgoed \(DUMAVA\)](#). Deze zijn toegekend voor:

- Buitenzorg (accu)
- De Werf (accu)
- Multifunctionele accommodatie (MFA) De Componist (accu)
- Clubgebouw voetbalvereniging LEO (integraal verduurzamen)
- Zeemanstraat (voormalige NHL Stenden school, integraal verduurzamen)

De software voor het nieuwe systeem voor monitoring en sturing van de verduurzamingsopgave is gerealiseerd en werkt nu volledig.

Verder zijn de voorbereidingswerkzaamheden voortgezet voor de projecten bij de volgende locaties in voorbereiding:

- Clubgebouwen van voetbalvereniging LTC en voetbalvereniging LEO
- Sportcomplex De Hoogspanning
- Clubgebouw HVA
- Locatie Nassau Quintus & Sporthal Olympus
- Podium ZuidHaege
- Multifunctionele accommodatie (MFA) Wethouder Bergerweg
- Stadhuis

Wat willen we bereiken?

Zwembad, ijsbaan, onderwijs- en sportcampus

Een goede zwemplek. De realisatie van een ijsbaan. Het versterken van het mbo-onderwijs door realisatie van een Onderwijs- en Sportcampus.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Baggeluizerplas

We hebben een ontwerp en een kostenraming gemaakt om de [Baggeluizerplas .te](#) versterken. Eind september stelde de raad hiervoor het benodigde budget beschikbaar. In het laatste kwartaal zijn we gestart met de voorbereidingen: we werken de nodige onderzoeken voor de vergunning en het ontwerp verder uit.

Tunnelijsbaan

De provincie en de gemeente hebben het aangepaste plan van goedgekeurd en ingestemd met verstrekken van de benodigde subsidies. In het vierde kwartaal zijn we begonnen met het ontwerp en met onderzoeken naar verkeer, natuur en ruimtelijke ordening. Ook zijn de eerste overeenkomsten voorbereid. Verder is gestart met een vast overleg met de ondernemer, de architect, de provincie, onze organisatie en diverse adviseurs.

Voetbalvereniging ACV bouwt nieuwe kleedkamers en tribune

Voetbalvereniging ACV realiseert nieuwe kleedkamers en een tribune. Voor leden van ACV betekent dit dat de sportaccommodatie modern is, en iedereen de komende jaren kan genieten van goede faciliteiten.

De vereniging is zelf verantwoordelijk voor de bouw en heeft de aanbesteding uitgevoerd volgens de voorwaarden van de gemeente. Het project zit in de uitvoeringsfase en wordt opgeleverd voor de start van het nieuwe voetbalseizoen.

De gemeente ondersteunt ACV met een overeenkomst die bestaat uit een subsidie en een geldlening. Ook is een regeling afgesloten met de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) om de nieuwbouw mogelijk te maken.

Sportpark voetbalvereniging LEO duurzamer en beter bereikbaar

De voetbalvelden zijn nu duurzamer, beter bereikbaar en klaar voor intensief gebruik. Dit hebben we gerealiseerd door veld 2 te saneren en te voorzien van een nieuwe mat met milieuvriendelijke TPE-infill. Daarnaast is het noordelijk gelegen kunstgras jeugdveld gesaneerd en opgeruimd. Op de vrijgekomen ruimte zijn extra parkeerplaatsen aangelegd. Tot slot hebben we de speelcapaciteit vergroot door het zuidelijke natuurgrasveld te vervangen door kunstgras.

Renovatie Oranjewoudbaan AAC '61 afgerond

De atletiekbaan is eind 2024 gerenoveerd en feestelijk geopend. De leden zijn blij met de vernieuwde baan. In 2025 hebben we de laatste werkzaamheden uitgevoerd en de fietsenstalling uitgebreid en verbeterd.

Sportvereniging FC Assen

Afgelopen najaar is gestart met het opruimen en saneren van de oude korfbal/tennisvelden. De velden zijn in het vierde kwartaal vervangen door een kunstgrasveld met TPE infill. Gelijktijdig zijn er extra parkeerplaatsen aangelegd.

Vliegvissers blij met nieuw clubgebouw

Het verouderde gebouw van de Noord-Nederlandse Vliegvis Vereniging (NNVV) is gesloopt en vervangen door nieuwbouw. De leden zijn blij met het resultaat. Ze hebben nu weer een goed onderkomen aan de Baggelhuizerplas.

Geen totaalplan Dijkveldpad, focus verschuift naar clubgebouw The Pioneers

We hebben onderzocht of we samen met de sportverenigingen het gebied Dijkveldpad een nieuwe impuls konden geven. Een gezamenlijk plan bleek door de financiële gevolgen niet haalbaar. We onderzoeken nu wel apart de mogelijkheden voor het clubgebouw van honk- en softbalvereniging The Pioneers.

Sportcampus Stadsbroek verkend, besluitvorming februari 2026

Een Onderwijs- en Sportcampus kan onderwijs en sport met elkaar verbinden en zo bijdragen aan goede voorzieningen voor inwoners, verenigingen en studenten. We hebben de mogelijkheden voor een Onderwijs- en Sportcampus op Stadsbroek verkend. We spraken met beoogde gebruikers en hebben de ruimtebehoefte en de financiële effecten in beeld gebracht. In februari 2026 leggen we de raad een [concreet plan met](#) scenario's voor.

Toekomstbestendig centrumgebied Peelo krijgt vorm

Voor het centrumgebied van Peelo worden totaalplannen ontwikkeld voor zowel de winkels als het gemeentelijk vastgoed. Het gemeentelijk vastgoed bestaat uit twee basisscholen, een sporthal en een wijkcentrum. Deze gebouwen zijn economisch, technisch en qua duurzaamheid verouderd en toe aan vervanging.

We hebben bureaus geselecteerd om dit proces te begeleiden en stedenbouwkundige scenario's (ruimtelijke ontwerpen) uit te werken. De medewerkers huisvesting van de scholen zijn hierover geïnformeerd. Daarnaast zijn de denkrichtingen vanuit het Integraal Huisvestingsplan (IHP) Onderwijs geïnventariseerd. Hiermee is in beeld gebracht welke specifieke voorkeuren de scholen hebben voor hun nieuwe huisvesting. De vervolgesprekken met de bestuurders vinden plaats in januari 2026.

Sporthallen Peelo en De Timp Voor de sporthallen Peelo en De Timp zijn de sportbehoefte, capaciteit en mogelijke scenario's in beeld gebracht. Op basis van deze uitkomsten hebben we besloten de sporthallen onafhankelijk van elkaar uit te werken. De plannen voor sporthal Peelo nemen we mee in het totaalplan van het centrumgebied. Voor De Timp maken we een aparte projectopdracht. Het beschikbaar gestelde voorbereidingskrediet (geld om plannen te maken) verdelen we naar rato (in eerlijke verhouding) over de twee projecten.

De MaasStee

Voor [De MaasStee](#) moet een uitwerking volgen op de opdracht: overname van het gebouw en kiezen voor nieuwbouw of herontwikkeling op de huidige (of andere) locatie in de wijk Pittelo.

Voor het uitwerken van de deelopdrachten waarmee antwoord gegeven kan worden op de projectopdracht zijn collega's betrokken en een extern bureau. Er is een [aanpak gemaakt](#) in deelopdrachten en op te leveren deelproducten. De planning is dat het advies in september 2026 aan de raad voorgelegd kan worden ter besluitvorming.

Wat willen we bereiken?

Vastgoedontwikkelingen

We faciliteren de woningbouwopgave.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Flexwoningen aan de Groene Dijk in gebruik genomen door bewoners

Met de snelle realisatie van [flexwoningen aan de Groene Dijk](#) verlichten we de druk op de woningmarkt. Hierdoor vinden mensen sneller een betaalbare woning. We hebben 96 woningen opgeleverd. De nieuwe bewoners zijn onder andere starters, jongeren, statushouders en spoedzoekers. Zij hebben hun plek gevonden in deze tijdelijke woonwijk, die 15 tot 20 jaar blijft staan.

Grondbeleid

Met ons grondbedrijf dragen we via actief en faciliterend grondbeleid bij aan de ambitie om de woningbouw te versnellen en initiatieven van derden te faciliteren. Daarnaast zetten we onze bedrijventerreinen zo optimaal mogelijk in om werkgelegenheid te creëren.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Actief grondbeleid

Af te sluiten grondexploitaties

De gebiedsontwikkeling De Klenckestraat is afgerond. De grondexploitatie wordt bij de jaarrekening definitief afgesloten.

Gerealiseerde aankopen

Om als gemeente beter te kunnen sturen op nieuwe gebiedsontwikkelingen, hebben we in de binnenstad enkele locaties aangekocht.

Uitgifte Woningbouw

In Kloosterakker zijn 86 kavels voor woningbouw verkocht. Alle gemeentelijke kavels zijn nu verkocht, gereserveerd of onder optie. In fase 3 is een prijsvraag voor 22 woningen gegund.

In Kloosterverste is de resterende grond verkocht aan een ontwikkelaar voor de bouw van 29 woningen.

We hebben een perceel grond voor 15 jaar verhuurd, voor de ontwikkeling van een woongebied met ruimte voor 21 [Tiny Houses](#).

Uitgifte bedrijventerreinen

Op bedrijventerreinen [Messchenveld](#) en [Groene Dijk](#) is gezamenlijk ruim 4.700 m² aan bedrijfskavels verkocht.

Faciliterend grondbeleid

Op locaties waar we geen grond in eigendom hebben, hebben we via faciliterend grondbeleid meegewerkt aan ontwikkelingen. Dit heeft nog niet geleid tot grote nieuwe woningbouwprojecten.

Meer informatie staat in het programma Wonen in Assen.

Wat kost het?

Tabel begrotingsprogramma Vastgoed en Grondbedrijf

(bedragen x € 1.000)

Beleidsthema	Primaire begroting 2025	Bijgestelde begroting 2025	Realisatie 2025	Saldo 2025
Saldo van baten en lasten voor bestemming	15.076	12.572	9.969	2.603
Lasten	42.790	40.286	44.327	-4.042
Vastgoed	28.949	28.487	27.610	876
Grondbedrijf	9.436	8.160	12.795	-4.635
Parkeren	4.405	3.640	3.923	-283
Baten	-27.714	-27.714	-34.359	6.645
Vastgoed	-13.615	-13.615	-13.699	84
Grondbedrijf	-9.205	-9.205	-14.937	5.732
Parkeren	-4.894	-4.894	-5.723	828
Reserve mutaties	-1.526	1.656	2.753	-1.097
Toevoeging aan de reserves	903	3.218	4.145	-927
Vastgoed	322	1.077	1.077	0
Grondbedrijf	581	2.140	3.068	-927
Onttrekking aan de reserves	-2.428	-1.562	-1.391	-170
Vastgoed	-1.615	-465	-466	1
Grondbedrijf	-813	-1.096	-925	-171
Parkeren	0	0	0	0
Resultaat	13.550	14.228	12.722	1.505

Zie ook onderdeel 5 van het jaarrekeningdeel voor een toelichting op de afwijkingen ten opzichte van de Programmabegroting 2025.

Investeringsprogramma Vastgoed en Grondbedrijf

(Bedragen x € 1.000)

Beleidsthema / omschrijving soort investering	Totaal investeringskrediet	Investerings t/m 2024	Investerings 2025	Geactiveerde investeringen 2025	Onderhanden investeringen 2025	Restantkrediet ultimo 2025
Vastgoed	73.143	17.818	17.706	32.069	3.454	37.620
Algemeen	7.511	898	37	902	34	6.576
Bedrijfsvoering	16.729	72	1.240	863	449	15.417
Binnensport	1.299	1.010	-274	736	0	562
Buitensport	6.283	744	4.149	3.444	1.449	1.390
Cultuur	700	668	28	697	0	3
Kinderboerderijen	130	77	53	130	0	0
MFA's	3.617	786	1.590	2.253	123	1.241
Onderwijs	10.892	1.303	12	0	1.315	9.577
Recreatieterreinen	260	0	261	261	0	-1
Strategische eigendommen	23.775	12.236	8.946	21.127	56	2.592
Wijkwelzijn	1.947	22	1.662	1.656	29	263
Parkeren	1.140	109	24	121	11	1.007
Parkeren	1.140	109	24	121	11	1.007
Totaal	74.283	17.927	17.729	32.190	3.466	38.627

Verbonden partijen die bijdragen aan het programma

Niet van toepassing voor programma Vastgoed en Grondbedrijf.

Programma 8

Algemeen financieel beleid

In Programma Algemeen financieel beleid leest u over beleid, financiën en ontwikkelingen op het gebied van alle financiële processen om onze gemeente financieel gezond te houden, zoals: Gemeentefonds, reserves en voorzieningen, treasury (financiering leningen), administratie, risicobeheer, verzekeringen, invordering en belastingheffing.

Het overzicht met financieel beleid en spelregels leest u in de Financiële begroting onderdeel Financieel beleid, tweede en derde tab.

Programma 8. Algemeen financieel beleid

Scope programma Algemeen financieel beleid

In Programma Algemeen financieel beleid leest u over beleid, financiën en ontwikkelingen op het gebied van alle financiële processen om onze gemeente financieel gezond te houden, zoals: Gemeentefonds, reserves en voorzieningen, treasury (financiering leningen), administratie, risicobeheer, verzekeringen, invordering en belastingheffing.

Wat willen we bereiken?

Gemeente Assen blijvend financieel gezond

De gemeente Assen blijvend financieel gezond houden.

Een duurzaam evenwicht tussen lasten en baten waarbij de lasten op evenwichtige wijze gespreid worden over de huidige en toekomstige generaties.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Uitvoering bestuursakkoord en financiële positie evalueren

Scherper aan de wind zeilen

Omdat we de afgelopen jaren telkens een duidelijk positief resultaat op de jaarrekening behaalden, gaf het college eind 2024 opdracht voor het traject '[Scherper aan de wind zeilen](#)'. In het voorjaar van 2025 hebben we uit de jaarrekeningen 2022, 2023 en 2024 per programma onderzocht waar de begroting scherper en realistischer kan, zonder beleid te schrappen of de uitvoering van ambities te raken. De analyse geeft een helder beeld van het structurele begrotingsniveau en levert financiële ruimte op van € 5,9 miljoen in 2026, aflopend naar € 5,2 miljoen in 2029. Deze opbrengst is verwerkt in de Programmabegroting 2026 en helpt ons strakker te sturen op uitgaven en inkomsten. Dit draagt bij aan een financieel gezond Assen.

Ontwikkelingen van het gemeentefonds

We hebben samen met partners gewerkt aan een betere manier om de compensatie voor loon- en prijsontwikkelingen (LPO-accres, de jaarlijkse aanpassing van het gemeentefonds) te bepalen omdat de huidige methode niet aansluit bij de werkelijke kostenontwikkeling. We hebben voorgesteld om nacalculatie op te nemen in het model. Dat betekent dat achteraf wordt nagerekend of de compensatie moet worden aangepast. Gemeenten krijgen dan extra geld als uit die controle blijkt dat dit terecht is.

In gesprekken met het Rijk gaat het vooral over de bekostiging van medebewindstaken, zoals Jeugdzorg en Wmo. Voor Jeugdzorg is tijdelijk extra geld beschikbaar, waardoor het zogenoemde ravijnjaar, waarin de inkomsten sterk terugvallen, opschuift van 2026 naar 2028.

Afgesproken is dat een deel van de bekostiging van de Wmo in de toekomst niet meer via de algemene uitkering van het gemeentefonds loopt, maar via een aparte regeling. Een werkgroep van de ministeries Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), Financiën en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) werkt aan varianten. Daarbij gebruiken ze inzichten uit de ontwikkeling van varianten voor bekostiging van jeugdzorg.

In 2023 is het nieuwe verdeelmodel van het gemeentefonds ingevoerd met een overgangperiode waarin we tijdelijk extra geld ontvangen. Deze overgangperiode was ingesteld omdat nog vervolgonderzoeken nodig waren. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft de Tweede Kamer laten weten dat drie onderzoeken zijn afgerond maar dat aanvullend onderzoek nodig is. Daarom volgt de volgende stap niet in 2026, maar in 2027. We krijgen dan ook minder geld uit het gemeentefonds.

Tabel begrotingsprogramma Algemeen financieel beleid

(bedragen x € 1.000)

Beleidsthema	Primaire begroting 2025	Bijgestelde begroting 2025	Realisatie 2025	Saldo 2025
Saldo van baten en lasten voor bestemming	-268.314	-278.824	-286.650	7.826
Lasten	4.869	7.805	4.312	3.493
Onvoorzien/incidenteel	484	64	0	64
Belastingheffing	578	578	600	-22
Financiering/Belegging	-1.167	-146	168	-314
Gemeentefonds	4.094	4.356	4.418	-62
Heffing vennootschapsbelasting	53	53	38	16
Overige algemene middelen	827	2.900	-1.207	4.106
Reserves en voorzieningen	0	0	295	-295
Baten	-273.183	-286.629	-290.961	4.332
Belastingheffing	-25.662	-25.662	-26.144	482
Financiering/Belegging	-4.485	-4.485	-6.100	1.614
Gemeentefonds	-240.108	-253.554	-255.312	1.758
Heffing vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Overige algemene middelen	-2.928	-2.928	-3.316	388
Reserves en voorzieningen	0	0	-90	90
Reserve mutaties	734	3.114	6.154	-3.040
Toevoeging aan de reserves	8.009	36.000	38.990	-2.990
Gemeentefonds	0	0	0	0
Overige algemene middelen	0	0	0	0
Reserves en voorzieningen	8.009	36.000	38.990	-2.990
Ottrekking aan de reserves	-7.275	-32.886	-32.836	-49
Reserves en voorzieningen	-7.275	-32.886	-32.836	-49
Resultaat	-267.580	-275.710	-280.496	4.786

Zie ook onderdeel 5 van het jaarrekeningdeel voor een toelichting op de afwijkingen ten opzichte van de Programmabegroting 2025.

Investeringsprogramma Algemeen financieel beleid

(Bedragen x € 1.000)

Beleidsthema / omschrijving soort investering	Totaal investeringskrediet	Investerings t/m 2024	Investerings 2025	Geactiveerde investeringen 2025	Onderhanden investeringen 2025	Restantkrediet ultimo 2025
Financiering/Belegging	2.737	0	1.066	1.066	0	1.671
Financiering en liquiditeit	1.721	0	50	50	0	1.671
Leningen u/g	1.016	0	1.016	1.016	0	0
Totaal	2.737	0	1.066	1.066	0	1.671

Verbonden partijen die bijdragen aan het programma

De volgende Verbonden Partijen worden ingezet om het doel van het programma Algemeen financieel beleid te realiseren:

Recreatieschap Drenthe, WPDA, Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) en Enexis.

De toelichting staat in de [Paragraaf Verbonden Partijen](#)

Paragrafen

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Openbaarheidsparagraaf
7. Verbonden Partijen
8. Grondbeleid

Paragraaf 1. Lokale heffingen

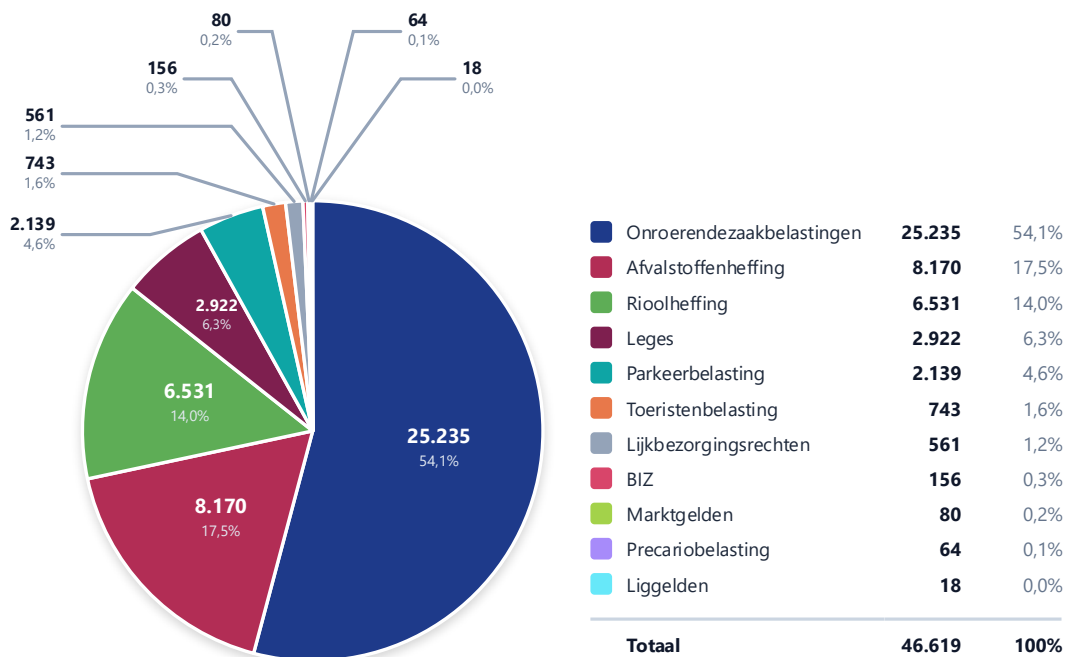
Scope & inkomsten

Inwoners en bedrijven betalen lokale belastingen. Dit geld gebruiken we voor een fijne leefomgeving en goede voorzieningen.

In deze paragraaf leggen we de lokale belastingen uit. We beschrijven de woonlasten en vergelijken die met andere gemeenten. Daarna geven we informatie over in hoeverre de kosten worden gedekt door de heffingen en leges. Tot slot geven we informatie over de kwijtschelding van belastingen.

In 2025 hebben we € 46,6 miljoen aan belastingontvangsten gekregen. Dat is ongeveer gelijk aan wat we hadden verwacht. Hieronder staat in de grafiek per soort belasting hoeveel geld we hebben ontvangen.

Verdeling Belastinginkomsten totaal € 46,6 miljoen

Verdeling per categorie (bedragen × € 1.000)

Beleidsuitvoering

Het college heeft in het bestuursakkoord Dichtbij & Daadkrachtig twee afspraken gemaakt over de lokale heffingen:

1. De gemeente vraagt voor diensten niet meer geld dan nodig is om de kosten te betalen.
2. De gemeente wil extra verhogingen van belastingen zoveel mogelijk beperken.

Hieronder leggen we per soort belasting uit wat het beleid voor 2025 was en welke uitgangspunten we hebben gebruikt.

Onroerendezaakbelasting

De belasting over gebouwen en grond is in 2025 verhoogd met de inflatie van 6,3% (prijs nationale bestedingen).

(Bedragen in € x 1.000)

Heffing	Begroot	Realisatie	Verschil
Eigenaren woningen	13.506	13.750	244
Eigenaren niet-woningen	6.473	6.640	167
Gebruikers niet-woningen	4.883	4.844	-39

Afvalstoffenheffing

In 2025 zijn de tarieven voor de afvalstoffenheffing verhoogd. Voor mensen die alleen wonen stegen de kosten met 8,5%. Voor huishoudens met meer personen stegen de kosten met 5,8%.

(Bedragen in € x 1.000)

Heffing	Begroot	Realisatie	Verschil
Eenpersoonshuishouden	2.593	2.715	122
Meerpersoonshuishouden	5.945	5.454	-491

Rioolheffing

Het tarief voor de rioolheffing dekt de kosten. Het bedrag per huis of pand is met 1,1% verlaagd.

(Bedragen in € x 1.000)

Heffing	Begroot	Realisatie	Verschil
Rioolheffing	6.393	6.531	138

Leges

De leges hebben drie titels:

Titel I gaat over algemene dienstverlening, zoals reisdocumenten en burgerlijke stand

Titel II gaat over bouwen en wonen

Titel III gaat over vergunningen die onder de werking van de Europese Dienstenrichtlijn vallen, zoals drank- en horecavergunningen en evenementen.

De prijzen zijn 3,2% hoger door inflatie, behalve als er een maximumprijs van de overheid geldt.

(Bedragen in € x 1.000)

Heffing	Begroot	Realisatie	Verschil
Titel I Leges burgerzaken	1.548	1.594	46
Titel II Leges bouwen en wonen	1.884	1.289	-595
Titel III Leges voor ondernemen. Zoals horeca, evenementen, winkels en standplaatsen	20	39	19

Bij de leges bouwen en wonen zien we de gevolgen van de Omgevingswet. Daardoor zijn minder bouwactiviteiten vergunningplichtig. Ook zijn er minder aanvragen gedaan voor grote bouwprojecten.

Parkeerbelastingen (Straatparkeren)

In 2025 is het parkeren 3,2% duurder geworden. Voor de naheffingsaanslag parkeerbelasting gold het maximum van de overheid. De opbrengst was hoger dan verwacht. Dit komt vooral doordat meer mensen in de parkeergarages hebben geparkeerd. Ook op straat is iets meer geparkeerd dan gepland.

(Bedragen in € x 1.000)

Heffing	Begroot	Realisatie	Verschil
Parkeerbelastingen	1.702	2.139	437

Toeristenbelasting

In 2025 waren er twee tarieven voor de toeristenbelasting. Het gewone tarief van € 1,55 per persoon, per overnachting en een tarief van € 3 in de dagen voorafgaand en tijdens de TT.

Lijkbezorgingsrechten

De lijkbezorgingsrechten zijn in 2025 3,2% duurder geworden. De opbrengst is iets lager dan verwacht.

Marktgeden

In 2025 werd verwacht dat de markt minder geld zou opleveren dan in 2024. Uiteindelijk kwamen de inkomsten nog lager uit dan verwacht. Dit gebeurde ondanks dat de prijzen met 3,2% zijn verhoogd. De lagere inkomsten komen doordat er minder kooplieden waren, vooral op de woensdagmarkt.

Precariobelasting

De tarieven voor precariobelasting zijn in 2025 omhooggegaan met 3,2%. De inkomsten waren lager dan verwacht, omdat er minder terrassen waren door onder andere faillissementen.

Liggelden

In 2025 zijn de kosten voor een ligplaats met 3,2% omhooggegaan.

Bedrijfs Investerings Zone (BIZ)

Onze gemeente heeft nu drie jaar een Bedrijfsinvesteringszone binnenstad Assen. Het bedrag dat bedrijven betalen is net als in eerdere jaren met 3% verhoogd. De gemeente geeft het geld aan de organisatie die de bedrijfsinvesteringszone uitvoert. De opbrengst was iets lager dan verwacht.

(Bedragen in € x 1.000)

Heffing	Begroot	Realisatie	Vershil
Toeristenbelasting	700	743	43

(Bedragen in € x 1.000)

Heffing	Begroot	Realisatie	Vershil
Lijkbezorgingsrechten	611	561	-50

(Bedragen in € x 1.000)

Heffing	Begroot	Realisatie	Vershil
Marktgeden	89	80	-9

(Bedragen in € x 1.000)

Heffing	Begroot	Realisatie	Vershil
Precariobelasting	103	64	-39

(Bedragen in € x 1.000)

Heffing	Begroot	Realisatie	Vershil
Liggelden	21	18	-3

(Bedragen in € x 1.000)

	Begroot	Realisatie	Vershil
Bedrijfsinvesteringszone	172	156	-16

Lokale belastingdruk

Scope lokale belastingdruk

In de tabellen hieronder staat hoeveel woonlasten mensen in onze gemeente betalen. Voor mensen die in een huurwoning wonen, gaat het om de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Voor mensen die een woning in eigendom bezitten, komt daar ook nog de onroerendezaakbelasting bij. Er is verschil gemaakt tussen eenpersoonshuishoudens en huishoudens met meerdere personen.

Woonlasten gebruikers woningen

(Bedragen x € 1, afgerond op hele €)

Heffing	Eenpersoonshuishouden	Meerpersoonshuishouden
Rioolheffing	177	177
Afvalstoffenheffing	209	282

Woonlasten eigenaren woningen

(Bedragen x € 1, afgerond op hele €)

Belastingsoort	Woningwaarde	Woningwaarde	Woningwaarde	Woningwaarde
	€ 200.000	€ 294.000	€ 500.000	€ 1.000.000
Onroerendezaakbelasting	281	413	702	1.405
Totale woonlasten eenpersoonshuishouden	667	799	1.088	1.791
Totale woonlasten meerpersoonshuishouden	740	872	1.161	1.864

Gemiddelde WOZ-waarde

In de gemeente Assen is de waarde van een woning gemiddeld € 294.000. In heel Nederland is een woning gemiddeld € 398.000 waard.

Eigenaren in Assen hebben gemiddeld lagere woonlasten dan in vergelijkbare gemeenten. Huurders in Assen betalen gemiddeld hogere woonlasten dan in vergelijkbare gemeenten.

Referentiegemeenten

(Bedragen x € 1, afgerond op hele €)

Gemeente	Eigenaar		Huurder	
	Eenpersoonshuishouden	Meerpersoonshuishouden	Eenpersoonshuishouden	Meerpersoonshuishouden
Assen	885	959	387	460
Enschede	1.033	1.061	581	609
Groningen	1.101	1.216	272	386
Leeuwarden	732	898	287	453
Zwolle	837	920	248	331
Gemiddeld	918	1.011	355	448

Gemeenten in Drenthe

(Bedragen x € 1, afgerond op hele €)

Gemeente	Eigenaar		Huurder	
	Eenpersoonshuishouden	Meerpersoonshuishouden	Eenpersoonshuishouden	Meerpersoonshuishouden
Aa en Hunze	786	852	199	265
Assen	885	959	387	460
Borger-Odoorn	1.016	1.051	205	241
Coevorden	985	1.004	339	358
De Wolden	786	884	395	494
Emmen	935	968	326	359
Hoogeveen	802	885	319	402
Meppel	851	851	416	416
Midden-Drenthe	860	905	440	485
Noordenveld	996	1.043	248	295
Tynaarlo	807	835	413	441

Gemeente	Eigenaar		Huurder	
	Eenpersoonshuishouden	Meerpersoonshuishouden	Eenpersoonshuishouden	Meerpersoonshuishouden
Westerveld	888	919	220	250
Gemiddeld	886	935	339	382

Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente Assen kan kwijtschelding geven voor de afvalstoffenheffing, rioolheffing en onroerendezaakbelasting. De gemeente kijkt daarbij naar de bijstandsnorm. Ook mag het vermogen niet te hoog zijn.

We gebruiken de volgende grenzen:

- o € 1.500 voor alleenstaanden
- o € 1.800 voor alleenstaanden met een kind
- o € 2.000 voor echtparen en samenwonenden

In sommige situaties krijgen ook ondernemers die op bijstandsniveau leven kwijtschelding.

Kwijtschelding 2025

(Bedragen in € x 1.000)

Belastingsoort	Kwijtschelding
Onroerendezaakbelastingen	1
Afvalstoffenheffing	430
Rioolheffing	316

Wettelijke kostendekkendheid

In de tabel hieronder staat in hoeverre de lokale heffingen in 2025 de kosten hebben gedekt.

Kostendekkendheid heffingen

Soort	Markt-gelden	Lig-gelden	Lijk-bezor-gings-rechten	Afval-stoffen-heffing	Riool-heffing	Leges Burger-zaken	Leges Bouwen en wonen	Leges voor onder-nemen
A. Kosten (Bedragen x € 1.000)								
Kosten taakveld	60	2	44	3.951	4.611	725	112	0
Overig	109	17	650	3.365	868	562	1.065	40
Inkomens-verdeling	0	0	0	430	316	0	0	0
Inkomsten taakveld	0	0	0	-1.076	-392	0	0	0
Toe te rekenen over-head	43	2	313	928	449	270	713	16
Toe te rekenen btw	3	2	18	625	527	16	42	1
B. Inkomsten (Bedragen x € 1.000)								
Opbrengst heffingen	85	17	561	8.199	6.531	1.509	1.289	28
C. Kostendekkendheid (in %)								
Dekkings-percentage	39	74	55	100	102	96	67	50
D. In voorziening verkregen middelen van derden (Bedragen x € 1.000)								
	0	0	0	0	151	0	0	0

Alleen de rioolheffing heeft in 2025 meer geld opgebracht dan het heeft gekost. Het extra geld zetten we apart in een voorziening.

Paragraaf 2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Scope

Doel

Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre we gemeentelijke risico's kunnen afdekken door de beschikbare weerstandscapaciteit. Voldoende weerstandsvermogen voorkomt dat een financiële tegenvaller ons direct dwingt tot bezuinigen. Het weerstandsvermogen is voldoende als we financiële tegenvallers goed kunnen opvangen. Daarom zetten we weerstandscapaciteit en risico's tegen elkaar af.

Risicobeheersing

Onze organisatie werkt volgens het principe van integraal management. Hierbij zijn de manager, budgethouder of projectleider verantwoordelijk voor de risicobeheersing op respectievelijk hun beleidsterrein, afdeling of project. Zij maken risicoanalyses en organiseren risicosessies als ze dat nodig vinden om de risico's te beheersen. Bij nieuwe of gewijzigde risico's met forse gevolgen informeren zij ons college en uw raad.

In het kader van de P&C-cyclus inventariseren we tweemaal per jaar gemeentebreed de risico's per beleidsprogramma en drukken deze in geld uit. Vervolgens wordt de benodigde weerstandscapaciteit voor het afdekken van de risico's gerelateerd aan de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst nemen we op in de jaarlijkse begroting en jaarrekening.

In de kadernota Weerstandsvermogen en risicomangement 2020 leest u meer over uitgangspunten, methodiek en werkwijze.

Risico's

Programma 1. Wonen in Assen

Bestemmingsplan Binnenstad Noordoost

Met dit bestemmingsplan worden de ruime bouw- en gebruiksmogelijkheden van de huidige beheersverordening aangepast. Dit kan planschade tot gevolg hebben. Of er nadeelcompensatie ontstaat, hangt af van het feit of een ontwikkeling op een perceel plaatsvindt en wat er dan gerealiseerd wordt. Op dat moment kunnen we beoordelen of de planschade vergoed moet worden en hoe hoog die vergoeding is. Met inachtneming van vele afhankelijkheden en onzekerheden is een risico-inschatting gemaakt.

Programma 2. Werken in Assen

Ontwikkeling uitkeringen – baten

Het rijksbudget voor de uitkeringen in het kader van de participatiewet is en blijft wisselend en is niet altijd toereikend. Het macrobudget voor deze gebundelde rijksuitkering, 'BUIG', wordt verdeeld over alle gemeenten volgens een verdeelmodel. Dit model wordt jaarlijks herijkt op basis van parameters die de kans op bijstand voorspellen. Dit zorgt voor onzekerheid over te ontvangen budgetten. In het verleden is Assen vaak een nadeelgemeente geweest. In 2024 is het verdeelmodel aangepast met als resultaat een groter aandeel in het rijksbudget ten gunste van Assen. Na een aantal jaren "nadeelgemeente" te zijn geweest hebben we 2024 afgesloten met een overschot op het rijksbudget. Vanaf 2025 is op basis van deze kennis, en met inachtneming van de laatste ontwikkelingen, rekening gehouden met een overschot in de meerjarenraming. Het aandeel Assen in het macrobudget is in 2025 en 2026 weer naar beneden bijgesteld. Hierdoor is in 2025 het begrote voordeel deels niet gerealiseerd en heeft het risico zich voorgedaan. De mate van (toekomstige) onzekerheid over de beschikbare budgetten blijft onveranderd, waardoor we de risico's op het ontstaan van een tekort blijven opnemen in het weerstandsvermogen.

Ontwikkeling uitkeringen-lasten

De ontwikkeling van de uitkeringen wordt voor 2026 en 2027 door het CPB op een gelijkblijvend niveau als 2025 geraamd. Na 2028 wordt een lichte daling verwacht. De kans bestaat dat tussentijdse economische, dan wel geopolitieke veranderingen zich voordoen, wat zijn weerslag heeft op de bijstandspopulatie.

Budget ontwikkeling Wet sociale werkvoorziening (Wsw) baten en lasten

Na een aantal jaren met tekorten op de Wsw is vanaf 2020 sprake van meer evenwicht tussen de (rijks)baten Wsw en de uitgaven. In 2024 en 2025 was nog een tekort begroot, maar in beide jaren is uiteindelijk afgesloten met een klein overschot. Ook in de meerjarenbegroting houden we vanaf 2026 rekening met jaarlijks een klein overschot. Door deze trend,

met daarin een stabielere inkomstenkant, zien we een verschuiving van de risico's van de baten- naar de lastenkant. De risico's zijn afgeschaald qua omvang en impact. Wat blijft spelen zijn de bovenmatige loon- en prijsontwikkelingen van de afgelopen jaren én de maatschappelijke tendens om de laagste inkomensgroepen gerelateerd aan de stijgende minimumlonen niet in de kou te laten staan. Deze factoren zijn van invloed op cao-onderhandelingen. Daarnaast is er een tendens waarneembaar dat er vanuit andere vormen van begeleid werk terugstroom plaatsvindt naar SW-arbeidsovereenkomsten.

Bedrijfsvoering Werkplein Drentse Aa (WPDA)

We zien nog steeds bestaande risico's en nieuwe risico's ontstaan in onderdelen van de bedrijfsvoering van WPDA. Er zijn onder andere onzekerheden over de personeelsbezetting als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt, langdurig ziekteverzuim, de toename van IT-beheer, structuur en informatiehuishouding, de hoogte van externe financiering (subsidies) en de transitie naar dienstverlening vanuit een Centrum voor Werk, Inkomen en Ontwikkeling.

Daarnaast staat WPDA voor de opgave de kosten van de bedrijfsvoering in de hand te houden met het oog op de financiële positie van gemeenten de komende jaren. Dit vraagt om scherpe keuzes wat er toe leidt dat met name investeringen in mankracht om gewenst nieuw beleid in te voeren, en investeringen in de IT huishouding in 2026 op een lager pitje worden gezet. Dit betekent wel dat de risico's van eventuele overschrijding van de bedrijfsvoeringbudgetten zijn toegenomen.

Programma 3. Meedoen in Assen

Huishoudelijke hulp zonder regie

Door dubbele vergrijzing wordt een stijging van de kosten voor huishoudelijke hulp verwacht. Door het loslaten van de taaleis zijn de wachtlijsten met zorgaanbieders inmiddels ingelopen. Hierdoor zien wij een risico op het stijgen van de kosten voor huishoudelijke hulp. Daarnaast neemt het risico toe op stijging van de pgb-kosten. Zie hiervoor de tekstuele toelichting bij Uitvoering Jeugdwet en Wmo.

Uitvoering Jeugdwet en Wmo

We zien dat het aantal jongeren met mentale problemen toeneemt. De wachtlijsten in de Jeugd GGZ zijn een indicatie voor toenemende zorgkosten. Daarnaast geven zorgaanbieders aan te schrikken van de mentale gezondheid van jongeren en bijbehorende problematiek. Het is belangrijk om te blijven zorgen dat de capaciteit bij de zorgverleners past bij de zorgvraag.

Daarnaast heeft de Centrale Raad van Beroep twee belangrijke uitspraken gedaan over het pgb-uurtarief voor hulp bij huishouden en individuele begeleiding. De Centrale Raad van Beroep heeft geoordeeld dat het pgb-uurtarief te laag is om voldoende ondersteuning te kunnen bieden. Dit heeft als risico dat onze pgb-kosten stijgen.

Hervormingsagenda Jeugd

Het ministerie van VWS, zorgaanbieders, cliënten(vertegenwoordigers), professionals en de VNG werken samen aan de Hervormingsagenda Jeugd 2022-2028. Het doel van deze zogenoemde vijfhoek is hulpverlening verbeteren en meer grip op het jeugdstelsel.

Als onderdeel van de uitspraak van de Commissie van Wijzen over de extra middelen jeugdhulp, is ook een Hervormingsagenda voorzien waarin maatregelen zijn opgenomen die moeten leiden tot een kwaliteitsverbetering en lagere kosten.

Op 30 januari 2025 heeft de Onafhankelijke deskundigencommissie-Van Ark een advies aan het kabinet uitgebracht over de haalbaarheid en houdbaarheid van het meerjarig financieel kader 2025 tot en met 2027. Eind april heeft het kabinet via de Voorjaarsnota 2025 besloten om de hoogte van de besparingsopgave tijdelijk te dempen. Met ingang van 2028 gaat het kabinet ervan uit dat de oorspronkelijke besparingen wel financieel haalbaar moet zijn.

In de al eerder genoemde afspraken omtrent de nieuwe stelpost jeugd is het volgende aangegeven: "Uit de Hervormingsagenda volgt een combinatie van een set van maatregelen en een financieel kader waarmee een structureel houdbaarder jeugdstelsel wordt gerealiseerd. De aanpassingen van de ramingen vormen geen budgettaire garantie". Gezien de omvang van de Hervormingsagenda en het mogelijke financiële effect voor de Asser begroting en meerjarenraming, is het noodzakelijk om direct na vaststelling van de Hervormingsagenda deze te vertalen naar de Asser situatie waarbij de haalbaarheid van deze Hervormingsagenda in kaart wordt gebracht.

Wmo: vergrijzing en wachtlijsten GGZ

De wachtlijsten voor de volwassenen GGZ (Zorgverzekeringswet) worden langer en de Wmo-kosten nemen toe. Door dubbele vergrijzing (verder: vergrijzing) verwachten we dat meer ouderen aanspraak maken op zorg.

De verdeling van zorgkosten en compensatie van meerkosten zijn belangrijk voor de VNG richting de landelijke politiek. In de prognose hebben we rekening gehouden met vergrijzing en langere wachtlijsten.

Voor de extramuralisering (langer thuis wonen) van de GGZ is een landelijk hoofdlijnenakkoord afgesloten tussen de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Zorgverzekeraars Nederland (ZN) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Het Rijk heeft de bezuiniging verlaagd en gemeenten krijgen meer geld. We weten niet of dat voldoende zal zijn om alle kosten te betalen wanneer meer GGZ-cliënten in de wijk gaan wonen.

Gemeentelijke Kredietbank (GKB)

De Gemeentelijke Kredietbank (GKB) is per 1 januari 2026 verzelfstandigd tot Stichting de GKB. Daarmee zijn de structurele financiële risico's voor de gemeente vanaf 2026 aanzienlijk kleiner. Stichting de GKB werkt met een meerjarenbegroting met verwachte positieve resultaten en is gestart met een eigen vermogen ("bruidsschat") van ruim € 1,5 miljoen, in 2025 ingelegd door de drie voormalige GR-gemeenten Assen, Hogeveen en Meppel. Hierdoor kan de stichting toekomstige tegenvallers zelf opvangen. Het risico is daarnaast gespreid doordat de stichting werkt voor elf opdracht gevende gemeenten in Drenthe en Groningen, die via de Raad voor Publiek Belang zeggenschap uitoefenen.

In 2025 was nog sprake van een financieel risico in verband met de afwikkeling van de gemeenschappelijke regeling GKB, die zich in liquidatie bevindt. Er werd rekening gehouden met negatieve resultaten in de liquidatiefase. We verwachten dat deze kunnen worden opgevangen met de boekwinst uit de voorgenomen verkoop van het bedrijfspand dat door de stichting wordt gehuurd. Het pand wordt in verhuurde staat verkocht.

Vanwege de onzekerheden is in 2025 een risicobedrag opgenomen in de berekening van het Asser weerstandsvermogen. Dit risico heeft zich voorgedaan in 2025 en heeft in 2025 bijgedragen aan een nadeel op de begroting van € 1,05 miljoen. Dit nadeel bestaat uit de bijdrage aan het weerstandsvermogen van de stichting, het aandeel van de gemeente in het tekort van de GKB, en hogere kosten voor de dienstverlening.

Overige financiële risico's zorgkosten en relatie met rijksmiddelen

Wij kunnen afwijkingen van de zorgkosten in absolute zin niet uitsluiten. De totale zorgkosten binnen de gemeente Assen, inclusief regionale middelen voor Beschermd Wonen, bedragen in 2024 ruim €100 miljoen. Een afwijking van 1% van de begroting is dus al €1 miljoen.

Nieuwe ontwikkeling van loonkosten binnen welzijn

We zien bij veel subsidie partijen en inkooprelaties dat de kosten significant toenemen als gevolg van nieuw afgesloten cao's. Bij het vernieuwen van deze subsidies en/of afspraken is de kans groot dat de kosten stijgen zonder dat wij hier volledig voor worden gecompenseerd.

Dit heeft ook zijn uitwerking op de projecten binnen het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Dit betekent dat bij het stijgen van de kosten deze middelen wellicht ontoereikend zijn, ondanks een indexatie van de budgetten vanuit het ministerie van VWS.

Daarnaast worden vanaf 2025 een groot aantal nieuwe aanbestedingen gedaan met zorgaanbieders, waarbij een groot risico bestaat dat de kosten toenemen en dat compensatie hiervan uit het gemeentefonds niet toereikend zal zijn.

Nieuwe tariefontwikkeling instellingen jeugdzorg

De (landelijke) tarieven voor gecertificeerde instellingen (GI's) in de jeugdzorg stijgen harder dan voorzien en soms wel met 20%. Een stijging van deze omvang was niet voorzien en tevens is de vraag in hoeverre wij deze tariefstijging gecompenseerd krijgen vanuit het Rijk.

GGD

In de risicoparaagraaf van de jaarrekening 2025 van de GGD zijn de actuele risico's van de GGD geïnventariseerd. In totaal zijn deze gewaardeerd op € 3,0 mln. De belangrijkste zijn: een calamiteit waardoor reguliere dienstverlening in gevaar komt, arbeidsmarktproblematiek, het (niet) voldoen aan de AVG t.a.v. privacy / informatiebeveiliging, loon- en prijsontwikkelingen boven compensatie en digitale verstoring / cybercrime risico's. Omdat de GGD zelf niet beschikt over een weerstandsvermogen, is het totaalbedrag van de waardering van de risico's omgeslagen in een risicobedrag per individuele gemeente. Voor Assen is dit € 416.000. Dit bedrag maakt deel uit van de berekening van het Asser weerstandsvermogen. Voor een toelichting op de risico's verwijzen we naar de jaarrekening 2025 van de GR GGD.

Programma 4. Aantrekkelijk Assen

Bedrijfsvoering Veiligheidsregio Drenthe (VRD)

In onderdelen van de bedrijfsvoering van de VRD zijn risico's geïnventariseerd. De VRD heeft geen eigen weerstandscapaciteit om mogelijke risico's op te vangen. Naast financieel algemene risico's (loon- en prijsontwikkeling boven compensatie) zijn er ook risico's over ICT en informatievoorziening (digitale verstoring/cybercrime) geïnventariseerd. Ook zijn er risico's met betrekking tot personeel en organisatie (o.a. arbeidsmarktproblematiek). Daarnaast worden algemene risico's onderscheiden, zoals de ontwikkeling van energietarieven en klimaateffecten die invloed hebben op de primaire processen van de brandweer.

Programma 5. Samen werken aan Assen

Risicovoorziening pensioenverplichtingen(oud-) wethouders

Het pensioen voor wethouders is geregeld in de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Wet Appa). We hebben een voorziening waaruit we de pensioenuitkeringen betalen. Jaarlijks berekent PROambt de bedragen aan de hand van rente, leeftijd en sterftekansen van de verzekerden. Verandering van de rentestand is een risico. Als de rente daalt moeten we meer geld in de voorziening storten. En als de rente hoger wordt, neemt het risico af.

Programma 6. Bedrijfsvoering

Risicovoorziening verlofsparen

De regeling Verlofsparen is gestart per 1-1-2022 en opgenomen in het personeelshandboek. De werknemer mag zelf bepalen in welk jaar hij verlof gaat sparen of opnemen in selfservicesysteem YouForce

Gespaarde vakantie-uren kunnen niet vervallen, het totale aantal opgebouwde en gespaarde vakantie-uren per medewerker mag niet hoger zijn dan 3600 uur.

Per 31 december 2024 is er een voorziening verlofsparen gevormd.

Vanaf 2025 zal deze voorziening door structurele stortingen op peil gehouden moeten worden. Dit op basis van de per 31 december van elk jaar gereserveerde verlofuren. Deze jaarlijkse stortingen zijn op voorhand niet exact te bepalen en vormen dus een financieel risico.

Programma 7. Vastgoed en grondbedrijf

Emmaschool

Door bezwaren in 2024 van enkele omwonenden op de verleende omgevingsvergunning is het bouwproces van de Emmaschool vertraagd. Om de financiële impact van deze vertraging te beperken heeft op 18 maart 2025 het College ingestemd met het advies om de bouwprocessen van de Emmaschool en de MFA Zeemanstraat om te draaien. De projecten van de Emmaschool en MFA Zeemanstraat (ten behoeve van KC Theo Thijssen en het bestuurskantoor van Plateau) zijn afhankelijk van elkaar. Door het omdraaien van de bouwprocessen kan er wel doorgang vinden in de bouwplanning en worden de meerkosten beperkt.

De financiële meerkosten (minimumvariant) die we op dit moment kunnen overzien, worden verwerkt in de Kaderbrief 2026. De kosten boven de minimumvariant vormen een financieel risico.

Grondexploitaties

Risico's op grondexploitaties vangen we op binnen de reserves grondbedrijf. Jaarlijks analyseren we bij de begroting per exploitatiegebied kosten, opbrengsten en risico's. Risico's die vallen onder onvoorzien dekken we in de weerstandsreserve van het grondbedrijf. Het bedrag bepalen we op basis van de IFLO-norm (Inspectie Financiën Lagere Overheden) en onderbouwen we met risicoanalyses.

Programma 8. Algemeen Financieel Beleid

Gemeentefonds - Afnemende ruimte onder Btw-compensatiefonds-plafond

De omvang van het BTW-compensatiefonds is sinds een aantal jaren gemaximeerd. Onder en overschrijdingen van dat maximum worden verrekend met het gemeentefonds. Op basis van de meicirculaire 2025 is de verwachting dat een

onderschrijding zal ontstaan van € 331 miljoen. Of dit beeld ook werkelijk uitkomt wordt duidelijk bij de meicirculaire 2026. De kans en hoogte van het effect kunnen we niet voorspellen.

Rentebeleid Europese Centrale Bank (ECB)

De Europese Centrale Bank (ECB) bepaalt het rentebeleid in de eurozone met als doel de inflatie rond de 2% te houden. Ondanks de daling van de inflatie blijft de rente op de kapitaalmarkt relatief hoog door economische en geopolitieke onzekerheden. Dit werkt door in de kosten van nieuwe leningen en leningen die we moeten herfinancieren.

Door het rentebeleid van de ECB en aanhoudende economische en geopolitieke onzekerheden blijft de rente op langlopende leningen onzeker. Eind 2025 lag de rente boven de 3%. Dit risico raakt vooral nieuwe leningen en bestaande leningen die we moeten herfinancieren.

Effect

Een hogere rente leidt tot hogere rentelasten bij het aantrekken of herfinancieren van leningen. De omvang van dit effect hangt af van het moment van aantrekken, de omvang van de lening, de gekozen looptijd en de marktomstandigheden.

Beheersmaatregelen

We beheersen het renterisico door te handelen binnen het treasurystatuut. Daarbij sturen we op spreiding in looptijden, maken we bewuste keuzes tussen kort en lang financieren en volgen we de renteontwikkelingen actief. Voor lopende langlopende leningen ligt de rente vast. Bij nieuwe financieringen wegen we zekerheid en flexibiliteit steeds zorgvuldig af.

'Ravijn' - niet taakgebonden kortingen door het Rijk

In het overhedenoverleg van 16 april 2025 heeft het kabinet de zorgen van gemeenten serieus genomen. Via de Voorjaarsnota 2025 komt er t/m 2027 cumulatief € 3 miljard beschikbaar voor gemeenten. Dit extra geld helpt om onder andere de jeugdzorguitgaven te dekken en de terugval in het gemeentefonds vanaf 2026 deels te dempen. Met ingang van 2028 gaat het kabinet ervan uit dat de oorspronkelijke besparingen wel financieel haalbaar moeten zijn.

Op basis van de huidige kennis staat Assen voor een besparingsoperatie in 2028. Afhankelijk van het beleid van een nieuw kabinet in relatie tot de discussie over taken en middelen zal de komende periode duidelijk worden of en in welke een oplossing zal worden gevonden voor het ravijn.

Kengetallen

Doel en Toelichting

Scope: De tabellen met kengetallen geven inzicht in de ontwikkeling van de financiële vermogenspositie.

Weerstandscapaciteit: Voor het bepalen van de weerstandscapaciteit is een aantal componenten als pro memorie meegenomen. De feitelijke weerstandscapaciteit is nog iets hoger.

Uitleg over weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit: nvr.nl/wiki/9198/weerstandscapaciteit

Ratio weerstandsvermogen: 4,1 (A/B)

De gemeente Assen streeft naar een structurele ratio van minimaal 1,0 (ondergrens voldoende). De ratio voor het weerstandsvermogen bedraagt 4,1. De ratio is uitstekend. Uitleg over kengetallen leest u hier:

<https://www.kennisopenbaarbestuur.nl/themas/financien-decentrale-overheden>

Weerstandvermogen

(Bedragen in € x 1.000)

Omschrijving	Bedrag
A. Weerstandscapaciteit	
Algemene reserve	71.181
Reserve weerstandvermogen	15.400
Weerstandreserve grondbedrijf	7.565
Bestemmingsreserves exclusief verplichtingen	0
Stille reserves	0
Onbenutte belastingcapaciteit	0
Nieuwe beleidsruimte	0
Totaal weerstandscapaciteit	94.146
B. Risico's per begrotingsprogramma	
Wonen in Assen	250
Werken in Assen	4.450
Meedoen in Assen	9.041
Aantrekkelijk Assen	277
Samen Werken aan Assen	0
Bedrijfsvoering	0
Vastgoed en grondbedrijf	7.565
Algemeen financieel beleid	1.360
Weerstandvermogen	
Weerstandscapaciteit (A)	94.146
Risico's (B)	22.943
Weerstandvermogen absoluut (A-B)	71.203
Weerstandvermogen ratio (A/B)	4,1

Financiële positie

Omschrijving	Rekening 2024	Prognose 2025	Rekening 2025
Netto schuldquote	48%	57%	53%
Netto schuldquote na correctie verstrekte leningen	46%	55%	51%
Solvabiliteitsratio	44%	45%	43%
Structurele exploitatieruimte	3,36%	1,06%	1,92%
Grondexploitatie ratio	4%	4%	3%
Belastingcapaciteitratio	91%	86%	83%

Omschrijving	Minst risicovol	Meest risicovol
Netto schuldquote	< 90%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	< 20%
Structurele exploitatieruimte	> 0	< 0
Grondexploitatie ratio	< 20%	> 35%
Belastingcapaciteitratio	< 95%	> 105%

Paragraaf 3. Onderhoud kapitaalgoederen

Kaders en Risico's

Scope

De belangrijkste kapitaalgoederen van de gemeente zijn wegen, riolering, water, groen en gebouwen. Exploitatie van deze goederen vergt onderhoud. In deze paragraaf zijn de beleidskaders voor instandhouding weergegeven.

Algemene beleidskaders

Het beheer van de kapitaalgoederen is gericht op een minimaal acceptabele verzorging van gemeentelijke eigendommen en risico gestuurd beheer. Hierbij gaat het om: wettelijke verplichting, dreiging bestuurlijke nalatigheid, niet meer kunnen instaan voor de veiligheid, dreiging van exploitatietekorten of kapitaalverlies of samenwerking met ander partijen of projecten.

De beheernotities [PWR](#) , [agenda BOR](#) en zijn actueel.

Financiële kaders en risico's

De kosten van instandhouding bestaan uit kosten voor onderhoud, kapitaallasten en beheer- en exploitatielasten. Om kapitaalverlies te voorkomen is de flexibiliteit in de onderhoudsbudgetten beperkt. Daarnaast leidt achterstallig onderhoud tot hogere onderhoudskosten dan tijdig onderhoud. Daarom voeren we beheer en onderhoud voor water en riolering risico gestuurd uit. Verder is de hoogte van de budgetten mede afhankelijk van de gekozen beeldkwaliteit. Hiervoor zijn diverse beheervisies opgesteld met beleidsdoelstellingen voor diverse kapitaalgoederen. De financiering van herinrichtingsprojecten bij einde levensduur nemen we op in de investeringsstaat zoals aangegeven in de Notitie Materiële Vaste Activa (Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten). Ook autonome ontwikkelingen zijn van invloed op de hoogte van de budgetten. Te denken valt aan de sterk stijgende energielasten en de boven trendmatige stijging van de beheer- en onderhoudslasten. In de begroting hebben wij rekening gehouden met deze ontwikkeling.

Overzicht beleidskaders

Categorie	Kader
Riolering	Gemeentelijk Water- en Rioleringsplan Assen GWRP 2019-2024
Riolering	Vaarwater in Assen 2016
Begraven	Beheersverordening begraafplaatsen 2014
Begraven	Beleidsnota gemeentelijke begraafplaatsen
Begraven	Beleidsnota Historie en toekomst Noorder- en Zuiderbegraafplaats + lijst cultuurhistorische waardevolle monumenten 2010
Gebouwen	Masterplan Klimaatneutraal Gemeentelijk Vastgoed 2020
Gebouwen	Vastgoednota 2020
Groen	Agenda Beheer Openbare Ruimte (BOR)
Groen	Groenvisie Assen - de groene stad van het noorden
Groen	Visienota Bewegen, Ontmoeten, Spelen en Sporten (BOSS) 2022
Overige infra	Agenda Beheer Openbare Ruimte (BOR)
Overige infra	Beeldende kunst in de openbare ruimte Notitie Beeldende Kunst en Vormgeving in de openbare ruimte 2022-2030
Overige infra	Nieuwe norm voor aanleg openbare verlichting Raadsbesluit 2017 Openbare verlichting - Kwaliteitscriteria NPR 13201
Overige infra	Versnelde verduurzaming openbare verlichting, raadsbesluit 2017
Wegen	Agenda Beheer Openbare Ruimte (BOR)

Onderhoud per beheercategorie

Riool en waterzuivering

Beleid

In 2025 is het [Programma Water en Riolerings Assen 2026-2030 \(PWR\)](#) geactualiseerd en vastgesteld. Hierin is de gezamenlijke visie en ambitie van gemeente en waterschappen over water in relatie tot ruimtelijke ordening vastgelegd. In het nieuwe [PWR](#) houden we ook rekening met de duurzaamheidsvoorwaarden uit de [Groenvisie](#) en Klimaatadaptievisie. Om goed inzicht en prioritering te krijgen is een voortschrijdende planning (5 jaar) nodig, waarbij ook de werkvoorraad bepaald wordt (tot 10 jaar). De totale kostendekkingsberekening beslaat een periode van 70 jaar. Voor de eerste 10 jaar is de planning gedetailleerd met de bijbehorende kostendekkingsberekening. Voor de periode daarna maken we een berekening op basis van het jaar van aanleg en kosten kentallen. Prioritering van projecten is een integrale afweging op basis van einde levensduur, inspecties, slijtage, maatschappelijke vragen en functiewijzigingen. De planning stemmen we af met programma's Gebiedsgericht Werken (GGW) en Mijn Buurt Assen.

Financiën en risico's

De lasten aan riolerings zijn gelijk aan de baten uit rioolheffing. We schrijven investeringen in rioleringen af over de economische levensduur. In de totale lasten zijn alle benodigde budgetten opgenomen. Dus directe kosten voor personeel, beheer en onderhoud, maar ook de afschrijving voor vervangingsinvesteringen. Voor tariefegalisatie wordt een voorziening gebruikt. Deze voorziening bedraagt eind 2025 €5.612.086

In het rioolbeheer zijn geen afwijkingen in kwaliteitsniveaus, financiën en/ of risico's door achterstallig onderhoud geconstateerd. Dit geldt ook voor de gemeentelijke vaarwegen.

Begraven

Beleid

Met begraven beogen we kwalitatief goed begraven op korte en lange termijn, het waarborgen van de begraaf capaciteit, het bieden van kwalitatief goede begraafplaatsen en het op peil houden van de bijdrage aan de groene kwaliteit van Assen. Het begraven moet voldoen aan de [Wet op de Lijkbezorging](#). Het groenbeheer en padenonderhoud op de begraafplaatsen voldoen aan de afgesproken IBOR-kwaliteitsniveaus.

Financiën en risico's

De beschikbare middelen zijn voldoende om het onderhoud uit te voeren. Het systeem van kostendekkende tarieven is losgelaten om begraven in Assen betaalbaar te houden.

Groenbeheer

Beleid

In december 2023 is de [Groenvisie Assen](#) vastgesteld. Het is de uitwerking van één van de hoofdambities van de omgevingsvisie 'Assen nog mooier'. De omgevingsvisie is samen met inwoners, ondernemers en andere partijen opgesteld en vastgesteld. De omgevingsvisie schetst hoe Assen er in 2040 uit moet komen te zien en beschrijft de eigenschappen die Assen zo aantrekkelijk maken, in 2023 is ook de Visie klimaatadaptie vastgesteld. Vanwege de vele raakvlakken tussen de Groenvisie en de Visie Klimaatadaptie is een gezamenlijke uitvoeringsagenda opgesteld,

De [visie Bewegen, Ontmoeten, Spelen en Sporten](#) heeft als doel om een kader te bieden aan de openbare ruimte en om keuzes te maken rondom beheer, onderhoud en vervanging van speel- en ontmoetingsplekken. Deze visie vervangt het Stedelijk speelbeleidskader, De visie BOSS vergt meer aandacht voor beheer en onderhoud. Omdat steeds meer mensen gebruik maken van informele speelruimte (combinatie speel- en ontmoetingsplek) is extra aandacht rondom groenbeheer noodzakelijk. Op deze manier kunnen we bewegen, ontmoeten, spelen en sporten stimuleren.

Medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt houden het onderhoudsniveau van het groen op peil. Burgers en instellingen zelf zorgen voor een 'plus' op het onderhoudsniveau van het groen in hun omgeving. De verzorgingsuitgangspunten en -niveaus van de openbare ruimte zijn vastgelegd in de [Agenda BOR](#). We evalueren de normen en de systematiek voor het beheer van de openbare ruimte. We herijken dit vanuit onder andere de [Groenvisie](#) en de Visie Klimaatadaptatie en stellen waar nodig aanpassingen voor inclusief de financiële doorrekening om zo - vanuit ketensamenwerking - onze bezittingen in de openbare ruimte te beheren.

Financiën en risico's

Het huidige budget is toereikend voor regulier beheer op basis van de afgesproken kwaliteitsniveaus. Hiermee renoveren of vervangen we verouderde groenvakken. Bij areaaluitbreiding stellen we, zoals afgesproken in de [Agenda BOR](#), vooraf de beheerbudgetten bij.

Wegbeheer

Beleid

Het dagelijks beheer van straten en wegen vindt plaats op basis van de vastgestelde beeldkwaliteit. Het beheer en onderhoud van de verhardingen is gericht op het behoud van de verkeersveiligheid, duurzaamheid, comfort en aanzien.

Het plannen van groot onderhoud en wegreconstructies bepalen we aan de hand van visuele weginspecties, restlevensduur onderzoeken, maatregeltoetsen en technische metingen. Onderhoud aan asfaltwegen is mede gericht op het voorkomen van kapitaalvernietiging.

Bij het opstellen van de integrale planning houden we rekening met (geplande) rioleringsprojecten, ontwikkelingsplannen, verkeerskundige projecten en projecten vanuit gebiedsgericht werken.

Integraal prioriteren we instandhoudingsprojecten die voortkomen uit einde levensduur van de wegen, maatschappelijke opgaven en functiewijzigingen van de openbare ruimte.

Het meerjarenprogramma bekijken we over een periode van vijf jaar (beleidslijn [Agenda BOR](#)). Daaruit volgt ook een doorkijk naar het beschikbare budget op de middellange termijn.

Financiën en risico's

De kader van de [Agenda BOR](#) geven inzicht in de werkwijze van het beheer en onderhoud van verhardingen. De daaruit volgende lasten van groot onderhoud komen jaarlijks ten laste van de exploitatie.

Risico gestuurd beheer (zie: Algemene Beleidskaders) kan plaatselijk tot kwaliteitsvermindering leiden. Hierdoor kan een verhoogd veiligheidsrisico voor verkeersdeelnemers ontstaan.

In de oudere wijken neemt de noodzaak tot groot onderhoud en reconstructies toe. Deze hoge onderhoudskosten leggen in de toekomst een groter beslag op de algemene middelen.

Overige infrastructuur

Beleid

Het onderhoud is gericht op verkeersveiligheid, duurzaamheid, comfort en aanzien. Groot onderhoud en vervanging vinden plaats op basis van conditiemetingen en technische inspecties en zijn gericht op het voorkomen van kapitaalvernietiging. Voor goed inzicht en prioritering maken we een voortschrijdende planning (10 jaar), Prioritering van projecten is een integrale afweging op basis van einde levensduur, slijtage, maatschappelijke vragen en functiewijzigingen. De planning wordt afgestemd met de programma's Gebiedsgericht Werken (GGW) en Mijn Buurt Assen.

Kunst in de openbare ruimte (niet infrastructurele kunstwerken) maakt onze leefomgeving mooier, kan het historisch bewustzijn versterken en draagt bij aan de identiteit van onze stad. In 2025 is de [Kunst- en Cultuurnota 2021-2024](#) verlengd tot en met 2026. Hierin is ook de beeldende kunst in de openbare ruimte op basis van de percentageregeling en het onderhoud daaraan opgenomen.

Financiën en risico's

De beheerplannen geven inzicht in de werkwijze en lasten van het dagelijks onderhoud. In de productbegroting zijn de vervangingsinvesteringen vanwege einde levensduur opgenomen.

Als beheerder hebben we de verantwoordelijkheid de openbare ruimte veilig te houden. De maatregelen die daarmee samenhangen leggen een groter beslag op de beschikbare financiële middelen. Om de maatregelen te kunnen uitvoeren binnen de financiële kaders voeren we sommige werkzaamheden vervangingsprojecten in een later stadium uit. Dit is in lijn met de [Agenda BOR](#).

Maatschappelijk Vastgoed

Beleid

Bij de inzet van gemeentelijke gebouwen kijken we kritisch naar effectiviteit en efficiency. In 2020 zijn zowel het [Masterplan Klimaatneutraal Gemeentelijk Vastgoed](#) als de [Vastgoednota](#) vastgesteld. Het [Masterplan](#) maakt op hoofdlijnen inzichtelijk wat er nodig is voor de verduurzaming van de totale gemeentelijk vastgoedportefeuille. Daarmee is het een instrument om grip te krijgen op deze complexe en omvangrijke opgave. Hierbij kijken we naar de huidige staat van de gebouwen, energieverbruik en maatregelen om de gebouwen klimaatneutraal en ook aardgasvrij te maken. De [Vastgoednota](#) brengt alles rondom Vastgoedbeleid samen. Het maakt inzichtelijk welke gebouwen de Gemeente Assen in bezit heeft en wat kenmerkend is voor de vastgoedportefeuille. Verder bevat de [Vastgoednota](#) een bundeling van elementen die van belang zijn voor het managen van de vastgoedportefeuille. Voor een deel van deel van portefeuille betekent dit continuering van de huidige afspraken, voor een ander deel betekent dit dat er voorstellen moeten komen voor nieuw vastgoedbeleid als oplossing voor geconstateerde knelpunten.

Financiën en risico's

Het vastgoed van de gemeente (niet zijnde de gebouwen in het grondbedrijf) heeft een redelijke conditie; niveau 3 van NEN 2767. Veiligheidsredenen liggen hieraan ten grondslag evenals het voorkomen van meerkosten van te groot verval van gebouwen (bijvoorbeeld vervolgschades van lekkages). Eénmaal per drie jaar inspecteren we de gebouwen waarna we een meerjaren onderhoudsplanning (MJOP) opstellen. Deze MJOP is weer de opmaat voor een meerjaren investeringsplanning die we herijken als er aanleiding voor is. De investeringsplanning is de basis voor de onderhoudsvoorziening en de berekening van de benodigde stortingen in de onderhoudsvoorziening.

In 2023 heeft een inspectie van alle gebouwen plaatsgevonden met als resultaat een nieuwe onderhoudsplanning. Deze onderhoudsplanning is actueel voor de periode 2023 - 2026.

Besteding en verantwoording

Besteding budgetten en verantwoording

(bedragen x € 1.000)

Product	Realisatie 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025
Begraven	277	222	198
Begraven	277	222	198
Groenbeheer	4.630	4.352	5.256
Bossen en natuurterreinen	551	481	534
Kinderboerderijen	70	66	78
Plantsoenen	3.826	3.382	4.411
Speelterreinen	183	423	233
Maatschappelijk vastgoed	33.681	33.203	32.610
Maatschappelijk vastgoed	33.681	33.203	32.610
Overige infrastructuur	4.838	3.340	3.955
Bermen	303	20	69
Klein Straatmeubilair	15	24	38
Kunstwerken	2.116	1.403	1.569
Openbare verlichting	1.313	993	1.234
Schoonhouden openbare ruimte	633	448	581
Verkeersregelingen	458	452	464
Rioolbeheer	5.256	4.099	5.018
Riolering beheer en onderhoud	4.368	3.309	3.939
Watergangen	624	561	825
Waterwegen	264	229	254
Wegen	4.431	3.181	3.026
Wegen	4.431	3.181	3.026
Totaal	53.113	48.397	50.063

Paragraaf 4. Financiering

Treasury en Leningen

Treasury in beeld

We zorgen ervoor dat we altijd voldoende geld hebben om aan onze verplichtingen te voldoen. Hiervoor sluiten we als dat nodig is leningen af. We beheersen de geldstromen en risico's die hieraan verbonden zijn en houden de kosten van rente zo laag mogelijk.

Uitvoering treasurybeleid

We hebben in 2025 het gemeentelijk treasurybeleid binnen de kaders van wet- en regelgeving en de eigen beleids- en werkafspraken in samenwerking met het treasuryteam uitgevoerd (Wet Fido en het gemeentelijke treasurystatuut).

We waren in 2025 steeds voldoende liquide en solvabel zodat we steeds aan onze financiële verplichtingen konden voldoen. We hebben met de geplande aflossingen de gemeentelijke schuldpositie en de rente- en aflossingsverplichtingen verlicht.

Financieringsbehoefte

De financieringsbehoefte voor de begroting 2025 hadden wij ingeschat op € 24,3 miljoen. De behoefte is lager uitgevallen. De verklaring hiervoor is als volgt:

- o De beschikbaarheid van meer eigen financieringsmiddelen (reserves en voorzieningen)
- o Een lager investeringsniveau dan begroot
- o Een verbeterde liquiditeitspositie

Tabel Financieringsbehoefte

(Bedragen x € miljoen)

Omschrijving	Begroting	Jaarrekening
Financieringsmiddelen		
Vaste geldleningen	195	178
Kortlopende geldleningen	0	15
Reserves en voorzieningen	213	246
Transitoria	30	40
Financieringsbehoefte		
Langlopende financiering	26	0
Kortlopende financiering	0	-2
Te financieren activa		
Algemene dienst	436	467
Grondbedrijf	28	11

Ontwikkeling schuldpositie

De omvang van de vaste schuld van de gemeente bedraagt eind 2025 € 178,5 miljoen en is ten opzichte van de in de begroting 2025 opgenomen ramingen lager. Bij de begroting 2025 hadden we rekening gehouden met een oplopende langlopende schuld om te voorzien in de financieringsbehoefte. Mede als gevolg van de verbeterde positie van onze eigen financieringsmiddelen, uitstel van investeringen en de uitkomst van de jaarrekening was de financieringsbehoefte lager dan begroot.

Wel is voor het versterken van de liquiditeitspositie in 2025 een kortlopende lening afgesloten van € 15 miljoen.

De ontwikkeling schuldpositie eind 2025 laat ten opzichte van jaarrekening 2024 een iets gunstiger beeld zien (€ 193,5 miljoen eind 2025 ten opzichte van € 195 miljoen eind 2024), dit mede als gevolg van de redenen die hierboven zijn beschreven. De gemeentelijke leningenportefeuille omvat eind 2025 in totaal 19 langlopende leningen en 1 kortlopende lening.

Tabel Ontwikkeling schuldpositie

(bedragen x € 1 miljoen)

Omvang schuld	Rekening 2022	Rekening 2023	Rekening 2024	Begroting 2025	Rekening 2025
Vaste schuld	235	211	195	204	178,5
Vlottende schuld	0	0	0	0	15

Rente en kosten

Visie en Beleid

Ons rentebeleid, gestoeld op duurzaamheid, financiële stabiliteit en op het voorkomen van budgettaire schommelingen in de gemeentelijke financiële huishouding, is volgens de gemaakte afspraken uitgevoerd. Het interne rentebeleid en het daaraan gekoppelde renteomslagstelsel voldoet aan de voorschriften en bepalingen uit het BBV.

Voor de begroting 2025 is uitgegaan van een ongewijzigd omslagpercentage van 1,8% ten opzichte van de begroting 2024. Op basis van de uitkomst van de renteparagraaf 2024 en de prognoses voor 2025 kwam naar voren dat we niet meer voldeden aan de voorschriften en bepalingen uit het BBV. Met dit gegeven in de hand schrijft het BBV voor dat het omslagpercentage moet worden aangepast. We hebben daarom het omslagpercentage aangepast naar 1,6%.

Rentebeeld

Het beleid van de ECB heeft als doel om de inflatie op een aanvaardbaar niveau te houden. De ECB-rente (depositorente) daalde in de eerste helft van 2025 in vier stappen naar 2,00%. Vanwege inflatie rond de doelstelling van 2% en voldoende economische activiteit bleef de rente in de tweede helft van 2025 ongewijzigd.

In 2025 is de renteontwikkeling voor Nederlandse en Europese overheidsleningen gekenmerkt door relatieve stabiliteit, na een periode van daling in 2024. De kapitaalmarktrente voor 10-jarige Nederlandse staatsobligaties beweegt zich in 2025 in een bandbreedte van 2,55% tot 3,10%.

In onze verwachtingen voor 2025 hebben we rekening gehouden met een daling naar 3,5%. Bij de Kaderbrief 2027 kijken we opnieuw naar de monetaire ontwikkelingen of en in welke mate aanpassingen nodig zijn.

Rentekosten

Over de vaste leningen van in totaal € 178,5 miljoen eind 2025 hebben we per saldo € 2,45 miljoen rente betaald. Het gemiddelde externe rentepercentage is 1,37 %. Mede als gevolg van de positie van onze eigen financieringsmiddelen zijn wij in 2025 niet geconfronteerd met de gevolgen van het hoger renteniveau.

Tabel Rentekosten

(Bedragen in €)

Rente	Rekening 2024	Begroting 2025	Rekening 2025
Baten	-9.159	-8.300	-8.221
Rente schatkistbankieren	-1.336	-270	-482
Rente grondexploitaties	-684	-1.258	-750
Rente investeringen	-7.139	-6.772	-6.989
Lasten	9.159	8.300	8.221
Rente vaste geldleningen	2.681	3.360	2.453
Rente korte geldleningen	0	0	16
Rente reserves en voorzieningen	3.899	3.837	3.883
Rente grondbedrijf	418	751	476
Overige rente	250	0	0
Vergoedingsrente	0	0	0
Voordeel renteomslag	1.911	352	1.393
Renteresultaat	0	0	0

Renterisico's

Renterisiconorm

De renterisiconorm is een wettelijke maatregel uit de Wet Fido die het renterisico op de lange schuld (langer dan 1 jaar) van decentrale overheden (gemeenten, provincies, waterschappen) beperkt. De norm bepaalt dat maximaal 20% van de leningenportefeuille in één jaar mag herfinancieren of de rente herzien. Dit voorkomt te hoge rentelasten bij rentestijgingen.

Doel: Het spreiden van de looptijden van leningen om renterisico's te minimaliseren.

Tabel renterisiconorm

(Bedragen x € 1 miljoen)

Norm	Rekening 2022	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024
Renteherziening	0	0	0	0
Aflossingen	37,5	24,1	16,3	16,3
Totaal renterisico	37,5	24,1	16,3	16,3
Renterisiconorm	65	69,1	71,1	71,1
Ruimte onder de norm	27,5	0	54,8	54,8
Overschrijding norm	0	0	0	0

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet voor gemeenten is een wettelijke financieringsnorm (Wet fido) die de maximale netto vlottende schuld (kortlopende schulden < 1 jaar) beperkt tot 8,5% van het begrotingstotaal. Dit moet renterisico's beheersen door de gemiddelde korte financiering per kwartaal te toetsen aan dit percentage.

Doel: Voorkomen van grote fluctuaties in rentelasten en bevorderen van een solide financiële positie.

Tabel Kasgeldlimiet per kwartaal

(Bedragen x € 1 miljoen)

Norm	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal
Vlottende schuld	9,8	3,3	7	9,4
Vlottende middelen	20,8	26,3	49,2	47,1
Totaal kasgeld	0	0	0	0
Netto gemiddeld	-10,9	-23	-42,2	-37,7
Kasgeldlimiet	30,2	30,2	30,2	30,2
Ruimte onder de norm	41,1	53,2	72,4	67,9
Overschrijding norm	0	0	0	0

Schatkistbankieren

Schatkistbankieren beperkt de eigen beleggingsmogelijkheden van de gemeente. Als we op onze bankrekening meer geld hebben dan het drempelbedrag roomt het Rijk dit af en stroomt dit in de 'schatkist' van het Ministerie van Financiën. De limiet is 2 % van het begrotingstotaal. Het drempelbedrag is maximaal € 8,2 miljoen. Wij hebben uit renteoverwegingen de ruimere norm nog niet doorgevoerd.

Het saldo van de schatkist bedraagt eind 2025 iets meer dan € 14 miljoen. Het saldo van de schatkist moet in samenhang worden gezien met het negatieve saldo van onze bankrekening. Ook hier speelt het renteargument. We ontvangen een hogere rentevergoeding voor de middelen in de schatkist dan de te betalen rentevergoeding over het negatieve saldo op onze bankrekening.

Tabel Berekening drempelbedrag schatkistbankieren

Berekening	Nummer	Uitkomst	kw 1	kw 2	kw 3	kw 4
(0) Gegeven / Uitkomst	-1	Drempelbedrag	8.178	8.178	8.178	8.178
(0) Gegeven / Uitkomst	-2	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks-schatkist aangehouden middelen	128	126	91	33
(0) Gegeven / Uitkomst	(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	8	8	8	8
(0) Gegeven / Uitkomst	(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0
(1) Berekening drempelbedrag	(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	409	409	409	409
(1) Berekening drempelbedrag	(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	409	409	409	409
(1) Berekening drempelbedrag	(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	0	0	0	0
(1) Berekening drempelbedrag	(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 min. € 250.000	Drempelbedrag	8.178	8.178	8.178	8.178
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks-schatkist aangehouden middelen	(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks-schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	12	11	8	3
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks-schatkist aangehouden middelen	(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks-schatkist aangehouden middelen	(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks-schatkist aangehouden middelen	128	126	91	33

Kredietrisico

Assen is terughoudend met lenen aan en garant staan voor derden. We doen dit alleen als het een publiek belang dient en uw raad dit erkent. De verplichtingen moeten voldoende zekerheden hebben. U vindt een overzicht van de leningen die aan derden zijn verstrekt in de toelichting op de balans.

EMU-Saldo

Het EMU-tekort is € 9,9 miljoen. Voor de gemeente Assen is het toegestane EMU-tekort 2025 vastgesteld op € 19,7 miljoen. Het EMU-saldo is de som van inkomsten en uitgaven van de Rijksoverheid en de decentrale overheden. De Europese Unie heeft bepaald dat het EMU-tekort van een land niet hoger mag zijn dan 3 % van het bruto binnenlands product.

Tabel EMU-saldo

(Bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Begroting 2024	Realisatie 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025
Exploitatiesaldo voor mutatie reserves	5.777	34.633	3.980	107
Afschrijving tlv exploitatie	13.446	13.476	13.387	13.966
Toevoeging voorzieningen tlv exploitatie	532	8.128	5.835	3.346
Investerings geactiveerd	-29.660	-26.846	-34.353	-28.371
Bijdragen niet via exploitatie	0	5.996	0	2.010
Desinvesteringen niet tlv exploitatie	0	0	0	0
Onttrekking voorzieningen tgv exploitatie	-370	-16.799	-4.428	-987
EMU-saldo	-10.275	18.588	-15.579	-9.929

Paragraaf 5. Bedrijfsvoering

Scope

De paragraaf geeft inzicht in de interne processen binnen de gemeente en de verantwoording daarvoor. Hier rapporteren we ook over openbare informatievoorziening en rechtmatigheid.

In het programma Bedrijfsvoering verantwoorden we alle kosten voor de ondersteuning van raad, college en het ambtelijk apparaat. De bedrijfsvoeringparagraaf geeft aanvullende informatie op het programma Bedrijfsvoering.

De tabellen in deze paragraaf geven een beeld van de kosten van de bedrijfsvoering gesplitst in directe taken en ondersteuningstaken (overhead).

Formatie en loonsom

De loonsomraming 2025 is gebaseerd op de primair vastgestelde formatie en op verdere afzonderlijke besluitvorming op de formatie in de loop van 2025. Vertrekpunt voor de loonsom is geweest het salarisspeil van februari 2024 en de CAO gemeenten. De nieuwe CAO gemeenten loopt van 1 april 2025 tot en met 31 maart 2027 en leidt in 2025 tot een loonstijging van 3,85%. De financiële effecten van de nieuwe cao zijn in deze jaarrekening verwerkt.

Verder is rekening gehouden met de gevolgen van jaarlijkse periodieke verhogingen (salaristreden tot maximum van de schaal is bereikt) en het persoonsgebonden budget van € 550 per fte. Voor vergoedingen en toelagen aan het personeel is een (gemiddeld) bedrag van € 146 per fte beschikbaar. Naast de loonsom is voor beheerskosten binnen de bedrijfsvoering een aantal normbedragen van toepassing. Voor de overige personeelskosten per team, zoals teamdagen, is een budget beschikbaar.

Inzicht in bedrijfsvoeringkosten

De tabellen die zijn opgenomen onder de indicatoren in deze paragraaf geven inzicht in de omvang van de bedrijfsvoeringkosten van het primair proces en de kosten van overhead. Personeelskosten van medewerkers en overige kosten die direct verband houden met de uitvoering van het beleid, rekenen we tot de directe kosten.

Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces rekenen we tot de overhead. Deze kosten bestaan uit alle loonkosten van de zogenaamde PIOFACH-functies (Personeelszaken, Informatievoorziening, Organisatie, Financiën, Automatisering, Communicatie en Huisvesting), ICT-kosten, huisvestingskosten, uitbestedingskosten bedrijfsvoering en rentekosten die niet zijn toe te rekenen aan het primaire proces

Toerekening projectmatige dekking

Gemeente Assen werkt voor het toerekenen van uren aan projecten met één integraal gemeentelijk uurtarief. Om onze interne tarieven beter af te kunnen wegen tegen externe inzet is het overheadpercentage verlaagd naar 41%. Hiermee komt het tarief voor 2025 uit op €113 per uur.

Rechtmatigheid

Algemene beheersing rechtmatigheid

Het algemene beeld van de beheersing van de rechtmatigheid, de belangrijkste risico's en de uitkomst van de verbijzonderde interne controlemaatregelen op deze risico's is hieronder nader toegelicht (artikel 10.3 financiële verordening).

Wij erkennen onze verantwoordelijkheid voor deze systemen en het opzetten van processen die niet alleen de betrouwbaarheid van de financiële rapportages waarborgen, maar ook de naleving van toepasselijke wetten en regels verzekeren.

De gemeente zet zich continu in voor het verbeteren van de interne controle. In de komende periode zal er extra aandacht besteed worden aan het borgen van risicomanagement als een doorlopend proces. Tevens zal er samen met een control team gewerkt worden aan de verbetering van zowel hard- als soft controls, ondersteund door passende systemen. Tot slot is er een project gestart voor het vastleggen en borgen van (kritieke) processen in de werkwijze van onze teams.

Overzicht onrechtmatigheden en maatregelen ter voorkoming

Hierna staat per proces informatie over afwijkingen groter dan € 300.000, inclusief oorzaken en maatregelen die we nemen om herhaling te voorkomen. De kaders hiervoor staan in [artikel 10.2 en 10.3 van de financiële verordening](#).

Afwijkingen groter dan € 300.000

Begrotingsrechtmatigheid

In 2025 is sprake van een bruto begrotingsonrechtmatigheid (overschrijding) op de lasten van € 31.032.000. Hiervan past € 25.368.000 binnen het beleid zoals door de gemeenteraad is vastgesteld en leidt daarom netto tot een begrotingsonrechtmatigheid van € 5.664.000 (zie verder onderdeel 4.5 Toelichtingen afwijkingen t.o.v. de begroting) In de financiële verordening is opgenomen dat over- en onderschrijdingen die in de laatste zes maanden van het begrotingsjaar zijn ontstaan en overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van baten en lasten rechtmatig zijn als deze gemeld worden in de jaarrekening en daarmee dus rechtmatig zijn. Vanuit de interne controle is niet in alle gevallen vastgesteld of de over- en onderschrijdingen daadwerkelijk in de laatste zes maanden van 2025 zijn ontstaan en dus niet eerder gemeld hadden kunnen worden aan de gemeenteraad. Voor 2025 is wel gerapporteerd aan de gemeenteraad over de verwachte majeure afwijkingen ten opzichte van de begroting echter is dit niet eenduidig te relateren aan de begrotingsoverschrijdingen per programma. Voor 2026 zal hier een nadere controle op worden uitgevoerd.

Er is geen sprake van een overschrijding van investeringskredieten hoger dan de rapportagegrens van € 300.000 derhalve is geen andere toelichting op dit onderdeel noodzakelijk.

Voorwaarden criterium

Naleving Europese aanbestedingsregels

In het kader van de rechtmatigheidsverantwoording is een spendanalyse uitgevoerd naar de naleving van de Europese aanbestedingsregels. Op basis hiervan is vastgesteld dat bij een aantal opdrachten niet is voldaan aan de geldende aanbestedingsverplichtingen. De totale omvang van deze afwijkingen bedraagt € 10.088.966.

De geconstateerde onrechtmatigheden hebben hoofdzakelijk betrekking op bestaande en eerder gesignaleerde situaties. Deze betreffen onder meer het niet voldoen aan de voorwaarden voor quasi-inbesteden, het afwijken van bestaande Europees aanbestede raamovereenkomsten (gesloten contractsystematiek) en enkele opdrachten die ten onrechte niet zijn aanbesteed.

Naar aanleiding van onze bevindingen is eerder een plan van aanpak opgesteld, gericht op herstel, aanscherping van contract- en aanbestedingsbewaking en versterking van interne sturing. De uitvoering van dit plan is gaande en wordt in het komende verslagjaar voortgezet. Totdat het herstel is afgerond, blijft dit onderwerp onderdeel van de monitoring binnen de rechtmatigheidsverantwoording.

Subsidies

Op grond van de Algemene Subsidieverordening (ASV) van de gemeente Assen geldt voor subsidies vanaf € 50.000 de verplichting dat subsidieontvangers bij de vaststelling een controleverklaring van een accountant overleggen. Deze verplichting vormt een onderdeel van het voorwaarden criterium binnen de rechtmatigheidsverantwoording.

In het kader van interne controle zijn alle subsidies over verslagjaar 2024, die in 2025 zijn vastgesteld, beoordeeld op naleving van deze voorwaarde. Hierbij is vastgesteld dat bij vijf subsidies de vereiste controleverklaring ontbrak, terwijl deze wel was voorgeschreven. Het betreft zowel wettelijke als niet-wettelijke subsidies. Het totaalbedrag van deze subsidies bedraagt € 1.839.370.

Omdat bij deze subsidies niet is voldaan aan de gestelde voorwaarde, zijn de betreffende lasten aangemerkt als onrechtmatig. Deze onrechtmatigheid betreft het voorwaarden criterium en heeft geen betrekking op de feitelijke besteding van de middelen of de rechtmatigheid van de onderliggende activiteiten.

Naar aanleiding van deze bevinding worden subsidiebeschikkingen verduidelijkt en aangescherpt en de Algemene Subsidieverordening aangepast. De uitvoering van deze maatregelen wordt in 2026 voortgezet. Totdat deze verbeteringen volledig zijn geïmplementeerd, blijft dit aandachtspunt onderdeel van de monitoring binnen de rechtmatigheidsverantwoording.

Niet financiële onrechtmatigheden

Wet Markt en Overheid

Binnen de verhuur van een deel van het maatschappelijk vastgoed is in 2024 vastgesteld dat de geldende huurprijzen niet voldoen aan de gedragsregel integrale kostprijsdoorberekening. Hiermee is sprake van een afwijking ten opzichte van de Wet Markt en Overheid. De omvang van deze afwijking is niet bekend, maar wordt wel als materieel geassocieerd binnen de rechtmatigheidsverantwoording 2025. In 2024 is hiervoor een plan van aanpak opgesteld, bestaande uit tariefherijking, juridische toetsing en besluitvorming over eventuele uitzonderingsgrond "algemeen belang". De uitvoering van dit traject is in gang en wordt in 2026 voortgezet. Totdat het verbetertraject is afgerond en geborgd, wordt deze bevinding actief gemonitord.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Op basis van uitgevoerde werkzaamheden zijn er in het verslagjaar 2025 geen signalen aangetroffen die wijzen op structureel misbruik of eigenlijk gebruik, of situaties waarin regulering actief is overtreden. De komende middellange periode worden beleid en uitvoering verder uitgewerkt in processen, verantwoordelijkheden, risicogerichte controles en structurele monitoring.

Financiën en indicatoren

Middeleninzet

Het programma Bedrijfsvoering sluit met een nadeel van € 4,8 miljoen. De afwijkingen zijn toegelicht in [hoofdstuk 4.5 toelichting afwijkingen jaarrekening](#).

(Bedragen in € x 1.000)

Baten en lasten	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Jaarrekening 2025	Afwijking in €	Afwijking in %
Baten	-18.183	-16.042	-18.163	2.121	
Inkomsten van derden	-1.684	-1.261	-1.211	-50	4 %
Gedekte kosten	-16.499	-14.781	-16.952	2.171	-15 %
Lasten	90.574	92.237	99.218	-6.981	
Personeelskosten	72.843	74.163	78.257	-4.094	-6 %
Beheerkosten	15.204	15.629	18.315	-2.686	-17 %
Kapitaallasten	2.330	2.445	2.513	-68	-3 %
Mutatie voorziening	197	0	133	-133	-133 %
Resultaat	72.391	76.195	81.055	-4.860	

Toerekening kosten

Kosten ondersteuning (overhead)

De totale lasten voor primaire ondersteuning (overhead) zijn € 38 miljoen.

De kosten voor huisvesting van € 2,3 miljoen staan niet in deze tabel omdat ze onder het programma Vastgoed vallen.

(Bedragen in € x 1.000)

Toerekening	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Jaarrekening 2025	Afwijking	Procent
Directe taken	59.177	68.828	63.520	5.308	8 %
Overhead	31.397	23.409	35.698	-12.289	-52 %
Toerekening aan projecten en grondexploitaties	-16.499	-14.781	-16.952	2.171	-28 %
Inkomsten derden	-1.684	-1.261	-1.211	-50	33 %
Totaal	72.391	76.195	81.055	-4.860	

Personeelsformatie

In de tabel staat hoeveel personeelsleden er op 31 december zijn, inclusief veranderingen door het jaar heen. Het gemiddelde aantal medewerkers is hoger dan gepland vanwege inhuur van personeel voor vacatureruimte, vanwege ziektevervang en de inzet van extra capaciteit op projecten.

(Bedragen in € x 1.000)

Personeelsformatie	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Jaarrekening 2025	Afwijking	Afwijking in %
Totale formatie bedrijfsvoering	779	751	822	-71	-9 %
Totale bezetting bedrijfsvoering	807	803	855	-51	-6 %
Verschil formatie versus bezetting	-28	-52	-33	-19	37 %

Indicatoren

Indicatoren Bedrijfsvoering	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Formatie (Fte per 1.000 inwoners)	11	12
Bezetting (Fte per 1.000 inwoners)	11	12
Apparaatskosten (kosten per inwoner)	1299	1410
Externe inhuur (kosten inhuur externen als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen)	14%	17%

Paragraaf 6. Openbaarheidsparagraaf

Scope en kaders

De Openbaarheidsparagraaf biedt een helder overzicht van onze voortdurende inspanningen om te voldoen aan de plichten vanuit de Wet open overheid. Openbaarheid en transparantie is onderdeel van ambtelijk vakmanschap en niet vrijblijvend. In de openbaarheidsparagraaf leggen we verantwoording af over de activiteiten op het gebied van actieve openbaarmaking, passieve openbaarmaking en verbetering van de informatiehuishouding. De term informatiehuishouding verwijst naar het beheer en de organisatie van informatie binnen onze organisatie, met als doel het bevorderen van transparantie en efficiëntie. De informatiehuishouding op orde is een randvoorwaarde om goed te kunnen voldoen aan de Wet open overheid.

Actief openbaar maken van informatie

[Artikel 3.3. van de Wet Open overheid \(Woo\), actieve openbaarmaking van categorieën informatie](#), is in werking getreden op 1 november 2024. Gemeente Assen maakt middels de Woo-index de volgende vier verplichte informatiecategorieën openbaar: Organisatiegegevens, Bereikbaarheidsgegevens en werkwijze, Jaarplannen en jaarverslagen, Wetten en algemeen verbindende voorschriften. We maken naast de verplichte informatiecategorieën openbaar de raadsstukken en ingekomen stukken, bestuursstukken (agenda en besluitenlijst), de Woo-verzoeken en een deel van de beschikkingen. Voor een deel van de overige categorieën zijn we in 2025 gestart om te inventariseren waar deze zich bevinden in de organisatie zodat we deze in 2026 kunnen gaan publiceren. Om te gaan voldoen aan de actieve openbaarmaking en de inspanningsverplichting is er in 2025 de start gemaakt met de aanschaf van een publicatieplatform. Middels het publicatieplatform kan er vanaf 2026 gezocht worden in de verschillende informatiecategorieën bij de gemeente Assen. We gaan ook meer informatie uit eigen beweging openbaar maken met de inspanningsverplichting. Hier gaan we in 2026 verder vervolg aan geven.

Passief openbaar maken van informatie

[Artikel 4.1 van de Wet open overheid gaat over Openbaarmaking op verzoek](#). Wij hebben in 2025 39 Woo-verzoeken ontvangen. Ongeveer de helft hiervan is omgezet in een informatieverzoek. Onze Woo-contactpersoon neemt zo snel mogelijk contact op met de Woo-verzoeker om de vraag zo concreet mogelijk te krijgen zodat er zo goed mogelijk voldaan kan worden aan het Woo- of informatieverzoek. De Woo-contactpersoon neemt na afhandeling van een Woo-verzoek contact op met de verzoeker of deze tevreden is met de documenten die de verzoeker heeft ontvangen en hoe de dienstverlening is ervaren. De rol van Woo-contactpersoon en de leerpunten naar aanleiding van een Woo-verzoek en het Woo-verzoek proces worden nog verder geoptimaliseerd in de organisatie.

De Woo-verzoeken, besluiten en de bijbehorende documenten zijn te raadplegen op de website. Ongeveer 95% hebben we binnen de termijn kunnen afhandelen.

De gemeente Assen maakt regelmatig gebruik van deelbesluiten. Hiermee zijn we de aanvrager van dienst want hij of zij hoeft niet te wachten tot het hele verzoek is afgerond om de belangrijkste informatie te ontvangen. Om sneller, en conform wettelijke vereisten, te kunnen anonimiseren is eind 2025 een anonimiseringstool aangeschaft waarmee we sneller en meer betrouwbaar kunnen anonimiseren en lakken.

Informatiehuishouding op orde

Het op orde zijn van de informatiehuishouding (IHH) is randvoorwaardelijk om te kunnen voldoen aan de wettelijke openbaarmakings- en archiveringsverplichtingen. Het op orde brengen van de informatiehuishouding is ook één van de belangrijkste randvoorwaarden uit de Wet open overheid en de nieuwe Archiefwet. Om meer grip te krijgen op de informatiehuishouding loopt momenteel het project Digitaal werken en daarnaast zijn we in de voorbereidende fase om acties uit te zetten om meer grip op de informatiehuishouding te krijgen.

Kaders

<https://wetten.overheid.nl/BWBR0045754/2023-04-01/0>

<https://www.assen.nl/woo-verzoek-indienen-wet-open-overheid>

[https://organisaties.overheid.nl/woo/23236/Gemeente Assen](https://organisaties.overheid.nl/woo/23236/Gemeente_Assen)

Paragraaf 7. Verbonden Partijen

Inleiding

De gemeente Assen werkt met verbonden partijen die taken voor ons uitvoeren en waarmee we samenwerken om doelen voor de Asser samenleving te bereiken. Verbonden partijen zijn publiekrechtelijke of privaatrechtelijke organisaties waarin we een financieel én een bestuurlijk belang hebben. Dat betekent dat we meebetalen en meebeslissen. Bij publiekrechtelijke organisaties gaat het om samenwerkingsverbanden tussen overheden, zoals een Gemeenschappelijke Regeling. Privaatrechtelijke organisaties vallen onder het private recht, zoals een besloten vennootschap (bv) of stichting.

De totale bijdrage aan de verbonden partijen bedraagt in 2025 € 31,9 miljoen.

In deze paragraaf geven we een overzicht van alle verbonden partijen, zoals voorgeschreven in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Per verbonden partij geven we inzicht in de financiële gegevens, het bestuurlijk belang en, waar van toepassing, het percentage aandelen.

Nieuw in 2025 is dat we per verbonden partij ook het risicoprofiel opnemen. We brengen in kaart welke risico's kunnen leiden tot financiële tegenvallers, hoe groot de kans daarop is en wat de mogelijke financiële gevolgen zijn voor de bijdrage van de gemeente Assen aan de verbonden partij.

Deze risico-informatie telt mee bij de berekening van het benodigde weerstandsvermogen, de financiële buffer die de gemeente aanhoudt om tegenvallers op te vangen. Als het risicoprofiel van een verbonden partij groter is geworden, moeten we als gemeente ook de buffer verhogen en een hogere eigen reserve aanhouden om eventuele tekorten op te kunnen vangen.

Klik hiernaast op de tab Gemeenschappelijke Regelingen of op de tab Vennootschappen om de gegevens van de verbonden partijen te lezen.

Beleidskader: [Kadernota Verbonden Partijen 2024](#)

Drents archief - Assen

<i>Doelstelling en openbaar belang</i>	<p>Het doel is: Archief. Het openbaar belang betreft: Regionaal Historisch Centrum met twee hoofdtaken. De wettelijke taak is om het archief van het Rijk en de gemeente Assen te beheren en het toegankelijk maken van de informatie in de archieven voor een breed publiek. Voor de gemeente Assen maakt het Drents Archief het mogelijk bestemmings- en bouwplannen in te zien. Daarnaast is het Drents Archief actief op het gebied van erfgoed en cultuureducatie. Jaarlijks maken zo'n 7.500 leerlingen kennis met diverse aspecten van de Drentse en Assense geschiedenis.</p> <p>Website: drentsarchief.nl Relatie met programma: Aantrekkelijk Assen</p>
<i>Deelnemende partijen</i>	Gemeente Assen participeert samen met het Rijk, het Waterschap Drents-Overijsselse Delta en de gemeenten Emmen, Midden-Drenthe, Tynaarlo en Westerveld.
<i>Bestuurlijk belang</i>	Gemeente Assen participeert als volgt: lid in het algemeen bestuur en dagelijks bestuur. Het algemeen bestuur bestaat uit het dagelijks bestuur aangevuld met een afvaardiging vanuit de deelnemende partijen. Vanuit de gemeente Assen is dit burgemeester M.L.J. Out. Het dagelijks bestuur bestaat uit: M.J.M. Hoogeveen (voorzitter), H. Hartog en vanuit de gemeente Assen wethouder B.J. ten Oever.
<i>Financieel belang</i>	De jaarlijkse bijdrage van de gemeente Assen betreft 11% van de totale bijdragen.
<i>Financiële risico's ontwikkelingen en veranderingen in het belang</i>	<p>Risicoprofiel: Laag</p> <p>De GR is in 2025 uitgebreid met meerdere deelnemers, te weten de gemeenten Emmen, Midden-Drenthe, Tynaarlo en Westerveld. Het financiële risico is beperkt.</p>

Financieel

(Bedragen x € 1)

Bijdrage gemeente Assen aan VP	€ 294.537
Financieel resultaat over 2025	€ 62.556

(Bedragen x € 1)

Vermogen van VP	31 december 2024	31 december 2025
Eigen vermogen	€ 319.181	€ 370.276
Vreemd vermogen	€ 1.322.664	€ 1.339.085

Eems Dollard Regio (EDR) - Leer, Duitsland

<i>Doelstelling en openbaar belang</i>	<p>Het doel is: Regionale grensoverschrijdende samenwerking bevorderen en realiseren. Het openbaar belang betreft: Maatregelen ter versterking en ontwikkeling van de betrekkingen tussen de gebieden aan beide zijden van de grens afstemmen en oplossingen voor problemen treffen.</p> <p>Website: edr.eu Relatie met programma: Werken in Assen</p>
<i>Deelnemende partijen</i>	<p>Assen participeert samen met 18 Nederlandse gemeenten, 16 Duitse steden, 24 Duitse Gemeinden, 14 Duitse Samtgemeinden, 7 Duitse Landkreise, de Industrie- und Handelskammer Oldenburgische IHK, de Industrie- und Handelskammer für Ostfriesland und Papenburg, de Handwerkskammer für Ostfriesland en de Ostfriesische Landschaft in deze grensoverschrijdende samenwerkingsorganisatie.</p>
<i>Bestuurlijk belang</i>	<p>Het algemeen bestuur (EDR-raad) bestaat uit 2 vertegenwoordigers van elke deelnemer in de EDR. Gemeente Assen participeert als volgt: GR, openbaar lichaam. Burgemeester M. Out en wethouder C. Staal van gemeente Assen zijn deelnemer in de EDR-raad (AB).</p>
<i>Financieel belang</i>	<p>Het financiële belang van de gemeente Assen in de EDR is beperkt tot het betalen van een jaarlijkse bijdrage, gebaseerd op het aantal inwoners per 1 januari van het voorgaande jaar. De totale ledenbijdrage voor 2025 is door EDR begroot op € 406.800. Gemeente Assen heeft in 2025 bijgedragen € 10.064, dit is 2,47 % van de totale deelnemersbijdrage. De exploitatiebegroting 2025 van de EDR is vastgesteld op een totaal aan inkomsten van € 1.890.672 en uitgaven van € 1.885.224. De bijdrage van de gemeente Assen betreft 0,54 % van de totale begroting van de EDR. Op het moment van opstellen van deze jaarrekening zijn nog geen cijfers over 2025 bekend. In dit overzicht zijn daarom de cijfers van de jaarrekening 2024 opgenomen. De EDR sloot het verslagjaar 2024 af met een verlies van € 147.000 (2023 € 275.000 voordelig).</p>
<i>Financiële risico's ontwikkelingen en veranderingen in het belang</i>	<p>Risicoprofiel: Laag</p> <p>Er is geen sprake van financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang. Het betreft een jaarlijkse contributie voor het lidmaatschap op basis van het aantal inwoners per 1 januari van het voorgaande jaar.</p>

Financieel

(Bedragen x € 1)

Bijdrage gemeente Assen aan VP	€ 10.064
Financieel resultaat over 2025	p.m.

(Bedragen x € 1)

Vermogen van VP	31 december 2024	31 december 2025
Eigen vermogen	€ 817.000	p.m.
Vreemd vermogen	€ 1.151.000	p.m.

GGD Drenthe - Assen

<i>Doelstelling en openbaar belang</i>	Het doel is: uitvoering van wettelijke taken van de gemeente op het gebied van de publieke gezondheidszorg. Het openbaar belang betreft: een bijdrage leveren aan de publieke gezondheidszorg met afstemming op de curatieve gezondheidszorg en de geneeskundige hulpverlening voor 12 Drentse gemeenten. De GGD draagt bij aan de publieke gezondheidszorg en bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van de inwoners van de twaalf Drentse gemeenten. Website: ggddrenthe.nl Relatie met programma: Meedoen in Assen
<i>Deelnemende partijen</i>	Gemeente Assen participeert samen met de twaalf Drentse gemeenten.
<i>Bestuurlijk belang</i>	Collegeregeling met afvaardiging van de wethouders van de Drentse gemeenten, lid AB en DB, besluit bij meerderheid van stemmen. Gemeente Assen participeert als volgt: Wethouder A. Smit is lid van het DB.
<i>Financieel belang</i>	Jaarlijkse exploitatiebijdrage op basis van de GGD begroting.
<i>Financiële risico's ontwikkelingen en veranderingen in het belang</i>	Risicoprofiel: Gemiddeld Per 1 januari 2026 is de GR GGD Drenthe opgegaan in de nieuwe GR Samen Drenthe.

Financieel

(Bedragen x € 1)

Bijdrage gemeente Assen aan VP	€ 4.482.935
Financieel resultaat over 2025	€ 67.421

(Bedragen x € 1)

Vermogen van VP	31 december 2024	31 december 2025
Eigen vermogen	€ 3.197.000	€ 3.265.000
Vreemd vermogen	€ 6.299.000	€ 8.647.000

Gemeentelijke Kredietbank Drenthe (GKB) - Assen

<i>Doelstelling en openbaar belang</i>	<p>Het doel is: uitvoeren wettelijke taken Wet gemeentelijke schuldhulpverlening.</p> <p>Het openbaar belang betreft: op maatschappelijk en zakelijk verantwoorde wijze verlenen van dienstverlening bij het oplossen van schulden, inkomensbeheer (budgetbeheer en beschermingsbewind) en kredietverlening.</p> <p>Website: degkb.nl</p> <p>Relatie met programma: Meedoen in Assen</p>
<i>Deelnemende partijen</i>	<p>Gemeente Assen participeerde in 2025 samen met Hoogeveen en Meppel in de GR.</p> <p>Daarnaast zijn er 11 gemeenten die geen deelnemer zijn maar wel via een dienstverleningsovereenkomst diensten inkopen bij de GKB.</p>
<i>Bestuurlijk belang</i>	<p>GR van drie Drentse gemeenten, lid AB en DB, besluit bij meerderheid van stemmen. Gemeente Assen participeert als volgt: Wethouders C. Staal en A. Smit zijn lid van het algemeen bestuur. Wethouder C. Staal is voorzitter van het dagelijks bestuur.</p>
<i>Financieel belang</i>	<p>Voor de dienstverlening is in 2025 € 1.508.000 door de GKB in rekening gebracht. Het Asser GR-aandeel in het negatieve exploitatieresultaat van € 395.000 (concept jaarrekening) is 43% van het totaal (naar rato van het aantal inwoners), en bedraagt € 170.000. Daarnaast is eind 2025 een storting gedaan in het (weerstand-)vermogen van de nieuwe Stichting GKB van € 677.000.</p>
<i>Financiële risico's ontwikkelingen en veranderingen in het belang</i>	<p>Risicoprofiel: Gemiddeld</p> <p>De GR GKB is per 1 januari 2026 verzelfstandigd in de rechtsvorm Stichting. Er nemen in elk geval 11 gemeenten deel in de Stichting. De GR GKB wordt in 2026 opgeheven. Het liquidatietraject van de (voormalige) GR zal minimaal een jaar in beslag nemen. De financiële risico's zijn beschreven in de paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing.</p>

Financieel

(Bedragen x € 1)

Bijdrage gemeente Assen aan VP	€ 1.678.000
Financieel resultaat over 2025	€ -395.000

(Bedragen x € 1)

Vermogen van VP	31 december 2024	31 december 2025
Eigen vermogen	€ -853.760	€ -350.850
Vreemd vermogen	€ 7.836.668	€ 5.941.715

Noordmidden-Drentse samenwerking (NMD) - Roden

<i>Doelstelling en openbaar belang</i>	De inkoop van ondersteuning die voortvloeien uit de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) gezamenlijk uit te voeren. Website: nmdsamenwerking.nl Relatie met programma: Meedoen in Assen
<i>Deelnemende partijen</i>	De gemeenten Aa en Hunze, Midden Drenthe, Noordenveld, Tynaarlo en Assen.
<i>Bestuurlijk belang</i>	Het Bestuur wordt gevormd door de portefeuillehouders Jeugdzorg en Wmo van de deelnemende gemeenten. Gemeente Assen participeert als volgt: Wethouder J. Broekema vervult deze functie voor de gemeente Assen.
<i>Financieel belang</i>	De jaarlijkse kosten worden naar rato verdeeld over de deelnemende gemeenten. Gemeente Assen draagt 43% van de totale kosten bij.
<i>Financiële risico's ontwikkelingen en veranderingen in het belang</i>	<p>Risicoprofiel: hoog</p> <p>NMD-samenwerking is een omvangrijke en structurele samenwerking. De gemeenten Aa en Hunze, Assen, Midden-Drenthe, Noordenveld en Tynaarlo hebben als belangrijkste doel de inkoop van ondersteuning die voortvloeien uit de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) gezamenlijk uit te voeren. Ook de daaruit voortvloeiende (voorbereidende) werkzaamheden als beleidsvorming, contractmanagement, kwaliteitsmanagement en handhaving vormen onderdeel van de samenwerking.</p> <p>Ontwikkelingen: Vanaf 2027 verplaatst een deel van de werkzaamheden die NMD Samenwerking nu uitvoert naar de nieuw te vormen Jeugdhulpregio Drenthe. Daarnaast zal de uitvoering van Buurtkracht door de gemeente Assen de werkzaamheden die NMD Samenwerking uitvoert beperken. In 2025 is gestart met een onderzoek naar de Toekomstbestendige inrichting van de organisatie.</p>

Financieel

(Bedragen x € 1)

Bijdrage gemeente Assen aan VP	€ 1.468.018
Financieel resultaat over 2025	nvt

NMD Samenwerking betreft een regeling zonder meer; derhalve is er geen sprake van eigen of vreemd vermogen en is een jaarrekening niet van toepassing.

(Bedragen x € 1)

Vermogen van VP	31 december 2024	31 december 2025
Eigen vermogen	nvt	nvt
Vreemd vermogen	nvt	nvt

Publiek Vervoer - Assen

<i>Doelstelling en openbaar belang</i>	<p>Het doel is het creëren van een optimaal, duurzaam en toekomstbestendig vervoerssysteem waarin vervoer op langere termijn goed en betaalbaar aangeboden kan blijven aan alle inwoners en bezoekers van Groningen en Drenthe. Publiek Vervoer neemt de volgende taken voor haar rekening: contractbeheer, klachtenloket en kennis en adviesfunctie. Binnen de kennis en adviesfunctie ligt een belangrijke taak over het adviseren en daadwerkelijk ter hand nemen van de doorontwikkeling van het vervoerssysteem.</p> <p>Het openbaar belang betreft het uitvoeren van een wettelijke taak.</p> <p>Website: publiekvervoer.nl</p> <p>Relatie met programma: Meedoen in Assen</p>
<i>Deelnemende partijen</i>	Gemeente Assen participeert samen met alle gemeenten (22) uit de provincies Groningen en Drenthe en het Openbaar Vervoerbureau Groningen Drenthe.
<i>Bestuurlijk belang</i>	Gemeente Assen participeert als volgt: Getrapte vertegenwoordiging, vertegenwoordiging gemeente Assen indirect via een wethouder van de gemeente Noordenveld.
<i>Financieel belang</i>	De bijdrage van de gemeente Assen betreft 4,96% van de totale bijdragen. Jaarlijkse exploitatiebijdrage, aandeel Assen 4,96% van de apparaatskosten.
<i>Financiële risico's ontwikkelingen en veranderingen in het belang</i>	<p>Risicoprofiel: Gemiddeld</p> <p>Financiële risico's: Er zijn op voorhand geen financiële risico's onderkend. De jaarlijkse bijdragen van deelnemers zijn toereikend en het eigen vermogen geeft voldoende buffer voor onverwachte tegenslagen.</p> <p>Ontwikkelingen: De aanbesteding van de overheidsopdracht vindt plaats via een Europese aanbesteding Publiek Vervoer Groningen Drenthe 2027-2035. Het college van Assen heeft in de vergadering van 3 februari jl. ingestemd met de in de regio tot stand gekomen aanbestedingsdocumenten. Wat betreft Assen kan daardoor de aanbesteding gepubliceerd worden op de geplande datum van 1 april 2026. De definitieve gunning van de opdracht staat gepland op 1 november 2026. Daarna begint de implementatieperiode tot de start van de exploitatie op 1 augustus 2027.</p>

Financieel

(Bedragen x € 1)

Bijdrage gemeente Assen aan VP	€ 67.150
Financieel resultaat over 2025	€ 235.000

(Bedragen x € 1)

Vermogen van VP	31 december 2024	31 december 2025
Eigen vermogen	€ 483.000	€ 718.000
Vreemd vermogen	€ 189.000	€ 164.000

Recreatieschap Drenthe - Dwingeloo

<i>Doelstelling en openbaar belang</i>	Belangenbehartiging op het gebied van recreatie en toerisme voor 12 Drentse gemeenten en de Friese gemeente Ooststellingwerf. Website: recreatieschapdrenthe.nl Relatie met programma: Werken in Assen Algemeen financieel beleid
<i>Deelnemende partijen</i>	Gemeente Assen participeert samen met 12 Drentse gemeenten en de Friese gemeente Ooststellingwerf.
<i>Bestuurlijk belang</i>	Openbaar Lichaam, lid AB, besluit bij meerderheid van stemmen. Gemeente Assen participeert als volgt: wethouder M.F. Rasker is lid van het Algemeen Bestuur. In het dagelijks bestuur heeft de gemeente Assen geen zitting.
<i>Financieel belang</i>	Jaarlijks een exploitatiebijdrage plus een bijdrage in het fonds Recreatie en Toerisme. De bijdrage aan het Recreatieschap wordt aangemerkt als onrechtmatig in verband met het niet kunnen toetsen of aan het activiteiten criterium wordt voldaan, één van de voorwaarden voor het kunnen toepassen van de uitzondering op quasi-aanbesteden.
<i>Financiële risico's ontwikkelingen en veranderingen in het belang</i>	Risicoprofiel: Laag

Financieel

(Bedragen x € 1)

Bijdrage gemeente Assen aan VP	€ 96.251
Financieel resultaat over 2025	€ 49.043

(Bedragen x € 1)

Vermogen van VP	31 december 2024	31 december 2025
Eigen vermogen	€ 1.624.308	€ 1.678.093
Vreemd vermogen	€ 967.566	€ 2.204.532

Regio Groningen - Assen (RGA) - Groningen

<i>Doelstelling en openbaar belang</i>	<p>Het doel is: samenwerken op het gebied van woningbouw en het versterken van de bereikbaarheid, de economie en de gebiedskwaliteit tussen de provincies Drenthe en Groningen en de gemeenten Assen, Groningen, Het Hogeland, Midden-Groningen, Noordenveld, Tynaarlo en Westerkwartier.</p> <p>Het openbaar belang betreft: Samenwerken op het gebied van woningbouw, economisch kerngebied verder ontwikkelen, interne samenhang verbeteren, bereikbaarheid verbeteren en de kwaliteit van stad en land behouden en versterken.</p> <p>De samenwerking richt zich op het verkrijgen van aanvullende middelen van o.a. het Rijk.</p> <p>Website: regiogroningenassen.nl</p> <p>Relatie met programma: Wonen in Assen, Werken in Assen, Aantrekkelijk Assen en Samen werken aan Assen.</p>
<i>Deelnemende partijen</i>	Gemeente Assen participeert samen met provincies Drenthe en Groningen en de gemeenten Groningen, Het Hogeland, Midden-Groningen, Noordenveld, Tynaarlo en Westerkwartier.
<i>Bestuurlijk belang</i>	<p>Gemeente Assen participeert als volgt:</p> <p>Het algemeen bestuur, in de vorm van een stuurgroep, bestaat uit vertegenwoordigers uit alle bovengenoemde partijen.</p> <p>Vrijwillige samenwerking op basis van convenant. Wethouders C. Staal en M. Rasker zijn lid van de Stuurgroep (AB), besluit op basis van unanimiteit.</p>
<i>Financieel belang</i>	De jaarlijkse bijdrage van de gemeente Assen betreft 14% van de totale bijdragen.
<i>Financiële risico's ontwikkelingen en veranderingen in het belang</i>	Risicoprofiel: Laag

Financieel

(Bedragen x € 1)

Bijdrage gemeente Assen aan VP	€ 931.190
Financieel resultaat over 2025	€ 4.926.321

(Bedragen x € 1)

Vermogen van VP	31 december 2024	31 december 2025
Eigen vermogen	€ 11.499.966	€ 16.447.287
Vreemd vermogen	€ 2.425.595	€ 2.602.356

Omgevingsdienst Drenthe - Assen

<i>Doelstelling en openbaar belang</i>	<p>Het doel is: Belangenbehartiging op het gebied van de uitvoering van taken, van toezicht op en handhaving van milieuvorschriften krachtens de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, en de overige milieuwet- en regelgeving. Uitvoering van taken op het gebied van vergunningverlening krachtens deze Wet- en regelgeving.</p> <p>Uitvoeren van milieutaken ten aanzien van bedrijven. Specialistisch advies op het gebied van bodem, lucht, geluid, asbest en externe veiligheid, voor twaalf Drentse gemeenten en de provincie Drenthe.</p> <p>Website: oddrenthe.nl</p> <p>Relatie met programma: Wonen in Assen</p>
<i>Deelnemende partijen</i>	Alle Drentse gemeenten en de Provincie Drenthe.
<i>Bestuurlijk belang</i>	Openbaar lichaam. Gemeente Assen participeert als volgt: wethouder B.J. ten Oever is lid van het AB, besluit bij meerderheid van stemmen.
<i>Financieel belang</i>	De bijdrage van gemeente Assen betreft 6% van de totale bijdragen.
<i>Financiële risico's ontwikkelingen en veranderingen in het belang</i>	<p>Risicoprofiel: Laag</p> <p>De ratio van de weerstandscapaciteit van OD Drenthe bedraagt 1,8. Dit wordt als ruim voldoende beoordeeld.</p>

Financieel

(Bedragen x € 1)

Bijdrage gemeente Assen aan VP	€ 1.698.965
Financieel resultaat over 2025	€ 1.300.000

(Bedragen x € 1)

Vermogen van VP	31 december 2024	31 december 2025
Eigen vermogen	€ 1.837.000	€ 2.782.000
Vreemd vermogen	€ 8.908.000	€ 12.233.000

Veiligheidsregio Drenthe (VRD) -Assen

<i>Doelstelling en openbaar belang</i>	Het doel van de Verbonden Partij is: Veiligheidsregio Drenthe is een netwerkorganisatie ter ondersteuning van de gemeentelijke taken op het gebied van brandweer, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening voor twaalf Drentse gemeenten. Website: vrd.nl Relatie met programma: Aantrekkelijk Assen
<i>Deelnemende partijen</i>	Gemeente Assen participeert samen met de andere Drentse gemeenten.
<i>Bestuurlijk belang</i>	Gemeente Assen participeert als volgt: Burgemeester M.L.J. Out treedt op als voorzitter van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur. Het algemeen bestuur bestaat uit alle twaalf Drentse gemeenten. Het dagelijks bestuur bestaat uit de burgemeesters van de gemeenten Assen, Emmen en Hoogeveen.
<i>Financieel belang</i>	De bijdrage van de gemeente Assen betreft 11,84% van de totale bijdragen.
<i>Financiële risico's ontwikkelingen en veranderingen in het belang</i>	Risicoprofiel: Gemiddeld Door het ontbreken van weerstandsvermogen bij de VRD conform de afspraken zoals verwoord in 'Samen in Drenthe', zal de VRD bij het voordoen van de geïdentificeerde risico's een beroep doen op de deelnemende partijen. Het ongedekte deel van de risico's bedraagt voor de gemeente Assen € 533.687.

Financieel

(Bedragen x € 1)

Bijdrage gemeente Assen aan VP	€ 3.976.656
Financieel resultaat over 2025	€ -194.295

(Bedragen x € 1)

Vermogen van VP	31 december 2024	31 december 2025
Eigen vermogen	€ 3.102.220	€ 3.382.288
Vreemd vermogen	€ 35.060.489	€ 32.218.834

Werkplein Drentsche Aa (WPDA) - Assen

<i>Doelstelling en openbaar belang</i>	Het doel is: Uitvoering Participatiewet en Wet sociale werkvoorziening voor de gemeenten Assen, Tynaarlo en Aa en Hunze. Het openbaar belang betreft de zorg voor voldoende inkomen van inwoners en de ondersteuning van inwoners naar een betaalde baan. Website: wpda.nl Relatie met programma's: Werken in Assen ; Meedoen in Assen en Algemeen financieel beleid
<i>Deelnemende partijen</i>	Gemeente Assen participeert samen met de gemeenten Tynaarlo en Aa en Hunze.
<i>Bestuurlijk belang</i>	Er is sprake van een vrijwillige samenwerking op basis van een convenant. Gemeente Assen participeert met wethouders C. Staal en A. Smit in het algemeen bestuur. Wethouder C. Staal is voorzitter van het dagelijkse bestuur. Besluitvorming vindt plaats op basis van unanimititeit van stemmen.
<i>Financieel belang</i>	De totale bijdrage van de gemeente Assen aan WPDA bedraagt € 17.239.000 (exclusief specifieke rijksuitkeringen). Daarvan is de bijdrage in de bedrijfsvoeringskosten € 16.042.000. Dit komt overeen met een GR-aandeel (verdeelsleutel) van 73,58%. De extra bijdragen op de diverse beleidsonderdelen van WPDA naast de specifieke rijksuitkeringen bedragen in totaal € 1.197.000.
<i>Financiële risico's ontwikkelingen en veranderingen in het belang</i>	Risicoprofiel: Gemiddeld De GR WPDA beschikt zelf niet over weerstandsvermogen. De financiële risico's komen voor rekening van de deelnemende gemeenten en zijn beschreven in de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing.

Financieel

(Bedragen x € 1)

Bijdrage gemeente Assen aan VP	€ 17.239.000
Financieel resultaat over 2025	€ 0

(Bedragen x € 1)

Vermogen van VP	31 december 2024	31 december 2025
Eigen vermogen	€ 931.000	€ 1.000.000
Vreemd vermogen	€ 11.438.000	€ 13.606.000

Warmtebedrijf Assen bv

<i>Doelstelling en openbaar belang</i>	Het Warmtebedrijf Assen bv is opgericht om duurzame en betaalbare warmte te leveren aan inwoners en bedrijven in Assen. Het bedrijf heeft geen winstoogmerk. We beginnen met de wijk Lariks, waar we ongeveer 1.500 woningen willen aansluiten. De oprichting past binnen de gemeentelijke doelstelling om in 2050 aardgasvrij te zijn. Relatie met programma: Wonen in Assen
<i>Deelnemende partijen</i>	Gemeente Assen, 100% aandeelhouder.
<i>Bestuurlijk belang</i>	De gemeente Assen is enig aandeelhouder. Wethouder M. Rasker heeft op 13 oktober 2025 de oprichtingsakte ondertekend. De wethouder Financiën vertegenwoordigt de gemeente in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Het college fungeert als aandeelhouder; de gemeenteraad besluit over investeringen in nieuwe projecten en statutenwijzigingen.
<i>Financieel belang</i>	De gemeente heeft een agiostorting van € 3.572.300 uit de PAW-middelen Lariks voorzien voor 2026, na toekenning van de Warmtenet Investeringssubsidie. Daarnaast is € 2.350.000 beschikbaar gesteld voor op- en inrichtingskosten over de periode 2026–2030. Zolang het Nationaal Waarborgfonds Warmte nog niet operationeel is, staat de gemeente garant voor externe financiering door het warmtebedrijf.
<i>Financiële risico's ontwikkelingen en veranderingen in het belang</i>	Het warmtebedrijf is op 13 oktober 2025 opgericht. Over 2025 zijn nog geen exploitatieresultaten beschikbaar. Het belangrijkste financiële risico is het niet of later toekennen van de Warmtenet Investeringssubsidie van circa € 6.000 per aansluiting, die essentieel is voor de financiële haalbaarheid van het warmtenet Lariks. De verwachte investering voor fase 1 tot en met 3 bedraagt € 31,5 tot € 33,5 miljoen, te financieren met vreemd vermogen door het warmtebedrijf zelf.

Financieel

Eigen vermogen bij oprichting: minimaal statutair kapitaal.

Eerste agiostorting van € 3.572.300 voorzien in 2026.

Het Warmtebedrijf is op 13 oktober 2025 opgericht; nog geen jaarrekening beschikbaar. De eerste volledige financiële verantwoording volgt in de jaarstukken 2026.

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) nv - Den Haag

<i>Doelstelling en openbaar belang</i>	BNG Bank is er voor het publieke domein en het publieke belang. Het doel van BNG Bank is: Gedreven door maatschappelijke impact. Bij BNG Bank draait het niet om zoveel mogelijk winst, maar om maximale maatschappelijke impact. Dat is de drijfveer van BNG Bank. Website: bngbank.nl Relatie met programma: Algemeen financieel beleid
<i>Deelnemende partijen</i>	Assen is aandeelhouder samen met de Nederlandse staat, provincies en gemeenten.
<i>Bestuurlijk belang</i>	De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap. Gemeente Assen participeert als volgt: via stemrecht met een belang van 0,15%.
<i>Financieel belang</i>	Dividend uit deelneming in kapitaal 83.501 aandelen (0,15%). BNG Bank stelt over 2025 een dividenduitkering voor van € 79 miljoen (€ 1,41 per aandeel). Assen ontvangt over verslagjaar 2025 € 117.736 (2024: € 214.100).
<i>Financiële risico's ontwikkelingen en veranderingen in het belang</i>	Risicoprofiel: Laag Het risico voor de gemeente Assen is gering. BNG Bank heeft voldoende buffers en heeft de hoogste externe kredietratings. Daarmee behoort BNG Bank tot de veiligste banken ter wereld. Gedurende het begrotingsjaar hebben zich geen veranderingen voorgedaan in de belangen van aandeelhouders in BNG Bank.

Financieel

(Bedragen x € 1.000)

Dividend aan gemeente Assen	€ 117,7
Financieel resultaat over 2025	€ 172.000

(Bedragen x € 1.000)

Vermogen van VP	31 december 2024	31 december 2025
Eigen vermogen	€ 4.468.000	€ 4.554.000
Vreemd vermogen	€ 123.173.000	€ 110.708.000

WMD Drinkwater nv - Assen

<i>Doelstelling en openbaar belang</i>	Het doel van de Verbonden Partij is: nutsvoorziening. Het leveren van goed, betrouwbaar, betaalbaar en veilig drinkwater voor nu en in de toekomst. Website: wmd.nl Relatie met programma: Werken in Assen Algemeen financieel beleid
<i>Deelnemende partijen</i>	Assen is aandeelhouder samen met de provincie Drenthe en 11 Drentse gemeenten.
<i>Bestuurlijk belang</i>	Gemeente Assen participeert als volgt: Als aandeelhouder heeft Assen stemrecht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.
<i>Financieel belang</i>	Assen bezit 147 aandelen, 7,5% van de 1.946 geplaatste aandelen.
<i>Financiële risico's ontwikkelingen en veranderingen in het belang</i>	Risicoprofiel: Laag De aandeelhouders hebben in juni 2022 goedkeuring verleend aan de juridische herstructurering van de WMD Drinkwater nv (nieuwe naam holding). WMD (waterleidingmaatschappij Drenthe) richt zich volledig op de kerntaak en op het versterken van de financiële positie, nodig om het meerjaren investeringsplan te financieren. WMD streeft op langere termijn (10-15 jaar) naar een solvabiliteitspercentage van 30% om voldoende buffervermogen te hebben in geval van onverwachte ontwikkelingen. Het drinkwatertarief zal in 2025 stijgen met 10%.

Financieel

Bijdrage gemeente Assen aan VP	n.v.t.
Financieel resultaat over 2025	nog niet bekend

(Bedragen x € 1.000)

Vermogen van VP	31 december 2023	31 december 2024
Eigen vermogen	€ 64.929	€ 68.492
Vreemd vermogen	€ 174.276	€ 186.749

De cijfers over 2025 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet bekend; daarom zijn in het overzicht de cijfers van 31 december 2023 en 31 december 2024 opgenomen.

Enexis Holding nv - Den Bosch

<i>Doelstelling en openbaar belang</i>	Altijd en overal in het voorzieningsgebied van Enexis (Noord-, Oost- en Zuid-Nederland) kunnen beschikken over energie (gas en elektriciteit), tegen aanvaardbare aansluit- en transporttarieven. Focus ligt op de uitvoering van de energietransitie en het beperken van transportschaarste. Openbaar belang: de netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt. Relatie met programma: Algemeen financieel beleid
<i>Deelnemende partijen</i>	Assen is aandeelhouder samen met 6 provincies en circa 115 gemeenten.
<i>Bestuurlijk belang</i>	Gemeente Assen participeert als volgt: Als aandeelhouder heeft Assen stemrecht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.
<i>Financieel belang</i>	De Drentse gemeenten bezitten een kleine 2%, Assen bezit 568.290 aandelen ad € 1 per aandeel. Dividend uit deelneming in kapitaal 568.290 aandelen (0,38% na gedeeltelijke aandelenverkoop in 2016). Enexis stelt een dividenduitkering over 2025 voor van € 100 miljoen (€ 0,67 per aandeel). Assen ontvangt over verslagjaar 2025 € 379.000 (2024 € 483.000, 2023 € 137.400).
<i>Financiële risico's ontwikkelingen en veranderingen in het belang</i>	Risicoprofiel: Laag Enexis heeft de komende jaren voldoende kapitaal beschikbaar om de energietransitie in haar verzorgingsgebied te realiseren. Eind 2022 hebben de 3 regionale netbeheerders (Enexis, Alliander en Stedin) en hun aandeelhouders een onderhandelaarsakkoord bereikt met het Rijk over de voorwaarden en het proces voor een toekomstige participatie door het Rijk als de kapitaalbehoefte de mogelijkheden van het bedrijf en de huidige aandeelhouders overstijgt. In een Afsprakenkader kapitaalbehoefte regionale netwerkbedrijven zijn voorwaarden vastgelegd. De AVA heeft in april 2023 ingestemd met het akkoord. In 2023 behield Enexis haar sterke financiële positie. Het kredietprofiel blijft sterk en maakt Enexis toekomstbestendig.

Financieel

(Bedragen x € 1.000)

Dividend aan gemeente Assen	€ 379.000
Financieel resultaat over 2025	€ 400.000

(Bedragen x € 1.000)

Vermogen van VP	31 december 2024	31 december 2025
Eigen vermogen	€ 5.538.000	€ 5.811.000
Vreemd vermogen	€ 5.949.000	€ 7.627.000

Paragraaf 8. Grondbeleid

Beleidskaders en visie

Algemeen visie en beleid

Met gemeentelijk grondbeleid ondersteunen en realiseren we onze beleidsdoelstellingen voor woningbouw, bedrijvigheid, infrastructuur en (maatschappelijke) voorzieningen.

De gemeente Assen heeft haar ruimtelijke beleidsdoelstellingen vastgelegd in onder meer:

- Ruimtelijke Economische Visie 2024
- Omgevingsvisie Assen nog mooier
- Woonvisie Assen 2021-2025
- Structuurvisie Kloosterveen 2017-2035
- Nota Kostenverhaal en Financiële bijdragen

Grondbeleid

Kaders

De gemeente Assen hanteert situationeel grondbeleid, per locatie en situatie kiezen we voor actief of faciliterend grondbeleid. Bij actief grondbeleid kopen we als gemeente de locatie aan, maken deze bouwrijp, geven bouwkvavels uit en maken vervolgens de locatie woonrijp. Bij faciliterend grondbeleid geven wij als gemeente de (beleids-)kaders aan, waarbinnen een private partij zelf haar eigen locatie ontwikkelt.

Binnen het Stadskwartier worden meer locaties vanuit actief grondbeleid opgepakt om zo de ontwikkeling te bespoedigen. Op deze manier hebben we meer regie om onze ambities voor woningbouw te kunnen realiseren. Dit vraagt om strategische keuzes en heldere beleidsmatige kaders op het gebied van Strategische grondaankopen, Gronduitgifte en Kostenverhaal. In de Begroting 2026 zijn deze nader beschreven.

Actief Grondbeleid

De werkzaamheden zoals deze zijn voorzien in onze grondexploitaties; 'bouwgrond in exploitatie' (BIE) vallen binnen de definitie van actief grondbeleid, zoals vastgelegd in het besluit begroting en verantwoording (BBV). Aan het eind van deze paragraaf vind je een bijlage met een overzicht van het gehanteerde grondbeleid per vastgestelde grondexploitatie.

Faciliterend Grondbeleid

Naast actief grondbeleid vinden we faciliterend grondbeleid belangrijk. Voorbeelden zijn:

- Toeristisch Recreatieve Zone
- Eigendommen van derden in Stadskwartier
- Locatieontwikkeling Delft-Aar-Stroom
- Zilver schoonstraat
- Schildersbuurt
- Nobellaan/Einsteinlaan

Locaties waar we faciliterend grondbeleid toepassen, vallen niet onder het grondbedrijf maar onder het programma Wonen in Assen of Werken in Assen.

Kostenverhaal (faciliterend grondbeleid)

Indien we als gemeente niet overgaan tot actief grondbeleid maar ontwikkelingen van een private initiatiefnemer faciliteren, moeten de kaders voor deze initiatiefnemers duidelijk zijn. Een van de kaders is de eind 2023 vastgestelde "Nota kostenverhaal en financiële bijdragen". Naast de wijze waarop wij de kosten die wij als gemeente maken voor de ontwikkeling verhalen op de initiatiefnemer, het verplicht kostenverhaal, maakt het in 2023 vastgestelde Vereveningsfonds sociale woningbouw als financiële bijdrage integraal onderdeel uit van deze Nota.

Financieel Beleid

Het uitgangspunt van het financiële beleid is dat de grondbedrijfsactiviteiten financieel zelfstandig zijn. Dit betekent dat het proces van stedelijke ontwikkeling dat hiervoor nodig is, niet leidt tot een beslag op de algemene middelen van de gemeente. Dat vraagt om een financieel gezond bedrijf (samenspel van grondexploitaties en reserves) waarbinnen we

grote schommelingen in het eigen vermogen kunnen opvangen. De financiële grondslagen van het grondbedrijf zijn door de raad vastgesteld en gebaseerd op het Besluit begroting en verantwoording (BBV). In de financiële grondslagen zijn onder meer de waarderingsgrondslagen van de activa (bezittingen) vastgelegd. Ook is in het BBV bepaald dat verliezen worden genomen zodra die bekend zijn en winsten worden verwerkt op het moment van realisatie.

Beheersmaatregelen langere looptijden

Bij de wijziging van het besluit begroting en verantwoording (BBV) in 2016 is de maximale looptijd voor grondexploitaties gesteld op 10 jaar, waar alleen gemotiveerd van kan worden afgeweken. De raad heeft destijds beheersmaatregelen goedgekeurd voor Messchenveld 1a.

Voor het complex Messchenveld 1a is een motivering van toepassing. Bij de vaststelling van de begroting 2025 heeft de raad daarom de volgende beheersmaatregel geaccordeerd:

De resterende looptijd van deze grondexploitatie bedraagt 19 jaar. Dit bedrijventerrein hebben we nagenoeg volledig woonrijp gemaakt. Gefaseerd aanleggen van Messchenveld is daarom niet meer mogelijk. Het verkoopsrisico bestaat daarom uit het verkooptempo van de beschikbare bouwkavels. Een besparing op de gereserveerde kosten kan worden aangemerkt als een beheersmaatregel voor het uitblijven van de opbrengsten na 10 jaar. Dit betreft investeringen in infrastructuur aanpassingen en de aanpassing van nutsvoorzieningen. Tijdens de hele looptijd van de grondexploitatie houden we geen rekening met prijsstijgingen van de kavels.

Actualisatie Grondexploitaties

Algemeen actualisaties

Bij de programmabegroting actualiseren we alle grondexploitaties en leggen we deze aan u voor. Deze actualisatie doen wij op basis van de meest actuele beleidsmatige uitgangspunten, zoals

- Grondbeleid per project
- Programmering voor wonen en werken
- Geactualiseerde grondprijzen
- Parameters voor rente en inflatie
- Inschatting van de risico's en onzekerheden

Bij de jaarafsluiting actualiseren we alle grondexploitaties om aan te sluiten bij de werkelijke realisatie.

Voor een korte verantwoording van de voortgang per grondexploitatie, verwijzen wij naar de bijlage "projectmatige verantwoording per vastgestelde grondexploitatie".

Programmering Wonen en Werken

Voor het onderdeel wonen baseren wij ons op de Woonvisie Assen 2021-2025, zoals in 2021 vastgesteld door uw raad. De Woonvisie houdt rekening met een netto vaste toename van het aantal woningen van 2.500 tot 3.000 in de periode tot 2030. Dat betekent een uitgiftetempo^[1] van 250 - 300 woningen per jaar tot 2030. Voor het onderdeel werken baseren wij ons op de Ruimtelijke Economische Visie 2024. Hierin is als basis voor de toekomstige vraag een behoefteonderzoek^[2] van de STEC groep gebruikt. Op basis van dit onderzoek hanteren wij een prognose van 2,25 ha per jaar.

^[1] gebaseerd op een gemeentelijk woningmarktonderzoek van Companen uit 2019.

^[2] Het volledige rapport is te vinden op <http://www.regiogroningenassen.nl/publicaties/economie>

Grondprijzen

Voor onze grondprijzen gaan we uit van de marktwaarde van bouwrijpe grond. Om beleidsmatige redenen wijken we bij sociale woningbouw en maatschappelijke voorzieningen van dit beginsel af. Bij de begroting worden de uitgifteprijzen van de gemeente Assen openbaar gemaakt in de grondprijzenbrief.

Voor woningbouw in de vrije sector maken we in de grondprijzenbrief geen uitgifteprijzen openbaar. We hanteren bij iedere uitgifte het principe van marktconformiteit.

Voor de uitgifte van bedrijfskavels publiceren we vaste uitgifteprijsen. Naast grondprijzen voor kavels voor wonen en werken is de grondprijsbrief 2026 uitgebreid met overige categorieën waarvan wij voorzien dat deze in de toekomst ruimte zullen vragen, zoals laadpalen, pakketpunten en tankstations. Indien er sprake is van een bedrijf of functie welke valt onder deze "overige categorieën" geldt niet het tarief van het bedrijventerrein, maar het tarief en/of gronduitgiftemethode die past bij deze bijbehorende overige categorie.

Parameters voor rente en inflatie

Het grondbedrijf wordt gefinancierd uit de algemene begroting. We maken nergens gebruik van zogenoemde projectfinanciering. Aan de bouwgrond in exploitatie (BIE) rekenen we de daadwerkelijk betaalde rente over het vreemd vermogen [1] toe. We rekenen geen rente toe aan het eigen vermogen. De rekenrente bedraagt 1,6%. Dit is conform het voorschrift van het BBV.

De disconteringsvoet binnen het grondbedrijf is gelijkgesteld aan het maximale meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor de inflatie binnen de Eurozone, momenteel 2%. Dit is conform het voorschrift van het BBV.

De Europese Centrale Bank streeft naar een stijging van het algemene prijspeil dicht tegen de 2%. Op de langere termijn verwachten we dat de kosten met eenzelfde percentage zullen stijgen. Het ligt daarom voor de hand om bij de indexatie (prijsstijging) aan te sluiten bij het meerjarig streefpercentage voor de inflatie binnen de Eurozone.

Bij de jaarrekening 2024, was de verwachting dat er in de volgende jaren (vanaf 2025) sprake zou zijn van hogere prijsstijgingen. Daarom hebben wij over 2025 een prijsstijging van 6% aangehouden en in de opvolgende 2 jaren 5%. Hierna is weer uitgegaan van 2%, het streefpercentage van de ECB.

De CBS-cijfers over 2025 laten zien dat de prijsstijgingen in de grond- weg en waterbouw over 2025 veel lager zijn gebleken dan waarmee rekening is gehouden. De prijsstijgingen van de lonen zijn wel hoog gebleken, onder andere vanwege krapte op de arbeidsmarkt en gestegen personeelskosten. Ook voor de opvolgende jaren moet rekening worden gehouden met aanhoudend hogere grondexploitatiekosten, vanwege blijvend hogere prijzen en tekort aan personeel.[2]

Voor onze grondexploitaties houden we daarom in 2026 rekening met een stijging van 5,5% van de plankosten en 4,5% over overige kosten. Over de jaren 2027 en 2028 houden wij rekening met 4% per jaar. Vanaf 2029 houden we 2% aan. [2]

Vanuit het voorzichtigheidsprincipe boeken we toekomstige en ongewisse prijsstijgingen niet in en houden we voor de grondopbrengsten in lopende grondexploitaties een indexeringspercentage van 0% aan.

[1] Vreemd vermogen zijn middelen verstrekt door Algemene Dienst

[2] Outlook grondexploitaties 2026, "De storm bedaart, maar het blijft waaien?" Metafoor Ruimtelijke ontwikkeling B.V.

Financiële aspecten

Vennootschapsbelasting

Sinds 2016 heeft ook het gemeentelijk grondbedrijf te maken met vennootschapsbelasting. Bij de start van deze fiscale regeling hebben we onderzoek gedaan naar de fiscale positie van het grondbedrijf. De uitkomst was dat het grondbedrijf niet door de ondernemerspoort komt en daarmee niet vennootschapsbelastingplichtig is. Uit de jaarlijkse controle blijkt dat het grondbedrijf - net als in voorgaande jaren - geen vennootschapsbelasting hoeft te betalen.

Financieel Resultaat

De opbrengsten uit grondverkoop bedragen € 12,6 miljoen. De grootste opbrengsten zijn gerealiseerd door kavel verkoop in Kloosterakker € 11,3 miljoen Op Messchenveld is 1 kavel verkocht en in Kloosterveste is de laatste kavel verkocht. Daarnaast zijn voor de aankopen in de binnenstad subsidies ontvangen ter hoogte van € 2,3 miljoen. In de jaarrekening heeft dit echter geen direct effect op het resultaat aangezien de productiekosten (bouw- en woonrijp maken en planontwikkeling) en verkoopopbrengsten per saldo worden gemuteerd op de boekwaarden.

Op de complexen Oostergoo, Peelerpark en Kloosterveen 2012 heeft voor € 391.311 tussentijdse winstnemingen plaatsgevonden. Deze tussentijdse winstneming is bepaald volgens de methode percentage of completion (POC) die door de BBV-regelgeving verplicht is gesteld. Hierbij wordt bij een voordelig resultaat naar rato van de gerealiseerde kosten en opbrengsten, onder aftrek van een risicobedrag, tussentijds winst genomen, ongeacht de boekwaarde.

Het complex Klenskestraat is afgesloten Het negatieve resultaat hierop is € 193.713. Hiertegenover staat vrijval in de voorziening correctie voorraadwaarde.

De voorziening correctie voorraadwaarde is verlaagd met € 1,4 miljoen. Door een verhoging van de marktwaarde van de strategische gronden is de correctie voorraadwaarde met € 1,8 miljoen verlaagd. De correctie voorraadwaarde voor bouwgrond in exploitatie neemt met € 336.078 toe. Dit wordt veroorzaakt door hogere kosten.

Het jaarrekening resultaat voor bestemming bedraagt € 2,1 miljoen voordelig. Met de vaststelling van de jaarrekening wordt het resultaat overeenkomstig de financiële grondslagen verrekend met de betreffende bestemmingsreserve binnen het grondbedrijf. Aangezien de weerstandsreserve met € 0,9 miljoen afneemt als gevolg van de nog te maken kosten, bedraagt de toevoeging aan de algemene reserve grondbedrijf € 3 miljoen.

Bovenstaande wordt geconsolideerd op het beleidsproduct bouwgrondexploitatie, conform de voorschriften in de BBV. Als gevolg van de verrekening met de grondbedrijfsreserves is geen sprake van effect op het rekeningresultaat van de algemene dienst.

Balanspositie

De totale boekwaarde van de grondexploitaties en strategische gronden bedraagt € 137 miljoen, waarvoor overeenkomstig de BBV-voorschriften een voorziening (correctie voorraadwaarde) is getroffen van € 78 miljoen. Na correctie bedraagt de voorraadwaarde op de balans in totaal € 59 miljoen. De voorraadwaarde is in 2025 per saldo met € 9 miljoen toegenomen. Door aankopen ten behoeve van het programma Stadskwartier is de voorraadwaarde van strategische gronden met € 16 miljoen toegenomen. Voor de bouwgronden in exploitatie is de voorraadwaarde afgenomen met € 7 miljoen als gevolg van verkopen Kloosterakker.

De rekening-courant schuld aan de algemene dienst is toegenomen met € 7 miljoen, met name veroorzaakt door aankopen ten behoeve het Stadskwartier en bedraagt € 7,4 miljoen. Dit wordt opgevangen binnen de lopende grondexploitaties.

De weerstandsreserve is met € 925.000 afgenomen en bedraagt € 7,5 miljoen. De omvang van de weerstandsreserve is bepaald volgens de IFLO-methode (Inspectie Financiën Lagere Overheden) zoals door de raad is besloten bij de vaststelling van de Kadernota weerstandvermogen en risicomanagement.

De algemene reserve grondexploitaties bedraagt € 46 miljoen en is met € 3 miljoen toegenomen ten opzichte van vorig jaar.

Meerjarenperspectief Grondexploitaties - algemene reserve grondbedrijf

Bij de begroting 2026 is gesteld dat wanneer de gemeente vastgoed verwerft in het MPG een nieuwe financiële reservering wordt aangemaakt voor de totale gebiedsontwikkeling, inclusief weerstandsvermogen. Na de aankoop van V&D is daarom ruimte gereserveerd binnen het meerjarenperspectief van het grondbedrijf voor het mogelijk maken van een nieuwe gebiedsontwikkeling op die locatie. Het verwachte tekort op de gebiedsontwikkeling wordt gedekt vanuit de Algemene Dienst.

Op basis van de actuele grondexploitaties bedraagt het verwachte nog te realiseren resultaat nominaal € 30 miljoen nadelig. Voor de exploitaties met een negatief resultaat is een voorziening getroffen op basis van contante waarde.

De nog te realiseren kosten bedragen nominaal € 43 miljoen, de nog te realiseren opbrengsten bedragen nominaal € 52 miljoen.

De algemene reserve bedraagt op 31-12-2025 € 46 miljoen. Vanuit de lopende exploitaties zal een resultaat van ca. € 3 miljoen de komende jaren worden toegevoegd. Bij het opstellen van de begroting 2026 hebben de mutaties vanuit het meerjarenperspectief een nadelig effect van ca. € 46 miljoen. In de MPG 2026 zijn opgenomen Havenkwartier, doorontwikkeling Kloosterveen, Oude Molenstraat, Rolderstraat Noord en Rolderstraat Zuid/Nieuwe Huizen. Bij het opstellen van de begroting 2027 zal het meerjarenperspectief grondexploitaties opnieuw worden geactualiseerd. Daarin worden naast de uitkomsten van de jaarrekening ook de effecten van de nieuwe prognoses en herziene grondexploitaties verwerkt. De verwachting is dat door de recente prijsstijgingen en de verwachte toekomstige indexaties de vrije ruimte binnen de algemene reserve nihil zal zijn. Aan het MPG 2027 zullen de locaties welke aangekocht worden ten behoeve van het programma Stadskwartier toegevoegd worden. Hierbij zullen de middelen welke gereserveerd zijn in het Stedelijk Investeringsfonds betrokken worden. Ook zullen verschillende scenario's voor verdere gebiedsontwikkelingen worden meegenomen. Het geactualiseerde meerjarenperspectief zal betrokken worden bij de volgende begroting, zoals bij de Strategische Afwegingsnotitie Grondbedrijf 2011 is afgesproken met de gemeenteraad.

Overzicht toegepast beleid

Bouwgrond in exploitatie gemeentelijk grondbeleid [1]

Gebied	Vastgesteld	Toelichting
Oostergoo / Schakelterrein	2008	Grondverwerving, bouw- en woonrijp maken door de gemeente en gronduitgifte op basis van een ontwikkelovereenkomst met derden.
De Klenckestraat	2022	Grondverwerving, bouw- en woonrijp maken door de gemeente en gronduitgifte op basis van een ontwikkelovereenkomst met derden. Deze grondexploitatie is eind 2025 afgesloten
Peelerpark	1995	Grondverwerving, bouw- en woonrijp maken en gronduitgifte door de gemeente.
Groene Dijk	2011	Grondverwerving, bouw- en woonrijp maken en gronduitgifte door de gemeente.
Messchenveld 1A	2000	Grondverwerving, bouw- en woonrijp maken en gronduitgifte door de gemeente.
Werklandschap Assen-Zuid	2011	Grondverwerving, bouw- en woonrijp maken en gronduitgifte door de gemeente. De focus ligt op de uitwerking van de gronden gelegen ten westen van Graswijk (raadsbrief 2013) met het bestemmingsplan Entreezone (vastgesteld 2019) en de Groene Zoom (vastgesteld 2020).
Kloosterveen 2012	2015	Grondverwerving, bouw- en woonrijp maken en gronduitgifte door de gemeente in de buitenring van Kloosterveen en Kloosterbos.
Kloosterakker	2020	Grondverwerving, bouw- en woonrijp maken en gronduitgifte bij gemeentelijke eigendommen. Het gebied maakt onderdeel uit van de structuurvisie Kloosterveen 2017-2035, waarbij de raad de Nota Bovenplanse Investerings (NBI) heeft vastgesteld. De NBI vormt ons kader voor onderhandelingen met ontwikkelende derden in Kloosterveen. Wij hanteren actief grondbeleid indien een private ontwikkelaar niet overgaat tot de ontwikkeling van noodzakelijke woningbouw, binnen de kaders zoals uw raad die heeft vastgesteld, zoals het bestemmingsplan, het exploitatieplan en het beeldkwaliteitsplan, structuurvisie en NBI.

Strategische gronden - gemeentelijk grondbeleid

Gebied	Toelichting
Havenkade	Voor het Havenkwartier gaan we uit van een gefaseerde ontwikkeling en primair faciliterend grondbeleid op basis van uitnodigingsplanologie. Marktpartijen, eigenaren en gebruikers in het gebied nodigen we uit om te komen met initiatieven. In september 2019 heeft de raad een krediet van € 400.000 verleend voor de actualisatie van het masterplan en € 50.000 voor placemaking.
Kloosterveen 3	Voor het deelplan Kloosterakker is in december 2020 een nieuwe grondexploitatie vastgesteld en valt nu buiten de strategische gronden. De kaders voor de verdere gebiedsontwikkeling met 1.750 woningen, als vervolg op Kloosterakker (500 woningen), zijn opgenomen in de Structuurvisie Kloosterveen 2017-2035. Bij de verdere ontwikkeling van Kloosterveen gaan we uit van een actief grondbeleid voor de gemeentelijke gronden en faciliterend grondbeleid bij eigendom van derden. Voor deze planvorming is in het voorjaar van 2022 een voorbereidingskrediet van €350.000 vastgesteld voor het opstellen van een ontwikkelstrategie. Deze Ontwikkelstrategie is in oktober 2023 door de raad vastgesteld. Voor het opstellen van een Omgevingsplan met onderzoeken is door de raad in het derde kwartaal van 2023 € 1,8 miljoen aan voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld.

[1] De werkzaamheden zoals deze zijn voorzien op onze 'bouwgrond in exploitatie' (BIE) vallen binnen de definitie van actief grondbeleid, zoals vastgelegd in het besluit begroting en verantwoording (BBV).

Projectmatige verantwoording per vastgestelde grondexploitatie

Bouwgrond in exploitatie (BIE) - Realisatie 2025

Gebied	Toelichting
Oostergoo / Schakel terrein	Geen bijzonderheden.
De Klenckestraat	Grondexploitatie is in 2025 afgesloten
Peelerpark	Hoewel er wel belangstelling is voor het terrein, zijn er op het bedrijventerrein Peelerpark afgelopen jaar geen bedrijfskavels uitgegeven.
Groene Dijk	In 2025 is één kavel verkocht.
Messchenveld 1A	Afgelopen jaar is gewerkt aan het proces om te komen tot een verbetering van de ontsluiting van het Hof van Parijs. In 2025 zijn 2 kavels verkocht. Daarnaast zijn er 2 stroken grond naast kavels verkocht.
Werklandschap Assen-Zuid	Het bouw- en woonrijp maken is grotendeels gereed. In 2025 zijn geen kavels geleverd.
Kloosterveen 2012	De grond voor de ontwikkellocatie aan de Zuidergracht van Kloosterveen is overgedragen aan de ontwikkelaar. Na de bouw wordt het gebied woonrijp gemaakt.
Kloosterakker (voorheen Kloosterveen 2)	Het gebied is bouwrijp en de eerste fase wordt woonrijp gemaakt. In 2025 zijn er 86 kavels voor woningbouw verkocht. De vrije kavels in de eerste, tweede en derde fase zijn door loting uitgegeven en inmiddels zijn nagenoeg alle gemeentelijke kavels verkocht, onder optie of gereserveerd. In 2025 is er in de derde fase van Kloosterakker een prijsvraag aanbesteed. Deze is inmiddels gegund en de gronden worden naar verwachting eind 2026-begin 2027 afgenomen.

Jaarrekening

1. Grondslagen waardering en resultaatbepaling
2. Balans
3. Toelichting op de balans
4. Baten en lasten
5. Toelichting afwijkingen
6. Incidentele baten en lasten
7. Inzet onvoorzien
8. Structurele mutaties reserves
9. Wet Normering Topinkomens
10. Rechtmatigheidsverantwoording

Rekening 1. Grondslagen waardering en resultaatbepaling

Doel en definitie

Waarderingsgrondslagen zijn kaders om de waarde van activa en passiva te bepalen. De financiële positie van de gemeente op het moment van de jaarrekening wordt aan de hand van deze grondslagen bepaald.

Waarderingsgrondslag

01. Algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld volgens de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de Verordening ex artikel 212 van de Gemeentewet (de Financiële verordening gemeente Assen) waarin door de Gemeenteraad op d.d. 27-11-2025 de uitgangspunten voor het financiële beleid, als ook de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de gemeente.

02. Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Waardering van passiva en activa alsmede de bepaling van het resultaat vinden in principe plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde, tenzij in deze grondslagen anders is vermeld. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Baten en lasten, waaronder ook begrepen de heffing van de vennootschapsbelasting, worden daarbij verantwoord tot hun brutobedrag. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidsgerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten verantwoord in het jaar dat uitbetaling plaats vindt. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt dan ook geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen.

De algemene uitkering is opgenomen conform de best mogelijke schatting gebaseerd op basis van de laatst beschikbare informatie. Ten aanzien van de component aangaande de accresmededeling wordt deze opgenomen conform de in verslagjaar t laatst gepubliceerde accresmededeling. Doorgaans is deze accresmededeling opgenomen in de septembercirculaire. De gevolgen van het bijgestelde accres zoals opgenomen in de meicirculaire van het verslagjaar t+1 worden verantwoord in de jaarrekening van het op het verslagjaar volgend boekjaar.

Dividenden zijn verantwoord in het jaar waarin het besluit tot toekenning van het dividend door de Algemene vergadering van de vennootschap is genomen.

De waarderingsgrondslagen per balansonderdeel worden in het vervolg van deze jaarrekening toegelicht.

De vergelijkende cijfers van de materiële vaste activa zijn op onderdelen aangepast vanwege de overgang naar een nieuwe activamodule; het totaal is ongewijzigd ten opzichte van de definitief vastgestelde jaarrekening 2024.

03. Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid 2025. Dat betekent dat:

De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;

De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:

- Voor het voorwaarden criterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 27 november 2025 door de raad is vastgesteld;
- Voor het begrotings criterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld.
- Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
- Een verantwoordingsgrens van 2% (zijnde € 8.830.128) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;

Een rapporteringstolerantie van € 300.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

04. Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn fysiek aanwezige activa. Het BBV kent de volgende soorten materiële vaste activa:

- Investerings met een economisch nut.
- Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.
- Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Investerings hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Voor investerings met een economisch nut en een afschrijvingstermijn minder dan 8 jaar geldt een drempelbedrag voor activeren van € 10.000 en voor investerings met een economisch nut en een afschrijvingstermijn van 8 jaar en langer geldt een drempelbedrag voor activeren van € 25.000. Boven deze drempelbedragen worden investerings conform de financiële verordening geactiveerd.

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut worden geactiveerd en over de gebruiksduur afgeschreven indien de investering een omvang heeft van groter dan € 150.000.

Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten (waaronder overheadkosten)), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

Ten aanzien van investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut geldt tot aan investeringsdatum 31 december 2016 dat eventuele bijdragen uit de reserves in mindering zijn gebracht op deze investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut. Ten aanzien van investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven geldt dat vanuit de spaarcomponent van heffingen gevormde voorzieningen voor toekomstige vervangingsinvesterings met economisch nut in mindering zijn gebracht op de in het boekjaar gepleegde investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing is geheven. Over het resterende bedrag wordt afgeschreven.

De op de oorspronkelijke verkrijgings- of vervaardigingsprijs toegepaste jaarlijkse afschrijvingen corresponderen met een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur (kortste van de geschatte economische levensduur of technische gebruiksduur) van de geactiveerde objecten en voorzieningen.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn opgenomen in de nota waarderings- en afschrijvingsbeleid 2023 gemeente Assen, zoals laatstelijk vastgesteld door de gemeenteraad in haar vergadering d.d. 18-4-2024. De afschrijvingen starten op het moment van het boekjaar volgens op het jaar waarin het kapitaalgoed gereed komt/ verworven wordt.

Afschrijvingen geschieden daarnaast onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Op gronden wordt niet afgeschreven, tenzij de grond deel uitmaakt van een investering in de openbare ruimte met maatschappelijk nut. Eventuele boekwinsten bij inruil of afstoting van een kapitaalgoed zijn als incidentele bate in de jaarrekening verwerkt.

Buiten gebruik gestelde vaste activa

Indien een vast actief buiten gebruik is gesteld, heeft op het moment van buitengebruikstelling een afwaardering van de boekwaarde plaatsgevonden naar de lagere restwaarde.

Afschrijvingen

De volgende afschrijvingstermijnen, zoals ook vastgelegd in de financiële verordening, zoals vastgesteld door de gemeenteraad d.d. 18-04-2024, zijn van toepassing:

Omschrijving	Afschrijvingstermijn
Gronden en terreinen	nvt
Woonruimten en bedrijfsgebouwen	10 - 50 jaar
Grond-weg-en waterbouwkundige werken waaronder: riolering (aanleg, bouwkundig, elektromechanisch en gemalen)	10 - 80 jaar
Vervoermiddelen	5 - 10 jaar
Machines, apparaten en installaties	3 - 20 jaar
Overige materiële vaste activa	3 - 15 jaar

(Het gebruiksrecht voor onbepaalde duur op) Software is als afzonderlijk actief opgenomen onder de materiële vaste activa als investering met economisch nut.

De lasten samenhangend met de uitvoering van klein en groot onderhoud, bodemsaneringen en het baggeren van watergangen zijn niet levensduur verlengend en zijn daarom niet geactiveerd, maar direct ten laste van de exploitatie gebracht.

Erfpacht

In erfpacht uitgegeven gronden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, waarbij de uitgifteprijs van eerste uitgifte geldt als verkrijgingsprijs. Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden gewaardeerd

tegen registratiewaarde. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

Warme gronden

Gronden verworven met het oog op gebiedsontwikkeling, maar waarvoor nog geen operationele grondexploitatie is vastgesteld, worden in de regel geduid als 'warme gronden'. Conform de notitie grondbeleid in begroting en jaar (2023) worden deze verantwoord onder materiele vaste activa (artikel 52 lid 1 onderdeel a BBV) tegen de verwervingskosten. Het toerekenen (activeren) van andere kosten is daarbij niet toegestaan.

In de bepaling of er bij deze 'warme gronden' sprake is van een duurzame waardevermindering, zoals bedoeld in artikel 65 BBV lid 1, kan onder de volgende cumulatieve voorwaarden uitgegaan worden van de waarde in toekomstige bestemming in plaats van de geldende bestemming:

- de gronden moeten deel uitmaken van een door de gemeenteraad vastgestelde visie of masterplan voor (een) concrete en binnen afzienbare tijd te starten grondexploitatie(s), waarin de gebiedsontwikkeling van totaalplan naar deelgrondexploitaties is vastgelegd én;
- de (toekomstige) bestemming(en)/functies (ontwikkeling) betreffende het plangebied dien(en)t goed onderbouwd te worden én;
- de gebiedsontwikkeling mag niet zodanig conflicteren met de uitkomst van de inventarisatie van bedreigingen die de ontwikkeling in de weg kunnen staan, bijvoorbeeld op het gebied van milieu of bereikbaarheid én;
- de visie/het masterplan mag niet strijdig zijn met beleid van de provincie en/of rijk én;
- periodiek (minimaal eens in de 2 jaar) worden de gronden getaxeerd tegen de waarde volgens de toekomstige bestemming, met inachtneming van de inherente onzekerheden van de ontwikkelingsmogelijkheden.

Restwaarden

Er wordt rekening gehouden met een restwaarde voor alle gemeentelijke vastgoedobjecten. De restwaarden worden op het moment van activeren bepaald. Dit is van toepassing op de waardering van de balansposten gronden en terreinen, woonruimten en bedrijfsruimten. Voor het bepalen van de restwaarde wordt een berekeningsmethodiek toegepast. Dit is uitgewerkt in de nota Waarderings- en afschrijvingsbeleid.

Op basis van historische gegevens stellen we vast dat gemeentelijke voertuigen altijd een restwaarde hebben. Deze is gesteld op 5% van de verkrijgingsprijs.

05. Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) verminderd met de jaarlijkse aflossingen, afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid op de boekwaarde in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van nv's en bv's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de marktwaarde van de aandelen daalt tot onder de verkrijgingsprijs, vindt afwaardering naar deze lagere marktwaarde plaats.

06. Voorraden

Grond en hulpstoffen

Grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs worden de grond- en hulpstoffen tegen deze lagere marktwaarde gewaardeerd.

Grondexploitatie

Het startpunt van een grondexploitatie is het raadsbesluit met de vaststelling van het complex, inclusief grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de grondexploitatie geopend en kunnen vervaardigingskosten worden geactiveerd.

De onderhanden werken grondexploitatie zijn opgenomen tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de opbrengst wegens verkopen. Indien de boekwaarde de marktwaarde van de grond overschrijdt, wordt een afwaardering naar de lagere marktwaarde verantwoord/wordt een voorziening voor het verwachte negatieve resultaat getroffen. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten (limitatief opgesomd in de kostensoortenlijst zoals opgenomen artikel 6.2.4 van het Besluit ruimtelijke ordening), welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs worden daarnaast een redelijk deel van de indirecte kosten opgenomen. De toegerekende rentelasten moeten als volgt worden bepaald:

- In het geval van projectfinanciering van een grondexploitatie: het rentepercentage van de direct aan de grondexploitatie gerelateerde financiering.
- Indien er geen sprake is van projectfinanciering van een grondexploitatie: de omslagrente conform de notitie Rente van de commissie BBV.

De rentetoerekening vindt plaats op basis van de bruto-boekwaarden van de grondexploitaties van de BIE per 1 januari. Ook over grondexploitaties waarbij de verantwoorde opbrengsten hoger zijn dan de kosten, waardoor de boekwaarde van een BIE negatief is, wordt rente (in dit geval een baat) toegerekend.

Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd wordt tussentijds naar rato van de voortgang van de kosten en de opbrengsten winst worden genomen. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. De resterende looptijd van de grondexploitatie is tien (10) jaar of minder
2. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én
3. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; én
4. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

De verliezen op grondexploitaties worden voorzien zodra deze bekend zijn. De voorziening wordt gewaardeerd op contante waarde. De disconteringsvoet die is gehanteerd in de berekening van de contante waarde ten behoeve van het treffen van een verliesvoorziening voor negatieve grondexploitaties is voor alle gemeenten gelijkgesteld aan het maximale meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor de inflatie binnen de Eurozone (voor 2025: 2%).

---

07. Uitzettingen

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

---

08. Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

---

09. Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

---

10. Eigen vermogen/reserves

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van de gemeenteraad. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra de raad aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen.

Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd. Mutaties in reserves zijn enkel mogelijk op basis van een raadsbesluit genomen voor het einde van het betreffende begrotingsjaar. De reserves worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

---

11. Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van de gemeente. Om die reden kunnen voorzieningen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Voorzieningen met uitzondering van de voorziening APPA (contante waarde), worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Voorzieningen worden gevormd indien er sprake is van:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten.
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
- Bijdragen (spaarcomponent) aan toekomstige vervangingsinvesteringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven.
- Middelen verkregen van derden, die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen verkregen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

De vorming van een voorziening, dan wel een dotatie aan een reeds bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendungen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Voor het bepalen van het "jaarlijks vergelijkbaar volume" is een tijdsperiode van vier jaar gehanteerd.

Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan.

---

12. Vaste schulden, met een rentetypische looptijd 1 jaar of langer

De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Het bedrag van de aflossingen die binnen een jaar vervallen, is niet afzonderlijk onder kortlopende schulden opgenomen.

---

13. Vlottende passiva

De vlottende passiva, netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en de overlopende passiva, zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

---

14. Resultaat

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Baten worden slechts genomen voor zover ze op de balansdatum gerealiseerd zijn. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn.

Het resultaat wordt bepaald op basis van het stelsel van baten en lasten. Het programmaresultaat voor bestemming komt voort uit het saldo van lasten en baten uit de programma's voor bestemming en de doorgevoerde correcties. Het resultaat na bestemming ontstaat door toevoeging aan en onttrekking uit de betreffende bestemmingsreserves.

Rekening 2. Balans

(Bedragen x € 1.000)

#	Balanspost	Beginstand 1 januari	Rekening 31 december
AB.	Activa	526.320	538.241
A.	Vaste Activa	437.603	467.308
0.	Immateriële vaste activa	0	0
0.1	kosten verbonden aan sluiten geldlening + saldo (dis)agio	0	0
1.	Materiele vaste activa	430.097	458.909
1.1	gronden uitgegeven in erfpacht	917	917
1.2	investeringen die verband houden met een heffing	38.754	40.949
1.3	overige investeringen met economisch nut	344.766	371.484
1.4	overige investeringen met maatschappelijk nut	45.660	45.559
2.	Financiële vaste activa	7.506	8.399
2.1	kapitaalverstrekkingen - deelnemingen	330	330
2.2	leningen - deelnemingen	1.900	1.900
2.3	overige langlopende leningen u/g	5.276	6.169
B.	Vlottende Activa	88.717	70.933
1.	Voorraden	19.132	11.852
1.1	onderhanden werk (bouwgrond in- & afgesloten exploitatie)	19.132	11.852
1.2	gereed product en handelsgoederen	0	0
2.	Uitzettingen rentetypische looptijd < 1 jaar	57.002	35.947
2.1	vorderingen op openbare lichamen	16.795	17.710
2.2	overige vorderingen	5.645	4.193
2.3	uitzettingen in 's Rijks schatkist met een looptijd < 1 jaar	34.562	14.044
3.	Liquide middelen	1.024	5.346
3.1	kassaldi	44	26
3.2	banksaldi	980	5.320
4.	Overlopende activa	11.559	17.788
4.1	nog te ontvangen bedragen overheden	5.806	8.051
4.2	overige nog te ontvangen bedragen	4.174	2.525
4.3	voortuitbetaalde bedragen overheden	17	4.699
4.4	overige voortuitbetaalde bedragen	1.562	2.513
4.5	overige overlopende activa	0	0

#	Balanspost	Beginstand 1 januari	Rekening 31 december
CD.	Passiva	526.319	538.240
C.	Vaste Passiva	437.289	423.433
1.	Eigen vermogen/reserves	229.325	229.432
1.1	algemene reserve	98.755	71.181
1.2	bestemmingsreserves	130.570	163.180
1.3	resultaat na bestemming (nog te bestemmen)	0	-4.929
2.	Voorzieningen	13.062	15.420
2.1	diverse voorzieningen	13.062	15.420
3.	Vaste schulden rentetypische looptijd 1 jaar of langer	194.902	178.581
3.1.1	onderhanden leningen: binnenl. banken en overige financiële instellingen	157.112	143.200
3.1.2	onderhanden leningen: binnenl. pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	1.000	0
3.1.3	onderhanden leningen: buitenlandse instellingen	26.175	25.500
3.1.4	onderhanden leningen: openbare lichamen (art. 1a Wet Fido)	10.500	9.750
3.2	door derden belegde gelden	64	68
3.3	waarborgsommen	51	63
D.	Vlottende Passiva	89.030	114.807
1.	Netto-vlottende schulden rentetypische looptijd < 1 jaar	17.017	44.692
1.1	overige kasgeldleningen	0	15.000
1.2	banksaldi	9.557	17.775
1.3	overige schulden	7.460	11.917
2.	Overlopende passiva	72.013	70.115
2.1	nog te betalen bedragen overheden	26.542	25.509
2.2	overige nog te betalen bedragen	13.543	13.040
2.3	vooruit ontvangen bedragen overheden	30.412	30.350
2.4	overige vooruit ontvangen bedragen	1.516	1.216
E.	Rechten	0	0
E.	Niet uit balans blijvende rechten	0	0
1.	Aanwijzingsrechten	0	0
1.	aanwijzingsrechten	0	0
F.	Verplichtingen	1.582	1.361
F.	Niet uit balans blijvende verplichtingen	1.582	1.361
1.	Garantstellingen	1.582	1.361
1.	garantstellingen	1.582	1.361

Rekening 3. Toelichting op de balans

A. Vaste activa

(Bedragen x € 1.000)

#	Balanspost	Boek- waarde 01-01	Investering	Bijdragen van derden	Extra Afschrij- ving	Afschrij- ving	Boek- waarde 31-12
0.	Immateriële vaste activa	0	0	0	0	0	0
0.1	Kosten verbonden aan sluiten geldlening + saldo (dis)agio	0	0	0	0	0	0
	kosten verbonden aan sluiten geldlening + saldo (dis)agio	0	0	0	0	0	0
1.	Materiële vaste activa	430.094	44.787	2.009	1.655	12.308	458.909
1.1	Gronden uitgegeven in erfpacht	917	0	0	0	0	917
	gronden uitgegeven in erfpacht	917	0	0	0	0	917
1.2	Investerings die verband houden met een heffing	38.753	4.723	250	1	2.277	40.949
	bedrijfsgebouwen	1.812	1.479	0	0	643	2.649
	grond-, weg-, en waterbouwkundige werken: economisch nut	28.661	2.315	250	0	492	30.234
	grond-, weg-, en waterbouwkundige werken: maatschappelijk nut	771	0	0	0	58	713
	vervoermiddelen	4.661	599	0	1	708	4.551
	machines, apparaten en installaties	43	0	0	0	21	22
	overige materiële vaste activa	2.805	330	0	0	355	2.780
1.3	Overige investeringen met economisch nut	344.765	38.344	1.454	1.654	8.516	371.484
	gronden en terreinen	682	0	0	0	0	682
	gronden en terreinen: strategische gronden	32.112	16.414	0	0	0	48.526
	woonruimten	16.186	7.014	0	0	23	23.177
	bedrijfsgebouwen	272.250	6.144	803	1.575	5.745	270.271
	bedrijfsgebouwen: activa in aanbouw	105	654	0	0	0	759
	grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	13.641	4.437	635	0	484	16.958
	grond-, weg-, en waterbouwkundige werken: activa in aanbouw	2	179	0	0	0	181
	vervoermiddelen	2.526	1.256	0	79	461	3.242
	machines, apparaten en installaties	4.129	2.011	16	0	1.253	4.871
	overige materiële vaste activa	3.132	235	0	0	550	2.817
1.4	Overige investeringen met maatschappelijk nut	45.659	1.720	305	0	1.515	45.559
	grond-, weg-, en waterbouwkundige werken: maatschappelijk nut	43.857	1.668	285	0	1.515	43.725
	grond-, weg-, en waterbouwkundige werken: activa in aanbouw	1.802	32	0	0	0	1.834
	grond-, weg-, en waterbouwkundige werken: FlorijnAs	0	20	20	0	0	0
2.	Financiële vaste activa	7.506	1.066	171	0	3	8.399
2.1	Kapitaalverstrekkingen - deelnemingen	330	0	0	0	0	330
2.2	Leningen - deelnemingen	1.900	0	0	0	0	1.900
2.3	Overige langlopende leningen u/g	5.276	1.066	171	0	3	6.169
	Totaal Vaste activa	437.600	45.853	2.180	1.655	12.311	467.308

B. Vlottende activa

(Bedragen x € 1.000)

#	Balanspost	Boekwaarde 01-01	Vermeer- dering	Vermin- dering	Boekwaarde 31-12
1.	Vorraden	19.132	0	7.280	11.853
1.1.a	onderhanden werk (bouwgrond in- & afgesloten exploitatie) a. lopende exploitaties	17.980	0	7.280	10.701
1.1.b	onderhanden werk (bouwgrond in- & afgesloten exploitatie) b. afgesloten exploitaties	1.152	0	0	1.152
2.	Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	57.002	915	21.970	35.947
2.1	vorderingen op openbare lichamen	16.795	915	0	17.710
2.2	overige vorderingen	5.645	0	1.452	4.193
2.3	uitzettingen in 's Rijks schatkist met een looptijd korter dan één jaar	34.562	0	20.518	14.044
3.	Liquide middelen	1.024	4.340	18	5.346
3.1	kassaldi	44	0	18	26
3.2	banksaldi	980	4.340	0	5.320
4.	Overlopende activa	11.559	7.877	1.649	17.788
4.1	nog te ontvangen bedragen overheden	5.806	2.244	0	8.051
4.2	overige nog te ontvangen bedragen	4.174	0	1.649	2.525
4.3	voortuitbetaalde bedragen overheden	17	4.682	0	4.699
4.4	overige voortuitbetaalde bedragen	1.562	951	0	2.513
4.5	overige overlopende activa: kruisposten	0	0	0	0
	Totaal Vlottende activa	88.717	13.132	30.917	70.934

C. Vaste passiva

(Bedragen x € 1.000)

#	Balanspost	Boekwaarde 01-01	Rente- bijschrijving	Toevoeging	Vrijval tgv exploitatie	Onttrekking	Boekwaarde 31-12
1.	Eigen vermogen/reserves	229.324	416	58.530	0	58.839	229.432
1.1	algemene reserve	78.527	0	24.107	0	31.454	71.181
1.2	bestemmingsreserves	130.570	416	39.352	0	7.158	163.180
1.3	resultaat na bestemming (nog te bestemmen)	20.227	0	-4.929	0	20.227	-4.929
2.	Voorzieningen	13.062	0	3.346	0	987	15.421
2.1	diverse voorzieningen	13.062	0	3.346	0	987	15.421
	Totaal Vaste passiva	242.386	416	61.876	0	59.826	244.853

C. Vaste Passiva Leningen

(Bedragen x € 1.000)

#	Balanspost	Boekwaarde 01-01	Nieuwe lening	Aflossing	Boekwaarde 31-12
3.	Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer	194.902	18	16.337	178.581
3.1.1	onderhandse leningen: binnenlandse banken en overige financiële instellingen.	157.112	0	13.912	143.200
3.1.2	onderhandse leningen: binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen.	1.000	0	1.000	0
3.1.3	onderhandse leningen: buitenlandse instellingen	26.175	0	675	25.500
3.1.4	onderhandse leningen: openbare lichamen (art. 1a Wet Fido)	10.500	0	750	9.750
3.2	door derden belegde gelden: spaarpremies hypotheek	64	5	0	68
3.3	waarborgsommen	51	13	0	63
	Totaal Vaste Passiva Leningen	194.902	18	16.337	178.581

D. Vlottende passiva

(Bedragen x € 1.000)

#	Balanspost	Boekwaarde 01-01	Vermeerdering	Vermindering	Boekwaarde 31-12
1.	Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	17.017	27.676	0	44.692
1.1	overige kasgeldleningen	0	15.000	0	15.000
1.2	banksaldi: betreft totaal saldo BNG	9.557	8.218	0	17.775
1.3	overige schulden	7.460	4.458	0	11.917
2.	Overlopende passiva	72.013	0	1.900	70.115
2.1	nog te betalen bedragen overheden	26.542	0	1.033	25.509
2.2	overige nog te betalen bedragen	13.543	0	504	13.040
2.3	vooruit ontvangen bedragen overheden	30.412	0	62	30.350
2.4	overige vooruit ontvangen bedragen	1.516	0	301	1.216
	Totaal Vlottende passiva	89.030	27.676	1.900	114.807

F. Niet uit de balans blijvende verplichtingen

(Bedragen x € 1.000)

#	Balanspost	Hoofdsom lening 31-12	Schuldrestant 01-01	Mutatie	Schuldrestant 31-12
1.	Garantstellingen	2.598	1.582	221	1.361

A0. Immateriële vaste activa

(Bedragen x € 1.000)

#	Immateriële vaste activa	Omschrijving	Boekwaarde 01-01	Boekwaarde 31-12
0.1	Kosten verbonden aan sluiten geldlening + saldo (dis)agio	herfinanciering vaste geldleningen	0	0

A1. Materiële vaste activa

De gehanteerde afschrijvingstermijnen van investeringen zijn volgens de vastgestelde bandbreedte per activagroep verwerkt.

(Bedragen x € 1.000)

#	Balanspost * alleen investeringen > € 155.000 zijn gepresenteerd	Investeringen	Bijdragen van derden
1.2	Investeringen die verband houden met een heffing	4.723	250
	Bedrijfsgebouwen	1.479	0
	nieuwbouw milieupark	1.479	0
	Grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	2.315	250
	riolering (diverse straten, doorfietsroute en herinrichting winkelstraten)	2.315	250
	Overige materiële vaste activa	330	0
	ondergrondse glas- en perscontainers + minicontainers	330	0
	Vervoermiddelen	599	0
	aanschaf materieel	599	0
1.3	Overige investeringen met economisch nut	37.140	3.029
	Bedrijfsgebouwen	6.145	2.378
	diverse investeringen < € 300.000	1.543	170
	extra afschrijving i.v.m. afstoting bedrijfsgebouwen en voorgenomen verkoop onderwijsgebouwen, sporthallen en gymvoorzieningen	0	1.575
	stedelijk jongeren centrum	595	583
	De Nieuwe Kolk; bioscoopstoelen 2025	1.713	50
	aankoop Lauwers 1	417	0
		1.877	0
	Grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	4.436	635
	LEO vervangen jeugdveld	2.515	446
	uitbreiding kleedkamers en overdracht tribune ACV	670	0
	uitbreiding FC Assen	932	164
	diverse kleine investeringen < € 300.000	319	25
	Gronden en terreinen: strategische gronden (zie toelichting op de balans)	16.414	0
	mutatie balanswaarde strategische gronden	16.414	0
	Machines, apparaten en installaties	1.876	16
	hardware automatisering	524	0
	De Nieuwe Kolk; bioscoop + theater geluid, techniek	984	0
	diverse kleine investeringen < € 300.000	368	16
	Vervoermiddelen	1.256	0
	aanschaf materieel	1.256	0
	Woonruimten	7.013	0
	tiny houses	328	0
	flexwoningen	6.685	0
1.4	Overige investeringen met maatschappelijk nut	1.668	285
	Grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	1.668	285
	buitenruimteplan BOSS (Bewegen, Ontmoeten, Spelen en Sporten)	841	0
	overige investeringen met maatschappelijk nut	827	285

A2. Financiële vaste activa

(Bedragen x € 1.000)

#	Balanspost	Boekwaarde 01-01	Boekwaarde 31-12
2.1	Kapitaalverstrekingen-deelnemingen	330	330
	aandelen Enexis	110	110
	aandelen Bank Nederlandse Gemeenten nv	213	213
	aandelen NV Waterleidingmaatschappij Drenthe	7	7
2.2	Leningen-deelnemingen	1.900	1.900
	lening u/g Enexis	1.900	1.900
2.3	Overige langlopende leningen u/g	5.277	6.168
	leningen aan ambtenaren in verband met secundaire arbeidsvoorwaarden	100	96
	geldlening u/g Stichting SVn voor startersleningen	4.834	5.798
	geldlening u/g Stichting SVn voor zonneleningen	314	245
	geldlening u/g Stichting SVn voor verzilveringen	29	29

B1. Voorraden

1.1 Onderhanden werk (bouwgrond in- & afgesloten exploitatie, specificatie voorraden)

Lopende exploitaties/bouwgrond in exploitatie

Betreft 11 lopende exploitaties met betrekking tot gebiedsontwikkeling voor woningbouw en bedrijventerreinen. Eind 2025 bedraagt de totale boekwaarde van deze complexen € 39,5 miljoen. Hiervoor is een voorziening getroffen van € 28,8 miljoen. De balanswaarde per 31-12 bedraagt € 10,7 miljoen.

Afgesloten exploitaties

Betreft complexen met restgronden, waarbij de complexen op 31 december een boekwaarde hebben die gelijk is aan de balanswaarde van € 1,1 miljoen.

Raming bouwgrond in exploitatie

De ramingen zijn gebaseerd op calculaties per exploitatie, exclusief indexatie en rente, het resultaat is op basis van nominale waarde. Voor het nog te realiseren negatieve resultaat is een voorziening getroffen.

Strategische gronden (tabel A vaste activa; gronden en terreinen strategische gronden)

Betreft de waardering van 11 complexen. Einde jaar bedraagt de totale boekwaarde van deze complexen € 97,4 miljoen. Hiervoor is een voorziening getroffen van € 48,9 miljoen. De balanswaarde per 31 december bedraagt € 48,5 miljoen.

(Bedragen x € 1.000)

#	Mutatie	Woningbouw	Bedrijventerrein	Totaal BIE	Afgesloten	Totaal OHW
1.	Saldo begin jaar	-5.212	23.191	17.981	1.152	19.132
1.1	boekwaarde	8.022	38.384	46.407	1.152	47.558
1.2	voorziening	-13.234	-15.193	-28.426	0	-28.426
2.	Mutatie boekwaarde	-9.155	2.212	-6.943	0	-6.944
2.2	opbrengsten	-12.076	-526	-12.602	0	-12.602
2.3	kosten	2.879	2.581	5.460	12	5.472
2.4	resultaatverrekening	42	157	199	-12	186
3.	Saldo ultimo jaar	-14.659	25.360	10.700	1.152	11.852
3.1	boekwaarde	-1.133	40.596	39.463	1.152	40.615
3.2	voorziening	-13.526	-15.236	-28.763	0	-28.763

Raming bouwgrond in exploitatie

(Bedragen x € 1.000)

Mutatie	Woningbouw	Bedrijventerrein	Totaal Bouwgrond in exploitatie
Nog te maken kosten, exclusief rente	22.506	12.292	34.798
Nog te realiseren opbrengsten, exclusief rente	7.804	44.230	52.033
Nog te realiseren resultaat (nominaal)	-13.883	-16.145	-30.028

B2. Uitzettingen rentetypische looptijd korter dan één jaar en de afloop openstaande vorderingen

Op basis van de Regeling schatkistbankieren decentrale overheden heeft de gemeente Assen in totaal een bedrag van € 60,0 miljoen aan publieke gelden aangehouden bij het ministerie van Financiën. Hiervan is in 2025 weer € 46,0 miljoen naar onze werkrekening bij de BNG overgeboekt. Per saldo heeft de gemeente Assen op 31 december nog een bedrag van € 14,0 miljoen aan publieke middelen aangehouden bij het ministerie van Financiën.

(Bedragen x € 1.000)

Balanspost	Boekwaarde 01-01	Boekwaarde 31-12
2.1 Vorderingen op openbare lichamen	16.795	17.710
vordering op het Rijk: o.a. BCF-aangifte	15.011	15.874
vordering op overige overheid	1.784	1.836
2.2 Overige vorderingen	5.647	4.194
diverse gemeentebelastingen + leges	2.137	2.103
vorderingen m.b.t. afval aangelegenheden	326	491
vorderingen m.b.t. sportaangelegenheden	154	165
huren en pacht	322	408
grondbedrijf (verhuur, grondverkoop en dergelijke)	284	52
overig (inclusief creditnota's inkoopfacturen)	2.712	1.468
voorziening dubieuze debiteuren	-288	-493
2.3 Uitzettingen in 's Rijks schatkist looptijd < 1 jaar	34.562	14.044
uitzettingen in 's Rijks schatkist looptijd < 1 jaar	34.562	14.044

B4. Overlopende activa

(Bedragen x € 1.000)

#	Balanspost	Boekwaarde 01-01	Boekwaarde 31-12
4.1 Nog te ontvangen bedragen overheden		5.806	8.050
nog te ontvangen bijdragen van het Rijk		2.011	1.667
nog te ontvangen bijdragen van overige overheid		3.795	6.383
4.2 Overige nog te ontvangen bedragen		4.174	2.525
Nedvang/afvalbedrijven		273	353
raming opbrengst toeristenbelasting		1.010	709
parkeeropbrengsten		253	384
overig nog te ontvangen bedragen		2.638	1.079
4.3 Vooruitbetaalde bedragen overheden		17	4.699
vooruitbetaalde bedragen aan overige overheid		17	4.699
4.4 Overige vooruitbetaalde bedragen		1.561	2.513
automatiseringskosten		688	859
verzekeringen		433	259
overige vooruitbetaalde bedragen		440	1.395
4.5 Overige overlopende activa		0	0
kruisposten		0	0

C1. Eigen vermogen/reserves

(Bedragen x € 1.000)

#	Balanspost	Boek- waarde 01-01	Resultaat- bestem- ming vorig jaar	Rente bijschrij- ving	Toevoeging	Onttrek- king	Boek- waarde 31-12
1.1	Algemene reserves	78.527	20.227	0	3.880	31.454	71.181
1.2	Bestemmingsreserves	130.568	0	417	39.354	7.156	163.179
1.2.1	Reserve weerstandsvermogen	12.100	0	0	3.300	0	15.400
1.2.2	Amortisatiereserves	36.720	0	417	3.512	1.306	39.339
	amortisatiereserve nieuwbouwprojecten	1.735	0	28	0	98	1.664
	amortisatiereserve wielerved	2.422	0	39	0	93	2.368
	amortisatiereserve voortgezet onderwijs	680	0	11	0	22	668
	amortisatiereserve MFA Assen-Oost	1.862	0	30	0	61	1.830
	amortisatiereserve De Nieuwe Kolk	9.667	0	0	0	0	9.667
	amortisatiereserve KGV Rubber infill	3.115	0	33	0	157	2.991
	amortisatiereserve MBA Nobellaan/ Doterbloemstraat	243	0	4	0	12	235
	amortisatiereserve Veemarktplein	1.013	0	16	0	49	980
	amortisatiereserve fietspad Europaweg Zuid	160	0	3	0	8	155
	amortisatiereserve Overcingeltunnel	11.651	0	186	0	371	11.467
	amortisatiereserve Koopmansplein	1.344	0	22	0	73	1.293
	amortisatiereserve Bosbeek-Nijlandsl	583	0	9	0	34	558
	amortisatiereserve UPM	1.745	0	28	0	146	1.627
	amortisatiereserve doorfietsroute	500	0	8	0	25	482
	amortisatiereserve flexwoningen	0	0	0	1.248	130	1.118
	amortisatiereserve stadshuis	0	0	0	2	2	0
	amortisatiereserve jongerencentrum	0	0	0	1.640	0	1.640
	amortisatiereserve H van Boeijenlaan	0	0	0	12	12	0
	amortisatiereserve herinrichting winkelstraten	0	0	0	610	13	596
1.2.3	Egalisatiereserves	4.558	0	0	278	0	4.836
	egalisatiereserve flexwoningen	0	0	0	73	0	73
	reserve maatschappelijke opvang	4.558	0	0	205	0	4.763
1.2.4	Reserves grondexploitaties	51.431	0	0	3.068	925	53.574
	algemene reserve grondexploitaties	42.941	0	0	3.068	0	46.009
	weerstandsvermogen grondexploitaties	8.490	0	0	0	925	7.565
1.2.5	Reserves overige specifieke beleidstaken	14.477	0	0	23.285	3.253	34.509
	bestemmingsreserve jaarovergang	1.100	0	0	1.119	1.100	1.119
	reserve investeringsfonds	5.500	0	0	1.500	185	6.815
	reserve stimulering economisch beleid	340	0	0	4.609	260	4.689
	reserve Oekraïnefonds	321	0	0	0	59	262
	reserve groot onderhoud	2.960	0	0	15.577	0	18.537
	reserve Inclusie en diversiteit	686	0	0	0	173	513
	preventiereserve sociaal domein	2.975	0	0	480	1.184	2.271
	reserve jongerenbeleid	595	0	0	0	292	303
1.2.6	Reserves meerjarige projecten	11.282	0	0	5.911	1.672	15.521
	reserve duurzaamheid	1.207	0	0	1.911	0	3.118
	reserve beeldende kunst	115	0	0	0	17	98
	reserve RSP gelden FlorijnAs: geoormerkt t.b.v. risicovoorziening FlorijnAs	500	0	0	0	0	500

#	Balanspost	Boekwaarde 01-01	Resultaatbestemming vorig jaar	Rente bijschrijving	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12
	reserve RSP gelden FlorijnAs: geoormerkt t.b.v. amortisatiereserve doorfietsroute Assen-Groningen	1.284	0	0	0	0	1.284
	reserve RSP gelden FlorijnAs: geoormerkt t.b.v. derde hoofdontsluiting Kloosterveen	1.500	0	0	0	0	1.500
	reserve RSP gelden FlorijnAs: geoormerkt t.b.v. amortisatiereserve uitvoeringsprogramma mobiliteit	807	0	0	0	0	807
	reserve RSP gelden FlorijnAs: restant reserve RSP gelden FlorijnAs	557	0	0	0	20	537
	reserve Binnenstad	840	0	0	0	135	705
	reserve aardgasvrije wijken	3.572	0	0	0	0	3.572
	stedelijk investeringsfonds	0	0	0	4.000	1.500	2.500
	stedelijke vereveningsfonds sociale woningbouw	900	0	0	0	0	900

C2. Voorzieningen

(Bedragen x € 1.000)

#	Categorie	Boekwaarde 01-01	Toevoeging	Vrijval	Onttrekking	Boekwaarde 31-12
2.1.	Voorzieningen	13.062	3.346	0	987	15.419
2.1.1	voorziening rioolbeheer	4.726	446	0	696	4.476
2.1.2	voorziening rioolbeheer derden	1.276	420	0	291	1.404
2.1.3	voorziening pensioenverplichtingen (oud-)bestuurders	6.835	2.346	0	0	9.181
2.1.4	voorziening verlofsparen	225	134	0	0	358

C3. Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

(Bedragen x € 1.000)

#	Balanspost	Hoofdsom	Boekwaarde 01-01	Nieuwe lening	Rente	Aflossing	Boekwaarde 31-12
3.1.1	Onderhandse leningen: binnenlandse banken en overige financiële instellingen	235.800	157.112	0	1.990	13.912	143.200
	Bank Nederlandse Gemeenten	215.800	140.112	0	1.968	12.912	127.200
	Nederlandse Waterschaps Bank	20.000	17.000	0	22	1.000	16.000
3.1.2	Onderhandse leningen: binnenlandse pensioenfondsen en verzekeraars	10.000	1.000	0	8	1.000	0
	Aegon	10.000	1.000	0	8	1.000	0
3.1.3	Onderhandse leningen: buitenlandse instellingen	32.000	26.175	0	453	675	25.500
	Süddeutsche Krankenversicherung a.G.	17.000	13.175	0	211	425	12.750
	AG Insurance SA	15.000	13.000	0	242	250	12.750
3.1.4	Onderhandse leningen: openbare lichamen (art. 1a Wet Fido)	15.000	10.500	0	140	750	9.750
	Provincie Noord Brabant	15.000	10.500	0	140	750	9.750

D1. Vlottende schulden rentetypische looptijd korter dan één jaar

(Bedragen x € 1.000)

Balanspost		Boekwaarde 01-01	Boekwaarde 31-12
1.3.1	Schulden aan overheden	350	3.612
	schuld aan Rijk	15	31
	schuld aan overige overheid	335	3.581
1.3.2	Overige kortlopende schulden	7.109	8.306
	bedrijfsverenigingen	809	855
	aanneemsommen/grondverwerving e.d.	1.443	1.751
	nutsbedrijven	150	91
	zorgaanbieders/cliënten WMO en Jeugd	1.607	2.515
	subsidies	183	4
	uitzendkrachten/inhuur	1.213	1.261
	afval-/recyclingbedrijven	171	147
	onderwijsinstellingen	211	69
	overig	1.322	1.613

(Bedragen x € 1.000)

#	SiSa-regeling	Beginbalans 01-01	Vermeerdering	Vermindering	Eindbalans 31-12
FIN B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek 2021	0	148	113	34
BZK C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	0	66	66	0
BZK C132	Specifieke uitkering Inrichten Overheidsbrede Loketten	0	75	75	0
OCW D8	Specifieke uitkering Onderwijsachterstandenbeleid 2023 - 2026 (OAB)	881	2.036	1.972	945
OCW D12	Regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten 2020-2025	646	779	1.043	382
OCW D12A	Regionale maatregelen voortijdig schoolverlaten 2020-2025	117	633	303	447
OCW D14	Specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	324	0	324	0
OCW D21	Specifieke uitkering impuls jongerencultuur	136	5	135	6
OCW D23	Eenmalige specifieke uitkeringen lokale bibliotheekvoorzieningen 2023-2024	188	3	52	139
DRE DRE2C	Fietsstraat parallelweg Beilerstraat	0	0	0	0
DRE DRE11C	Verlening subsidie Regiostedenfonds Assen	3.593	0	2.317	1.276
DRE DRE13C	Veilig en Bereikbaar Drenthe 2022-2025	0	780	93	687
lenW E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027	343	0	48	295
lenW E81	Tijdelijke regeling specifieke uitkering OV-ambassadeurprojecten 2023	25	0	0	25
lenW E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	303	0	49	253
lenW E87B	Verlening subsidie Aanvraag Programma zandgronden Assen	255	289	269	275
lenW E104	Regeling specifieke uitkering woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur	4.947	0	0	4.947
lenW E120	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2025-2030	0	734	0	734

#	SiSa-regeling	Beginbalans 01-01	Vermeer- dering	Vermin- dering	Eindbalans 31-12
SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2025	0	0	0	0
SZW G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet totaal 2024	0	0	0	0
SZW G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking) gemeentedeel 2025	0	0	0	0
SZW G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking) totaal 2024	0	0	0	0
SZW G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) gemeentedeel 2025	0	0	0	0
SZW G4A	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) totaal 2024	0	0	0	0
SZW G10	Wet inburgering 2021 gemeentedeel 2025	1.677	1.411	1.677	1.411
SZW G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire gemeentedeel 2025	0	0	0	0
SZW G12A	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ totalen 2024	0	0	0	0
SZW G13	Onderwijsroute _ deel gemeente 2025	100	154	271	-17
VWS H4	Specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025	0	608	1.124	-516
VWS H20	Specifieke uitkering vastgoedtransitie residentiële jeugdhulp 2021	0	601	72	530
VWS H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	0	1.130	1.085	44
VWS H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	0	182	142	41
VWS H42B	Specifieke uitkering domein-overstijgend samenwerken met centraal persoon (SiSa tussen medeoverheden)	0	0	0	0
VRO J9	Specifieke uitkering woningbouwimpuls tranche 3	3.464	0	195	3.270
VRO J17	Realisatiestimulans 2025	0	0	1.029	-1.029
VRO J55	Aanpak energie armoede	1.013	0	540	473
VRO J94	Specifieke Uitkering Lokale Aanpak Isolatie	3.940	1.757	391	5.306
VRO J107	Stimuleringsregeling Flex- en Transformatiewoningen 2023	0	728	0	728
VRO J117B	Verlening subsidie Soortenmanagementplan gemeente Assen	0	227	227	0
VRO J209	Meerjarige regeling specifieke uitkeringen voor huisvesting aandachtsgroepen (RHA 2023)	85	0	0	85
KGG K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)	0	3.150	2.600	550
AenM M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	0	14.236	14.211	25
	Totaal	22.037	29.732	30.423	21.346

D2. Overlopende passiva

(Bedragen x € 1.000)

D2	Balanspost	Boekwaarde 01-01	Boekwaarde 31-12
2.1	Nog te betalen bedragen overheden	26.542	25.508
2.	Overlopende passiva nog te betalen bijdragen aan het Rijk	6.591	5.796
2.	Overlopende passiva nog te betalen bijdragen aan overige overheid	19.951	19.712
2.2	Overige nog te betalen bedragen	13.543	13.039
2.	Overlopende passiva transitorische rente vaste geldleningen	1.680	1.550
2.	Overlopende passiva onderwijs Pro Assen	506	572
2.	Overlopende passiva zorgaanbieders/cliënten WMO en Jeugd	5.472	5.055
2.	Overlopende passiva overig nog te betalen facturen	5.885	5.862
2.4	Overige vooruit ontvangen bedragen	1.516	1.216
2.	Overlopende passiva vooruit ontvangen bedragen van derden	1.516	1.216
Totaal Overlopende passiva		41.601	39.763

(Bedragen x € 1.000)

Balanspost	Boekwaarde 01-01	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12
2.3	Vooruit ontvangen bedragen overheden	30.411	9.163	30.573
2.3.1	Vooruit ontvangen bedragen overheden (van overheden ontvangen, nog te besteden) uitkeringen	27.012	0	27.012
	uitkering RMC	646	0	646
	regionale aanpak voortijdige schoolverlaters	117	0	117
	verduurzaming DUMAVA	1.943	0	1.943
	onderwijsachterstandsbeleid	881	0	881
	OSO PraktijkOnderwijs Assen (Pro Assen)	5.483	0	5.483
	Stadskwartier	7.057	0	7.057
	energiearmoede	4.953	0	4.953
	mobiliteit	303	0	303
	huisvesting aandachtsgroepen	85	0	85
	3e HOS Kloosterveen	4.947	0	4.947
	klimaatadaptatie	597	0	597
2.3.2	Vooruit ontvangen bedragen van het Rijk	3.250	8.255	3.412
	Rijk	3.250	8.255	3.412
2.3.3	Vooruit ontvangen bedragen overige overheden	149	908	149
	openbare lichamen	0	570	0
	provincies	149	338	149

F. Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Niet in de balans opgenomen rechten/verplichtingen: Vennootschapsbelasting

Op basis van het BBV mogen geen latenties gevormd worden. Tot nu toe doet de belastingdienst geen definitieve uitspraak over de wijze waarop de vennootschapsbelasting bepaald en opgenomen dient te worden. Hierdoor is sprake van een onzekerheid met een beperkte materialiteit.

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is verbonden: Meerjarige inkoopcontracten

Belangrijke financiële verplichtingen (beïnvloedbaar inkoopvolume)

Conform art. 53 BBV moet in de toelichting op de balans een item worden opgenomen over de belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente in de toekomstige jaren is gebonden, maar die niet uit de balans zelf blijken. Uit de

balans blijken slechts die verplichtingen die per ultimo van het boekjaar zijn aangegaan, waar ook het werk al voor is gedaan maar waar nog geen factuur voor is ontvangen. Die verplichtingen die al wel zijn aangegaan, maar waar het werk nog niet voor is gedaan, bijvoorbeeld omdat het over een langlopend contract gaat, zijn niet opgenomen in de cijfers. U kunt dan denken aan onder andere langlopende leaseverplichtingen, langlopende huurcontracten en grote investeringen.

Voor alle niet uit de balans blijkende verplichtingen geldt dat deze ofwel in de meerjarenbegroting zijn opgenomen, ofwel in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing zijn benoemd.

Bij meerjarige inkoopcontracten kunnen, afhankelijk van het geraamde inkoopbedrag, de Europese aanbestedingsregels van toepassing zijn. Een onrechtmatigheid bij de contractverlening kan in zo'n geval jaarlijks in de afweging naar de controleverklaring blijven doorwerken, doordat jaarlijks de lasten voortvloeiende uit het inkoopcontract in de jaarrekening zijn opgenomen.

In de toelichting op de jaarrekening zijn de meerjarige inkoopcontracten, die zouden moeten voldoen aan Europese aanbestedingsregels, maar dat niet doen, opgenomen bij de 'niet uit de balans blijkende verplichtingen' voor het volle bedrag waarover het contract is afgesloten.

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is verbonden: Arbeidsgerelateerde verplichtingen

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. Deze personele lasten worden verantwoord in het jaar waarin de uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan overlopende vakantiegeld- en (spaar)verlofaanspraken.

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is verbonden: Eigen bijdragen op grond van de WMO

Een aanvrager van een voorziening op grond van de WLZ en de Wmo (zoals hulp in de huishouding, begeleiding, hulp- en vervoersmiddelen of beschermd wonen) is op grond van de Wmo een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacyredenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen.

Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.

Niet in de balans opgenomen rechten/verplichtingen: Garant- en borgstellingen

De garant- en borgstellingen worden in de bijlage niet uit de balans blijkende verplichtingen (NUBBV) tegen de nominale waarde opgenomen.

Dit betreft het saldo per 31 december van de verstrekte garantstellingen aan de Stichting Zorggroep Drenthe van € 1,3 miljoen en de GKB voor de verstrekte kredieten aan cliënten van € 0,1 miljoen. Vanwege het minimale risico hebben we de post garantstellingen gesteld op het bedrag waarvoor de gemeente direct en voor 100% garant staat.

(Bedragen x € 1.000)

#	Garant- en borgstellingen	Hoofdsom lening 31-12	Schuldrestant 01-01	Mutatie	Schuldrestant 31-12
1.	Garantstellingen	2.598	1.582	221	1.361
	Gegarandeerde geldleningen als garant; BNG Stichting Zorggroep Drenthe	2.300	1.380	115	1.265
	Verstrekte kredieten GKB aan cliënten	298	202	106	96

Waarborgfonds Sociale Woningbouw (Wsw)

Daarnaast zijn er de gewaarborgde leningen door Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). In de toelichting op de balans hebben we een overzicht opgenomen van alle geborgde leningen met een totaalbedrag van € 392,1 miljoen. WSW is nog nooit aangesproken op de borg en schat het risico van de gemeenten en het Rijk in als zeer klein, of zelfs theoretisch.

(Bedragen x € 1.000)

Wsw	Hoofdsom lening 31-12	Schuldrestant lening 31-12	Toegerekend bedrag Assen o.b.v. verdeelsleutel
totaal door Wsw geborgde leningen	1.421.001	1.389.987	392.100

Gebeurtenissen na balansdatum

Geen

Reserves en Voorzieningen

Een overzicht van de reserves en voorzieningen en voor welk doel deze worden ingezet vindt u in de Kadernota reserves en voorzieningen.

Rekening 4. Baten en lasten

Programmaplan

(Bedragen x € 1.000)

# Programma / beleidsthema	Primaire begroting 2025	Bijgestelde begroting 2025	Realisatie 2025	Saldo 2025
Saldo van baten en lasten voor bestemming	3.980	-5.009	-107	-4.901
Lasten	404.604	415.460	442.988	-27.528
Beleidsprogramma's	373.597	380.403	400.638	-20.235
1 Wonen in Assen	27.811	29.373	30.956	-1.583
Woningbouw/woonplan	2.892	3.250	2.443	807
Openbare ruimte	16.187	15.832	18.377	-2.546
Bereikbaarheid, verkeer en vervoer	1.383	1.567	1.641	-74
Duurzaamheid	7.350	8.725	8.495	230
2 Werken in Assen	69.326	72.051	74.269	-2.218
Participatie en inkomen	64.841	68.251	70.900	-2.649
Economische ontwikkeling en innovatie	4.485	3.800	3.349	451
FlorijnAs	0	0	20	-20
3 Meedoen in Assen	143.619	144.970	156.703	-11.733
Jeugdzorg	34.135	33.956	38.816	-4.860
Wmo en gezondheidszorg	73.882	75.241	78.164	-2.923
Mijn Buurt Assen	18.902	18.861	19.873	-1.012
Meedoenbeleid	5.315	5.508	5.011	496
Sport	1.023	1.043	920	123
Schuldhelpverlening	1.648	1.648	2.943	-1.295
Onderwijs	8.715	8.713	10.976	-2.263
4 Aantrekkelijk Assen	20.133	22.712	24.555	-1.843
Aantrekkelijke binnenstad	704	3.245	5.046	-1.801
Kunst en cultuur	12.608	12.854	12.855	0
Evenementen	1.530	1.530	1.499	31
Veiligheid	5.292	5.082	5.155	-73
5 Samen werken aan Assen	5.732	6.019	8.855	-2.836
Bestuur	4.149	4.150	6.890	-2.740
Regionale samenwerking	494	548	704	-156
Dienstverlening	1.089	1.321	1.261	60
6 Bedrijfsvoering (directe taken)	66.892	68.779	63.312	5.467
Bedrijfsvoering (deel directe taken)	66.892	68.779	63.312	5.467
7 Vastgoed (exclusief panden bedrijfsvoering) en Grondbedrijf	40.083	36.499	41.987	-5.488
Vastgoed (excl. panden bedrijfsvoering)	26.242	24.700	25.270	-570
Grondbedrijf	9.436	8.160	12.795	-4.635
Parkeren	4.405	3.640	3.923	-283
Algemene dekkingsmiddelen	4.332	7.688	4.274	3.414
8 Algemeen financieel beleid	4.332	7.688	4.274	3.414
Belastingheffing	578	578	600	-22
Financiering / Belegging	-1.167	-146	168	-314
Gemeentefonds	4.094	4.356	4.418	-62
Overige algemene middelen	827	2.900	-1.207	4.106
Reserves en voorzieningen	0	0	295	-295

#	Programma / beleidsthema	Primaire begroting 2025	Bijgestelde begroting 2025	Realisatie 2025	Saldo 2025
	Overhead	26.138	27.252	38.039	-10.786
6	Bedrijfsvoering (ondersteunende teams)	23.432	23.466	35.698	-12.232
	Bedrijfsvoering (deel ondersteunende teams)	23.432	23.466	35.698	-12.232
7	Vastgoed bedrijfsvoering	2.706	3.787	2.341	1.446
	Vastgoed bedrijfsvoering	2.706	3.787	2.341	1.446
	Heffing vennootschapsbelasting	53	53	38	16
8	Heffing vennootschapsbelasting	53	53	38	16
	Heffing vennootschapsbelasting	53	53	38	16
	Onvoorzien	484	64	0	64
8	Onvoorzien	484	64	0	64
	Onvoorzien/incidenteel	484	64	0	64
	Baten	-400.624	-420.469	-443.095	22.626
	Beleidsprogramma's	-121.780	-128.059	-145.682	17.623
1	Wonen in Assen	-23.106	-24.061	-28.152	4.091
	Woningbouw/woonplan	-2.153	-2.153	-2.522	368
	Openbare ruimte	-9.250	-9.310	-10.976	1.666
	Bereikbaarheid, verkeer en vervoer	-20	-110	-247	137
	Duurzaamheid	-11.683	-12.488	-14.407	1.920
2	Werken in Assen	-36.709	-40.119	-39.746	-373
	Participatie en inkomen	-36.432	-39.842	-39.261	-581
	Economische ontwikkeling en innovatie	-277	-277	-485	208
	FlorijnAs	0	0	0	0
3	Meedoen in Assen	-23.167	-23.167	-27.097	3.930
	Jeugdzorg	0	0	-72	72
	Wmo en gezondheidszorg	-1.607	-1.607	-2.192	585
	Mijn Buurt Assen	-15.403	-15.403	-15.903	500
	Meedoenbeleid	0	0	0	0
	Sport	-373	-373	-385	12
	Schuldhelpverlening	0	0	-189	189
	Onderwijs	-5.784	-5.784	-8.356	2.572
4	Aantrekkelijk Assen	-412	-1.214	-3.143	1.929
	Aantrekkelijke binnenstad	-172	-974	-2.681	1.708
	Kunst en cultuur	-193	-193	-384	191
	Evenementen	-4	-4	-30	26
	Veiligheid	-43	-43	-48	5
5	Samen werken aan Assen	-1.514	-1.514	-1.677	163
	Bestuur	0	0	-83	83
	Regionale samenwerking	0	0	0	0
	Dienstverlening	-1.514	-1.514	-1.594	80
6	Bedrijfsvoering (directe taken)	-9.475	-10.587	-11.829	1.242
	Bedrijfsvoering (deel directe taken)	-9.475	-10.587	-11.829	1.242
7	Vastgoed (exclusief panden bedrijfsvoering) en Grondbedrijf	-27.396	-27.396	-34.037	6.642
	Vastgoed (exclusief panden bedrijfsvoering)	-13.296	-13.296	-13.378	82
	Grondbedrijf	-9.205	-9.205	-14.937	5.732
	Parkeren	-4.894	-4.894	-5.723	828

#	Programma / beleidsthema	Primaire begroting 2025	Bijgestelde begroting 2025	Realisatie 2025	Saldo 2025
	Algemene dekkingsmiddelen	-273.183	-286.629	-290.961	4.332
8	Algemeen financieel beleid	-273.183	-286.629	-290.961	4.332
	Belastingheffing	-25.662	-25.662	-26.144	482
	Financiering / Belegging	-4.485	-4.485	-6.100	1.614
	Gemeentefonds	-240.108	-253.554	-255.312	1.758
	Overige algemene middelen	-2.928	-2.928	-3.316	388
	Reserves en voorzieningen	0	0	-90	90
	Overhead	-5.661	-5.781	-6.452	671
6	Bedrijfsvoering (ondersteunende teams)	-5.343	-5.463	-6.130	668
	Bedrijfsvoering (deel ondersteunende teams)	-5.343	-5.463	-6.130	668
7	Vastgoed bedrijfsvoering	-318	-318	-321	3
	Vastgoed bedrijfsvoering	-318	-318	-321	3
	Heffing vennootschapsbelasting	0	0	0	0
8	Heffing vennootschapsbelasting	0	0	0	0
	Heffing vennootschapsbelasting	0	0	0	0

	Reservemutaties	-4.233	756	5.036	-4.281
	Toevoeging aan de reserves	9.012	39.527	43.649	-4.122
	Beleidsprogramma's	1.003	3.527	4.658	-1.132
1	Wonen in Assen	100	0	0	0
	Woningbouw/woonplan	100	0	0	0
	Openbare ruimte	0	0	0	0
	Bereikbaarheid, verkeer en vervoer	0	0	0	0
	Duurzaamheid	0	0	0	0
2	Werken in Assen	0	309	309	0
	Economische ontwikkeling en innovatie	0	309	309	0
	FlorijnAs	0	0	0	0
3	Meedoen in Assen	0	0	205	-205
	Jeugdzorg	0	0	0	0
	Wmo en gezondheidszorg	0	0	205	-205
4	Aantrekkelijk Assen	0	0	0	0
	Aantrekkelijke binnenstad	0	0	0	0
	Kunst en cultuur	0	0	0	0
7	Vastgoed (excl. panden bedrijfsvoering) en Grondbedrijf	903	3.218	4.145	-927
	Vastgoed (excl. panden bedrijfsvoering)	322	1.077	1.077	0
	Grondbedrijf	581	2.140	3.068	-927
	Algemene dekkingsmiddelen	8.009	36.000	38.990	-2.990
8	Algemeen financieel beleid	8.009	36.000	38.990	-2.990
	Gemeentefonds	0	0	0	0
	Overige algemene middelen	0	0	0	0
	Reserves en voorzieningen	8.009	36.000	38.990	-2.990

#	Programma / beleidsthema	Primaire begroting 2025	Bijgestelde begroting 2025	Realisatie 2025	Saldo 2025
	Ottrekking aan de reserves	-13.245	-38.771	-38.612	-159
	Beleidsprogramma's	-5.970	-5.885	-5.776	-109
1	Wonen in Assen	-879	-672	-672	0
	Woningbouw/woonplan	-100	0	0	0
	Openbare ruimte	-569	-488	-488	0
	Bereikbaarheid, verkeer en vervoer	-210	-184	-184	0
	Duurzaamheid	0	0	0	0
2	Werken in Assen	-737	-247	-281	34
	Economische ontwikkeling en innovatie	-737	-247	-260	14
	FlorijnAs	0	0	-20	20
3	Meedoen in Assen	-1.852	-1.588	-1.649	61
	Jeugdzorg	-308	-286	-292	6
	Wmo en gezondheidszorg	-1.543	-1.143	-1.184	41
	Mijn Buurt Assen	0	-159	-173	14
4	Aantrekkelijk Assen	-75	-1.764	-1.725	-39
	Aantrekkelijke binnenstad	-75	-1.723	-1.708	-15
	Kunst en cultuur	0	-41	-17	-24
5	Samen werken aan Assen	0	-54	-59	5
	Regionale samenwerking	0	-54	-59	5
6	Bedrijfsvoering (directe taken)	0	0	0	0
	Bedrijfsvoering (deel directe taken)	0	0	0	0
7	Vastgoed (excl. panden bedrijfsvoering) en Grondbedrijf	-2.428	-1.562	-1.391	-170
	Vastgoed (excl. panden bedrijfsvoering)	-1.615	-465	-466	1
	Grondbedrijf	-813	-1.096	-925	-171
	Parkeren	0	0	0	0
	Algemene dekkingsmiddelen	-7.275	-32.886	-32.836	-49
8	Algemeen financieel beleid	-7.275	-32.886	-32.836	-49
	Reserves en voorzieningen	-7.275	-32.886	-32.836	-49
	Saldo van baten en lasten	-253	-4.253	4.929	-9.182

Rekening 5. Toelichting op afwijkingen ten opzichte van de begroting

(Bedragen x € 1.000)

#	Programma / verklaring afwijking	Afwijking	V/N	S/I
	Afwijkingen in baten en lasten	-4.901		
	Lasten	-27.528		
1.	Wonen in Assen	-1.583		
	De uitvoeringskosten voor onderhoud riolering, watergangen en waterwegen zijn hoger. De inkomsten uit rioolheffing zijn eveneens hoger. Daarnaast is de inzet vanuit de bedrijfsvoering op riolering lager. Het totale voordeel op riolering is gestort in de voorziening en wordt verrekend met de rioolheffing van 2027.	-930	N	I
	Er was meer inhuur van aannemers nodig door personeelsgebrek bij Werkpunt voor groenbeheer. Hier staan ook extra inkomsten tegenover. Daarnaast zijn twee aanbestedingen hoger uitgevallen dan verwacht door prijsstijgingen in de markt.	-850	N	I
	Door vertraging in het programma Stadskwartier is de bijdrage aan het beheer van de openbare ruimte niet gerealiseerd. In de begroting 2026 is dit gecorrigeerd.	291	V	I
	We hebben een rijksbijdrage ontvangen voor watermaatregelen. Deze bijdrage is gestort in de voorziening rioolbeheer. Op deze manier komt dit ten gunste van de rioolheffing. Per saldo loopt dit neutraal.	-269	N	I
	We hebben een incidentele subsidie ontvangen van € 2,6 miljoen in het kader van de regeling Capaciteit Decentrale Overheden Klimaat- en energiebeleid (CDOKE). Deze subsidie kunnen we gebruiken voor de inzet van personeel. In 2025 bedroegen deze personeelskosten € 0,6 miljoen. Het resterende deel van de subsidie is vrijgevallen. Bij de besluitvorming over de jaarrekening wordt voorgesteld deze middelen toe te voegen aan de Reserve Duurzaamheid zodat deze kunnen bijdragen aan de opgaven binnen het programma Energietransitie.	155	V	I
	In 2025 zijn er rijksmiddelen toegekend ter compensatie van de invoering van de Omgevingswet. Deze middelen zijn in 2025 niet volledig besteed. De niet gebruikte middelen zijn noodzakelijk voor de dekking van de kosten in 2026.	130	V	I
	Totaal van overige afwijkingen aan de lastenkant binnen het programma Wonen in Assen.	-110	N	I
2.	Werken in Assen	-2.218		
	Er waren hogere loonkosten voor medewerkers Wsw. Deze extra kosten zijn gedekt door een hogere rijksbijdrage Wsw. Deze bijdrage is opgenomen binnen het programma Algemeen Financieel Beleid.	-2.097	N	S
	De bijstandsuitkeringen vielen hoger uit door onder andere een verhoogde instroom welke niet gecompenseerd worden door een hogere rijksbijdrage BUIG.	-1.635	N	S
	In de bedrijfsvoering van het WPDA is sprake van lagere kosten.	1.101	V	S
	Er resteren middelen voor de uitvoering van de Economische agenda. Bij de besluitvorming over de jaarrekening stellen we voor deze middelen door te schuiven naar 2026 middels een toevoeging aan de reserve stimulering economisch beleid.	394	V	I
	De beschikbaar gestelde middelen voor het programma REGO zijn niet volledig tot besteding gekomen in 2025. Bij de besluitvorming over de jaarrekening stellen we voor deze middelen door te schuiven naar 2026 middels een toevoeging aan de reserve stimulering economisch beleid.	208	V	I
	Totaal van overige afwijkingen aan de lastenkant binnen het programma Werken in Assen.	-169	N	S
	Er zijn nog enkele kosten geweest in het kader van de FlorijnAs. Deze worden gedekt door een onttrekking aan de reserve RSP-gelden FlorijnAs.	-20	N	I
3.	Meedoen in Assen	-11.733		
	De kosten voor zorg in natura (ZIN) in de Jeugdzorg zijn aanzienlijk hoger dan begroot. De grootste overschrijding zien we binnen de verblijfssettings. In het najaar van 2024 zijn addenda afgesloten voor kleinschalige verblijfsvoorzieningen. De tarieven hiervan zijn aanzienlijk hoger dan waarmee in de begroting rekening is gehouden. Ook is de inzet van deze voorzieningen hoger dan verwacht. Daarnaast zien we de vraag naar één op één begeleiding binnen	-4.632	N	I

#	Programma / verklaring afwijking	Afwijking	V/N	S/I
	verblijfssettings toenemen. Dit valt niet binnen het reguliere aanbod en heeft een sterk kostenverhogend effect. Naast deze overschrijdingen binnen de verblijfssettings zien we ook overschrijdingen binnen begeleiding en behandeling als gevolg van toegenomen GGZ-problematiek.			
	De kosten voor zorg in natura (ZIN) en persoonsgebonden budget (PGB) in de Wmo zijn hoger dan begroot als gevolg van prijs- en volume-effecten. In 2025 is het aantal inwoners dat gebruik maakt van ambulante begeleiding vanuit de Wmo gestegen. Daarnaast is de capaciteit bij aanbieders van huishoudelijke ondersteuning toegenomen, waardoor meer inwoners hier gebruik van konden maken. Tot slot was de indexatie van de tarieven in 2025 hoger dan waar we in de begroting rekening mee hadden gehouden.	-3.465	N	I
	De kosten voor de opvang van Ontheemden Oekraïne overschrijden de begroting als gevolg van kosten voor de verbouwing van ISK Noorderstaete die ten laste van dit budget zijn geboekt (€ 0,9 miljoen). Daarnaast zijn er wijzigingen geweest in de opvanglocaties voor ontheemden gedurende 2025 waaronder het openen van een nieuwe locatie. Daarnaast zien we kostenstijgingen, zoals cao-stijgingen. De overschrijding als gevolg van hogere kosten voor de opvang bedragen € 1,1 miljoen. Hiertegenover staat een voordeel in de baten van € 0,6 miljoen.	-2.112	N	I
	De budgetten voor Pro Assen zijn in de begroting niet verdeeld in baten en lasten, maar per saldo geraamd. Tegenover dit nadeel aan de lastenkant staat een voordeel aan de batenkant.	-1.481	N	I
	Diverse SPUK-uitkeringen zijn in de begroting niet verdeeld in baten en lasten, maar per saldo geraamd. Tegenover dit nadeel aan de lastenkant staat een voordeel aan de batenkant.	-1.036	N	I
	Er was een storting noodzakelijk in het weerstandsvermogen van de stichting GKB.	-677	N	I
	De kosten voor de voorzieningen beschermd wonen zijn lager dan begroot. Dit is een gevolg van de extra middelen die door het Rijk zijn toegekend in de circulaires van 2025. De extra middelen zijn toegevoegd met daartegenover extra lasten. De kostenstijging binnen Beschermd Wonen was lager dan de verhoging van het Rijk waarop de begroting is aangepast.	666	V	I
	Het budget voor Inburgering is in de exploitatie begroot, maar ingezet voor extra regievoerders Inburgering in de bedrijfsvoering. In de begroting is het bedrag niet overgeheveld naar de bedrijfsvoering. Tegenover het voordeel in het programma Meedoen in Assen staat een nadeel in het programma Bedrijfsvoering.	615	V	I
	De kosten voor beleid maatschappelijk werk zijn lager dan begroot als gevolg van een lager indexatiepercentage dan waar in de begroting vanuit was gegaan. Daarnaast kon een deel van deze kosten gedekt worden uit de SPUK-uitkering GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord).	442	V	I
	Er waren minder uitgaven in het kader van het Meedoenbeleid. Onder andere door een lagere vaststelling van subsidies en een voordeel op de minimaregelingen en bijzondere bijstand.	306	V	S
	Totaal van overige afwijkingen aan de lastenkant binnen het programma Meedoen in Assen.	292	V	I
	Er waren in 2025 extra lasten voor schuldhulpverlening. Deze worden grotendeels gecompenseerd door hogere baten.	-253	N	S
	Voor het project snellere start, sterkere toekomst zijn in 2024 middelen beschikbaar gesteld voor de periode tot en met juni 2025. Het budget is bij de afsluiting van 2024 niet goed meegenomen naar 2025. Hierdoor is er in 2025 sprake van een overschrijding van de begroting. Er is geen sprake van overschrijding van het projectbudget. Daarnaast is het project verlengd tot eind 2026. Tegenover de kosten in het tweede halfjaar staat een bate voor hetzelfde bedrag. Als gevolg van beperkte capaciteit bij een externe partner in 2025 wordt voorgesteld een bedrag van € 120.000 mee te nemen naar 2026.	-226	N	I
	Door meer aanmeldingen van inwoners was er sprake van een hogere vergoeding voor de dienstverlening van de GKB.	-195	N	S
	Een deel van de beschikbare rijksmiddelen voor armoede en schulden is nog niet ingezet in 2025. Deze middelen maken onderdeel uit van de Asser Brede aanpak armoede en schulden 2026 en verder. Bij de besluitvorming over de jaarrekening zal daarom voorgesteld worden deze middelen door te schuiven naar 2026.	193	V	I
	Er is sprake van een negatief exploitatieresultaat van € 0,4 miljoen van de GR GKB over 2025. Het Asser aandeel hierin bedraagt 43%.	-170	N	I

#	Programma / verklaring afwijking	Afwijking	V/N	S/I
4.	Aantrekkelijk Assen	-1.844		
	Er is sprake geweest van extra uitgaven aan het project Stadskwartier. Deze worden gedekt vanuit de regeling Woningbouwimpuls (zie baten), waardoor deze afwijking geen effect heeft op het resultaat.	-1.695	N	I
	Totaal van overige afwijkingen aan de lastenkant binnen het programma Aantrekkelijk.	-149	N	I
5.	Samen werken aan Assen	-2.836		
	Door de Wet toekomst pensioenen (Wtp) gaan de pensioenen van politieke ambtsdragers (APPA) per 1 januari 2028 over naar het ABP. Om bij de overdracht naar het ABP geen financieel risico te lopen is de APPA-voorziening opgehoogd.	-2.579	N	I
	In 2025 is er een eenmalige extra Rijksbijdrage voor de Tweede Kamerverkiezingen ontvangen.	156	V	I
	In 2024 is de accountantsdienst opnieuw aanbesteed waarbij ook het dienstenpakket is uitgebreid. Hierdoor zijn de accountantskosten gestegen.	-137	N	S
	Er zijn in 2025 meer reisdocumenten uitgegeven dan verwacht.	-91	N	I
	Totaal van overige afwijkingen aan de lastenkant binnen het programma Samen werken aan Assen.	-74	N	I
	De contributies en bijdragen aan de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Vereniging Drentse Gemeenten (VDG) zijn hoger uitgevallen.	-68	N	S
	De uitgaven aan gemeentelijke netwerken, onder andere dienstreizen naar Brussel, zijn hoger uitgevallen.	-43	N	I
6.	Bedrijfsvoering	-6.765		
	Door het inhuren van personeel voor ziektevervangings, inzet op moeilijk in te vullen vacature-ruimte en de inzet van extra capaciteit op projecten zijn de personeelskosten hoger uitgevallen. De kosten van de inzet van extra capaciteit op projecten worden voor een groot deel opgevangen door extra dekking uit deze projecten. Tegenover de ziektevervangings staan deels WAO-/ziekengelduitkeringen.	-4.093	N	I
	Er zijn diverse extra bedrijfsvoeringskosten geweest op het gebied van ARBO, ICT, beveiligingskosten, uitbestede taken, innovatie en materiaal buitendienst.	-1.361	N	I
	Een efficiency taakstelling in de bedrijfsvoering door informatiegestuurd te werken en een taakstelling ter compensatie van de uitname WLZ zijn beide nog niet gerealiseerd in 2025.	-911	N	I
	Er waren hogere beheerskosten voor personeel zoals dienstkleding, opleidingen en verzekeringen.	-400	N	I
7.	Vastgoed en Grondbedrijf	-4.042		
	Binnen het Grondbedrijf was sprake van hogere lasten dan begroot. Per saldo heeft dit geen effect aangezien afwijkingen worden verrekend met de reserves van het Grondbedrijf. Zie voor een nadere toelichting de paragraaf Grondbeleid en de separate jaarrekening van het Grondbedrijf.	-4.635	V	I
	Een deel van het onderhoud is doorgeschoven. Dit wordt gelijktijdig uitgevoerd met de maatregelen die getroffen worden ten behoeve van de verduurzamingsopgave. Hierdoor is € 1,5 miljoen aan begroot onderhoud nog niet uitgevoerd. Op de exploitatielasten van gebouwen zit een totaal nadeel van € 0,6 miljoen. Dit is vooral veroorzaakt door hogere rentekosten en hogere indexatie van kosten dan begroot. Daarnaast is het laadplein De Werf in gebruik genomen en zijn hierdoor de energielasten gestegen. Door een vertraging in de oplevering van de flexwoningen is sprake van lagere kosten.	876	V	I
	De kosten voor onderhoud/herstel van parkeergarages zijn hoger dan begroot. Vooral veroorzaakt door hogere kosten voor herstelonderhoud aan de parkeergarage Mercurius.	-283	N	I
8.	Algemeen financieel beleid	3.493		
	In de algemene uitkering hebben we aanvullende middelen ontvangen waar in andere programma's uitgaven tegenover staan. De hiervoor binnen algemeen financieel beleid opgenomen stelpost valt hiermee vrij.	2.928	V	I
	Bij de jaarrekening 2024 hadden we een hogere schuldpositie voorzien. In 2025 is gebleken dat deze positie naar beneden kon worden bijgesteld en daarmee ontstaat een voordeel in de jaarrekening 2025.	1.344	V	I

#	Programma / verklaring afwijking	Afwijking	V/N	S/I
	In verband met een vertraging in de investeringsopgave valt de hiervoor opgenomen stelpost binnen het programma Algemeen financieel beleid vrij. Hier staan voordelen in de andere programma's tegenover.	-600	N	I
	De in de begroting gereserveerde middelen voor volumegroei zijn vrijgevallen.	571	V	I
	De financieringspositie was ten opzichte van de begroting beter. Dit komt enerzijds door een lager investeringsvolume en anderzijds de renteopbrengst van gestalde liquide middelen in de schatkist. Hierdoor vielen enerzijds de rentelasten van externe financiering lager uit en anderzijds waren er extra rentebaten door de belegging van middelen in de schatkist. Per saldo geeft dit een rentevoordeel van ruim € 1 miljoen. Aan de lastenkant is sprake van een nadeel van € 0,4 miljoen en aan de batenkant is sprake van een voordeel van € 1,4 miljoen.	-351	N	I
	De voorziening dubieuze debiteuren is geactualiseerd aan de hand van de risico's. Op basis van deze actualisatie diende de voorziening te worden verhoogd.	-295	N	I
	Totaal van overige afwijkingen aan de lastenkant binnen het programma Algemeen financieel beleid.	-168	N	I
	In de begroting 2025 was rekening gehouden met een budget voor onvoorziene uitgaven van € 0,5 miljoen. Het gehele budget is niet ingezet voor onvoorziene uitgaven in 2025.	64	V	I
Baten		22.627		
1. Wonen in Assen		4.091		
	We hebben een incidentele subsidie ontvangen van € 2,6 miljoen in het kader van de regeling Capaciteit Decentrale Overheden Klimaat- en energiebeleid (CDOKE). Deze subsidie kunnen we gebruiken voor de inzet van personeel. In 2025 bedroegen deze personeelskosten € 0,6 miljoen. Het resterende deel van de subsidie is vrijgevallen. Bij de besluitvorming over de jaarrekening wordt voorgesteld deze middelen toe te voegen aan de Reserve Duurzaamheid zodat deze kunnen bijdragen aan de opgaven binnen het programma Energietransitie.	1.850	V	I
	Eind 2025 is de Realisatiestimulans bekend gemaakt. Dit is een specifieke uitkering vanuit het Rijk, waarbij gemeenten een bijdrage krijgen voor elke betaalbare woning waarvan de bouw gestart is in een specifiek jaar. Deze bijdrage kan worden gebruikt voor de woningsopbouwopgave van Assen. Bij de besluitvorming over de jaarrekening wordt voorgesteld deze middelen hiervoor beschikbaar te houden.	1.029	V	I
	Projectontwikkelaars hebben in 2025 minder bouwprojecten uitgevoerd dan verwacht. Daarnaast hebben projecten vertraging opgelopen in de uitvoering. Hierdoor zijn de inkomsten van bouwleges lager dan verwacht.	-585	N	I
	Werkpunt en WPDA konden het afgelopen jaar door personeelsgebrek en ziekteverzuim minder medewerkers leveren aan groenbeheer. Hierdoor zijn er hogere kosten gemaakt om aannemers in te huren. Hier staan extra inkomsten tegenover vanuit Werkpunt, WPDA en het UWV.	480	V	I
	Voor het schoonhouden van de openbare ruimte zijn er extra kosten gemaakt voor inhuur doordat het Werkpunt minder personeel kon leveren door ziekteverzuim en tekort aan personeel. Tegenover deze hogere lasten staan extra inkomsten aan subsidies. Daarnaast is er een niet begrote tegemoetkoming ontvangen voor het opruimen van zwerfafval.	440	V	I
	We hebben een rijksbijdrage ontvangen voor watermaatregelen. Deze bijdrage is gestort in de voorziening rioolbeheer. Op deze manier komt dit ten gunste van de rioolheffing. Per saldo loopt dit neutraal.	269	V	I
	De bijdrage vanuit de Waterschappen voor het onderhoud van watergangen was hoger. Hier staan ook extra kosten tegenover.	265	V	I
	Bedrijven hebben meer afval ingeleverd dan verwacht waardoor er sprake is van een hogere opbrengst uit afval.	262	V	I
	Totaal van overige afwijkingen aan de batenkant binnen het programma Wonen.	81	V	I

#	Programma / verklaring afwijking	Afwijking	V/N	S/I
2.	Werken in Assen	-373		
	Ter compensatie van hogere lasten is een hogere rijksbijdrage BBZ ontvangen.	-309	N	S
	Er is een lager aandeel uit het rijksbudget BUIG 2025 ontvangen voor de uitvoering van de Participatiewet.	-272	N	S
	Er zijn extra baten uit een afrekening (teruggaaf) bedrijvenregeling SNN en een opbrengst doorbelaste kosten NG4 gemeenten.	208	V	S
3.	Meedoen in Assen	3.930		
	De budgetten voor Pro Assen zijn in de begroting niet verdeeld in baten en lasten, maar per saldo geraamd. Tegenover dit voordeel aan de batenkant staat een nadeel aan de lastenkant.	1.445	V	I
	Diverse SPUK-uitkeringen zijn in de begroting niet verdeeld in baten en lasten, maar per saldo geraamd. Tegenover dit nadeel aan de lastenkant staat een voordeel aan de batenkant.	1.073	V	I
	De SPUK-uitkering ontheemden Oekraïne is hoger dan begroot als gevolg van een mutatie in het aantal opvangplekken en het opvoeren van transitiekosten voor verbouwing aan een opvanglocatie.	642	V	I
	Totaal van overige afwijkingen aan de batenkant binnen het programma Meedoen in Assen.	451	V	I
	Ter compensatie van de extra lasten voor schuldhulpverlening zijn extra baten ontvangen. Per saldo verloopt dit grotendeels neutraal.	189	V	S
	De subsidiebaten voor het project snellere start, sterkere toekomst zijn niet opgenomen in de begroting. Tegenover het voordeel op de baten staat een nadeel in de lasten.	130	V	I
4.	Aantrekkelijk Assen	1.930		
	Het project Stadskwartier wordt deels gefinancierd vanuit de regeling Woningbouwimpuls. Hierdoor is er sprake van een afwijking aan de batenkant, maar per saldo heeft deze afwijking geen effect op het resultaat.	1.695	V	I
	Totaal van overige afwijkingen aan de batenkant binnen het programma Aantrekkelijk Assen.	235	V	I
5.	Samen werken aan Assen	162		
	Er zijn hogere baten als gevolg van het feit dat er meer reisdocumenten zijn uitgegeven.	85	V	I
	Er is sprake geweest van detacheringsofbrengsten die niet waren begroot.	59	V	I
	Totaal van overige afwijkingen aan de batenkant binnen het programma Samen werken aan Assen.	18	V	I
6.	Bedrijfsvoering	1.910		
	Er is extra personeel ingezet op projecten, waardoor er sprake is van een hogere projectdekking. Tegenover deze extra baten staan ook de personeelslasten van deze extra inzet.	1.847	V	I
	De opbrengsten uit detacheringen zijn hoger dan begroot.	290	V	I
	Totaal van overige afwijkingen aan de batenkant binnen het programma Bedrijfsvoering.	-227	N	I
7.	Vastgoed en Grondbedrijf	6.645		
	De baten binnen het Grondbedrijf vielen hoger uit dan begroot. Per saldo heeft dit geen effect aangezien afwijkingen worden verrekend met de reserves van het Grondbedrijf. Zie voor een nadere toelichting de paragraaf Grondbeleid en de separate jaarrekening van het Grondbedrijf.	5.732	V	I
	De opbrengsten van zowel de parkeergarages als straatparkeren zijn hoger dan begroot.	828	V	I
	Vanuit incidentele verkoop Rode Heklaan, een exploitatiebijdrage Vaart 71-73 en een hogere bijdrage vanuit subsidie en bijdragen ten behoeve van duurzaamheidsmaatregelen is sprake van een voordeel van € 0,3 miljoen. Vanuit gebouwen is een hogere gebruiksvergoeding van € 0,3 miljoen ontvangen. Door latere ingebruikname van de flexwoningen zijn er geen huuropbrengsten ontvangen. Hierdoor een nadeel van € 0,5 miljoen.	85	V	I

#	Programma / verklaring afwijking	Afwijking	V/N	S/I
8.	Algemeen financieel beleid	4.332		
	De financieringspositie was ten opzichte van de begroting beter. Dit komt enerzijds door een lager investeringsvolume en anderzijds de renteopbrengst van gestalde liquide middelen in de schatkist. Hierdoor vielen enerzijds de rentelasten van externe financiering lager uit en anderzijds waren er extra rentebaten door de belegging van middelen in de schatkist. Per saldo geeft dit een rentevoordeel van ruim € 1 miljoen (aan de lastenkant is sprake van een nadeel van € 0,4 miljoen en aan de batenkant is sprake van een voordeel van € 1,4 miljoen).	1.393	V	I
	Het Rijk heeft in de decembercirculaire aanvullende middelen aan het gemeentefonds toegevoegd. Deze zijn grotendeels bedoeld voor uitgaven in 2026 en verder.	1.013	V	I
	In 2025 zijn aanvullende uitkeringen ontvangen uit het gemeentefonds over eerdere jaren.	745	V	I
	We hebben in 2025 bijstellingen gedaan op de btw-aangiftes van oudere jaren. Dit heeft geresulteerd in aanvullende teruggave van btw over deze jaren.	568	V	I
	De inkomsten uit de algemene belastingen (OZB en toeristenbelasting) vallen hoger uit dan geraamd. Deze hogere opbrengst is het gevolg van hogere waarden van de onroerende zaken en een hogere volumegroei dan voorzien. Bij de toeristenbelasting is sprake van een aanvullende opbrengst als gevolg van meer overnachtingen dan voorzien.	415	V	I
	We ontvangen dividend over onze deelnemingen in de BNG en Enexis. De resultaten waren beter dan van tevoren kon worden ingeschat.	206	V	I
	Totaal van overige afwijkingen aan de batenkant binnen het programma Algemeen financieel beleid.	-8	N	I

#	Programma / verklaring afwijking	Afwij-king	V/N	S/I
	Afwijkingen in reservemutaties	-4.281		
	Lasten	-4.122		
3.	Meedoen in Assen	-205		
	De totale regiolasten voor de maatschappelijke opvang zijn lager dan geraamd. Conform de afspraken is dit verrekend met de reserve Maatschappelijke opvang.	-205	N	I
7.	Vastgoed en Grondbedrijf	-927		
	Door verbetering van de boekwaarden is er minder voorziening nodig. Hierdoor kan er meer toegevoegd worden aan de algemene reserve van het Grondbedrijf.	-927	N	I
8.	Algemeen financieel beleid	-2.990		
	In verband met een toename van de risico-omvang was een aanvullende storting in de reserve weerstandsvermogen noodzakelijk. Deze was in de begroting 2026 al grotendeels voorzien (€ 2,5 miljoen), maar dient in de jaarrekening 2025 geëffectueerd te worden.	-3.300	N	I
	Doordat er in 2025 een lagere bijdrage van het COA is ontvangen voor de Expohal dan begroot is er ook minder toegevoegd aan de reserve Investeringsfonds.	180	V	I
	Door een aanpassing van de omslagrente behoefde er aan de amortisatiereserves minder rente te worden toegerekend.	130	V	I
	Baten	-159		
2.	Werken in Assen	34		
	Er zijn nog enkele kosten geweest in het kader van de FlorijnAs. Deze worden gedekt door een onttrekking aan de reserve RSP-gelden FlorijnAs.	20	V	I
	Ter dekking voor de hogere lasten voor de Vrijetijdseconomie is een extra onttrekking gedaan aan de reserve stimulering economisch beleid.	14	V	I
3.	Meedoen in Assen	61		
	In verband met hogere preventie-uitgaven is een hogere onttrekking gedaan uit de reserve preventie sociaal domein. Per saldo verloopt dit neutraal.	168	V	I
	Doordat de totale regiolasten voor de maatschappelijke opvang lager waren dan geraamd was een onttrekking aan de reserve maatschappelijk opvang niet aan de orde.	-126	N	I
	Totaal van diverse afwijkingen aan reservemutaties binnen het programma Meedoen in Assen.	19	V	I
4.	Aantrekkelijk Assen	-39		
	Er is minder onttrokken aan de reserve Kunstwerken en de reserve ten behoeve van het Stads-kwartier. De lasten zijn ook lager geweest, waardoor dit per saldo neutraal verloopt.	-39	V	I
5.	Samenwerken aan Assen	5		
	De onttrekking aan de reserve Oekraïne-fonds is hoger dan begroot door hogere lasten.	5	V	I
7.	Vastgoed en Grondbedrijf	-171		
	Totaal van diverse afwijkingen aan reservemutaties binnen het programma Vastgoed en Grondbedrijf.	-100	N	I
	Door hogere kosten was een toevoeging aan de reserve Weerstandsvermogen van het Grond-bedrijf noodzakelijk.	-71	N	I
8.	Algemeen financieel beleid	-49		
	Totaal van diverse afwijkingen aan reservemutaties binnen het programma Algemeen financi-eel beleid.	-49	N	I
	Totaal	-9.182		

Rekening 6. Overzicht incidentele baten en lasten 2025

(bedragen x € 1.000)

#	Onderwerp	Begroting incidentele lasten	Begroting incidentele baten	Realisatie incidentele lasten	Realisatie incidentele baten	Bron
1.	Wonen in Assen	3.866	1.719	4.417	5.462	
	Woningbouw/woonplan	1.052	100	993	1.197	
	Cofinanciering vanuit algemene reserve inzet REP-gelden binnenstad	170	0	170	0	Slotwijziging B2025
	Invoeringskosten Omgevingswet	497	0	370	0	Actualisatie begroting 2024 / Slotwijziging 2025
	Omgevingvisie: doorwerking Omgevingvisie in bestaand beleid	285	0	285	0	Actualisatie begroting 2024 / Slotwijziging 2025
	Sociale woningbouw	100	100	168	168	Ambitie Bestuursakkoord 2022-2026 Dichtbij & Daadkrachtig
	Rijksbijdrage realisatiestimulans 2025	0	0	0	1.029	Jaarrekening 2025
	Openbare ruimte	200	0	469	269	
	Onderhoud Witterbrug	200	0	200	0	Collegebesluit - 23936-2025
	Rijksbijdrage Aanvraag Programma zandgronden Assen	0	0	269	269	Jaarrekening 2025
	Duurzaamheid	1.795	1.619	2.294	3.996	
	Middelen tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)	0	0	0	2.006	Slotwijziging B2025
	Kosten diverse duurzaamheidsprojecten (dekking vanuit subsidies)	975	975	1.474	1.346	Slotwijziging B2025
	Extra middelen duurzaamheid	650	0	650	0	Ambitie Bestuursakkoord 2022-2026 Dichtbij & Daadkrachtig
	Éénmalige verhoging afvalstoffenheffing 2025 i.v.m. nadelig resultaat 2023	170	644	170	644	Actualisatie begroting 2025
	Diverse beleidsthema's	819	0	661	0	
	Diverse onderwerpen < € 150.000	819	0	661	0	Diverse besluiten
2.	Werken in Assen	2.721	247	2.121	281	
	Economische ontwikkeling en innovatie	2.390	0	1.777	0	
	Uitvoering economische agenda	815	0	421	0	Jaarrekening 2024
	Stadsmarketing	400	0	389	0	Kaderbrief 2025
	Gebiedsontwikkelingen JWF/ZO Assen	500	0	292	0	Actualisatie begroting 2024
	Werkbudget 100 jaar TT in Assen	400	0	400	0	Kaderbrief 2025

#	Onderwerp	Begroting incidentele lasten	Begroting incidentele baten	Realisatie incidentele lasten	Realisatie incidentele baten	Bron
	Budget t.b.v. uitvoering REV (ruimtelijke economische visie) storten in reserve stimulerings economisch beleid	275	0	275	0	Slotwijziging B2025
	Diverse beleidsthema's	331	247	344	281	
	Diverse onderwerpen < € 150.000	331	247	344	281	Diverse besluiten
3.	Meedoen in Assen	14.008	16.265	17.059	17.139	
	Jeugdzorg	286	286	292	292	
	Jongerenbeleid	286	0	292	0	Ambitie Bestuursakkoord 2022-2026 Dichtbij & Daad- krachtig / Slotwijziging 2025 / Raadsbesluit
	Onttrekking reserve jongerenbe- leid	0	286	0	292	Ambitie Bestuursakkoord 2022-2026 Dichtbij & Daad- krachtig / Slotwijziging 2025
	Wmo, gezondheidszorg en vrijwilligerswerk	1.859	1.601	2.231	1.642	
	Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) middelen	457	457	457	457	Actualisatie begroting 2025
	inzet preventiemiddelen sociaal domein	1.017	0	1.184	0	Ambitie Bestuursakkoord 2022-2026 Dichtbij & Daad- krachtig / Slotwijziging 2025
	Onttrekking preventiereserve so- ciaal domein	0	1.017	0	1.184	Ambitie Bestuursakkoord 2022-2026 Dichtbij & Daad- krachtig / Slotwijziging 2025
	Werkbudget kosten opvang (Leger des Heils)	385	0	384	0	Kaderbrief 2025
	Mutatie reserve maatschappe- lijke opvang	0	127	205	0	Actualisatie begroting 2024
	Mijn Buurt Assen	10.405	13.906	12.682	14.692	
	Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) middelen	247	247	247	247	Actualisatie begroting 2025
	Snellere start sterkere toekomst	95	0	191	130	Raadsbesluit 21-05-2025
	Opvang ontheemden Oekraïne	10.000	13.500	12.072	14.142	Actualisatie begroting 2025
	Inclusie- en diversiteitsbeleid 2025	63	159	173	173	Raadsbesluit 04-07-2024
	Meedoenbeleid	443	0	250	0	
	Brede aanpak armoede en schul- den	193	0	0	0	Jaarrekening 2024
	Meedoen aan sport en cultuur voor volwassenen	250	0	250	0	Ambitie Bestuursakkoord 2022-2026 Dichtbij & Daad- krachtig
	Sport	573	373	573	373	
	Uitvoering sportakkoord	200	0	200	0	Kaderbrief 2025 / 55029- 2024

#	Onderwerp	Begroting incidentele lasten	Begroting incidentele baten	Realisatie incidentele lasten	Realisatie incidentele baten	Bron
	Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) middelen	373	373	373	373	Actualisatie begroting 2025
	Schuldhelpverlening	0	0	677	0	
	Storting weerstandsvermogen Stichting GKB	0	0	677	0	Jaarrekening 2025
	Diverse beleidsthema's	443	100	355	142	
	Diverse onderwerpen < € 150.000	443	100	355	142	Diverse besluiten
4.	Aantrekkelijk Assen	2.955	2.559	4.394	4.084	
	Aantrekkelijke binnenstad	2.452	2.452	3.966	3.966	
	Aankopen Stadskwartier	0	802	0	2.331	Slotwijziging B2025
	Kosten herinrichting de Menning worden gedekt vanuit reserve Binnenstad	150	0	135	0	Slotwijziging B2025
	Aankopen Stadskwartier	802	0	2.331	0	Slotwijziging B2025
	Programma Stadskwartier 2025	1.500	1.500	1.500	1.500	Raadsbesluit 05-06-2025
	Inzet reserve Binnenstad voor herinrichting de Menning	0	150	0	135	Slotwijziging B2025
	Kunst en cultuur	206	0	206	35	
	Tijdelijke middelen versterken lokale bibliotheken (van Algemeen financieel beleid)	206	0	206	35	Slotwijziging B2025
	Diverse beleidsthema's	297	107	221	83	
	Diverse onderwerpen < € 150.000	297	107	221	83	Diverse besluiten
5.	Samen werken aan Assen	1.137	54	1.031	59	
	Bestuur	700	0	604	0	
	Inwonersparticipatie	700	0	604	0	Kaderbrief 2025
	Dienstverlening	232	0	229	0	
	Vervroegde Tweede Kamer verkiezingen (septembercirculaire 2025)	232	0	229	0	Slotwijziging B2025
	Diverse beleidsthema's	205	54	199	59	
	Diverse onderwerpen < € 150.000	205	54	199	59	Diverse besluiten
6.	Bedrijfsvoering	6.653	3.537	6.170	3.413	
	Bedrijfsvoering	6.237	3.537	5.944	3.413	
	Gunning nieuw financieel systeem	465	0	421	0	Raadsbesluit 19-06-2025 / Slotwijziging 2025
	Projectbudget digitale daadkracht	1.810	0	1.711	0	Actualisatie begroting 2025 / Slotwijziging 2025 / Directiebesluiten
	Vervolg verkenning ijsbaan	150	0	150	0	Motie Kaderbrief 2025
	Verruiming zoekgebied warmtewarmnet Lariks	150	0	131	0	Kaderbrief 2025

#	Onderwerp	Begroting incidentele lasten	Begroting incidentele baten	Realisatie incidentele lasten	Realisatie incidentele baten	Bron
	Extra ureninzet opvang ontheemden Oekraïne	0	1.500	0	1.111	Actualisatie begroting 2025
	Programma en verbeteren dienstverlening	505	0	505	0	Jaarrekening 2024
	Pilot Anderstaligen	325	50	204	50	Pilot Anderstaligen 8284-2025
	Tijdelijke formatie	2.832	1.987	2.822	2.251	Diverse besluiten
	Diverse beleidsthema's	416	0	226	0	
	Diverse onderwerpen < € 150.000	416	0	226	0	Diverse besluiten
7.	Vastgoed en Grondbedrijf	3.145	0	3.237	0	
	Vastgoed	3.000	0	2.985	0	
	Tijdelijke huisvesting RENN4	250	0	249	0	Actualisatie begroting 2023
	Verkoop Brunelstraat 77	1.575	0	1.575	0	70765-2025
	Storting in de reserve groot onderhoud i.v.m. het opheffen van de onderhoudsvoorzieningen vastgoed	1.004	0	1.004	0	Slotwijziging B2025
	Voorkeursvariant openluchtzwembad	171	0	156	0	78234-2024 / Slotwijziging 2025
	Diverse beleidsthema's	145	0	253	0	
	Diverse onderwerpen < € 150.000	145	0	253	0	Diverse besluiten
8.	Algemeen financieel beleid	34.508	37.902	37.303	37.673	
	Gemeentefonds	0	3.434	0	3.434	
	Compensatie meerkosten jeugdzorg 2023-2024 algemene uitkering septembercirculaire 2025	0	3.406	0	3.406	Slotwijziging B2025
	Diverse tijdelijke middelen	0	28	0	28	Tijdgebonden geldstroom vanuit gemeentefonds
	Overige algemene middelen	325	1.680	0	1.500	
	Project weerbaarheid	150	0	0	0	Collegebesluit 16-12-2025
	European Green Leaf 2027	175	0	0	0	Collegebesluit 17-12-2025
	Baten opvang asielzoekers overlooplocatie Expohal	0	1.680	0	1.500	Actualisatie begroting 2025
	Reserves en voorzieningen	34.183	32.015	37.303	31.847	
	Verrekening nadelig resultaat huishoudelijk afval 2023 met algemene reserve	474	0	474	0	Actualisatie begroting 2025
	Storting compensatie meerkosten jeugdzorg 2023-2024 in algemene reserve	3.406	0	3.406	0	Slotwijziging B2025
	Opheffen onderhoudsvoorzieningen vastgoed	0	14.573	0	14.573	Jaarrekening 2024
	Onttrekking algemene reserve ten bate van de reserve stimulering economische beleid	0	3.900	0	3.900	Actualisatie begroting 2025

#	Onderwerp	Begroting incidentele lasten	Begroting incidentele baten	Realisatie incidentele lasten	Realisatie incidentele baten	Bron
	Onttrekking algemene reserve t.b.v. project digitale daadkracht	0	1.810	0	1.711	Actualisatie begroting 2025 / Slotwijziging 2025
	Programma Stadskwartier 2025	0	4.000	0	4.000	Raadsbesluit 05-06-2025
	Stedelijk Jongerencentrum	0	1.640	0	1.640	Raadsbesluit 17-04-2025
	Plan bestrijden energiearmoede	0	1.000	0	1.000	Raadsbesluit 18-09-2025
	Resterende CDOKE-middelen	0	911	0	911	Jaarrekening 2024
	Vorming amortisatiereserve binnenstad	0	600	0	600	Jaarrekening 2024
	Voorkeursvariant openlucht-zwembad	0	171	0	156	78234-2024 / Slotwijziging 2025
	Preventiefonds	0	480	0	480	Jaarrekening 2024
	Gunning nieuw financieel systeem	0	465	0	421	Raadsbesluit 19-06-2025 / Slotwijziging 2025
	Resterende middelen AAA/REGO	0	400	0	400	Jaarrekening 2024
	Onttrekking algemene reserve t.b.v. cofinanciering inzet REP-gelden binnenstad	0	170	0	170	Slotwijziging B2025
	Onttrekking ivm afboeking boekwaarde milieupark 2025	0	601	0	601	Slotwijziging B2025
	Mutaties in reserve jaarovergang	1.119	1.100	1.119	1.100	Slotwijziging B2025
	Storting baten opvang asielzoekers overlooplocatie Expohal in reserve investeringsfonds	1.680	0	1.500	0	Actualisatie begroting 2025
	Storting vrijgevallen middelen onderhoudsvoorzieningen in reserve groot onderhoud	14.573	0	14.573	0	Jaarrekening 2024
	Preventiefonds	480	0	480	0	Jaarrekening 2024
	Stedelijk Jongerencentrum	1.640	0	1.640	0	Raadsbesluit 17-04-2025
	Resterende CDOKE-middelen	911	0	911	0	Jaarrekening 2024
	Plan bestrijden energiearmoede	1.000	0	1.000	0	Raadsbesluit 18-09-2025
	Resterende middelen AAA/REGO	400	0	400	0	Jaarrekening 2024
	Storting in reserve stimulering economisch beleid ten laste van de algemene reserve	3.900	0	3.900	0	Actualisatie begroting 2025
	Vorming amortisatiereserve binnenstad	600	0	600	0	Jaarrekening 2024
	Programma Stadskwartier 2025	4.000	0	4.000	0	Raadsbesluit 05-06-2025
	Onttrekking reserve investeringsfonds i.v.m. vervolg verkenning ijsbaan	0	195	0	185	Motie Kaderbrief 2025 / Slotwijziging 2025
	Storting reserve weerstandsv Vermogen i.v.m. toename risico's	0	0	3.300	0	Jaarrekening 2025
	Diverse beleidsthema's	0	773	0	892	
	Diverse onderwerpen < € 150.000	0	773	0	892	Diverse besluiten
	Totaal	68.991	62.283	75.732	68.110	

Rekening 7. Inzet onvoorzien - Onvoorzienne en incidentele uitgaven 2025

Het budget voor onvoorzienne en incidentele uitgaven bedroeg in 2025 € 0,5 miljoen. Hiervan hebben we € 0,4 miljoen ingezet voor diverse beleidsdoelen. Enkele budgetten worden pas vanaf 2026 ingezet. Het niet bestede deel is vrijgevallen ten gunste van het resultaat.

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Budget	Inzet	Saldo
Budget voor onvoorzienne en incidentele uitgaven	484	420	64

Specificatie inzet budget voor onvoorzienne en incidentele uitgaven

(Bedragen x € 1.000)

Onderwerp	Beschikbaar	Realisatie	Saldo
Subsidie aan Topatletiek Noord Nederland	70	20	50
Fase 2 vergroening Industrieweg	50	53	-3
Project weerbaarheid	150	0	150
Project European Green Leaf 2027	150	0	150
Totaal	420	73	347

Rekening 8. Structurele mutaties in reserves 2025

(bedragen x € 1.000)

#	Programma / Beleidsthema / Reserve	Primair budget	Actueel budget	Realisatie	Saldo
	Structurele stortingen	1.152	642	513	130
07	Vastgoed en Grondbedrijf	322	73	73	0
71	Vastgoed	322	73	73	0
	Reserve nieuwbouwprojecten	249	0	0	0
	Egalisatiereserve flexwoningen	73	73	73	0
08	Algemeen financieel beleid	830	569	440	130
87	Reserves en voorzieningen	830	569	440	130
	Amortisatiereserve doorfietsroute	9	8	8	0
	Amortisatiereserve Koopmansplein	24	22	22	0
	Amortisatiereserve Overcingeltunnel	210	186	186	0
	Amortisatiereserve UPM	28	28	28	0
	Amortisatiereserve Veemarktplein	18	16	16	0
	Reserve nieuwbouwprojecten	31	28	28	0
	Reserve wielerbaan	44	39	39	0
	Reserves MFA Assen-Oost	33	30	30	0
	Reserves Voortgezet Onderwijs	12	11	11	0
	Amortisatiereserve MBA Nobellaan/Dotterbloemstraat	4	4	4	0
	Amortisatiereserve fietspad Europaweg Zuid	3	3	3	0
	Amortisatiereserve Bosbeek-Nijlandsloop	10	9	9	0
	Amortisatiereserve DNK	173	0	0	0
	Amortisatiereserve flexwoningen	130	130	0	130
	Amortisatiereserve KGV Rubber infill	56	33	33	0
	Amortisatiereserve stadhuis	45	2	2	0
	Amortisatiereserve H. v. Boeijenlaan	0	12	12	0
	Amortisatiereserve herinrichting winkelstraten	0	10	10	0

#	Programma / Beleidsthema / Reserve	Primair budget	Actueel budget	Realisatie	Saldo
	Structurele onttrekkingen	-2.974	-1.308	-1.308	1
01	Wonen in Assen	-779	-672	-672	0
12	Openbare ruimte	-569	-488	-488	0
	Amortisatiereserve Overcingeltunnel	-461	-371	-371	0
	Amortisatiereserve Veemarktplein	-61	-49	-49	0
	Amortisatiereserve MBA Nobellaan/Dotterbloemstraat	-15	-12	-12	0
	Amortisatiereserve fietspad Europaweg Zuid	-10	-8	-8	0
	Amortisatiereserve Bosbeek-Nijlandsloop	-22	-22	-22	0
	Amortisatiereserve H. v. Boeijenlaan	0	-12	-12	0
	Amortisatiereserve herinrichting winkelstraten	0	-13	-13	0
13	Bereikbaarheid, verkeer en vervoer	-210	-184	-184	0
	Amortisatiereserve doorfietsroute	-52	-25	-25	0
	Amortisatiereserve UPM	-145	-146	-146	0
	Amortisatiereserve Bosbeek-Nijlandsloop	-13	-12	-12	0
04	Aantrekkelijk Assen	-75	-73	-73	0
41	Aantrekkelijke binnenstad	-75	-73	-73	0
	Amortisatiereserve Koopmansplein	-75	-73	-73	0
07	Vastgoed en Grondbedrijf	-1.615	-465	-466	1
71	Vastgoed	-1.615	-465	-466	1
	Reserve wielerbaan	-103	-93	-93	0
	Reserves MFA Assen-Oost	-77	-61	-61	0
	Reserves Voortgezet Onderwijs	-28	-22	-22	0
	Amortisatiereserve DNK	-102	0	0	0
	Amortisatiereserve KGV Rubber infill	-287	-156	-157	1
	Amortisatiereserve stadhuis	-150	-2	-2	0
	Amortisatiereserve flexwoningen	-869	-130	-130	0
08	Algemeen financieel beleid	-505	-98	-98	0
87	Reserves en voorzieningen	-505	-98	-98	0
	Reserve nieuwbouwprojecten	-505	-98	-98	0
	Totaalsaldo stortingen in, en onttrekkingen uit, reserves	-1.822	-665	-796	130

Rekening 9. Wet Normering Topinkomens

Elke gemeente is volgens de Wet Normering topinkomens (WNT) verplicht om jaarlijks in het financieel jaarverslag een tabel op te nemen met daarin de bezoldiging van iedere huidige en gewezen topfunctionaris op persoonsnaam.

In 2025 is het bezoldigingsmaximum € 246.000 per fte, inclusief belaste kostenvergoeding en pensioenbijdrage werkgever. Voor gemeentes gaat het om de functies van gemeentesecretaris en griffier.

In 2025 heeft Assen geen externen die een van deze functies hebben vervuld en zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

In onderstaande tabel zijn leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling opgenomen.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT: Er zijn geen andere medewerkers die in dienst van de gemeente Assen in 2025 een hogere bezoldiging (meer geld) hebben ontvangen dan het individueel toepasselijke drempelbedrag.

(bedragen x € 1)

Gegevens	Functie 1	Functie 2
2025		
Naam	Dijkstra, T	De Jonge, J
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2025	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	1	1
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 157.870	€ 120.103
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 23.250	€ 18.622
Subtotaal	€ 181.120	€ 138.725
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 246.000	€ 246.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	nvt	nvt
Totaal bezoldiging 2025	€ 181.120	€ 138.725
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt	nvt
2024		
Naam	Dijkstra, T	De Jonge, J
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2024	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor 2024 in fte	1	1
Dienstbetrekking	ja	ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 153.138	€ 108.084
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 23.316	€ 17.328
Totaal bezoldiging 2024	€ 176.454	€ 125.412
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 233.000	€ 233.000

Rekening 10. Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 27 november 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 8.859.760 De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen bedrag € 42.960.000 bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 8.859.760. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 25.368.000 acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

(bedragen x € 1.000)

#	Begrotingscriterium	Bedrag
1A.	Overschrijding lasten programma's (of indien van toepassing een ander door de gemeenteraad vastgesteld autorisatieniveau)	31.032
1B.	Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	0
2.	Ongeautoriseerde reservemutaties	0
3.	Overschrijdingen van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld	0
Totaal begrotingsonrechtmatigheden		31.032
4.	Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduïd en verwijst naar dit vooraf vastgestelde beleid	25.368
5.	Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden	5.664
Voorwaardencriterium		
	Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	10.089
	Subsidies	1.839
	Verbonden partijen	-
M&O criterium		
	Geen bevindingen	
Totaal aan onrechtmatigheden		42.960
	Waarvan acceptabel	25.368
	Waarvan niet acceptabel	17.592

In de paragraaf Bedrijfsvoering is op basis van de [Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV](#) en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Bijlagen

1. SiSa
2. Baten en lasten per taakveld
3. Bestuurlijk relevante projecten
4. Reserves en Voorzieningen
5. Indicatoren
6. Verantwoording interbestuurlijk toezicht
7. Controleverklaring accountant

Bijlage 1. SiSa

Rijksoverheid

Verantwoordingsinformatie 2025

op grond van artikel 3
van de Regeling informatieverstrekking SiSa
d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering/Juridische grondslag/Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle D2 Indicator: B2/01	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/03	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05	
			11	24	Ja	Ja	Nee	
			Reeks 1	Reeks 1				
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel Keuze werkelijke kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke Keuze werkelijke kosten				
			Aard controle R Indicator: B2/06	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07				
			Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel Werkelijke kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke Werkelijke kosten	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel Keuze werkelijke kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke Keuze werkelijke kosten	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel Werkelijke kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke Werkelijke kosten
			Aard controle R Indicator: B2/08	Aard controle R Indicator: B2/09	Aard controle R Indicator: B2/10	Aard controle R Indicator: B2/11	Aard controle R Indicator: B2/12	Aard controle R Indicator: B2/13
			€54.422	€99.373			€0	€0
Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2			
Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) Keuze normbedragen	Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) Keuze normbedragen	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van Keuze normbedragen	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van Keuze normbedragen	Normbedrag onderdeel d x aantal PVA's (jaar T) Keuze normbedragen	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten Keuze normbedragen			
Aard controle R Indicator: B2/14	Aard controle R Indicator: B2/15	Aard controle R Indicator: B2/16	Aard controle R Indicator: B2/17	Aard controle R Indicator: B2/18	Aard controle R Indicator: B2/19			
€4.422	€59.555	€40.403	€65.790	€20.911	€44.402			
Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Totaal				
Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal Keuze normbedragen)	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal Keuze normbedragen)	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken Keuze normbedragen	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken Keuze normbedragen	Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2				
Aard controle R Indicator: B2/20	Aard controle R Indicator: B2/21	Aard controle R Indicator: B2/22	Aard controle R Indicator: B2/23	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/24				
€127.073	€250.553	€0	€0	€247.231				
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten	Besteding (jaar T)	Bedrag doorgeschoven naar 1+1	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de	Aantal gebruikte leermiddelen	
			Aard controle R Indicator: C92/01	Aard controle R Indicator: C92/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05	
			€66.283	€0	1	94	21	
BZK	C132	Inrichten overheidsbrede loketten	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen					
			Aard controle n.v.t. Indicator: C132/01					
			€75.000					
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en	Correctie besteding (jaar T-1) Let op bij correctie verder verwerken bij indicator 05	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T)
			Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05	Aard controle R Indicator: D8/06
			€1.628.413	€44.938	€298.486	€111.607	€992.812	€945.034
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte Bedrag			
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Aard controle R Indicator: D8/08	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/09	Aard controle R Indicator: D8/10		
			1					
OCW	D12	Regionale meld- en coördinatiefunctie Besluit regionale meld- en coördinatiefunctie Contactgemeenten	Besteding (jaar T) contactgemeente	Correctie besteding contactgemeente (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle R Indicator: D12/01	Aard controle R Indicator: D12/02	Aard controle R Indicator: D12/03	Aard controle R Indicator: D12/04	Aard controle n.v.t. Indicator: D12/05	
			€1.051.224	€0	€645.714	€373.362	Nee	
OCW	D12A	Regionaal programma voortijdig schoolverlaten Besluit regionale meld- en coördinatiefunctie Contactgemeenten	Besteding (jaar T) contactgemeente	Besteding aan contactschool (jaar T)	Totale besteding (jaar T) (automatisch ingevuld)	Correctie totale besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T)
			Aard controle R Indicator: D12A/01	Aard controle R Indicator: D12A/02	Aard controle n.v.t. Indicator: D12A/03	Aard controle R Indicator: D12A/04	Aard controle R Indicator: D12A/05	Aard controle R Indicator: D12A/06
			€228.313	€23.367	€251.680	€51.227	€117.233	€447.386
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: D12A/07					
			Nee					
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de			
			Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R			

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering/Juridische grondslag/Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			Indicator: D14/01 € 311.205	Indicator: D14/02 € 0	Indicator: D14/03 € 13.046			
			Correctie besteding (jaar T-1) Aard controle R Indicator: D14/04 € 0	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) Aard controle R Indicator: D14/05 € 323.831	Opgebouwde reserve (jaar T) Aard controle R Indicator: D14/06 € 0	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07 Ja		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte Aard controle R Indicator: D14/09	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren Aard controle n.v.t. Indicator: D14/10	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte Aard controle R Indicator: D14/11		
OCW	D21	Specifieke uitkering Impuls Jongerencultuur	Naam instelling of samenwerkingsverband Aard controle n.v.t. Indicator: D21/01	Besteding (jaar T) per instelling of Aard controle R Indicator: D21/02	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per instelling of Aard controle n.v.t. Indicator: D21/03	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: D21/04	Eventuele toelichting Aard controle n.v.t. Indicator: D21/05	
			1 Gemeente Assen € 134.585		€ 583.460	Ja		
OCW	D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en	Beschikkingnummer/referentienummer Aard controle n.v.t. Indicator: D23/01	Aard van de activiteit besteding (jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: D23/02	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: D23/03	Indien van toepassing: bedrag dat wordt Aard controle n.v.t. Indicator: D23/04	Aard van de activiteit Cumulatieve besteding (t/m Aard controle n.v.t. Indicator: D23/05	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: D23/06
			1 SB230198 Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: D23/07	c) De doorontwikkeling van een bestaande	€ 65.258		c) De doorontwikkeling van een bestaande	€ 81.499
			1 Ja					
IenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01	Beschikkingnummer Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker Aard controle R Indicator: E44B/03	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T) Aard controle R Indicator: E44B/05	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06
			1 030001 Provincie Groningen IENW/BSK-2024/93923		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2 030001 Provincie Groningen IENW/BSK-2024/93923		€ 6.148	€ 6.148	€ 66.584	€ 66.584
			3 030001 Provincie Groningen IENW/BSK-2024/93923		€ 14.276	€ 14.276	€ 39.943	€ 39.943
			4 030001 Provincie Groningen IENW/BSK-2024/93923		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5 030001 Provincie Groningen IENW/BSK-2024/93923		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			6 030001 Provincie Groningen IENW/BSK-2024/93923		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			7 030001 Provincie Groningen IENW/BSK-2024/93923		€ 27.548	€ 27.548	€ 160.339	€ 160.339
			8 030001 Provincie Groningen IENW/BSK-2024/93923		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			9 030001 Provincie Groningen IENW/BSK-2024/93923		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			10 030001 Provincie Groningen IENW/BSK-2024/93923		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			11 030001 Provincie Groningen IENW/BSK-2024/93923		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			12 030001 Provincie Groningen IENW/BSK-2024/93923		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			13 030001 Provincie Groningen IENW/BSK-2024/93923		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie CBS(code) Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07	Kopie beschikkingnummer Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09			
			1 030001 Provincie Groningen IENW/BSK-2024/93923		Nee			
			2 030001 Provincie Groningen IENW/BSK-2024/93923		Nee			
			3 030001 Provincie Groningen IENW/BSK-2024/93923		Nee			
			4 030001 Provincie Groningen IENW/BSK-2024/93923		Nee			
			5 030001 Provincie Groningen IENW/BSK-2024/93923		Nee			
			6 030001 Provincie Groningen IENW/BSK-2024/93923		Nee			
			7 030001 Provincie Groningen IENW/BSK-2024/93923		Nee			
			8 030001 Provincie Groningen IENW/BSK-2024/93923		Nee			
			9 030001 Provincie Groningen IENW/BSK-2024/93923		Nee			
			10 030001 Provincie Groningen IENW/BSK-2024/93923		Nee			
			11 030001 Provincie Groningen IENW/BSK-2024/93923		Nee			
			12 030001 Provincie Groningen IENW/BSK-2024/93923		Nee			
			13 030001 Provincie Groningen IENW/BSK-2024/93923		Nee			
			Kopie CBS(code) Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/10	Kopie beschikkingnummer Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/11	Naam/nummer maatregel Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/12	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/13		
			1 030001 Provincie Groningen IENW/BSK-2024/93923		Schildersbuurt (Assen Oost)	Nee		
			2 030001 Provincie Groningen IENW/BSK-2024/93923		BOSS Seinepad (Pittelo)	Nee		
			3 030001 Provincie Groningen IENW/BSK-2024/93923		Kloostergrande (Kloosterveen)	Nee		
			4 030001 Provincie Groningen IENW/BSK-2024/93923		Prinses Irenestraat (Centrum)	Nee		
			5 030001 Provincie Groningen IENW/BSK-2024/93923		Schoolstraat (Kloosterveen)	Nee		
			6 030001 Provincie Groningen IENW/BSK-2024/93923		Ontwikkeldijk (Kloosterveen) (vervoeg Kloosterveen)	Nee		
			7 030001 Provincie Groningen IENW/BSK-2024/93923		Anne Frank park	Nee		
			8 030001 Provincie Groningen IENW/BSK-2024/93923		Wadi VIA Scholtenstraat Nedenslaan (Nedenslaan) kruising	Nee		
			9 030001 Provincie Groningen IENW/BSK-2024/93923		Tholbeckedijk (Nedenslaan) kruising	Nee		
			10 030001 Provincie Groningen IENW/BSK-2024/93923		Westerpark (Kloosterveen)	Nee		
			11 030001 Provincie Groningen IENW/BSK-2024/93923		Westerpark	Nee		
			12 030001 Provincie Groningen IENW/BSK-2024/93923		Park Ouderstraat/Donastraat (Pittelo)	Nee		
			13 030001 Provincie Groningen IENW/BSK-2024/93923		Zuidersingel (Centrum)	Nee		
IenW	E81	Regeling specifieke uitkering OV-	Besteding (jaar T-1) Aard controle R Indicator: E81/01 € 0	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: E81/02 € 0	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E81/03 € 0	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: E81/04 Nee		
IenW	E84	Regeling stimulering Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T)		

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering/Juridische grondslag/Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			Aard controle R Indicator: E84/01 € 121.240	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/02 € 147.901	Aard controle R Indicator: E84/03 € 89.057	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/04		
			Naam/nummer per maatregel Aard controle n.v.t. Indicator: E84/05	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? Aard controle n.v.t. Indicator: E84/06	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids- Aard controle n.v.t. Indicator: E84/07	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk Aard controle n.v.t. Indicator: E84/08		
			1 310 Aanbrengen van kant- en asmarkering op fietspaden/aantal in Meters	Nee	24 980			
			2 319 Aanleg plateau kruispunt GOWETW/aantal in	Nee	0	2 plateau's worden niet aangelegd		
			3 330 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW	Nee	1			
			4 331 Drempel/aantal in Stuks	Nee	0			
			5 332 Wegversmalling/aantal in Stuks	Nee	0			
			6 334 Aanleg van een uitritconstructie van zijstraten	Nee	1			
			7 343 Aanleg van rijrichtingsscheiding door	Nee	0			
IenW	E87B	Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/01	Beschikingsnaam/nummer Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/02	Totale besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: E87B/03 € 1.074.871	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/04 € 3.907.965	Totale eigen bijdrage en bijdrage van derden (jaar T) Aard controle R Indicator: E87B/05 € 806.153	Cumulatieve eigen bijdrage en bijdrage van derden Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/06 € 2.930.974
			1 030003 Provincie Drenthe Kopie beschikingsnaam/nummer Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/07	202400545-01128354 Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: E87B/08				
			1 202400545-01128354	Nee				
IenW	E104	Specifieke uitkering woningbouw op korte termijn	Beschikingsnummer Aard controle n.v.t. Indicator: E104/01 IENW/BSK-2023/390118 € 0	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T-1) Geldt alleen voor SiSa 2023 of SiSa 2024 Aard controle R Indicator: E104/02 € 0	Totale besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: E104/03 € 181.902	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E104/04 € 181.902	Cumulatieve aantal woningen bouw gestart (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E104/05 424	Cumulatieve aantal betaalbare woningen bouw gestart (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E104/06 190
			Kopie beschikingsnummer Aard controle n.v.t. Indicator: E104/07	Cumulatieve aantal woningen opgeleverd (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E104/08	Cumulatieve aantal betaalbare woningen Aard controle n.v.t. Indicator: E104/09	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: E104/10		
			1 IENW/BSK-2023/390118	280	Nee			
			Naam infrastructuure voorziening Aard controle n.v.t. Indicator: E104/11	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T-1) per Geldt alleen voor SiSa 2023 of SiSa 2024 Aard controle R Indicator: E104/12	Totale besteding (jaar T) per infrastructuure Aard controle R Indicator: E104/13	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T) per Aard controle n.v.t. Indicator: E104/14	Infrastructuure voorziening afgerond? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: E104/15	
			1 Aanleg 3e hoofdonsluiting inclusief brug	€ 0	€ 107.352	€ 107.352	Nee	
			2 Aansluiting op het provinciale wegennet	€ 0	€ 12.091	€ 12.091	Nee	
			3 Nemen van verkeersmaatregelen in bestaande	€ 0	€ 54.909	€ 54.909	Nee	
			4 Nemen van geluidsreducerende maatregelen in	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
			5 Externe verbindingen voor langzaam verkeer	€ 0	€ 7.550	€ 7.550	Nee	
IenW	E120	Regeling specifieke uitkering stimulering	Totale besteding (Jaar T) Aard controle R Indicator: E120/01 € 0	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E120/02 € 0	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering Aard controle R Indicator: E120/03 € 0	Project afgerond (alle maatregelen) t/m Jaar Aard controle n.v.t. Indicator: E120/04		
			Naam/nummer per maatregel Aard controle n.v.t. Indicator: E120/05	Per maatregel, maatregel afgerond t/m (jaar T)? Aard controle n.v.t. Indicator: E120/06	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids- Aard controle n.v.t. Indicator: E120/07	Eventuele toelichting, indien noodzakelijk Aard controle n.v.t. Indicator: E120/08		
			1 413 Aanbrengen attentieverhogende markeringen	Nee	0			
			2 421 Vrijliggend fietspad - b=2,5 meter	Nee	0			
			3 448 Aanleg van een fietsoversteek via een	Nee	0			
			4 431 Drempel	Nee	0			
			5 430 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW	Nee	0			
			6 412 Verwijderen fietspaaltje	Nee	0			
			7 450 Aanleg van een uitritconstructie van zijstraten	Nee	0			
			8 402 Aanleg vrijliggend voetpad (≥2,0m)	Nee	0			
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Alle gemeenten verantwoord hier het	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/01 € 0	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/02 € 0	Besteding (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk Aard controle R Indicator: G2/03 € 0	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk Aard controle R Indicator: G2/04 € 0	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk Aard controle R Indicator: G2/05 € 0	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk Aard controle R Indicator: G2/06 € 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 Aard controle R Indicator: G2/07 € 0	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 Aard controle R Indicator: G2/08 € 0	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2/09 € 0	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/10 € 0	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/11 € 0	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/12 € 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)				

Verstrekkter	Uitkeringscode	Specifieke uitkering/Juridische grondslag/Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
			Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2/13 € 0	Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14 Nee					
SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoordt hier het totaal (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1))	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/01	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam 1.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/02	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam 1.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/03	Besteding (jaar T-1) IOAW Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam 1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk Aard controle R Indicator: G2A/04	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam 1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk Aard controle R Indicator: G2A/05	Besteding (jaar T-1) IOAZ Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam 1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk Aard controle R Indicator: G2A/06	
			1 060106 Gemeente Assen	€ 31.877.262	€ 305.473	€ 902.710	€ 53	€ 114.192	
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/07	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam 1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk Aard controle R Indicator: G2A/08	Besteding (jaar T-1) Btz 2004 levensonderhoud Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam 1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 Aard controle R Indicator: G2A/09	Baten (jaar T-1) Btz 2004 levensonderhoud Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam 1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 Aard controle R Indicator: G2A/10	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam 1.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2A/11	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 1.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/12	
			1 060106 Gemeente Assen	-€ 5.360	€ 467.650	€ 175.857	€ 0	€ 3.289.427	
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform In de kolommen hiernaast de Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/13	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam 1.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/14	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/15	Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2A/16			
			1 060106 Gemeente Assen	€ 0	€ 0	€ 0			
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoordt hier het	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking Gemeente Aard controle R Indicator: G3/01 € 0	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 Gemeente Aard controle R Indicator: G3/02 € 0	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt Gemeente Aard controle R Indicator: G3/03 € 0	Besteding (jaar T) Bob Gemeente Aard controle R Indicator: G3/04 € 0	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/05 € 0	Besteding (jaar T) onderzoekskosten Gemeente Aard controle R Indicator: G3/06 € 0	
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden Gemeente Aard controle R Indicator: G3/07 € 0	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstreking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden Gemeente Aard controle R Indicator: G3/08 € 0	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden Gemeente Aard controle R Indicator: G3/09 € 0	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstreking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden Gemeente Aard controle R Indicator: G3/10 € 0	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Nee	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstreking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11	
SZW	G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/01	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstreking Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam 1 060106 Gemeente Assen	Baten (jaar T-1) vanwege vanaf 1 januari 2020 Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G3A/02 € 10.214	Baten (jaar T-1) vanwege vóór 1 januari 2020 Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G3A/03 € 56.001	Baten (jaar T-1) vanwege vóór 1 januari 2020 Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G3A/04 € 25.279	Besteding (jaar T-1) Bob Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G3A/05 € 0	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G3A/06 € 0
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01 In de kolommen hiernaast de Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/07	Besteding (jaar T-1) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b. Bbz 2004 (Bob) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G3A/08	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G3A/09	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstreking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G3A/10	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G3A/11	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstreking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G3A/12	
			1 060106 Gemeente Assen	€ 7.644	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2025 Alle gemeenten verantwoordt hier het	Welke regeling betreft het? Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente Aard controle R Indicator: G4/02	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking Gemeente Aard controle R Indicator: G4/03	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente Aard controle R Indicator: G4/04	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (aflossing) Gemeente Aard controle R Indicator: G4/05	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (overig) Gemeente Aard controle R Indicator: G4/06	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering/Juridische grondslag/Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/08	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Nee		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Nee		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Nee		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Nee		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Nee		
			6 Totaal	0	0	N.v.t.		
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo	Aard controle R Indicator: G4/15
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die Gemeente	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) Gemeente	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die Gemeente	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Aard controle R Indicator: G4/17
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			6 Totaal	0	0	0		
SZW	G4A	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of	Welke regeling betreft het? Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Baten (jaar T-1) levensonderhoud Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (aflossing) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Aard controle R Indicator: G4A/05
			1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 165.381	
			2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 31.289	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 53.009	
			4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 9.283	
			5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 820	€ 3.735	
			Kopie regeling	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (overig) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T-1) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T-1) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/06	Aard controle R Indicator: G4A/08
			1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	0	0		
			2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	0	0		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	0	0		
			4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	0	0		
			5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	0	0		
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/10	Aard controle R Indicator: G4A/11
			1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
			2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
SZW	G10	Wet inburgering 2021_gemeentedeel 2025 Alle gemeenten verantwoord hier het	Besteding (jaar T) Gemeente	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente	Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03		
			€ 933.496	€ 275	Nee			
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein Alle gemeenten verantwoord hier het	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente	Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03		
			Aard controle R Indicator: G12/01	Aard controle R Indicator: G12/02				

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering/Juridische grondslag/Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			€ 0	€ 0				
SZW	G12A	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle n.v.t. Indicator: G12A/01	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G12A/02	Nee	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G12A/03		
			1 060106 Gemeente Assen	€ 0		€ 0		
SZW	G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2025 Alle gemeenten verantwoord hier het	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/01 € 232.801	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/02	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/03 € 0	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/04 € 0	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05	
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024- Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: H4/01 € 608.495	Totale werkelijke berekende uitkering Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02 € 1.124.044			Ja	
			Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief Aard controle R Indicator: H4/03 € 1.034.243	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief Aard controle R Indicator: H4/04 € 89.801	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief Aard controle R Indicator: H4/05 € 0	Toelichting Aard controle n.v.t. Indicator: H4/06		
VWS	H20	Regeling specifieke uitkering vastgoedtransitie	Betreeft naam onderdeel Aard controle n.v.t. Indicator: H20/01	Aantrekken projectleider en ondersteunend Aard controle n.v.t. Indicator: H20/02	Opstellen bovenregionaal plan (volgens art 4 lid 2) Aard controle n.v.t. Indicator: H20/03	Opstellen strategisch vastgoedplan (volgens art. 4) Aard controle n.v.t. Indicator: H20/04	Toelichting (indien bij indicatoren 02, 03 en 04 Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H20/05	Besteding (jaar T) realisatie activiteit aantrekken Aard controle R Indicator: H20/06 € 71.580
			1 Vastgoedtransitie open driemilieuvoorzieningen	Ja	Ja	Ja		
			2 Ombouw van sepereerruimten of ontwikkeling van Kopie naam onderdeel Aard controle n.v.t. Indicator: H20/07	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
			1 Vastgoedtransitie open driemilieuvoorzieningen	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie Aard controle n.v.t. Indicator: H20/08 € 85.510	Besteding (jaar T) realisatie activiteit opstellen Aard controle n.v.t. Indicator: H20/09 € 0	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie Aard controle n.v.t. Indicator: H20/10 € 0	Besteding (jaar T) realisatie activiteit opstellen Aard controle R Indicator: H20/11 € 0	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie Aard controle n.v.t. Indicator: H20/12 € 0
			2 Ombouw van sepereerruimten of ontwikkeling van relationele beveiliging Kopie naam onderdeel Aard controle n.v.t. Indicator: H20/13	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
			1 Vastgoedtransitie open driemilieuvoorzieningen	Besteding (jaar T) realisatie activiteit afstoten (art.4) Aard controle R Indicator: H20/14 € 0	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie Aard controle n.v.t. Indicator: H20/15 € 0	Besteding (jaar T) realisatie activiteit verbouwen Aard controle R Indicator: H20/16 € 0	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie Aard controle n.v.t. Indicator: H20/17 € 0	Besteding (jaar T) realisatie activiteit vervangende Aard controle R Indicator: H20/18 € 0
			2 Ombouw van sepereerruimten of ontwikkeling van Kopie naam onderdeel Aard controle n.v.t. Indicator: H20/19	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
			1 Vastgoedtransitie open driemilieuvoorzieningen	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie Aard controle n.v.t. Indicator: H20/20 € 0	Activiteit Ombouw sepereerruimten gerealiseerd Aard controle n.v.t. Indicator: H20/21	Activiteit Ontwikkeling relationele beveiliging als de Aard controle n.v.t. Indicator: H20/22	Besteding realisatie activiteit ombouw Aard controle R Indicator: H20/23	Cumulatie besteding (t/m jaar T) ombouw Aard controle n.v.t. Indicator: H20/24
			2 Ombouw van sepereerruimten of ontwikkeling van relationele beveiliging Kopie naam onderdeel Aard controle n.v.t. Indicator: H20/25	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
			1 Vastgoedtransitie open driemilieuvoorzieningen	Besteding realisatie activiteit ontwikkeling Aard controle R Indicator: H20/26 n.v.t.	Cumulatie besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit Aard controle n.v.t. Indicator: H20/27 n.v.t.	Optionele toelichting Aard controle n.v.t. Indicator: H20/28 n.v.t.		
			2 Ombouw van sepereerruimten of ontwikkeling van Eindverantwoording (Ja/nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H20/29					
			Nee					
VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en	Totaalbedrag (jaar T) toegekend Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01 € 1.129.877	Reservering 2025 voor 2026 (maximaal 10% van Aard controle R Indicator: H30/02 € 44.413	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) Aard controle R Indicator: H30/03 € 1.085.462	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen Aard controle n.v.t. Indicator: H30/04 € 3.297.511	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05 Ja	Toelichting Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06
			Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)? Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07 Ja	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H30/08 Nee				
VWS	H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SISA)	Hieronder per regel één code selecteren en in de Aard controle n.v.t. Indicator: H35B/01	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: H35B/02 € 141.532				
			1 060114 Gemeente Emmen	€ 141.532				
VWS	H42B	Regeling specifieke uitkering domein-overstijgend SISA tussen medeoverheden	Hieronder per regel één (code) uit (jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: H42B/01	Projectnummer Aard controle n.v.t. Indicator: H42B/02	Heeft u meegewerkt aan de verplichte monitoring Aard controle D1 Indicator: H42B/03	Toelichting (Verplicht indien bij H42B/03 "Nee" is Aard controle n.v.t. Indicator: H42B/04	Gerealiseerd aantal cliënten in (jaar T) Aard controle R Indicator: H42B/05	Cumulatief aantal cliënten (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: H42B/06
			1 061690 Gemeente De Wolden	90002902	Nee	In het kader van de spuk domein-overstijgend		
			Kopie Projectnummer	Besteding monitoring (jaar T)	Cumulatieve besteding monitoring (t/m jaar T)			

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering/Juridische grondslag/Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			Aard controle n.v.t. Indicator: H42B/07	Aard controle R Indicator: H42B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: H42B/09			
		061690 Gemeente De Wolden		€ 0	€ 0			
		Eindverantwoording? (Ja/Nee)						
		Nee	Aard controle n.v.t. Indicator: H42B/10					
VRO	J9	Specifieke uitkering woningbouwimpuls Tranche 1 t/m 7 Gemeenten	Projectnaam/nummer	Aantal woningen waarvan bouw is gestart in (jaar)	Afgesproken datum van start bouw van de eerste	Aantal woningen waarvan de bouw gestart is	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw	Aantal gerealiseerde woningen (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: J9/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/02	Aard controle D1 Indicator: J9/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/06
		1	2021-0000089873	Nee	Ja	194	117	77
			Kopie projectnaam/nummer	Uitvoering WBI-maatregelen verloopt conform	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Opbrengsten (jaar T)	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: J9/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/08	Aard controle R Indicator: J9/09	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/10	Aard controle R Indicator: J9/11	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/12
		1	2021-0000089873	Nee	€ 17.704.959	€ 20.867.643	€ 0	€ 0
			Kopie projectnaam/nummer	Prijscategorieën woningen komen overeen met	Toelichting afwijking(en)	Eindverantwoording/ project afgerond (ja/nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: J9/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/14	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/15	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/16		
		1	2021-0000089873	Ja	In 2025 zijn er geen nieuwe projecten tot uitvoer	Nee		
VRO	J17	Realisatiestimulans	Aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T)	Geprognostiseerde aantal betaalbare woningen	Correctie aantal betaalbare woningen bouw gestart			
			Aard controle D1 Indicator: J17/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J17/02	Aard controle D1 Indicator: J17/03			
			147	71	0			
			Aantal betaalbare woningen bouw gestart in jaar T	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van activiteiten	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van de	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten	
			Aard controle n.v.t. Indicator: J17/04	Aard controle R Indicator: J17/05	Aard controle R Indicator: J17/06	Aard controle R Indicator: J17/07	Aard controle R Indicator: J17/08	
		1						
VRO	J55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/01	Aard controle R Indicator: J55/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/04	Aard controle R Indicator: J55/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/06
			106	€ 20.941	€ 301.646	226	€ 286.575	€ 577.686
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/07	Aard controle R Indicator: J55/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/09			
			631	€ 232.565	€ 732.301			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o.)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging	Het aantal overige energierekening verlagende
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/14	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/15
			4.316	1.328	332	0	631	0
VRO	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke	Beschikkingnummer	Besteding (jaar T), in J94/06 t/m J94/08 opgesplitst	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn	Het aantal woningen waar maatregelen zijn	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III en	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is
			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/01	Aard controle R Indicator: J94/02	Aard controle D1 Indicator: J94/03	Aard controle D1 Indicator: J94/04	Aard controle R Indicator: J94/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/06
			1 LAI23-03611525	€ 391.107	202	0	€ 0	€ 0
			2 LAI24-03754408	€ 0	0	0	€ 0	€ 0
			3 LAI25-03838029	€ 0	0	0	€ 0	€ 0
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is	Eindverantwoording (ja/nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/09			
			1	€ 0	€ 391.107	Nee		
			2	€ 0	€ 0	Nee		
			3	€ 0	€ 0	Nee		
VRO	J107	Meerjarige stimuleringsregeling flex- en	Beschikkingnummer	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatief aantal volledig gerealiseerde	Cumulatief aantal gerealiseerde woonruimten voor	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: J107/01	Aard controle R Indicator: J107/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J107/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J107/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J107/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J107/06
			1 SFT2025-03854348	€ 0	€ 0	0	0	Nee
VRO	J117B	Regeling specifieke uitkering versnelling SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren	Besteding (jaar T)	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J117B/01	Aard controle R Indicator: J117B/02	Aard controle R Indicator: J117B/03			
			1 030003 Provincie Drenthe	€ 194.030	€ 276.230			
			Kopie provinciecode	Status SMP (nog niet gestart/in)	Gebruik van pre-SMP (Ja/Nee)	Verwachte opleverdatum SMP(d/d/mm/jj)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: J117B/04	Aard controle D2 Indicator: J117B/05	Aard controle D2 Indicator: J117B/06	Aard controle D2 Indicator: J117B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J117B/08	
			1 030003 Provincie Drenthe	afgerond	Nee	11-30-2025	Ja	
VRO	J209	Meerjarige regeling voor huisvesting	Beschikkingnummer	Projectnaam	Besteding (jaar T) per project	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) - per project	Aantal woonruimten waarvan de werkzaamheden
			Aard controle n.v.t. Indicator: J209/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J209/02	Aard controle R Indicator: J209/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J209/04	Aard controle D2 Indicator: J209/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J209/06
			1 RHA2023-03513539	Meerjarige regeling specifieke uitkeringen voor huisvesting aandachtsgroepen (RHA 2023)	€ 0	€ 0	€ 0	0

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering/Juridische grondslag/Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			Kopie Projectnaam Aard controle n.v.t. Indicator: J209/07	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten (t/m jaar) Aard controle n.v.t. Indicator: J209/08	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee) Aard controle n.v.t. Indicator: J209/09	Zelfstandige uitvoering (ja/nee) Aard controle R Indicator: J209/10	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: J209/11	
			1 Meerjarige regeling specifieke uitkeringen voor		0 Nee	Nee	Nee	
KGK	K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en Aard controle R Indicator: K28/01	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor Aard controle R Indicator: K28/02	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige Aard controle R Indicator: K28/03	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: K28/04	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan Aard controle R Indicator: K28/05	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige Aard controle n.v.t. Indicator: K28/06
			€ 1.845.240	€ 754.971	€ 0	€ 6.353.017	€ 0	€ 0
			Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: K28/07					
			Nee					
AenM	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne Gemeenten	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per Aard controle R Indicator: M16/01	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten Aard controle R Indicator: M16/02	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke Aard controle n.v.t. Indicator: M16/03	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitzonderd Aard controle R Indicator: M16/04	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van Aard controle R Indicator: M16/05	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen Aard controle R Indicator: M16/06
			€ 13.104.960			€ 92.159	€ 0	€ 1.459.301
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig Aard controle R Indicator: M16/07	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten Aard controle R Indicator: M16/08	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van Aard controle n.v.t. Indicator: M16/09	Periode vanaf wanneer de eigen bijdrage is Aard controle D2 Indicator: M16/10	Periode vanaf wanneer de verhoging eigen bijdrage Aard controle D2 Indicator: M16/11	
			€ 0	€ 10.656	€ 438.419	1-1-2025	10-1-2025	
			Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 verminderd. Aard controle n.v.t. Indicator: M16/12	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: M16/13				
			€ 14.228.657	€ 63.567.697				
DRE	DRE2C	Uitvoeringsregeling BDU verkeer en vervoer	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in Aard controle n.v.t. Indicator: DRE2C/01	Welke regeling betreft het Aard controle n.v.t. Indicator: DRE2C/02	Totale besteding (in jaar T) De besteding in jaar T ten laste van zowel Aard controle R Indicator: DRE2C/03	Correctie t.o.v. jaar T-1 van verantwoorde totale Aard controle R Indicator: DRE2C/04	Cumulatieve totale besteding tot en met jaar T Tussentijds afstemmen van juistheid en Aard controle n.v.t. Indicator: DRE2C/05	Toelichting Hier eventueel opmerkingen of toelichtingen Aard controle n.v.t. Indicator: DRE2C/06
			1 202002594-00940795	Uitvoeringsregeling BDU Verkeer en Vervoer	€ 0	€ 0	€ 0	Alle gemaakte kosten betreffen voorbereidingskosten, daarmee niet subsidieel
			Kopie beschikingsnummer Aard controle n.v.t. Indicator: DRE2C/07	De besteding (in jaar T) ten laste van alleen Alleen de besteding (in jaar T) ten laste van alleen Aard controle R Indicator: DRE2C/08	Correctie t.o.v. jaar T-1 van besteding ten laste van Als de correctie een vermeerdering is, gaat het om Aard controle R Indicator: DRE2C/09	Cumulatieve besteding tot en met jaar T ten laste Tussentijds afstemmen van juistheid en Aard controle n.v.t. Indicator: DRE2C/10	Eindverantwoording (Ja/Nee) Als u kiest voor 'ja', betekent dit, dat hiervoor alle Aard controle n.v.t. Indicator: DRE2C/11	
			1 202002594-00940795	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
DRE	DRE11C	Subsidieregeling Regiostedenfonds SISa tussen medeoverheden - provinciale middelen	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in Aard controle n.v.t. Indicator: DRE11C/01	Welke regeling betreft het Aard controle n.v.t. Indicator: DRE11C/02	Totale besteding in jaar T De besteding in jaar T ten laste van zowel Aard controle R Indicator: DRE11C/03	Correctie t.o.v. jaar T-1 van verantwoorde totale Aard controle R Indicator: DRE11C/04	Cumulatieve totale besteding tot en met jaar T Tussentijds afstemmen van juistheid en Aard controle n.v.t. Indicator: DRE11C/05	Toelichting Hier eventueel opmerkingen of toelichtingen Aard controle n.v.t. Indicator: DRE11C/06
			1 50/5.5/2024001806	Regiostedenfonds Assen	€ 8.517.193		€ 8.713.047	
			Kopie beschikingsnummer Aard controle n.v.t. Indicator: DRE11C/07	De besteding in jaar T ten laste van alleen Alleen de besteding (in jaar T) ten laste van alleen Aard controle R Indicator: DRE11C/08	Correctie t.o.v. jaar T-1 van besteding ten laste van Als de correctie een vermeerdering is, gaat het om Aard controle R Indicator: DRE11C/09	Cumulatieve besteding tot en met jaar T ten laste Tussentijds afstemmen van juistheid en Aard controle n.v.t. Indicator: DRE11C/10	Eindverantwoording (Ja/Nee) Als u kiest voor 'ja', betekent dit, dat hiervoor alle Aard controle n.v.t. Indicator: DRE11C/11	
			1 50/5.5/2024001806	€ 2.316.993		€ 2.363.760	Nee	
DRE	DRE13C	Subsidieregeling Veilig en Bereikbaar Drenthe 2022 SISa tussen medeoverheden - provinciale middelen	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in Aard controle n.v.t. Indicator: DRE13C/01	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale De besteding in jaar T ten laste van provinciale Aard controle R Indicator: DRE13C/02	Overige bestedingen (jaar T) De besteding in jaar T ten laste van overige Aard controle R Indicator: DRE13C/03	Correctie t.o.v. jaar T-1 verantwoorde bestedingen Indien de correctie een vermeerdering van Aard controle R Indicator: DRE13C/04	Correctie t.o.v. jaar T-1 verantwoorde overige Indien de correctie een vermeerdering van Aard controle R Indicator: DRE13C/05	
			1 202501670-01174708	€ 0	€ 0			
			2 202501386-01167850	€ 0	€ 0			
			3 202500258-01155030	€ 40.000	€ 35.010			
			4 202502417-01178156	€ 0	€ 0			
			5 202502406-01178082	€ 0	€ 0			
			6 202500339-01156136	€ 52.668	€ 35.503			
			Kopie beschikingsnummer Aard controle n.v.t. Indicator: DRE13C/06	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse Aard controle n.v.t. Indicator: DRE13C/07	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse Aard controle n.v.t. Indicator: DRE13C/08	Toelichting Hier eventueel opmerkingen of toelichtingen Aard controle n.v.t. Indicator: DRE13C/09	Eindverantwoording (Ja/Nee) Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is Aard controle n.v.t. Indicator: DRE13C/10	
			1 202501670-01174708	€ 0	€ 0		Nee	
			2 202501386-01167850	€ 0	€ 0		Nee	
			3 202500258-01155030	€ 40.000	€ 35.010		Ja	
			4 202502417-01178156	€ 0	€ 0		Nee	
			5 202502406-01178082	€ 0	€ 0		Nee	
			6 202500339-01156136	€ 52.668	€ 35.503		Nee	

Bijlage 2. Baten en lasten per taakveld

#	Taakveld	Programma	Begroting	Realisatie	Saldo
	Lasten		409.024	478.601	-69.577
0.	Bestuur en ondersteuning		57.347	104.253	-46.906
0.1	Bestuur	5, 6	4.863	8.049	-3.186
0.2	Burgerzaken	1, 5, 6	7.239	7.152	87
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	7	0	993	-993
0.4	Overhead	5, 6, 7	23.903	32.074	-8.171
0.5	Treasury	8	8.171	7.195	976
0.61	OZB woningen	5, 6, 8	809	800	9
0.62	OZB niet-woningen	5, 6, 8	229	218	11
0.63	Parkeerbelasting	4	48	52	-4
0.64	Belastingen overig	1, 8	28	22	6
0.7	Algemene uitkering en overige uitkering gemeentefonds	8	0	4.111	-4.111
0.8	Overige baten en lasten	1, 6, 7, 8	2.992	346	2.646
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	8	53	38	15
0.10	Mutaties reserves	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8	9.012	43.203	-34.191
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	8	0	0	0
1.	Veiligheid		8.449	8.184	265
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	4, 6, 7	5.481	5.481	0
1.2	Openbare orde en veiligheid	4, 6	2.968	2.703	265
2.	Verkeer, vervoer en waterstaat		19.711	19.218	493
2.1	Verkeer en vervoer	1, 2, 6	13.208	13.295	-87
2.2	Parkeren	6, 7	5.739	5.196	543
2.3	Recreatieve havens	1, 7	27	38	-11
2.4	Economische havens en waterwegen	1, 6	293	326	-33
2.5	Openbaar vervoer	1, 6	444	363	81
3.	Economie		9.877	6.789	3.088
3.1	Economische ontwikkeling	2, 6	4.714	3.369	1.345
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	7	2.021	424	1.597
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	1, 6	960	872	88
3.4	Economische promotie	1, 8	2.182	2.124	58
4.	Onderwijs		19.793	20.700	-907
4.1	Openbaar basisonderwijs	3	3.343	4.822	-1.479
4.2	Onderwijshuisvesting	3, 6, 7	11.631	10.955	676
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3, 6	4.819	4.923	-104
5.	Sport, cultuur en recreatie		39.264	39.769	-505
5.1	Sportbeleid en activering	3, 6	888	1.193	-305
5.2	Sportaccommodaties	6, 7	7.345	7.173	172
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie, cultuurparticipatie	4, 6, 7	12.177	11.888	289
5.4	Musea	1, 6, 7	482	467	15
5.5	Cultureel erfgoed	6	19	8	11
5.6	Media	4, 6, 7	4.437	4.584	-147
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1, 2, 3, 4, 6	13.916	14.456	-540

#	Taakveld	Programma	Begroting	Realisatie	Saldo
6.	Sociaal domein		213.163	226.936	-13.773
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	3, 6, 7	23.459	26.041	-2.582
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo	3, 6	3.013	443	2.570
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	3, 6	1.040	666	374
6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	3, 6	992	2.264	-1.272
6.3	Inkomensregelingen	2, 3, 6	56.654	58.532	-1.878
6.4	WSW en beschut werk	2, 6	17.341	18.469	-1.128
6.5	Arbeidsparticipatie	2, 6	2.495	2.524	-29
6.60	Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	3, 6	3.439	2.995	444
6.711	Huishoudelijke hulp (Wmo)	3, 6	8.006	8.132	-126
6.712	Begeleiding (Wmo)	3, 6	5.919	10.826	-4.907
6.713	Dagbesteding (Wmo)	3, 6	5.816	3.488	2.328
6.714	Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	3, 6	0	1.378	-1.378
6.751	Jeugdhulp ambulante lokaal	3, 6	6.349	22.340	-15.991
6.752	Jeugdhulp ambulante regionaal	3, 6	3.175	0	3.175
6.753	Jeugdhulp ambulante landelijk	3, 6	1.058	419	639
6.761	Jeugdhulp met verblijf lokaal	3, 6	6.349	10.396	-4.047
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	3, 6	3.175	532	2.643
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	3, 6	1.058	45	1.013
6.791	PGB Wmo	3, 6	2.155	3.195	-1.040
6.792	PGB Jeugd	3, 6	459	408	51
6.811	Beschermd wonen (Wmo)	3, 6	34.997	37.038	-2.041
6.812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	3, 6	6.158	6.022	136
6.821	Jeugdbescherming	3, 6	10.991	3.345	7.646
6.822	Jeugdreclassering	3, 6	936	660	276
6.91	Coördinatie en beleid Wmo	3, 6, 7	4.978	3.575	1.403
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	3, 6, 7	3.151	3.203	-52
7.	Volksgezondheid en milieu		22.997	25.703	-2.706
7.1	Volksgezondheid	3, 6	3.506	4.019	-513
7.2	Riolering	1, 6	5.840	6.970	-1.130
7.3	Afval	1, 6, 7	9.221	9.757	-536
7.4	Milieubeheer	1, 6	3.408	3.907	-499
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	1, 6, 7	1.022	1.050	-28
8.	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing		18.423	27.049	-8.626
8.1	Ruimtelijke ordening	1, 6, 7	7.011	7.292	-281
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijven terreinen)	6, 7	7.415	11.824	-4.409
8.3	Wonen en bouwen	1. 4, 6	3.997	7.933	-3.936

#	Taakveld	Programma	Begroting	Realisatie	Saldo
	Baten		-409.022	-478.599	69.577
0.	Bestuur en ondersteuning		-296.739	-347.775	51.036
0.1	Bestuur	5, 6	0	-353	353
0.2	Burgerzaken	1, 5, 6	-1.514	-1.775	261
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	7	0	-2.335	2.335
0.4	Overhead	5, 6, 7	-1.002	-336	-666
0.5	Treasury	8	-13.824	-13.126	-698
0.61	OZB woningen	5, 6, 8	-13.506	-13.757	251
0.62	OZB niet-woningen	5, 6, 8	-11.356	-11.491	135
0.63	Parkeerbelasting	4	-1.687	-2.102	415
0.64	Belastingen overig	1, 8	-192	-230	38
0.7	Algemene uitkering en overige uitkering gemeentefonds	8	-240.108	-255.312	15.204
0.8	Overige baten en lasten	1, 6, 7, 8	-558	-3.416	2.858
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	8	0	0	0
0.10	Mutaties reserves	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8	-13.245	-38.612	25.367
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	8	253	-4.930	5.183
1.	Veiligheid		-149	-108	-41
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	4, 6, 7	-41	-14	-27
1.2	Openbare orde en veiligheid	4, 6	-108	-94	-14
2.	Verkeer, vervoer en waterstaat		-4.862	-6.095	1.233
2.1	Verkeer en vervoer	1, 2, 6	-1.602	-2.222	620
2.2	Parkeren	6, 7	-3.207	-3.735	528
2.3	Recreatieve havens	1, 7	-33	-26	-7
2.4	Economische havens en waterwegen	1, 6	0	-2	2
2.5	Openbaar vervoer	1, 6	-20	-110	90
3.	Economie		-3.661	-2.189	-1.472
3.1	Economische ontwikkeling	2, 6	-464	-508	44
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	7	-2.092	-526	-1.566
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	1, 6	-393	-382	-11
3.4	Economische promotie	1, 8	-712	-773	61
4.	Onderwijs		-7.014	-9.662	2.648
4.1	Openbaar basisonderwijs	3	-3.334	-4.810	1.476
4.2	Onderwijshuisvesting	3, 6, 7	-1.230	-1.267	37
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3, 6	-2.450	-3.585	1.135
5.	Sport, cultuur en recreatie		-9.374	-11.285	1.911
5.1	Sportbeleid en activering	3, 6	0	-439	439
5.2	Sportaccommodaties	6, 7	-3.362	-3.699	337
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie, cultuurparticipatie	4, 6, 7	-4.525	-4.717	192
5.4	Musea	1, 6, 7	0	-1	1
5.5	Cultureel erfgoed	6	0	0	0
5.6	Media	4, 6, 7	-956	-1.004	48
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1, 2, 3, 4, 6	-531	-1.425	894
6.	Sociaal domein		-55.818	-59.520	3.702
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	3, 6, 7	-16.825	-17.863	1.038

#	Taakveld	Programma	Begroting	Realisatie	Saldo
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo	3, 6	0	0	0
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	2, 3, 6	0	0	0
6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	2, 6	0	0	0
6.3	Inkomensregelingen	2, 6	-36.432	-39.471	3.039
6.4	WSW en beschut werk	3, 6	0	-1	1
6.5	Arbeidsparticipatie	3, 6	0	-1	1
6.60	Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	3, 6	-600	-828	228
6.711	Huishoudelijke hulp (Wmo)	3, 6	0	0	0
6.712	Begeleiding (Wmo)	3, 6	0	0	0
6.713	Dagbesteding (Wmo)	3, 6	0	0	0
6.714	Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	3, 6	0	-229	229
6.751	Jeugdhulp ambulantly lokaal	3, 6	0	0	0
6.752	Jeugdhulp ambulantly regionaal	3, 6	0	0	0
6.753	Jeugdhulp ambulantly landelijk	3, 6	0	0	0
6.761	Jeugdhulp met verblijf lokaal	3, 6	0	0	0
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	3, 6	0	0	0
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	3, 6	0	0	0
6.791	PGB Wmo	3, 6	0	0	0
6.792	PGB Jeugd	3, 6	0	0	0
6.811	Beschermd wonen (Wmo)	3, 6	-1.808	-508	-1.300
6.812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	3, 6	-153	-371	218
6.821	Jeugdbescherming	3, 6, 7	0	-30	30
6.822	Jeugdreclassering	3, 6, 7	0	-10	10
6.91	Coördinatie en beleid Wmo	3, 6, 7	0	-110	110
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	3, 6	0	-98	98
7.	Volksgezondheid en milieu		-19.162	-23.289	4.127
7.1	Volksgezondheid	3, 6	-100	-479	379
7.2	Riolering	1, 6	-6.837	-7.494	657
7.3	Afval	1, 6, 7	-11.599	-11.787	188
7.4	Milieubeheer	1, 6	0	-2.847	2.847
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	1, 6, 7	-626	-682	56
8.	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing		-12.243	-18.676	6.433
8.1	Ruimtelijke ordening	1, 6, 7	-1.898	-1.488	-410
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijven terreinen)	6, 7	-7.113	-12.076	4.963
8.3	Wonen en bouwen	1. 4, 6	-3.232	-5.112	1.880
			2	2	0

Programmanummers

1. Wonen in Assen
2. Werken in Assen
3. Meedoen in Assen
4. Aantrekkelijk Assen
5. Samen werken aan Assen
6. Bedrijfsvoering
7. Vastgoed en grondbedrijf
8. Algemeen financieel beleid

Bijlage 3. Bestuurlijk relevante projecten 2025

Dit overzicht biedt transparant inzicht in de financiële voortgang van onze investeringen. De tabel geeft per project: de totale investering, de geraamde en werkelijke uitgaven in het verslagjaar, de resterende investeringsruimte aan het eind van het jaar en de datum van het besluit.

(Bedragen x € 1.000)

Project	Projectraming	Realisatie per 31-12	Ruimte per 31-12	Datum besluit
VDZ Voorbereiding Masterplan Klimaatneutraal	20.295	6.497	13.798	23-3-2023
Locatieverkenning flexwoningen	20.130	18.908	1.222	21-12-2023
Nieuwbouw Emmaschool	10.000	1.315	8.685	19-10-2023
Herinrichting winkelstraten	9.100	4.917	4.183	19-12-2024
Doorfietsroute Groene As	7.120	5.787	1.333	16-1-2020
UPM2 Kantmarkering	4.930	1.483	3.447	15-6-2023
SK Voorbereiding Ontwikkelkaders	4.620	4.103	517	18-9-2025
Lokale Aanpak Isolatie	3.831	392	3.439	17-10-2024
Schildersbuurt	3.250	753	2.497	20-3-2025
Huis van de stad	2.500	406	2.094	4-7-2024
Toekomst financiële software	2.150	826	1.324	19-9-2024
Herinrichting Van Boeijenlaan	1.900	340	1.560	28-11-2024
Vervanging groen	1.330	1.313	17	27-3-2018
Versterken Baggeluizerplas	983	71	913	18-9-2025
Asser energieloket	762	667	95	30-5-2023
Zilverschoonstraat	690	339	351	18-12-2025
Tiny Houses	562	503	59	21-9-2023
Realisatie IJsbaan	500	14	486	2-9-2025

Bijlage 4. Reserves en Voorzieningen 2025

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Stand primo 2025	Gerealiseerde stortingen 2025	Gerealiseerde onttrekkingen 2025	Stand ultimo 2025
Reserves	229.324	43.649	38.612	234.361
Algemene reserve / weerstandsreserve	110.855	7.180	31.454	86.581
Algemene reserve algemene dienst	98.755	3.880	31.454	71.181
Reserve weerstandsvermogen	12.100	3.300	0	15.400
Amortisatiereserves	36.719	3.928	1.308	39.339
Reserve nieuwbouwprojecten	1.735	28	98	1.664
Reserve Flexwoningen Groene Dijk	0	1.248	130	1.118
Reserve wielersbaan	2.422	39	93	2.368
Reserve MBA Nobellaan/Dotterbloem- straat	243	4	12	235
Reserve voortgezet onderwijs	680	11	22	668
Reserve MFA Assen Oost	1.862	30	61	1.830
Amortisatiereserve KGV Rubber infill	3.115	33	157	2.991
Amortisatiereserve stadhuis (Huis van de Stad)	0	2	2	0
Amortisatiereserve jongeren centrum	0	1.640	0	1.640
Amortisatiereserve DNK	9.667	0	0	9.667
Reserve Veemarktplein	1.013	16	49	980
Amortisatie fietspad Europaweg	160	3	8	155
Amortisatiereserve Overcingeltunnel	11.651	186	371	11.467
Amortisatiereserve Koopmansplein	1.344	22	73	1.293
Amortisatiereserve Bosbeek Nijl- andsloop	583	9	34	558
Amortisatiereserve doorfietsroute	500	8	25	482
Amortisatiereserve UPM	1.745	28	146	1.627
Amortisatiereserve H. v. Boeijenlaan	0	12	12	0
Amortisatiereserve herinrichting winkelstraten	0	610	13	596
Egalisatiereserves	4.558	277	0	4.835
Egalisatiereserve flexwoningen	0	73	0	73
Reserve Maatschappelijke opvang	4.558	205	0	4.763
Reserves grondexploitatie	51.431	3.068	925	53.574
Algemene reserve grondbedrijf	42.941	3.068	0	46.009
Weerstandsvermogen grondbedrijf	8.490	0	925	7.565
Reserves meerjarige projecten	11.283	5.911	1.672	15.522
Reserve duurzaamheid	1.207	1.911	0	3.118
Stedelijk vereveningsfonds sociale woningbouw	900	0	0	900
Reserve beeldende kunst	115	0	17	98
Reserve RSP gelden - FlorijnAs	4.648	0	20	4.628
Reserve Binnenstad	840	0	135	705
Reserve aardgasvrijewijk	3.572	0	0	3.572
Stedelijk investeringsfonds	0	4.000	1.500	2.500
Reserves overige specifieke beleidsta- ken	14.478	23.285	3.253	34.510
Bestemmingsreserve jaarovergang	1.100	1.119	1.100	1.119

Omschrijving	Stand primo 2025	Gerealiseerde stortingen 2025	Gerealiseerde onttrekkingen 2025	Stand ultimo 2025
Reserve investeringsfonds	5.500	1.500	185	6.815
Reserve Oekraïnefonds	321	0	59	262
Reserve Groot onderhoud	2.960	15.577	0	18.537
Reserve inclusie en diversiteit	686	0	173	513
Preventiereserve sociaal domein	2.975	480	1.184	2.271
Reserve jongerenbeleid	595	0	292	303
Reserve stimulering economische beleid	340	4.609	260	4.689
Voorzieningen	13.350	3.902	1.339	15.914
Voorziening rioolbeheer groot onder- houd	4.726	446	696	4.476
Voorziening rioolbeheer	4.726	446	696	4.476
Voorziening rioolbeheer derden	1.276	420	291	1.404
Voorziening rioolbeheer derden	1.276	420	291	1.404
Voorziening pensioenverplichting (oud) bestuurders	6.835	2.608	262	9.181
Voorziening Pensioenverplichting (oud-)bestuurder	6.835	2.608	262	9.181
Overige voorzieningen	513	429	90	852
Voorz. dubieuze debiteuren	288	295	90	493
Voorziening verlofsparen	225	134	0	358
	242.675	47.551	39.951	250.274

Toelichting per reserve

Algemene reserves

Algemene reserve

Nummer	R0010
Begrotingsprogramma	Algemeen financieel beleid
Beleidsthema	Reserves en voorzieningen

Saldooverloop voorgaande jaren 2021 - 2022 - 2023 – 2024

(Bedragen x € 1)

Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2024
37.874.347	70.787.042	81.826.201	98.754.575

Saldooverloop begrotingsjaar 2025

(Bedragen x € 1)

Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Beginstand	98.754.575	98.754.575	0
Toevoeging	3.880.000	3.880.000	0
Onttrekking	31.492.839	31.453.839	39.000
Eindstand	71.141.736	71.180.736	39.000

Verklaring	Bijstelling van de onderstaande geraamde onttrekkingen in 2025:	
afwijking	Bijstelling inzet middelen 2025	Bijstelling
	Project digitale daadkracht	- € 99.000
	Ideeënmarkt	- € 11.000
	Vernieuwing financiële systemen	- € 44.000
	Uitwerking scenario's openluchtwembad	- € 15.000
	Vaststelling Erfgoedvisie 2023-2027	€ 8.000

	Goed zichtbare zebrapaden Onttrekking t.b.v. voorbereiding ontwikkeling centrumgebied Peelo € 118.000	€ 4.000
Doel	De algemene reserve is bestemd voor het opvangen van gemeente brede exploitatietekorten en dient daarnaast als achtervang voor mogelijk andere financiële tegenvallers. De reserve is verder bestemd voor gemeente brede risicoafdekking. De daarnaast in de algemene reserve beschikbare vrije ruimte is inzetbaar voor realisatie van specifiek door de raad vast te stellen beleidsdoelen.	
Startdatum	Artikel 43 van het BBV schrijft de algemene reserve voor.	
Einddatum	Onbepaalde tijd	
Indexatie	Nee	
Bijzonderheden	We streven naar een risicobuffer binnen de algemene reserve voor het opvangen van financiële tegenvallers en voor risicoafdekking van circa € 100 per inwoner.	

Reserve weerstandsvermogen

Nummer	R0030
Begrotingsprogramma	Algemeen financieel beleid
Beleidsthema	Reserves en voorzieningen

Saldooverloop voorgaande jaren 2021 - 2022 - 2023 - 2024

(Bedragen x € 1)

Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2024
8.500.000	10.250.000	9.250.000	12.100.000

Saldooverloop begrotingsjaar 2025

(Bedragen x € 1)

Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Beginstand	12.100.000	12.100.000	0
Toevoeging	0	3.300.000	3.300.000
Onttrekking	0	0	0
Eindstand	12.100.000	15.400.000	3.300.000

Verklaring afwijking Er was een aanvullende storting benodigd i.v.m. een toename van het totale risicobedrag (zie voor een nadere toelichting de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing).

Doel De reserve weerstandsvermogen is bestemd voor gemeente brede risicoafdekking en structurele versterking van het weerstandsvermogen en de solvabiliteit.

Startdatum 8-11-2018 (datum vaststelling Begroting 2019).

Einddatum Onbepaalde tijd

Indexatie Nee

Bijzonderheden Met de vaststelling van de begroting 2019 (8 november 2018) heeft de raad besloten om €16 miljoen, die gereserveerd was binnen de Essent reserve voor dividend compensatie, te storten in een nieuw te vormen reserve Weerstandsvermogen. Met als doel de binnen het eigen vermogen beschikbare buffer voor gemeente brede risicoafdekking en de solvabiliteit structureel te versterken. Gestreefd wordt naar een structureel eigen vermogen met een solvabiliteitsratio van 20% en een weerstandsvermogen ratio van minimaal 1,0 (zie Kadernota Weerstandsvermogen en Risicomanagement 2020). Deze reserve Weerstandsvermogen maakt onderdeel uit van het structureel eigen vermogen. De omvang wordt jaarlijks bepaald bij de begroting en de jaarrekening op basis van risico-inventarisatie.

Amortisatiereserves

Amortisatiereserve nieuwbouwprojecten

Nummer R1010
 Begrotingsprogramma Vastgoed en Grondbedrijf
 Beleidsthema Vastgoed

Saldoverloop voorgaande jaren 2021 - 2022 - 2023 - 2024

(Bedragen x € 1)

Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2024
2.465.252	2.212.247	1.968.596	1.734.609

Saldoverloop begrotingsjaar 2025

(Bedragen x € 1)

Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Beginstand	1.734.609	1.734.609	0
Toevoeging	27.754	27.754	0
Onttrekking	97.906	97.906	0
Eindstand	1.664.457	1.664.457	0

Verklaring afwijking Geen afwijkingen

Doel De reserve is in het verleden gevormd om te voorzien in de kosten, die voortkomen uit het dekingsplan voor nieuwbouw (met name Stadhuis, Buitenzorg en ICO).

Startdatum Ingesteld voor 2010

Einddatum 31-12-2045

Indexatie Ja

Bijzonderheden In 2025 is de looptijd van de reserve aangepast op de levensduur van de activa.

Amortisatiereserve wielersbaan

Nummer R3090
 Begrotingsprogramma Vastgoed en Grondbedrijf
 Beleidsthema Vastgoed

Saldoverloop voorgaande jaren 2021 - 2022 - 2023 - 2024

(Bedragen x € 1)

Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2024
2.593.156	2.537.196	2.480.228	2.422.235

Saldoverloop begrotingsjaar 2025

(Bedragen x € 1)

Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Beginstand	2.422.235	2.422.235	0
Toevoeging	38.755	38.755	0
Onttrekking	93.136	93.136	0
Eindstand	2.367.854	2.367.854	0

Verklaring afwijking Geen afwijkingen

Doel Deze reserve is in 2007 ingesteld voor de dekking van de exploitatielasten van het te realiseren openluchtzwembad. Later is de bestemming gewijzigd voor het realiseren van een wielersbaan.

Startdatum Ingesteld bij resultaatbestemming Jaarrekening 2007.

Einddatum 31-12-2055

Indexatie Ja

Bijzonderheden Deze reserve heette voorheen reserve openluchtzwembad. Hernoemd in 2016. De wielersbaan is in het voorjaar van 2016 in gebruik genomen.
 De reserve is gekoppeld aan de betreffende investering, inclusief afschrijvingstermijn. In 2019 is

daarom de looptijd van de reserve verlengd van 2030 naar 2055. De extra jaarlasten zijn betrokken bij het Herstelplan 2020-2024 (Raad 23-4-2020).

Amortisatiereserve Mijn Buurt Assen (MBA) Nobellaan/Dotterbloemstraat

Nummer R3110
 Begrotingsprogramma Wonen in Assen
 Beleidsthema Openbare ruimte

Saldoverloop voorgaande jaren 2021 - 2022 - 2023 - 2024

(Bedragen x € 1)

Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2024
274.619	264.335	253.865	243.207

Saldoverloop begrotingsjaar 2025

(Bedragen x € 1)

Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Beginstand	243.207	243.207	0
Toevoeging	3.891	3.891	0
Onttrekking	12.283	12.284	-1
Eindstand	234.815	234.814	-1

Verklaring afwijking	Geen afwijkingen
Doel	Dekking kapitaallasten als gevolg van investeringen in het kader van gebiedsgericht werken.
Startdatum	8-12-2016
Einddatum	31-12-2048
Raadsbesluit	Extra middelen uitvoeringsprogramma GGW-Mijn Buurt Assen in de begroting 2017
Indexatie	Ja
Bijzonderheden	Deze reserve heette voorheen "reserve gebiedsgericht werken". De naam is gewijzigd bij de Voortgangsrapportage 2021 (raad 18-11-2021). In 2025 is de looptijd van de reserve aangepast op de levensduur van de activa.

Amortisatiereserve voortgezet onderwijs

Nummer R3150
 Begrotingsprogramma Vastgoed en Grondbedrijf
 Beleidsthema Vastgoed

Saldoverloop voorgaande jaren 2021 - 2022 - 2023 - 2024

(Bedragen x € 1)

Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2024
725.645	710.582	695.248	679.637

Saldoverloop begrotingsjaar 2025

(Bedragen x € 1)

Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Beginstand	679.637	679.637	0
Toevoeging	10.874	10.874	0
Onttrekking	22.348	22.348	0
Eindstand	668.164	668.164	0

Verklaring afwijking	Geen afwijkingen
Doel	Bekostiging kapitaallasten als gevolg van nieuwbouw voortgezet onderwijs.
Startdatum	Ingesteld voor 2010.
Einddatum	31-12-2066
Indexatie	Ja

Bijzonderheden In 2025 is de looptijd van de reserve aangepast op de levensduur van de activa.

Amortisatiereserve multifunctionele accommodatie (MFA) Assen Oost

Nummer R3160
Begrotingsprogramma Vastgoed en Grondbedrijf
Beleidsthema Vastgoed

Saldoverloop voorgaande jaren 2021 - 2022 - 2023 - 2024

(Bedragen x € 1)

Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2024
1.987.652	1.946.392	1.904.388	1.861.629

Saldoverloop begrotingsjaar 2025

(Bedragen x € 1)

Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Beginstand	1.861.629	1.861.629	0
Toevoeging	29.786	29.786	0
Onttrekking	61.214	61.214	0
Eindstand	1.830.201	1.830.201	0

Verklaring afwijking Geen afwijkingen

Doel Benutten eenmalige investeringsbijdragen ten behoeve van jaarlijkse kapitaallasten.

Startdatum 12-1-2012

Einddatum 31-12-2066

Raadsbesluit [Realisatie MFA Assen-Oost.pdf](#)

Indexatie Ja

Bijzonderheden In 2025 is de looptijd van de reserve aangepast op de levensduur van de activa.

Amortisatiereserve KGV Rubber infill

Nummer R3250
Begrotingsprogramma Vastgoed en Grondbedrijf
Beleidsthema Vastgoed

Saldoverloop voorgaande jaren 2021 - 2022 - 2023 - 2024

(Bedragen x € 1)

Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2024
0	0	0	3.115.000

Saldoverloop begrotingsjaar 2025

(Bedragen x € 1)

Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Beginstand	3.115.000	3.115.000	0
Toevoeging	33.136	33.136	0
Onttrekking	156.392	156.896	-504
Eindstand	2.991.744	2.991.240	-504

Verklaring afwijking Geen afwijkingen

Doel Kapitaalreserve ter dekking van de extra kapitaallasten als gevolg van het vervangen van 9 kunstgrasvelden met een veilige en milieuvriendelijker infill.

Startdatum 01-01-2025

Einddatum 31-12-2039

Raadsbesluit [Saneren en vervangen van kunstgrasvelden](#)

Indexatie Ja

Bijzonderheden Geen bijzonderheden.

Amortisatiereserve stadhuis (Huis van de Stad)

Nummer R3260
Begrotingsprogramma Vastgoed en Grondbedrijf
Beleidsthema Vastgoed

Saldooverloop voorgaande jaren 2021 - 2022 - 2023 - 2024

(Bedragen x € 1)

Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2024
0	0	0	0

Saldooverloop begrotingsjaar 2025

(Bedragen x € 1)

Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Beginstand	0	0	0
Toevoeging	2.387	2.387	0
Ottrekking	2.387	2.387	0
Eindstand	0	0	0

Verklaring afwijking Geen afwijkingen

Doel Deze middelen hebben als doel de kapitaallasten op te vangen die voortvloeien uit de verbouwing van het stadhuis.

Startdatum 01-01-2027

Einddatum 31-12-2061

Raadsbesluit [Verbouwing stadhuis](#)

Indexatie Ja

Bijzonderheden Geen bijzonderheden.

Amortisatiereserve jongerencentrum

Nummer R3270
Begrotingsprogramma Vastgoed en Grondbedrijf
Beleidsthema Vastgoed

Saldooverloop voorgaande jaren 2021 - 2022 - 2023 - 2024

(Bedragen x € 1)

Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2024
0	0	0	0

Saldooverloop begrotingsjaar 2025

(Bedragen x € 1)

Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Beginstand	0	0	0
Toevoeging	1.640.000	1.640.000	0
Ottrekking	0	0	0
Eindstand	1.640.000	1.640.000	0

Verklaring afwijking Geen afwijkingen

Doel Deze middelen hebben als doel de kapitaallasten op te vangen die voortvloeien uit de aankoop van het pand Jan Fabriciusstraat 4 (voormalig ING-pand).

Startdatum 01-01-2026

Einddatum 31-12-2065

Raadsbesluit [Onderwerp Stedelijk jongerencentrum Assen](#)

Indexatie Ja

Bijzonderheden Geen bijzonderheden.

Amortisatiereserve DNK

Nummer	R4135
Begrotingsprogramma	Vastgoed en Grondbedrijf
Beleids thema	Vastgoed

Saldoverloop voorgaande jaren 2021 - 2022 - 2023 - 2024

(Bedragen x € 1)

Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2024
0	0	9.496.000	9.666.928

Saldoverloop begrotingsjaar 2025

(Bedragen x € 1)

Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Beginstand	9.666.928	9.666.928	0
Toevoeging	23	23	0
Onttrekking	23	23	0
Eindstand	9.666.928	9.666.928	0

Verklaring afwijking Geen afwijkingen

Doel Dekking van structurele kapitaallasten voortvloeiende uit de nieuwe activa op basis van de in 2023 geactualiseerde investeringsopgave DNK.

Startdatum 21-12-2023 (Raadsvoorstel Slotwijziging 2023)

Einddatum 31-12-2052

Raadsbesluit [Kaderbrief 2024](#)

Indexatie Ja

Bijzonderheden Op 7 april 2023 heeft Quadrance een geactualiseerde demarcatielijst aangeleverd voor wat betreft onderhoud en investeringen van het gebouw DNK. Dit conform de geldende afspraak uit 2016. De demarcatielijst demarqueert welke investeringen en onderhoudskosten voor rekening komen van Stichting DNK en welke voor rekening van de gemeente Assen. In totaal gaat het om een bedrag van afgerond € 12,0 miljoen waarvan € 7,9 miljoen gebouw gerelateerd is en daarmee voor rekening van de gemeente komt. De kapitaallasten van deze nieuwe investeringen bedraagt € 79.000 in 2024 oplopend naar uiteindelijk € 648.000 per jaar in 2052.

Amortisatiereserve Veemarktplein

Nummer	R4180
Begrotingsprogramma	Wonen in Assen
Beleids thema	Openbare ruimte

Saldoverloop voorgaande jaren 2021 - 2022 - 2023 - 2024

(Bedragen x € 1)

Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2024
1.136.140	1.095.828	1.054.789	1.013.012

Saldoverloop begrotingsjaar 2025

(Bedragen x € 1)

Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Beginstand	1.013.012	1.013.012	0
Toevoeging	16.208	16.208	0
Onttrekking	49.482	49.482	0
Eindstand	979.738	979.738	0

Verklaring afwijking Geen afwijkingen

Doel Dekking kapitaallasten.

Startdatum 1-1-2020

Einddatum 31-12-2049

Raadsbesluit	Uitvoeringskrediet Veemarktplein.pdf
Indexatie	Ja
Bijzonderheden	In 2025 is de looptijd van de reserve aangepast op de levensduur van de activa.

Amortisatiereserve fietspad Europaweg Zuid

Nummer	R4190
Begrotingsprogramma	Wonen in Assen
Beleidsthema	Openbare ruimte

Saldoverloop voorgaande jaren 2021 - 2022 - 2023 - 2024

(Bedragen x € 1)

Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2024
179.527	173.157	166.672	160.071

Saldoverloop begrotingsjaar 2025

(Bedragen x € 1)

Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Beginstand	160.071	160.071	0
Toevoeging	2.561	2.561	0
Onttrekking	8.083	8.083	0
Eindstand	154.549	154.549	0

Verklaring afwijking Geen afwijkingen

Doel Dekking kapitaallasten.

Startdatum 20-4-2017

Einddatum 31-12-2044

Raadsbesluit

[Indexatie](#) Ja

Bijzonderheden Geen bijzonderheden.

Amortisatiereserve Overcingeltunnel

Nummer	R4200
Begrotingsprogramma	Wonen in Assen
Beleidsthema	Openbare ruimte

Saldoverloop voorgaande jaren 2021 - 2022 - 2023 - 2024

(Bedragen x € 1)

Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2024
12.379.068	12.140.739	11.898.120	11.651.135

Saldoverloop begrotingsjaar 2025

(Bedragen x € 1)

Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Beginstand	11.651.135	11.651.135	0
Toevoeging	186.392	186.392	0
Onttrekking	370.831	370.831	0
Eindstand	11.466.696	11.466.696	0

Verklaring afwijking Geen afwijkingen

Doel Dekking kapitaallasten.

Startdatum 1-1-2019

Einddatum 31-12-2058

Indexatie Ja

Bijzonderheden	Deze reserve heette voorheen "amortisatiereserve FlorijnAs". De naam is gewijzigd bij de Voortgangsrapportage 2021 (raad 18-11-2021). In 2025 is de looptijd van de reserve aangepast op de levensduur van de activa.
----------------	--

Amortisatiereserve Koopmansplein

Nummer	R4320
Begrotingsprogramma	Aantrekkelijk Assen
Beleids thema	Aantrekkelijke binnenstad

Saldoverloop voorgaande jaren 2021 - 2022 - 2023 - 2024

(Bedragen x € 1)

Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2024
1.490.000	1.442.282	1.393.704	1.344.253

Saldoverloop begrotingsjaar 2025

(Bedragen x € 1)

Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Beginstand	1.344.253	1.344.253	0
Toevoeging	21.508	21.508	0
Onttrekking	72.969	72.969	0
Eindstand	1.292.792	1.292.792	0

Verklaring afwijking Geen afwijkingen

Doel Dekking kapitaallasten.

Startdatum 14-2-2019

Einddatum 31-12-2058

Raadsbesluit [Koopmansplein - van winkelcentrum naar stadshart](#)

Indexatie Ja

Bijzonderheden Deze reserve heette voorheen "reserve binnenstad". De naam is gewijzigd bij de Voortgangsrapportage 2021 (raad 18-11-2021).

Amortisatiereserve Bosbeek-Nijlandsloop

Nummer	R4340
Begrotingsprogramma	Wonen in Assen
Beleids thema	Openbare ruimte

Saldoverloop voorgaande jaren 2021 - 2022 - 2023 - 2024

(Bedragen x € 1)

Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2024
653.825	630.626	607.009	582.967

Saldoverloop begrotingsjaar 2025

(Bedragen x € 1)

Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Beginstand	582.967	582.967	0
Toevoeging	9.327	9.327	0
Onttrekking	34.291	34.291	0
Eindstand	558.003	558.003	0

Verklaring afwijking Geen afwijkingen

Doel Dekking kapitaallasten.

Startdatum 2-7-2020

Einddatum 31-12-2044

Raadsbesluit [Assen aan de Aa - Amelte, Bosbeek-Nijlandsloop en reserve groene ontwikkelingen](#)

Indexatie Ja

Bijzonderheden	Bij de resultaatbestemming van de Jaarrekening 2019 (Rb 2-7-2020) is het volgende besloten: de bijdragen vanuit de reserves groenontwikkeling en verkeersmaatregelen voor het project Bosbeek-Nijlandsloup, die in het resultaat zijn vrijgevallen, te storten in een te vormen amortisatiereserve ter (gedeeltelijke) afdekking van de toekomstige kapitaallasten. In totaal is er € 699.000 gestort in deze reserve.
----------------	--

Amortisatiereserve Doorfietsroute (DFR)

Nummer	R4350
Begrotingsprogramma	Wonen in Assen
Beleids thema	Bereikbaarheid, verkeer en vervoer

Saldoverloop voorgaande jaren 2021 - 2022 - 2023 - 2024

(Bedragen x € 1)

Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2024
0	0	516.461	499.921

Saldoverloop begrotingsjaar 2025

(Bedragen x € 1)

Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Beginstand	499.921	499.921	0
Toevoeging	7.729	7.729	0
Onttrekking	25.270	25.270	0
Eindstand	482.379	482.379	0

Verklaring afwijking	Geen afwijkingen
----------------------	------------------

Doel	Dekking kapitaallasten.
------	-------------------------

Startdatum	23-4-2020
------------	-----------

Einddatum	31-12-2047
-----------	------------

Raadsbesluit	Herstelplan
--------------	-----------------------------

Indexatie	Ja
-----------	----

Bijzonderheden	Bij het vaststellen van het Herstelplan 2020-2024 (Rb 23-4-2020) is besloten € 1,8 miljoen binnen de reserve RSP-FlorijnAs aan te wenden voor een te vormen amortisatiereserve voor de doorfietsroute Assen - Groningen. Conform het convenant RSP en de andere overeenkomsten met het Rijk dienen de beschikbare middelen te worden ingezet voor infrastructurele projecten.
----------------	--

Amortisatiereserve Uitvoeringsprogramma mobiliteit (UPM)

Nummer	R4351
Begrotingsprogramma	Wonen in Assen
Beleids thema	Bereikbaarheid, verkeer en vervoer

Saldoverloop voorgaande jaren 2021 - 2022 - 2023 - 2024

(Bedragen x € 1)

Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2024
0	1.074.718	1.630.491	1.744.878

Saldoverloop begrotingsjaar 2025

(Bedragen x € 1)

Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Beginstand	1.744.878	1.744.878	0
Toevoeging	28.211	28.211	0
Onttrekking	146.403	146.403	0
Eindstand	1.626.687	1.626.687	0

Verklaring afwijking	Geen afwijkingen
----------------------	------------------

Doel	Dekking kapitaallasten.
Startdatum	23-4-2020
Einddatum	31-12-2060
Raadsbesluit	Herstelplan
Indexatie	Ja
Bijzonderheden	Bij het vaststellen van het Herstelplan 2020-2024 (Rb 23-4-2020) is besloten € 2,5 miljoen binnen de reserve RSP-FlorijnAs aan te wenden voor een te vormen amortisatiereserve voor het uitvoeringsprogramma mobiliteit. Conform het covenant RSP en de andere overeenkomsten met het Rijk dienen de beschikbare middelen te worden ingezet voor infrastructurele projecten.

Amortisatiereserve Hendrik van Boeijenlaan

Nummer	R4352
Begrotingsprogramma	Wonen
Beleids thema	Openbare ruimte

Saldooverloop voorgaande jaren 2021 - 2022 - 2023 - 2024

(Bedragen x € 1)

Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2024
0	0	0	0

Saldooverloop begrotingsjaar 2025

(Bedragen x € 1)

Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Beginstand	0	0	0
Toevoeging	11.606	11.606	0
Onttrekking	11.606	11.606	0
Eindstand	0	0	0

Verklaring afwijking	Geen afwijkingen
----------------------	------------------

Doel	Deze middelen hebben als doel de kapitaallasten op te vangen die voortvloeien uit de investeringen voor de realisatie van de herinrichting Hendrik van Boeijenlaan.
------	---

Startdatum	01-01-2027
------------	------------

Einddatum	31-12-2056
-----------	------------

Raadsbesluit	Kredietaanvraag herinrichting Hendrik van Boeijenlaan
--------------	---

Indexatie	Ja
-----------	----

Bijzonderheden	Vanuit de amortisatiereserve UPM is € 380.000 overgeheveld naar deze reserve.
----------------	---

Amortisatiereserve herinrichting winkelstraten

Nummer	R4353
Begrotingsprogramma	Wonen
Beleids thema	Openbare ruimte

Saldooverloop voorgaande jaren 2021 - 2022 - 2023 - 2024

(Bedragen x € 1)

Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2024
0	0	0	0

Saldooverloop begrotingsjaar 2025

(Bedragen x € 1)

Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Beginstand	0	0	0
Toevoeging	609.600	609.600	0
Onttrekking	13.349	13.349	0
Eindstand	596.251	596.251	0

Verklaring afwijking	Geen afwijkingen
Doel	Gedeeltelijke dekking kapitaallasten investeringen herinrichting winkelstraten (cofinanciering inzet REP-middelen).
Startdatum	01-01-2025
Einddatum	31-12-2104
Raadsbesluit	Jaarrekening
Indexatie	Ja
Bijzonderheden	In 2019 is door de raad besloten de resterende door het rijk beschikbaar gestelde middelen in het kader van het Ruimtelijk Economisch Programma (REP-middelen) deels in te zetten voor het versterken van de binnenstad. Als cofinanciering voor dit project is besloten de algemene reserve in te zetten. Door de gewijzigde regelgeving is het niet meer mogelijk eigen middelen direct in mindering te brengen op een investering. Inzet van eigen middelen kan enkel door de vorming van een amortisatiereserve waarmee de uit de investering voortvloeiende kapitaallasten (deels) gedekt kunnen worden. Door vanuit de algemene reserve voor een bedrag van € 0,6 miljoen een specifieke amortisatiereserve te vormen kan alsnog uitvoering gegeven aan het raadsbesluit uit 2019. Egalisatiereserves

Egalisatiereserve flexwoningen Groene Dijk

Nummer	R1150
Begrotingsprogramma	Algemeen financieel beleid
Beleids thema	Reserves en voorzieningen

Saldoverloop voorgaande jaren 2021 - 2022 - 2023 - 2024

(Bedragen x € 1)

Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2024
0	0	0	0

Saldoverloop begrotingsjaar 2025

(Bedragen x € 1)

Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Beginstand	0	0	0
Toevoeging	72.800	72.800	0
Onttrekking	0	0	0
Eindstand	72.800	72.800	0

Verklaring afwijking	Geen afwijkingen
Doel	Jaarlijks worden de voor- en nadelen van de exploitatie verrekend met deze reserve met als doel budgettaire neutraliteit van de exploitatie van de flexwoningen.
Startdatum	01-01-2025
Einddatum	31-12-2039
Raadsbesluit	Realisatie Flexwoningen Groene Dijk
Indexatie	Nee
Bijzonderheden	Geen bijzonderheden.

Reserve maatschappelijke opvang

Nummer	R3180
Begrotingsprogramma	Meedoen in Assen
Beleids thema	Wmo, gezondheidszorg en vrijwilligerswerk

Saldoverloop voorgaande jaren 2021 - 2022 - 2023 - 2024

(Bedragen x € 1)

Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2024
2.870.665	3.828.615	4.406.821	4.558.092

Saldooverloop begrotingsjaar 2025*(Bedragen x € 1)*

Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Beginstand	4.558.092	4.558.092	0
Toevoeging	0	204.543	204.543
Onttrekking	126.634	0	126.634
Eindstand	4.431.458	4.762.635	331.177

Verklaring afwijking Doordat de totale regiolasten voor de maatschappelijke opvang lager waren dan geraamd was er geen onttrekking uit de reserve maatschappelijk opvang nodig, maar kon er een bedrag toegevoegd worden aan de reserve.

Doel Het beheer van de middelen van de regiotraak maatschappelijke opvang.

Startdatum 22-9-2016

Einddatum Onbepaalde tijd.

Raadsbesluit [Vaststelling jaarverslag/-rekening 2015](#)

Indexatie Nee

Bijzonderheden De voorziening Maatschappelijke opvang is in 2016 omgezet naar een reserve Maatschappelijke opvang (Jaarverslag 2015, raad 22 september 2016). Assen is centrumgemeente voor maatschappelijke opvang (MO). Het geld wat we van het Rijk voor de regio krijgen zetten we één op één in voor MO.

Reserve grondexploitatie**Algemene reserve grondbedrijf**

Nummer R9010
 Begrotingsprogramma Vastgoed en Grondbedrijf
 Beleidsthema Grondbedrijf

Saldooverloop voorgaande jaren 2021 - 2022 - 2023 - 2024*(Bedragen x € 1)*

Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2024
23.080.862	27.516.528	33.821.501	42.941.169

Saldooverloop begrotingsjaar 2025*(Bedragen x € 1)*

Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Beginstand	42.941.169	42.941.169	0
Toevoeging	2.140.435	3.067.583	927.148
Onttrekking	0	0	0
Eindstand	45.081.604	46.008.752	927.148

Verklaring afwijking Het resultaat van de grondexploitatie over 2025 bedraagt € 2,1 miljoen voordelig. Dit resultaat wordt overeenkomstig de financiële grondslagen verrekend met de betreffende bestemmingsreserve binnen het grondbedrijf. Aangezien de weerstandsreserve met € 0,9 miljoen afneemt als gevolg van de nog te maken kosten, bedraagt de toevoeging aan de algemene reserve grondbedrijf € 3 miljoen.

Doel Uitgangspunt is dat de financiële risico's van het proces van stedelijke ontwikkeling voor het onderdeel aankopen en verkopen van grond, inclusief bestemmingswijziging en aanleg van infrastructuur, binnen het grondbedrijf worden opgevangen en niet uitmonden in een financieel beslag op andere financiële middelen binnen de gemeente. Omdat de ontwikkeling van grondgebieden in het kader van stedelijke ontwikkeling gepaard gaat met een aanzienlijk vermogensbeslag en sterk wisselende financiële resultaten, dient het grondbedrijf te beschikken over voldoende vermogen om deze schommelingen op te vangen.

Startdatum Ingesteld voor 2010.

Einddatum Onbepaalde tijd.

Indexatie Nee

Bijzonderheden   Jaarlijks wordt het resultaat van het Grondbedrijf verrekend met deze reserve, hier hoeft geen separaat raadsbesluit voor te worden genomen.

Weerstandsreserve grondbedrijf

Nummer   R9020
Begrotingsprogramma   Vastgoed en Grondbedrijf
Beleidsthema   Grondbedrijf

Saldoverloop voorgaande jaren 2021 - 2022 - 2023 - 2024

(Bedragen x € 1)

Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2024
12.632.865	12.206.967	10.714.421	8.490.279

Saldoverloop begrotingsjaar 2025

(Bedragen x € 1)

Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Beginstand	8.490.279	8.490.279	0
Toevoeging	0	0	0
Onttrekking	1.096.263	925.427	170.836
Eindstand	7.394.016	7.564.852	170.836

Verklaring afwijking   De weerstandsreserve is met € 0,9 miljoen afgenomen en bedraagt € 7,6 miljoen. De omvang van de weerstandsreserve is bepaald volgens de IFLO-methode (Inspectie Financiën Lagere Overheden) zoals door de raad is besloten bij de vaststelling van de Kadernota weerstandvermogen en risico-management.

Doel   De Weerstandsreserve grondbedrijf dient voor het opvangen van risico's die niet in de grondexploitaties zijn afgedekt. De omvang van de benodigde weerstandsreserve bepalen we jaarlijks op basis van de IFLO-norm (normenmethode). De IFLO-norm (Inspectie Financiën Lagere Overheden) is vanuit het ministerie van Binnenlandse Zaken opgesteld. De weerstandsreserve op basis van de IFLO-norm wordt bepaald door van de in exploitatie genomen gebieden 10% over de positieve boekwaarden te berekenen plus 10% over de nog te maken kosten.

Startdatum   Ingesteld voor 2010.

Einddatum   Onbepaalde tijd.

Indexatie   Nee

Bijzonderheden   De reserve is ingesteld door de raad op 9 december 2004. Jaarlijks wordt de omvang van de reserve berekend, de storting of onttrekking hoeft vervolgens niet via een separaat raadsbesluit te worden bekrachtigd, mits deze voldoet aan de berekeningsmethode zoals omschreven bij het doel van de reserve. Mutaties worden verrekend met de algemene reserve Grondbedrijf.

Reserves meerjarige projecten

Reserve duurzaamheid

Nummer R4110
 Begrotingsprogramma Wonen in Assen

Saldoverloop voorgaande jaren 2021 - 2022 - 2023 - 2024

(Bedragen x € 1)

Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2024
82.316	62.316	0	1.207.169

Saldoverloop begrotingsjaar 2025

(Bedragen x € 1)

Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Beginstand	1.207.169	1.207.169	0
Toevoeging	1.910.648	1.910.648	0
Onttrekking	0	0	0
Eindstand	3.117.817	3.117.817	0

Verklaring afwijking Geen afwijkingen

Doel De reserve is gevormd bij de resultaatbestemming van de Jaarrekening 2007 ten behoeve van het duurzaamheidsbeleid waaronder het bevorderen van energiebesparing, het opwekken en gebruik van duurzame energie.

Startdatum 24-6-2008 (Jaarrekening 2007)

Indexatie Nee

Bijzonderheden Geen bijzonderheden.

Reserve stedelijk vereveningsfonds sociale woningbouw

Nummer R4155
 Begrotingsprogramma Wonen in Assen

Saldoverloop voorgaande jaren 2021 - 2022 - 2023 - 2024

(Bedragen x € 1)

Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2024
0	0	500.000	900.000

Saldoverloop begrotingsjaar 2025

(Bedragen x € 1)

Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Beginstand	900.000	900.000	0
Toevoeging	0	0	0
Onttrekking	0	0	0
Eindstand	900.000	900.000	0

Verklaring afwijking Geen afwijkingen

Doel Het Vereveningsfonds sociale woningbouw is een instrument om de realisatie van sociale woningbouw te stimuleren. Het instrument draagt bij aan de afdwingbaarheid ten aanzien van de sociale woningbouwopgaven van 30 procent.

Startdatum 10-11-2022

Einddatum Onbepaalde tijd.

Raadsbesluit [Programmabegroting 2023](#)

Indexatie Nee

Bijzonderheden Ter uitvoering van het Bestuursakkoord "Dichtbij en daadkrachtig 2022-2026" is € 500.000 als 'startkapitaal' uit de Algemene reserve aan het Stedelijk Vereveningsfonds Sociale Woningbouw toegevoegd. De Nota Vereveningsfonds sociale woningbouw is op 25 mei 2023 door de raad

vastgesteld. Als het (aantoonbaar) niet wenselijk of haalbaar is om aan het vereiste percentage van 30 procent te voldoen, dient dit in een ander project gecompenseerd en/of is er sprake van een bijdrage ten goede van het Vereveningsfonds. Deze bijdrage zal worden aangewend om sociale woningen elders te realiseren zodat alsnog aan de norm (30 procent) wordt voldaan op gemeentelijk niveau. Dit verwezenlijken we door projecten die uit meer dan 30 procent sociale woningbouw bestaan in aanmerking te laten komen voor een bijdrage uit het Vereveningsfonds sociale woningbouw. Door middel van het Vereveningsfonds dragen alle woningbouwontwikkelingen (financieel) bij aan de sociale woningbouwopgaven in de gemeente Assen. Ook op locaties waar de gemeente en de woningcorporaties geen grondposities voor woningbouw bezitten.

Reserve beeldende kunst

Nummer R4160
 Begrotingsprogramma Aantrekkelijk Assen

Saldoverloop voorgaande jaren 2021 - 2022 - 2023 - 2024

(Bedragen x € 1)

Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2024
191.789	161.789	114.789	114.789

Saldoverloop begrotingsjaar 2025

(Bedragen x € 1)

Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Beginstand	114.789	114.789	0
Toevoeging	0	0	0
Onttrekking	40.716	16.800	23.916
Eindstand	74.073	97.989	23.916

Verklaring afwijking	In verband met het niet doorgaan van een subsidie voor een kunstwerk is er minder onttrokken uit de reserve Kunstwerken dan begroot.
Doel	Uitvoering Percentage regeling beeldende kunst en vormgeving.
Startdatum	17-3-2011
Einddatum	Onbepaalde tijd.
Raadsbesluit	Kunst in de openbare ruimte
Indexatie	Nee
Bijzonderheden	De Verordening Percentage regeling Beeldende kunst en vormgeving is de openbare ruimte Assen 2022 is van toepassing (Rb 19-5-2022).

Reserve RSP gelden-FlorijnAs

Nummer R4280
 Begrotingsprogramma Wonen in Assen
 Beleidsthema Stand ultimo 2021

Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2024
7.021.344	6.050.137	4.918.912

Saldoverloop begrotingsjaar 2025

(Bedragen x € 1)

Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Beginstand	4.648.437	4.648.437	0
Toevoeging	0	0	0
Onttrekking	0	20.232	-20.232
Eindstand	4.648.437	4.628.205	-20.232

Verklaring afwijking	Er zijn wat kosten gemaakt voor het Stationsplein en de Overcingeltunnel. Deze kosten zijn verrekend met de reserve.
Doel	Egalisatie ontvangen RSP-middelen van het Rijk en risicobuffer voor uitvoering van de FlorijnAs projecten.

Startdatum	22-9-2016 (Jaarrekening 2015)
Einddatum	Onbepaalde tijd.
Raadsbesluit	Vaststelling jaarverslag/-rekening 2015
Indexatie	Nee
Bijzonderheden	Bij de jaarrekening 2015 is de voorziening RSP FlorijnAs omgezet naar deze reserve. Bij het Herstelplan 2020-2024 is besloten, conform het convenant RSP en de andere overeenkomsten met het Rijk, de beschikbare middelen in te zetten voor infrastructurele projecten (de doorfietsroute Assen-Groningen (€ 1,8 mln.), de derde hoofdontsluiting Kloosterveen (€ 1,5 mln.) en het uitvoeringsprogramma mobiliteit (€ 2,5 mln.)).

Reserve binnenstad

Nummer	R4310
Begrotingsprogramma	Aantrekkelijk Assen

Saldooverloop voorgaande jaren 2021 - 2022 - 2023 - 2024

(Bedragen x € 1)

Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2024
746.659	714.276	690.269	840.269

Saldooverloop begrotingsjaar 2025

(Bedragen x € 1)

Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Beginstand	840.269	840.269	0
Toevoeging	0	0	0
Onttrekking	150.000	134.832	15.168
Eindstand	690.269	705.437	15.168

Verklaring afwijking Aangezien de kosten t.b.v. het Stadskwartier lager uitvielen is er minder onttrokken uit de reserve dan begroot.

Doel Faciliteren Uitvoeringsprogramma Binnenstad (Rb 8-3-2018).

Startdatum 8-3-2018

Einddatum Onbepaalde tijd.

Raadsbesluit [Binnenstad: Vernieuwen, Versterken en Verkleuren](#)

Indexatie Nee

Bijzonderheden Geen bijzonderheden.

Reserve aardgasvrije wijk

Nummer	R4330
Begrotingsprogramma	Wonen in Assen

Saldooverloop voorgaande jaren 2021 - 2022 - 2023 - 2024

(Bedragen x € 1)

Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2024
3.859.841	3.710.444	3.621.083	3.572.289

Saldooverloop begrotingsjaar 2025

(Bedragen x € 1)

Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Beginstand	3.572.289	3.572.289	0
Toevoeging	0	0	0
Onttrekking	0	0	0
Eindstand	3.572.289	3.572.289	0

Verklaring afwijking Geen afwijkingen

Doel Faciliteren pilot aardgasvrije wijk De Lariks.

Startdatum	11-7-2019 (Jaarrekening 2018)
Einddatum	Onbepaalde tijd.
Indexatie	Nee
Bijzonderheden	Aan Assen is in 2018 een rijkssubsidie van € 4.245.000 toegekend voor de pilot 'Proeftuinen voor Aardgasvrije Wijken' in de wijk De Lariks. Bij de vaststelling van de Jaarrekening 2018 zijn de ontvangen middelen gestort in de reserve aardgasvrije wijk.

Reserve investeringsfonds

Nummer R4360
 Begrotingsprogramma Aantrekkelijk Assen

Saldoverloop voorgaande jaren 2021 - 2022 - 2023 - 2024

(Bedragen x € 1)

Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2024
0	0	0	0

Saldoverloop begrotingsjaar 2025

(Bedragen x € 1)

Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Beginstand	0	0	0
Toevoeging	4.000.000	4.000.000	0
Onttrekking	1.500.000	1.500.000	0
Eindstand	2.500.000	2.500.000	0

Verklaring afwijking Geen afwijkingen

Doel Het stedelijk investeringsfonds zorgt voor een stabielere structurele financiële basis voor opgaven binnen het programma Stadskwartier. Het instrument staat los van jaarlijkse begrotingen en politieke cycli. Als specifieke reservering zal het fonds fungeren als de financieringsbron voor het programma, die flexibel kan worden ingezet voor financiering en cofinanciering. Daarnaast kan het dienen als hefboom om andere financieringen aan te trekken en potentiële ontwikkelpartners meer zekerheid te bieden. De publieke voorzieningen kunnen zelfs worden meegenomen in het fonds. Het fonds helpt bij de prioritering en geeft ons meer grip op de ontwikkelingen binnen het programma.

Startdatum	19-06-2025
Raadsbesluit	Programma Stadskwartier
Indexatie	Nee
Bijzonderheden	Er zijn verschillende uitgiftvormen mogelijk. Naast directe investeringen en verwerving, zijn ook garantstellingen en participaties mogelijk. De wijze van inzet en het bijbehorende toetsingskader worden in de ontwikkelkaders nader uitgewerkt. Voor de investeringsbeslissingen volgt separate besluitvorming. Verder vindt er periodiek verantwoording plaats op de effectiviteit en rechtmatigheid van het fonds.

Reserves overige specifieke beleidstaken

Bestemmingsreserve jaarovergang

Nummer	R1030
Begrotingsprogramma	Algemeen financieel beleid
Beleids thema	Reserves en voorzieningen

Saldoverloop voorgaande jaren 2021 - 2022 - 2023 - 2024

(Bedragen x € 1)

Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2024
0	0	0	1.100.000

Saldoverloop begrotingsjaar 2025

(Bedragen x € 1)

Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Beginstand	1.100.000	1.100.000	0
Toevoeging	1.119.000	1.119.000	0
Onttrekking	1.100.000	1.100.000	0
Eindstand	1.119.000	1.119.000	0

Verklaring afwijking	Geen afwijkingen
Doel	Betreft een bestemmingsreserve waarin de jaarlijks via een raadsbesluit restantbudgetten aan kunnen worden toegevoegd, zodat deze naar het jaar T + 1 worden overgeheveld.
Startdatum	1-1-2016
Einddatum	Onbepaalde tijd.
Raadsbesluit	Actualisatie Financiële verordening, Controleverordening en Kadernota Reserves en Voorzieningen
Indexatie	Nee
Bijzonderheden	In de Financiële verordening is geregeld dat op basis van een goede inschatting bedragen kunnen worden overgeheveld. De beginstand en de eindstand van deze reserve is altijd 0, gedurende het jaar vinden echter wel mutaties plaats (toevoeging is gelijk aan onttrekking, in verband met budgetoverheveling bij vaststellen jaarrekening in jaar T + 1).

Reserve investeringsfonds

Nummer	R1100
Begrotingsprogramma	Algemeen financieel beleid
Beleids thema	Reserves en voorzieningen

Saldoverloop voorgaande jaren 2021 - 2022 - 2023 - 2024

(Bedragen x € 1)

Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2024
4.000.000	4.000.000	4.000.000	5.500.000

Saldoverloop begrotingsjaar 2025

(Bedragen x € 1)

Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Beginstand	5.500.000	5.500.000	0
Toevoeging	1.680.000	1.500.000	-180.000
Onttrekking	195.000	184.737	10.263
Eindstand	6.985.000	6.815.263	-169.737

Verklaring afwijking	De lagere storting wordt veroorzaakt door een lagere bijdrage van het COA voor de Expohal onttrekking is bijgesteld op basis van de gerealiseerde kosten i.v.m. de ontwikkeling van de ijsbaan
Doel	De middelen uit het fonds kunnen worden ingezet voor cofinanciering voor de Provinciale investeringsagenda en/of andere grote investeringsagenda's. Het gaat dan om ontwikkelingen binnen de TRZ, maar ook om ontwikkelingen elders in de stad.

Startdatum	23-4-2020
Einddatum	Onbepaalde tijd.
Raadsbesluit	Herstelplan 2020-2024
Indexatie	Nee
Bijzonderheden	Bij het vaststellen van het Herstelplan 2020-2024 (Rb 23-4-2020) is besloten deze reserve in te stellen. Deze reserve is gevoed vanuit de volgende gereserveerde middelen: 400 meter ijsbaan in de algemene reserve (€ 500.000), reserve ijsbaan/TRZ (€ 2,5 miljoen) en algemene reserve Grondexploitatie (€ 1 miljoen).

Reserve Oekraïnefonds

Nummer	R1120
Begrotingsprogramma	Meedoen
Beleidsthema	Reserves en voorzieningen

Saldooverloop voorgaande jaren 2021 - 2022 - 2023 - 2024

(Bedragen x € 1)

Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2024
0	0	370.621	320.961

Saldooverloop begrotingsjaar 2025

(Bedragen x € 1)

Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Beginstand	320.961	320.961	0
Toevoeging	0	0	0
Onttrekking	53.850	58.850	-5.000
Eindstand	267.111	262.111	-5.000

Verklaring afwijking	Er heeft een extra onttrekking aan de reserve plaatsgevonden i.v.m. een eenmalige bijdrage aan de stichting Sta op voor Oekraïne voor het transport van fruitnetten.
Doel	Deze middelen kunnen ingezet worden voor hulp en wederopbouw in Oekraïne.
Startdatum	6-7-2023
Einddatum	Onbepaalde tijd.
Raadsbesluit	Vaststelling jaarverslag/-rekening 2022
Indexatie	Nee

Bijzonderheden In 2022 heeft de gemeente van het Rijk middelen ontvangen voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen. Deze middelen zijn niet allemaal besteed. Uit navraag bij het ministerie is gebleken, dat de overgebleven inkomsten voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne (Regeling opvang ontheemden Oekraïne en Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne) behouden kunnen blijven. Dat niet alle middelen zijn ingezet komt o.a. door het feit dat Univé haar locatie vrijwel kosteloos ter beschikking heeft gesteld voor de opvang. Indien hiervoor wel huur in rekening zou zijn gebracht zou dit rond de € 425.000 hebben bedragen. Om deze middelen beschikbaar te houden voor Oekraïne is dit bedrag gestort in de reserve Oekraïnefonds. Met dit fonds kan een deel van deze overgebleven middelen ten goede komen aan de wederopbouw van Oekraïne. Er zijn twee Asser organisaties die twee Oekraïense regio's ondersteunen met hulp en wederopbouw. Met de inzet van deze middelen kan aangesloten worden bij deze bestaande initiatieven, zodat de overheden in deze regio's hulp en kennis kunnen gebruiken bij de wederopbouw van hun gemeenschappen.

Reserve groot onderhoud

Nummer	R1130
Begrotingsprogramma	Algemeen financieel beleid
Beleids thema	Reserves en voorzieningen

Saldoverloop voorgaande jaren 2021 - 2022 - 2023 - 2024

(Bedragen x € 1)

Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2024
0	0	0	2.960.195

Saldoverloop begrotingsjaar 2025

(Bedragen x € 1)

Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Beginstand	2.960.195	2.960.195	0
Toevoeging	15.577.265	15.577.265	0
Onttrekking	0	0	0
Eindstand	18.537.460	18.537.460	0

Verklaring afwijking	Geen afwijkingen
Doel	Deze middelen kunnen ingezet worden ter dekking van de toekomstige onderhoudslasten van het gemeentelijk vastgoed.
Startdatum	6-7-2023
Einddatum	31-12-2023
Raadsbesluit	Vaststelling jaarverslag/-rekening 2022
Indexatie	Nee
Bijzonderheden	Op basis van de Notitie MVA (commissie BBV), paragraaf 7.5, dient er aan een onderhoud-voorziening een actueel beheerplan te liggen van maximaal 5 jaar. De beheerplannen worden in 2023 geactualiseerd aan de hand van de inspectierapporten voor de begroting 2024. Deze zijn voornamelijk gericht op de staat van het onderhoud en daarnaast zal deze actualisering vertaald worden naar de toekomstige bestedingen van onderhoudskosten. Als gevolg van het feit dat er geen actuele beheerplannen per 31-12-2022 beschikbaar waren moesten de onderhoudsvoorzieningen in de jaarrekening 2022 vrijvallen ten gunste van het resultaat. De onderhoudsvoorzieningen hadden ultimo 2022 een totale balanswaarde van € 14,8 miljoen. Aangezien deze middelen wel benodigd zijn voor het toekomstig onderhoud van het gemeentelijk vastgoed zijn deze middelen tijdelijk ondergebracht in een bestemmingsreserve groot onderhoud (conform paragraaf 7.5.3. van de notitie MVA).

Reserve inclusie en diversiteit

Nummer	R1160
Begrotingsprogramma	Meedoen in Assen
Beleids thema	Mijn Buurt Assen

Saldoverloop voorgaande jaren 2021 - 2022 - 2023 - 2024

(Bedragen x € 1)

Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2024
0	0	0	686.000

Saldoverloop begrotingsjaar 2025

(Bedragen x € 1)

Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Beginstand	686.000	686.000	0
Toevoeging	0	0	0
Onttrekking	159.000	172.565	-13.565
Eindstand	527.000	513.435	-13.565

Verklaring afwijking	Aangezien de kosten voor het uitvoeren van het inclusie- en diversiteitsbeleid wat hoger zijn uitgevallen is de onttrekking aan de reserve hierop aangepast.
Doel	Met het inclusie en diversiteitsbeleid gaat de gemeente de komende vier jaar (2024-2028) aan de slag met de volgende zeven ambities: Inclusieve gemeente, Communicatie en dienstverlening, Publieke ruimten, Evenementen, Ondernemerschap en gastvrijheid, Maatschappelijke partners en Zichtbaarheid.
Startdatum	01-08-2024
Einddatum	31-12-2028
Raadsbesluit	Inclusie- en Diversiteitsbeleid
Indexatie	Nee
Bijzonderheden	Voor de uitvoering van het beleid is op 4 juli 2024 door de raad eenmalig een bedrag van € 686.000 beschikbaar gesteld ten laste van de algemene reserve.

Preventiereserve sociaal domein

Nummer	R2030
Begrotingsprogramma	Meedoen in Assen
Beleidsthema	Wmo, gezondheidszorg en vrijwilligerswerk

Saldoverloop voorgaande jaren 2021 - 2022 - 2023 - 2024

(Bedragen x € 1)

Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2024
0	0	3.698.165	2.975.366

Saldoverloop begrotingsjaar 2025

(Bedragen x € 1)

Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Beginstand	2.975.366	2.975.366	0
Toevoeging	480.000	480.000	0
Onttrekking	1.016.583	1.184.311	-167.728
Eindstand	2.483.783	2.271.055	-167.728

Verklaring afwijking	De kosten voor het preventiefonds waren hoger dan begroot. Er is in 2025 een inhaalslag gemaakt op de onderrealisatie in de voorgaande jaren. De extra lasten worden gedekt uit de reserve.
Doel	Deze middelen worden ingezet op preventie via een wijkgerichte aanpak d.m.v. het ondersteunen van initiatieven vanuit de wijk. We willen met gerichte opdrachten de beweging in de wijken gericht op ontmoeting en laagdrempelige voorzieningen aanjagen.
Startdatum	10-11-2022
Einddatum	Onbepaalde tijd.
Raadsbesluit	Programmabegroting 2023
Indexatie	Nee
Bijzonderheden	Ter uitvoering van het Bestuursakkoord "Dichtbij en daadkrachtig 2022-2026" is bij de behandeling van de Programmabegroting 2023 op 10 november 2022 besloten deze reserve vanaf 2023 te vormen.

Reserve jongerenbeleid

Nummer	R3085
Begrotingsprogramma	Meedoen in Assen
Beleidsthema	Jeugdzorg

Saldoverloop voorgaande jaren 2021 - 2022 - 2023 - 2024

(Bedragen x € 1)

Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2024
0	0	868.211	595.051

Saldoverloop begrotingsjaar 2025

(Bedragen x € 1)

Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Beginstand	595.051	595.051	0
Toevoeging	0	0	0
Onttrekking	285.745	291.919	-6.174
Eindstand	309.306	303.132	-6.174

Verklaring afwijking De kosten zijn wat hoger uitgevallen en dus is de onttrekking aan de reserve hierop ook aangepast.

Doel Door vorm en inhoud te geven aan jongerenparticipatie wil de gemeente de positie van jongeren versterken en hen actief betrekken bij de lokale democratie.

Startdatum 10-11-2022

Einddatum Onbepaalde tijd

Raadsbesluit [Besluit startnotitie beleid voor en door jongeren](#)

Indexatie Nee

Bijzonderheden Ter uitvoering van het Bestuursakkoord "Dichtbij en daadkrachtig 2022-2026" is bij de behandeling van de Programmabegroting 2023 op 10 november 2022 besloten deze reserve vanaf 2023 te vormen. Voor de komende vier jaar is in totaal € 1 miljoen beschikbaar. Op 21 september 2023 zijn de uitgangspunten voor jongerenparticipatie zoals beschreven in de startnotitie 'Beleid voor en door jongeren' vastgesteld. In deze startnotitie is voorgesteld om deze middelen te verdelen over randvoorwaarden en organisatie en activiteiten voor en door jongeren. De praktijk wijst uit dat er voor een goede uitvoering van participatietrajecten ongeveer één vijfde van het budget gaat zitten in het organiseren en ondersteunen en het ontwikkelen van (online) tools, promotiecampagnes en zichtbaarheid. Vanaf het begin zal stevig geïnvesteerd worden in promotie en zichtbaarheid. € 800.000 (80%) blijft beschikbaar voor directe activiteiten voor en door jongeren. Daarbij is onderscheid gemaakt in ambities van de gemeente: inzet op preventie, eenzaamheid en mentale versterking van jongeren € 475.0000 (47.5%) en de jongerenbegroting € 326.000 (32.6%) waarbij jongeren besluiten over de bestemming van de middelen.

Reserve stimulering economisch beleid

Nummer	R4170
Begrotingsprogramma	Werken in Assen
Beleidsthema	Economische ontwikkeling en innovatie

Saldoverloop voorgaande jaren 2021 - 2022 - 2023 - 2024

(Bedragen x € 1)

Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2024
50.000	695.059	511.555	340.166

Saldoverloop begrotingsjaar 2025

(Bedragen x € 1)

Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Beginstand	340.166	340.166	0
Toevoeging	4.609.000	4.609.000	0
Onttrekking	246.500	260.454	-13.954
Eindstand	4.702.666	4.688.712	-13.954

Verklaring afwijking	De kosten voor de realisatie van de Asser Ambitie Agenda (AAA) zijn € 24k hoger uitgevallen en de kosten voor de vrijetijdseconomie zijn € 10k lager uitgevallen dan begroot.
Doel	Cofinanciering projecten die lokale en regionale economie stimuleren.
Startdatum	12-5-2011
Einddatum	Onbepaalde tijd
Raadsbesluit	Reserve co-financiering regionaal economisch beleid
Indexatie	Nee
Bijzonderheden	De reserve is ingesteld door de raad op 12 mei 2011. In 2016 is de naam van de reserve gewijzigd van reserve cofinanciering regionaal economisch beleid in reserve stimulering economisch beleid. Op 17 februari 2022 heeft de raad besloten € 700.000 in deze reserve te storten voor de uitvoering van het actieplan Vrijetijdseconomie (VTE) ter dekking van de uitgaven 2022-2027.

Toelichting per voorziening

Voorziening onderhoud riolbeheer

Nummer	V3120
Begrotingsprogramma	Wonen in Assen
Beleidsthema	Openbare ruimte

Saldoverloop voorgaande jaren 2021 - 2022 - 2023 - 2024

(Bedragen x € 1)

Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2024
4.533.776	4.523.097	4.767.921	4.726.261

Saldoverloop begrotingsjaar 2025

(Bedragen x € 1)

Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Beginstand	4.726.261	4.726.261	0
Toevoeging	516.000	446.000	-70.000
Onttrekking	928.000	695.932	232.068
Eindstand	4.314.261	4.476.329	162..068

Verklaring afwijking Doordat er minder groot onderhoud aan riolering en waterbodems is uitgevoerd in 2025 is de onttrekking aan de voorziening lager uitgevallen.

Doel Voorziening onderhoud riolering (art.44 lid 1c BBV): Deze voorziening zal worden ingezet voor projecten uit het Gemeentelijk Water- en Rioleringsplan (GWRP).

Startdatum 29-01-2009

Einddatum onbepaalde tijd

Voorziening riolbeheer derden

Nummer	V3125
Begrotingsprogramma	Wonen in Assen
Beleidsthema	Openbare ruimte

Saldoverloop voorgaande jaren 2021 - 2022 - 2023 - 2024

(Bedragen x € 1)

Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2024
2.043.676	1.069.479	968.448	1.275.857

Saldoverloop begrotingsjaar 2025

(Bedragen x € 1)

Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Beginstand	1.275.857	1.275.857	0
Toevoeging	0	420.069	420.069
Onttrekking	342.245	291.451	50.794
Eindstand	933.612	1.404.475	470.863

Verklaring afwijking Deze voorziening dient als 'egalisatievoorziening' om zodoende grote schommelingen in de tarieven te voorkomen. De toevoeging betreft het resultaat van riolbeheer in 2025. In 2027 wordt dit resultaat verwerkt in de riolheffing. De onttrekking betreft de verrekening van de teruggave van het resultaat riolbeheer in 2023.

Doel Voorziening middelen derden riolering (art.44 lid 2 BBV): Dit betreffen bijdragen van derden (baten van de riolheffing) die ingezet worden ten behoeve van tariefegalisatie. Binnen een redelijke termijn dienen deze middelen ingezet worden ter bestrijding van de lasten waarvoor de riolheffing is opgelegd. Met deze voorziening wordt bereikt dat veranderingen in het tarief geleidelijk gaan en minder sprongsgewijs.

Startdatum 29-01-2009

Einddatum onbepaalde tijd

Voorziening pensioenverplichtingen (oud)bestuurders

Nummer	V2010
Begrotingsprogramma	Samenwerken aan Assen
Beleidsthema	Bestuur

Saldoverloop voorgaande jaren 2021 - 2022 - 2023 - 2024

(Bedragen x € 1)

Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2024
6.169.307	5.026.112	5.651.268	6.835.118

Saldoverloop begrotingsjaar 2025

(Bedragen x € 1)

Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Beginstand	6.835.118	6.835.118	0
Toevoeging	0	2.607.637	2.607.637
Onttrekking	0	261.630	-261.630
Eindstand	6.835.118	9.181.125	2.346.007

Verklaring afwijking	Door de Wet toekomst pensioenen (Wtp) gaan de pensioenen van politieke ambtsdragers (APPA) per 1 januari 2028 over naar het ABP. Om bij de overdracht naar het ABP geen financieel risico te lopen is de APPA-voorziening opgehoogd.
Doel	Pensioenverplichtingen aan voormalige wethouders en huidige wethouders waarvan de pensioenen in eigen beheer worden uitgevoerd. Dit is een voorziening voor nog niet ingegaan pensioen.
Startdatum	1-1-2014
Einddatum	Onbepaalde tijd.
Bijzonderheden	

Voorziening voor pensioenaanspraken politieke ambtsdragers

De commissie BBV heeft in december 2025 een stellige uitspraak gedaan waarbij de pensioenen qua waardering gelijk worden gesteld aan de prognose op basis van het uitgevoerde onderzoek (benodigd vermogen op 1 januari 2025 op basis van inkoop Wtp bij ABP; bedrag genoemd bij C in genoemde brief) en rekening te houden met de gewijzigde verplichtingen over 2025. Dit bedrag dient jaarlijks herzien te worden tot het moment van overdracht aan het ABP welke momenteel voorzien is op 1 januari 2028. De voorziening in de jaarrekening is op basis van deze stellige uitspraak gewaardeerd.

Als gevolg van deze jaarlijkse herziening is het mogelijk dat de benodigde bedragen voor de waardeoverdracht naar het ABP per 1 januari 2025 fluctueren. De omvang van de voorziening wordt bijvoorbeeld bepaald door de hoogte van de rente. Een hogere rente betekend een lagere benodigde voorziening hetgeen zorgt voor een vrijval uit de voorziening. Een lagere rente heeft een tegenovergesteld effect.

Overige voorzieningen

Voorziening dubieuze debiteuren

Nummer	V1100
Begrotingsprogramma	Algemeen financieel beleid
Beleidsthema	Reserves en voorzieningen

Saldoverloop voorgaande jaren 2021 - 2022 - 2023 - 2024

(Bedragen x € 1)

Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2024
225.601	231.785	199.153	288.272

Saldoverloop begrotingsjaar 2025

(Bedragen x € 1)

Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Beginstand	288.272	288.272	0
Toevoeging	0	295.016	295.016

Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Onttrekking	0	90.071	-90.071
Eindstand	288.272	493.217	204.945

Verklaring afwijking	Op basis van de inschatting van het risico van oninbare vorderingen wordt de voorziening gemaakteerd.
Doel	Jaarlijks dient een inschatting van het risico van oninbare debiteuren plaats te vinden. Hiervoor wordt een voorziening getroffen.
Startdatum	9-3-2017
Einddatum	Onbepaalde tijd
Bijzonderheden	Berekening conform vastgesteld collegebesluit van 15 maart 2018 op basis van de vastgestelde percentages per jaarschijf: jaar t>-4 of -4: 100% jaar t-3: 75% jaar t-2: 50% jaar t-1: 25% Deze collectieve waardering bij de jaarafsluiting wordt gebaseerd op kennis en algemeen inzicht in de debiteuren.

Voorziening verlofsparen

Nummer	V1110
Begrotingsprogramma	Bedrijfsvoering
Beleids thema	Bedrijfsvoering

Saldoverloop voorgaande jaren 2021 - 2022 - 2023 - 2024

(Bedragen x € 1)

Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022	Stand ultimo 2023	Stand ultimo 2024
0	0	0	224.988

Saldoverloop begrotingsjaar 2025

(Bedragen x € 1)

Omschrijving	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Beginstand	224.988	224.988	0
Toevoeging	0	133.511	133.511
Onttrekking	0	0	0
Eindstand	224.988	358.499	133.511

Verklaring afwijking	Op basis van de medewerkers die gebruik maken van de regeling verlofsparen diende de voorziening verhoogd te worden.
Doel	Met ingang van 2022 hebben medewerkers recht op verlofsparen, zoals afgesproken in de cao Gemeenten (artikel 6.5). Dat betekent dat medewerkers hun verlof mogen sparen voor bijvoorbeeld pensioenvroeging. De voorziening verlofsparen is een permanente voorziening en zal jaarlijks bijgesteld worden. De voorziening kan in de toekomst toenemen op basis van de uren die medewerkers toevoegen aan hun spaarverlof of kan dalen op basis van het opnemen van uren door medewerkers of door uitdiensttreding van medewerkers.
Startdatum	31-12-2024
Einddatum	onbepaalde tijd
Bijzonderheden	Geen bijzonderheden

Bijlage 5. Indicatoren

Beleidsindicatoren duiden maatschappelijke effecten in de programmaverantwoording. Deze uniforme basisset beleidsindicatoren behandelt een breed spectrum aan onderwerpen, van misdrijven en afval tot bijstandsuitkeringen en nieuwbouwwoningen. Zo krijgt u een helder beeld van de beleidsresultaten van gemeente Assen ten opzichte van Nederland.

De waarden in onderstaande tabellen geven de bevroren stand op peildatum donderdag 20 februari 2025. De actuele stand vindt u op waarstaatjegemeente.nl (selecteer gemeente Assen).

De hier gepresenteerde beleidsindicatoren zijn voorgeschreven in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) volgens de Regeling beleidsindicatoren gemeenten.

Programma 1. Wonen in Assen

Indicator	Assen	Nederland	Eenheid	Periode	Bron
Demografische druk	75,6	70,7	%	2025	CBS - Bevolkingsstatistiek - bewerking ABF
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	885,4	956,7	€	2025	COELO - Atlas lokale lasten
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	958,6	1049,5	€	2025	COELO - Atlas lokale lasten
WOZ-waarde - Woningen totaal	294	398	x €1.000	2025	CBS - Waarde onroerende zaken
Nieuwbouw	9,3	8,4	per 1.000 woningen	2024	Basisregistraties adressen en gebouwen - bewerking ABF Research
Omvang huishoudelijk restafval	161,2	148,1	kg per inwoner	2024	CBS - Huishoudelijk afval
Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit	25,4	32,5	%	2022	berekening

Programma 2. Werken in Assen

Indicator	Assen	Nederland	Eenheid	Periode	Bron
Werkloze jongeren	4	2	%	2024	CBS - Jeugdmonitor
Banen	995	850,2	per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	2024	CBS Bevolkingsstatistiek / LISA - bewerking ABF Research
Funciemenging	57	54,5	%	2024	CBS BAG/LISA - bewerking ABF Research
Netto arbeidsparticipatie - naar opleidingsniveau	72,4	73,2	%	2024	CBS - Arbeidsdeelname (gemeente)
Personen met een bijstandsuitkering	356,5	281,2	per 10.000 inwoners	2025	CBS - Personen met een bijstandsuitkering naar soort uitkering
Vestigingen (van bedrijven)	148	191,4	per 1.000 inw.15 t/m 64jr	2024	LISA

Programma 3. Meedoen in Assen

Indicator	Assen	Neder-land	Eenheid	Peri-ode	Bron
Absoluut verzuim	3,3	6,7	per 1.000 leerlingen	2024	DUO/Ingrado
Kinderen in uitkeringsgezin	7	6	%	2024	CBS - Jeugdmonitor
Cliënten met een maatwerk-voorziening Wmo	820	660	per 10.000 inwoners	2025	CBS - Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein Wmo
Jongeren met jeugdbescher-ming (aandeel jongeren tot 18 jaar)	1,1	1	%	2024	CBS - Indicatoren jeugdzorg in natura
Jongeren met jeugdhulp (aan-deel jongeren tot 18 jaar)	17,3	14	% van alle jongeren tot 18 jaar	2024	CBS - Indicatoren jeugdzorg in natura
Lopende re-integratievoorzieningen	357,4	203,1	per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	2024	CBS - Re-integratie
Niet-sporters	43,6	42,5	%	2024	Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD's, CBS en RIVM
Relatief verzuim	24,6	27,9	per 1.000 leerlingen	2024	DUO/Ingrado
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv'ers)	2,6	2,3	%	2024	DUO/Ingrado

Programma 4. Aantrekkelijk Assen

Indicator	Assen	Neder-land	Eenheid	Peri-ode	Bron
Jongeren met een delict voor de rechter	1	1	%	2023	CBS - Jeugdmonitor
Jongeren met jeugdreclassering (aandeel jongeren van 12 tot 23 jaar)	0,6	0,4	%	2024	CBS - Indicatoren jeugdzorg in natura
Diefstallen uit woning	0,5	1,2	per 1.000 inwoners	2025	CBS - Geregistreerde diefstallen
Geweldsmisdrijven	5	4,6	per 1.000 inwoners	2025	CBS - Geregistreerde criminaliteit
Vernielingen en misdrijven tegen openbare orde en gezag	8,2	5,7	per 1.000 inwoners	2025	CBS - Geregistreerde criminaliteit
Winkeldiefstallen	2,8	2,1	per 1.000 inwoners	2025	CBS - Geregistreerde diefstallen
Verwijzingen Halt	12,8	9,8	per 1.000 jongeren	2025	Stichting Halt

Bijlage 6. Verantwoording interbestuurlijk toezicht

In de bijlage Interbestuurlijk Toezicht (IBT) geven wij aan hoe we medebewindstaken hebben uitgevoerd. De provincie heeft wettelijk de taak toezicht te houden op de uitvoering van medebewindstaken door gemeenten. Met medebewindstaken wordt hier bedoeld de taken die de rijksoverheid in wetten aan de gemeenten opdraagt om uit te voeren. Het gaat om het toezicht op die domeinen waarvoor de provincie als toezichthoudend orgaan is aangewezen. Dit is interbestuurlijk toezicht, kortweg IBT. Bij IBT gaat het om het toezicht van de ene overheid op de uitvoering van taken door de andere overheid.

Voor meer informatie zie <https://www.provincie.drenthe.nl/onderwerpen/overheid-en-bestuur/interbestuurlijk>

In de legenda betekent: groen = goed, oranje = voldoende, en rood = onvoldoende.

Stand van zaken	Kleur	Ja / Nee	Toelichting
Archief			
Totaalbeeld: is er reden voor extra aandacht?	Groen	Nee	Risico's zijn inzichtelijk en de uitgezette acties hierop zorgen voor een beheersbare informatiehuishouding
Het beheer van zowel analoge als digitale overheidsinformatie voldoet aan toetsbare eisen van een toe te passen kwaliteitssysteem.	Oranje	Nee	Het analoge gedeelte voldoet aan de wettelijke kwaliteitseisen. De kwaliteit m.b.t. digitale informatie voldoet nog niet helemaal aan toetsbare eisen. Dit kwaliteitssysteem wordt de komende jaren stapsgewijs verder ingericht. In 2025 is door team DIV een analyse uitgevoerd voor wat betreft het vernietigen in vakapplicaties. Op basis van uitkomsten van deze analyse is een advies opgesteld. In 2025 is gestart met een eerste aanpak van 5 applicaties welke in 2026 zal worden afgerond. Door de teams IM en DIV is een memo opgesteld met als titel grip op informatiehuishouding. De criteria, gebaseerd op risico's, door de VNG aangereikt zijn verwerkt in deze memo. Doel is om dit als project op te nemen binnen de portfolio van de i-keten zodat de thema's projectmatig opgepakt en aangestuurd kunnen worden waarbij verschillende vakdisciplines aanhaken. Het is een meerjaren aanpak. De gemeentearchivaris wordt gevraagd om te adviseren bij diverse thema's.
Zowel analoge als digitale overheidsinformatie wordt in goede, geordende en toegankelijke staat gebracht.	Oranje	Nee	Het analoge gedeelte is in goede, geordende en toegankelijke staat. Voor wat betreft het digitale deel zijn in 2025 goede (verbeter) stappen gemaakt die in 2026 verder worden opgepakt vanuit de thema's beschreven in de genoemde memo.
Zowel analoge als digitale overheidsinformatie wordt tijdig vernietigd dan wel overgebracht, openbaar gemaakt en beschikbaar gesteld.	Oranje	Nee	Voor het analoge proces verloopt dit goed. Er is in 2025 een project gestart met een doorloop naar 2026 om fysieke archiefdelen te bewerken en over te brengen naar het Drents Archief. De gemeente voert zelf een deel hiervan uit en er zijn een aantal archieven voor bewerking uitbesteed aan het Drents Archief. In 2025 is er een pilot geweest met de griffie, team DIV en het Drents Archief voor het overbrengen van videotulen. De pilot is met succes afgerond en krijgt in 2026 een vervolg. Het thema digitaal overbrengen naar een e-depot is opgenomen in de memo zoals hiervoor beschreven. Er is een project binnen de organisatie die de Woo gaat implementeren. De jaarlijkse vernietigingsronden zijn uitgevoerd.
Zowel analoge als digitale overheidsinformatie wordt duurzaam beheerd en is geplaatst in daartoe geëigende beheeromgevingen.	Oranje	Nee	We voldoen aan de eisen voor het analoge gedeelte. Het digitale gedeelte in het centraal archiveringssysteem (MP) wordt duurzaam beheerd. De informatie binnen de vakapplicaties CLO (omgevingsvergunningen) en SSD (Sociaal Domein) wordt duurzaam beheerd. Dit thema is opgenomen in genoemde memo met als doel te zorgen voor kwaliteitsverbetering.

Stand van zaken	Kleur	Ja / Nee	Toelichting
Er is een passend verbeterplan voor het archiefbeheer.	Groen	Ja	Er wordt continu gewerkt aan het verbeteren van het archiefbeheer. Team DIV is volop bezig om meer grip te krijgen op werkzaamheden binnen het taakveld duurzame informatievoorziening. Dit door o.a. meer aan de voorkant proactief te adviseren aan teams, binnen projecten en door het versterken van de samenwerking binnen de i-keten. Binnen team DIV wordt gewerkt met een werkvoorraad, prioritering en het borgen van de voortgang. De adviezen uit het jaarverslag van de gemeentearchivaris worden uitgewerkt en met de provincie worden goede afspraken gemaakt om risico's beheersbaar te houden. De genoemde memo met als doel een meerjaren projectmatige aanpak met diverse vakdisciplines voor het verbeteren van de informatiehuishouding is daarmee passend.
Huisvesting statushouders			
Totaalbeeld: is er reden voor extra aandacht?	Oranje	Ja	Het is in 2025 niet gelukt om de taakstelling te realiseren. We zijn het jaar geëindigd met een achterstand van 7. De aanhoudende druk op de sociale huursector blijft een punt van aandacht. Assen heeft in 2025, in goede samenwerking met de ketenpartners, in totaal 114 statushouders gehuisvest. Dat is 94% van de taakstelling voor 2025 (inclusief de achterstand van 13 uit 2024). Assen heeft met de ontwikkeling van ongeveer 150 flexwoningen op de Groene Dijk extra huisvestingsmogelijkheden gecreëerd voor onder andere statushouders. Een deel van deze woningen is in 2025 beschikbaar gekomen, het andere deel komt in 2026 beschikbaar.
1e helft van het jaar: Gemeente voldoet aan de halfjaarlijkse taakstelling op het gebied van huisvesting van statushouders en heeft geen achterstand of loopt hierop in.	Rood	Ja	De netto taakstelling voor de eerste helft van 2025 bedroeg 71 (13 achterstand per 1 januari 2025 + 58 taakstelling eerste helft 2025). Er zijn in deze periode 34 statushouders gehuisvest in Assen. Dat is 37 minder dan de netto taakstelling. Daarmee realiseerde Assen 48% van de netto taakstelling voor de eerste helft van 2025.
2e helft van het jaar: Gemeente voldoet aan de halfjaarlijkse taakstelling op het gebied van huisvesting van statushouders en heeft geen achterstand of loopt hierop in.	Oranje	nee	De netto taakstelling voor de tweede helft van 2025 bedroeg 87 (37 achterstand op 1 juli 2025 + 50 taakstelling tweede helft 2025). Er zijn in deze periode 80 statushouders gehuisvest in Assen, 7 minder dan de netto taakstelling. Daarmee realiseerde Assen 92% van de netto taakstelling voor de tweede helft van 2025. Dit is ruim boven het provinciaal gemiddelde van de provinciaal gemiddelde realisatie van 54%.
Monumenten			
Totaalbeeld: is er reden voor extra aandacht?	Groen	Nee	De Erfgoedvisie 2023-2027 gemeente Assen is op 25 mei 2023 door de gemeenteraad vastgesteld.
Gemeente heeft bij de vaststelling van nieuwe bestemmingsplannen c.q. het omgevingsplan, of bij vrijstelling op bestaande plannen, aangegeven op welke wijze wordt omgegaan met in geding zijnde cultureelhistorische en archeologische waarden. Deze bestemmingsplannen zijn bestuurlijk vastgesteld.	Groen	Ja	We nemen deze onderwerpen op in het omgevingsplan (vertrekpunt: bestaande bestemmingsplannen, opbouw nieuwe regels sluit aan bij standaarden VNG/RCE). Daarnaast toetsen we aan de archeologische beleidsadvieskaart en de cultuurhistorische waardenkaart.
Gemeente heeft een commissie ingesteld die adviseert over omgevingsvergunningen voor het aanpassen van een beschermd monument en vraagt	Groen	Ja	Advies wordt gegeven door de Adviescommissie voor Omgevingskwaliteit voor gemeenten (Libau faciliteert hierin). Leden van de commissie zijn onder andere een restauratiearchitect, bouwhistoricus en cultuurhistoricus.

Stand van zaken	Kleur	Ja / Nee	Toelichting
deskundig advies bij vergunning-verlening waarbij cultuurhistorische en/of archeologische waarden aan de orde zijn.			
Binnen de gemeente vindt adequaat toezicht en handhaving plaats op het gebied van monumenten en archeologie. Dit is tevens vastgelegd in documenten.	Groen	Ja	Toezicht en handhaving hebben we opgenomen in het VTH-beleid en VTH-uitvoeringsbeleid.
Omgevingsrecht			
Totaalbeeld: Is er reden voor extra aandacht?	Groen	Nee	Wij bundelen het VTH-jaarverslag en VTH-uitvoeringsprogramma. De definitieve versies zijn in 2025 in overleg met de provincie op tijd aangeleverd voor de deadline van het jaarverslag. Voor de toekomstige edities wordt gewerkt aan een nieuw format.
Gemeente heeft een actueel beleid op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH), inclusief veiligheid, bouwplantoetsing, bodembeleid en een probleem- en risicoanalyse.	Groen	Ja	Op 14 november 2023 is de "Uitvoerings- en handhavingstrategie voor de vergunningverlenings-, toezichts- en handhavingstaken omgevingsrecht gemeente Assen" (U&H-strategie Assen) vastgesteld. In 2026 wordt gestart met de evaluatie van deze strategie. Indien nodig wordt deze geactualiseerd.
Gemeente heeft een consistent en duidelijk, bestuurlijk vastgesteld Jaarprogramma op het gebied van VTH, met voldoende operationele doelen.	Groen	Ja	Het VTH-Uitvoeringsprogramma 2025 is vastgesteld.
Gemeente heeft een bestuurlijk vastgesteld Jaarverslag op het gebied van VTH.	Groen	Ja	Het VTH-Jaarverslag 2024 is vastgesteld.
Uit het Jaarverslag blijkt dat doelen en normen op het gebied van VTH zijn behaald volgens de wettelijke vereisten.	Groen	Ja	In het VTH-Jaarverslag hebben wij verantwoording over de resultaten afgelegd.
Gemeente heeft een bestuurlijk vastgestelde kwaliteits-verordening op het gebied van VTH.	Groen	Ja	Dit is de "Verordening uitvoering en handhaving (omgevingsrecht) gemeente Assen 2024".
Ruimtelijke ordening			
Totaalbeeld: Is er reden voor extra aandacht?	Groen	Nee	Het eerste wijzigingsbesluit is bijna af. We hopen deze voorjaar 2026 ter inzage te kunnen leggen. Voldoende geld en capaciteit voor de verdere opbouw van het omgevingsplan is een blijvend aandachtspunt.
Gemeente beschikt voor het gehele grondgebied over actuele, bestuurlijk vastgestelde structuurvisiegroen, conform de wettelijke vereisten.	Groen	Ja	Zie voor het complete overzicht omgevingwet.overheid.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de gemeenteraad van de gemeente Assen

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2025

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2025 van de gemeente Assen gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen van de gemeente Assen op 31 december 2025 alsmede een getrouw beeld van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

- ▶ het overzicht van baten en lasten over 2025;
- ▶ de balans per 31 december 2025;
- ▶ de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
- ▶ de rechtmatigheidsverantwoording over 2025;
- ▶ de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
- ▶ de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de controleverordening en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2025 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Assen zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Paragraaf ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden - rechtmatigheidsverantwoording

Wij vestigen de aandacht op de financiële rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties in de rechtmatigheidsverantwoording op pagina 159 in de jaarrekening. Het totaal aan geconstateerde afwijkingen (rechtmatigheidsfouten), voor een bedrag van in totaal € 42.960.000, waarvan € 25.368.000 past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf door de gemeenteraad als acceptabel is geïdentificeerd, liggen boven de door de gemeenteraad vastgestelde verantwoordingsgrens. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 8.860.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt 2% van de totale lasten exclusief de toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 en 3 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2025. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de gemeenteraad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven EUR 443.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg zijn van fraude en het niet-naleven van wet- en regelgeving. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de gemeente en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het college van burgemeester en wethouders inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de gemeenteraad toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan. In onze controle richten wij ons op frauderisico's die een risico op een materiële fout tot gevolg kunnen hebben.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd zoals bijvoorbeeld ook het integriteitsbeleid, de klokkenluidersregeling en de incidentenregistratie. Daarnaast heeft het college van burgemeester en wethouders een frauderisicoanalyse onderhanden waarin frauderisico's worden geïdentificeerd. Deze frauderisicoanalyse is niet gedeeld met de gemeenteraad. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzingen geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Wij hebben kennis genomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij het college van burgemeester en wethouders, het management, juridische zaken, personeel en organisatie en de gemeenteraad.

Uit onze werkzaamheden volgden geen signalen of vermoedens van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

FRAUDERISICO	ONZE CONTROLEWERKZAAMHEDEN EN OBSERVATIES
<p><i>Het doorbreken van interne beheersingsmaatregelen door het management</i></p> <p>Op grond van onze controlestandaarden gaan wij uit van de veronderstelling dat er altijd een risico aanwezig is op doorbreking van interne beheersingsmaatregelen door het management en het college van burgemeester en wethouders. Hierdoor veronderstellen wij dat een risico op verslaggevingsfraude bestaat.</p> <p>Meer concreet zien wij het risico van het doorbreken van maatregelen van interne beheersing door het management en het college van burgemeester en wethouders met name in:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt; ▶ de betrouwbaarheid van schattingen en schattingsprocessen (waaronder de inschatting van de nog te realiseren kosten en opbrengsten van de grondexploitaties); ▶ significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening. 	<p>Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten en het maken van schattingen.</p> <p>Wij hebben journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht. Deze werkzaamheden omvatten onder meer inspectie van informatie uit brondocumenten. Wij hebben geen significante transacties buiten de normale bedrijfsuitoefening geïdentificeerd.</p> <p>Daarnaast hebben wij op basis van risicocriteria specifieke controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van belangrijke schattingen van het college van burgemeester en wethouders waaronder:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ de waardering van de grondexploitaties en specifiek de nog te realiseren kosten en opbrengsten van de exploitaties Messchenveld en Assen Zuid; ▶ de waardering van vaste activa; ▶ de waardering van debiteuren en andere vorderingen; ▶ het toereikend zijn van voorzieningen. <p>Wij hebben in het bijzonder aandacht gehad voor het inherente risico van vooringenomenheid van het college van burgemeester en wethouders bij deze posten en daarbij tevens aandacht besteed aan de risico's die voortkomen uit nevenfuncties.</p> <p>Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door het college van burgemeester en wethouders.</p>

Het in de controlestandaarden veronderstelde frauderisico rondom de opbrengstverantwoording is door ons weerlegd. Een gemeente laat zich typeren als een meerdoelenbestedingshuishouding en is daarmee inherent niet gericht op het verwerven van opbrengsten. De van toepassing zijnde opbrengstenstromen (voornamelijk algemene en specifieke uitkeringen en gemeentelijke heffingen), de transparante wijze van totstandkoming hiervan en de relatief beperkte omvang van de beïnvloedbare opbrengstenstromen zorgen ervoor dat het frauderisico rond de opbrengstverantwoording als geheel door ons als een niet-significant risico is aangemerkt.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Zoals toegelicht in Paragraaf 2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing van de jaarstukken, heeft het college van burgemeester en wethouders een beoordeling opgesteld van de mogelijkheden van de gemeente om de risico's vanuit de normale bedrijfsvoering financieel op te vangen en de bedrijfsvoering zonder tussenkomst van de provinciale toezichthouder voort te zetten.

Onze werkzaamheden hebben onder andere bestaan uit:

- ▶ Het uitvoeren van een risicoanalyse gericht op het risico dat er gerede twijfel bestaat over de mogelijkheden om de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen, zonder tussenkomst van de toezichthouder.
- ▶ Het kennisnemen van de analyse in Paragraaf 2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing van het college en overwegen of deze alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van de controle van de jaarrekening kennis hebben en het bevragen van het college over de belangrijkste veronderstellingen en uitgangspunten.
- ▶ Het kennisnemen van de meerjarenbegroting in relatie tot de ontwikkelingen in de sector decentrale overheden.
- ▶ Het kennisnemen van de beoordeling van de (meerjaren)begroting van de gemeente door de toezichthouder.
- ▶ Het vaststellen dat de volgens het BBV verplichte financiële kengetallen in lijn liggen met de gangbare normen.
- ▶ Het inwinnen van inlichtingen bij het college over zijn kennis van het niet in staat kunnen zijn om financiële risico's op te kunnen vangen vanuit de reguliere bedrijfsvoering.
- ▶ Het verkrijgen van inlichtingen over gebeurtenissen of omstandigheden na de periode waarvoor het college een beoordeling heeft gemaakt.
- ▶ Het evalueren of voldoende en geschikte controle-informatie is verkregen met betrekking tot de conclusie en veronderstellingen van het college inzake het opvangen van financiële risico's in relatie tot de financiële positie.

Onze controlewerkzaamheden hebben geen informatie opgeleverd die strijdig is met de veronderstellingen en aannames van het college van burgemeester en wethouders over de gehanteerde uitgangspunten om de normale bedrijfsvoering door te kunnen zetten.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2025 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- ▶ hoofdpijnen 1 tot en met 3;
- ▶ het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- ▶ bijlagen 3, 5 en 6.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) van de Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 van de Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2025 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling Informatieverstrekking SiSa.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling Informatieverstrekking SiSa. In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) van de Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2025, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa-verantwoordingsinformatie 2025 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstrekking SiSa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fraude of fouten niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- ▶ het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening en getrouw weergeven van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen op 31 december 2025 alsmede het getrouw weergeven van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door de gemeenteraad op 27 november 2025, het Controleprotocol WNT 2025, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- ▶ het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeente;
- ▶ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- ▶ het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij zijn verantwoordelijk voor het plannen en uitvoeren van de controle van de jaarrekening om voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen met betrekking tot de in de jaarrekening van de gemeente opgenomen financiële informatie ten aanzien van activiteiten uitgevoerd door uitvoeringsorganisaties van de gemeente als basis voor het vormen van een oordeel over de jaarrekening.

Tevens zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de beoordeling van de controlewerkzaamheden die in het kader van de controle van de jaarrekening van de gemeente zijn uitgevoerd. Wij dragen de volledige verantwoordelijkheid voor onze controleverklaring.

Wij communiceren met de gemeenteraad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 17 juni 2026

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

w.g. L.M. de Vries MSc EMA RA